Protokol fra bestyrelsesmøde den 28. august kl. 1200 i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S, Ryttermarken 21, 5700 Svendborg.

Deltagere:	Bestyrelsesformand:	Niels Christian Nielsen
	Bestyrelsesnæstformand:	Arne Knudsen
	Bestyrelsesmedlem:	Karl Magnus Bidstrup
	Bestyrelsesmedlem:	Birger Jensen
	Bestyrelsesmedlem:	Per Nykjær Jensen (afbud)
	Bestyrelsesmedlem:	Jesper Kiel
	Bestyrelsesmedlem:	Claus Mogensen
	Bestyrelsesmedlem:	Peer Munk
	Bestyrelsesmedlem:	Hans Jordan Kroman
	Direktion:	Ole Steensberg Øgelund
	Økonomichef:	Michael Jørgensen (punkt 5,6,7,8 og 9)
	Projektleder:	Troels Kærgaard Bjerre (punkt 6 og 7)
	Projektleder:	Linne Marie Lauesen (punkt 10)

Dagsorden:

1) Godkendelse af dagsorden
2) Meddelelser fra formanden
3) Forelæggelse og stillingtagen til revisionsprotokollen
4) Beretning fra direktionen om selskabets virksomhed i den forløbne periode
5) Budgetopfølgning
6) Skovrejsningsprojekt
7)
8)
9) Tilslutningsbidrag
10) Administrationsgrundlag for LAR
11) Åbningstider genbrugsstationer
12) Status Svendborg uden affald
13) Eventuelt

1) Godkendelse af dagsorden

Det indstilles at:
Dagordenen godkendes.

Beslutning:
Dagsordenen blev godkendt

2) Meddelelser fra formanden

Velkommen til Karl Magnus Bidstrup.

3) Forelæggelse og stillingtagen til revisionsprotokollen

PWC har ikke udført løbende revision siden sidste møde.

Det indstilles at:
Ovenstående tages til efterretning.

Beslutning:
Taget til efterretning.

4) Beretning fra direktionen om selskabets virksomhed i den forløbne periode

Beretning fra direktionen er vedlagt som bilag.

Det indstilles at:
Beretningen tages til efterretning.

Beslutning:
Bestyrelserne i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S tog direktionens beretning til efterretning.

5) Budgetopfølgning

Budgetopfølgning for 2. kvartal 2020 for Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S er vedlagt. Økonomichef Michael Jørgensen gennemgår budgetopfølgningen på mødet.

Det indstilles at:
Budgetopfølgningen for 2. kvartal 2020 tages til efterretning.

Beslutning:

Bestyrelserne i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S tog budgetopfølgning for 2. kvartal 2020 til efterretning. Supplerende notat om løsningen på Jessens Mole eftersendes.

6) Skovrejsningsprojekt

Naturstyrelsen har haft samarbejdsaftalen om statslig skovrejsning indenfor oplandet til Skovmølleværket og den tilhørende miljørapport i offentlig høring fra den 10. juni til den 9. august. På baggrund af miljørapporten og de indkomne høringssvar har Naturstyrelsen, som myndighed i forhold til miljøvurderingen, udarbejdet en sammenfattende redegørelse med bistand fra Svendborg Kommune og Vand & Affald. Den sammenfattende redegørelse er vedlagt til orientering. Når den sammenfattende redegørelse offentliggøres, vil den være tilgængelig på Naturstyrelsens hjemmeside, hvor man også kan finde øvrigt høringsmateriale:

(https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/skovrejsning-ved-svendborg/).

Da høringen ikke har givet anledning til ændringer af samarbejdsaftalen om statslig skovrejsning indenfor oplandet til Skovmølleværket, mangler nu blot parternes formelle tiltrædelse af aftalen.

Samarbejdsaftalen er vedlagt med henblik på endelig godkendelse. De væsentligste ændringer i forhold til den version af samarbejdsaftalen, som bestyrelsen blev præsenteret for på bestyrelsesmødet den 6. november 2019, er vist med grøn markering. De fleste ændringer er en konsekvens af reduktionen af Vand & Affalds medfinansieringsgrad fra 57% til 50% af erhvervelsesomkostningerne. I den vedlagte samarbejdsaftale er det endvidere med rødt markeret, hvor der mangler konsekvensrettelser af teksten som følge af reduktionen af Vand & Affalds medfinansieringsgrad. Det vil der blive rettet op på forud for underskrift af samarbejdsaftalen.

Naturstyrelsen har i foråret haft kontakt til de fleste af de større lodsejere, dvs. lodsejere med mere end 10 ha jord inden for projektområdet. Desuden har Landbrugsstyrelsen ultimo juni meddelt et betinget samtykke til en gratis jordfordeling under pilotordningen Multifunktionel jordfordeling, og som opfølgning herpå igangsat en forundersøgelse med besøg og telefonisk kontakt til lodsejere i og uden for projektområdet. Pressemeddelelse om multifunktionel jordfordeling er vedhæftet
På baggrund af disse initiativer oplyser Naturstyrelsen, at der er en positiv interesse fra flere af de berørte lodsejere, både til at afstå jord direkte til projektet og til at deltage i en jordfordeling, hvorved der kan erhverves yderligere jord til projektet. Det forventes, at Landbrugsstyrelsen tager stilling til om der skal igangsættes en egentlig jordfordeling omkring 1. oktober 2020.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg Vand A/S godkender samarbejdsaftalen så denne kan underskrives, såfremt efterfølgende behandling i hhv Svendborg Kommune og Naturstyrelsen ikke giver anledning til ændringer.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Vand A/S godkendte samarbejdsaftalen og er klar til underskrift.

7)

8)

9) Tilslutningsbidrag

Efter flere år med meget lav aktivitet oplever vi nu rigtig mange byggemodninger, hvilket er meget positivt. Vedhæftede notat beskriver regler og rammer i VA vedrørende betaling til vand og spildevand ved ny-udstykninger. På mødet gennemgås et par cases.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg Vand A/S og Svendborg Spildevand A/S drøfter praksis omkring tilslutningsbidrag og om der er behov for ændringer.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Vand A/S og Svendborg Spildevand A/S besluttede at fastholde nuværende administrationspraksis.

10) Administrationsgrundlag for LAR

Eksisterende administrationsgrundlag for LAR (Lokal Afledning af Regnvand) skal revideres bl.a. som konsekvens af Byrådets vedtagelse 30. juni af ny spildevandsplan 2020 – 2031 (http://svendborg-sp.cowi.webhouse.dk/dk/andre-planer/spildevandsplan-2020-2031/). Indstillingen fra byrådsmødet er beskrevet under punkt 19 (https://www.svendborg.dk/dagsorden/byraadet-30-06-2020).

Der er udarbejdet et notat, der beskriver forslag til ændringer, samt et revideret administrationsgrundlag, hvor ændringerne er markeret. På mødet vil projektleder Linne Marie Lausen gennemgå rammer for administrationsgrundlaget.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg Spildevand A/S drøfter og afklarer de to beslutningspunkter og herefter godkender administrationsgrundlaget.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg spildevand A/S godkendte administrationsgrundlaget for LAR med følgende to beslutninger, som tilpasse dokumentet efterfølgende:
Der skal fortsat udbetales refusion til private lodsejere for sporadiske LAR-anlæg i fælleskloakerede områder.
Befæstede indkørsler tælles med uden reduktion i det samlede befæstede areal.

11) Åbningstider genbrugsstation på Miljøvej

Vi ønsker at kunne give kunderne en større fleksibilitet i.f.t hvornår man kan komme af med affald på genbrugsstationerne. Den teknologiske udvikling inden for genbrugspladser muliggør, at pladserne principielt kan være døgnåbne uden, at det kræver ekstra bemanding.
Erfaringer fra Sønderborg Forsyning viser at 25% af kunderne anvender pladserne uden for det tidsrum, hvor der er bemanding, og der ses ikke en øget fejlsortering i de ubemandede perioder.
Der er udarbejdet og vedhæftet et notat om udvidelse af åbningstiderne på genbrugsstationen.

Det indstilles at
Bestyrelsen i Svendborg Affald A/S drøfter mulighed for udvidelse af åbningstider på genbrugsstation på Miljøvej og beslutter om dette skal iværksættes hurtigst muligt.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Affald A/S ønsker at udvidelsen af åbningstider på Miljøvej genbrugsstation iværksættes hurtigst muligt.

12) Status Svendborg uden affald

Kort status på "Svendborg uden affald" er vedhæftet.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg Affald A/S tager status til efterretning.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Affald A/S tog status til efterretning.

13) Eventuel

Jævnfør informations- og kommunikationspolitikken, skal bestyrelsen vurdere offentliggørelse af protokol fra dagens møde.

Alle punkter med tilhørende bilag undtagen punkt 7), 8) offentliggøres på www.vandogaffald.dk

Ovenstående vedtaget på bestyrelsesmøde i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S og Svendborg Affald A/S den 28. august 2020.

Niels Christian Nielsen | *Arne Knudsen* | *Karl Magnus Bidstrup*

Birger Jensen | *Per Nykjær Jensen* | *Jesper Kiel*

Claus Mogensen | *Hans Jordan Kroman* | *Peer Munk*

Beretning fra direktionen, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S og Svendborg Forsyning A/S, den 28. august 2020

Tværgående udviklingsaktiviteter i den forløbne periode

Grundet Corona krisen arbejdede alle administrative medarbejdere hjemmefra i perioden 11. marts til 27. maj. Driften blev fra den 10. marts opdelt i mindre teams og har stort set arbejdet isoleret i tiden frem til august. Vi er meget privilegerede med dygtige medarbejdere, der er vant til at arbejde selvstændigt og er godt hjulpet af opdateret IT-teknologi, hvor alle administrative medarbejdere har kunne arbejde på distancen med fuld adgang til telefoni, programmer og systemer. Vi har således i stort omfang kunne opretholde normal produktion.

Coronasituationen betyder stadig en lang række ændringer i dagligdagen og udviklingen følges tæt.

Indvendig og udvendig maling af administrationsbygningen på Ryttermarken er afsluttet. Projekt med omlægning til natureng på Ryttermarken er igangværende.

Den 12. august havde vi besøg af Bureau Veritas, hvor to auditører foretog en Gap analyse i forhold til revision af arbejdsmiljøstandard (ISO 45000) og revision af fødevarestandard (ISO 22001). Der er nu en række punkter vi skal have gennemarbejdet før vi er klar til at overgå til de to nyreviderede standarder. Dette skal som udgangspunkt ske senest marts 2021.

I samarbejde med SEF, Go2Green, Tåsingeskolens Sciencelinje og en række andre aktører har vi deltaget i at lave et fælles undervisningsmateriale med fokus på klima og bæredygtighed, se mere på https://go2green.dk/laering/

Uddrag af artikler og annoncer i perioden er vedhæftet som bilag.

Et bredt flertal i Folketinget indgik den 16. juni 2020 en klimaftale for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, aftalen er vedhæftet. Aftalen omhandler især affaldsområdet, men har også en række elementer om vandsektoren beskrevet, bl.a fokus på fosfor, blødning samt energi og klimamål.

Den 11. august var vi blevet bedt om at give et oplæg for Miljø og Naturudvalget samt øvrige byrådsmedlemmer om de foreløbige konsekvenser af klimaaftalen, oplægget er vedhæftet.

Driftsspecifikke aktiviteter i den forløbne periode

Vand

Generel er der, efter nogle stille år, nu meget gang i udstykninger og byggemodninger.

Omlægning af vandledninger på havnen forud for SIMAC-byggeri er igangværende.

I forbindelse med partnerskabet om offentlig skovrejsning blev der afholdt offentligt møde om miljøvurderingen af samarbejdsaftalen mandag den 29. juni. Samarbejdsaftalen er i offentlig høring frem til den 9. august, og sagen er beskrevet i særskilt punkt på dagsordenen.

Landbrugsstyrelsen har i øvrigt meddelt betinget samtykke om bevilling af penge til multifunktionel jordfordeling på baggrund af den ansøgning, der blev indsendt af partnerskabet medio maj. Via multifunktionel jordfordeling vil realiseringen af projektet kunne accelereres og procesomkostningerne minimeres.

I forbindelse med partnerskabet om pesticidpunktkilder med Svendborg Kommune og Region Syddanmark, er der nu blevet udtaget vandprøver fra næsten alle anlæg, der har været omfattet af analyseprogrammet. Der mangler blot udtagning af vandprøver fra Region Syddanmarks egne overvågningsboringer i området. Der er således udtaget vandprøver fra alle Vand & Affalds anlæg, udvalgte GRUMO-boringer, 8 private anlæg samt 4 vandløb.

Med hensyn til fornyelsen af vandindvindingstilladelserne for Vand & Affalds kildepladser er der i 4. kvartal 2019 fremsendt en ansøgning til Svendborg Kommune, der omfatter alle Vand & Affalds kildepladser. Svendborg Kommune er kritisk overfor ansøgningen om en vandindvindingstilladelse på 700.000 m3/år på Hvidkilde Kildeplads pga. naturinteresserne omkring Hvidkilde Sø. På den baggrund er det aftalt med Svendborg Kommune, at der skal gennemføres en supplerende undersøgelse med henblik på at belyse konsekvenserne af en vandindvinding i denne størrelsesorden. Niras forventes at afrapportere dette arbejde i løbet af august.

Miljøstyrelsen har i juni orienteret om en yderligere forsinkelse i grundvandskortlægningen for Fyn. Modelarbejdet forventes nu afsluttet ved årets udgang. BNBO-beregningerne vil derfor tidligst blive igangsat i januar 2021. Hvornår beregningerne er gennemført, har Miljøstyrelsen ikke oplyst. Forsinkelsen får i sagens natur også konsekvenser i forhold til Svendborg Kommunes indsatsplanlægning, der først kan igangsættes, når resultaterne fra grundvandskortlægning er afleveret til kommunerne.

Spildevand

Omlægning af trykledning på havnen forud for SIMAC-byggeri på havnen er igangværende og følger tidsplanen.

Regnvandsprojekt ved Frederiksgade/Jessens Mole starter op i september. Der er koordineret med de kommunale projekter ”Liv i min by” og ”blå kant”.

Udbudsmateriel til prækvalifikation på den ny hovedpumpestation forventes udsendt til rådgivere i uge 34, dernæst entreprenørdelen. Udbuddene foregå efter partnering-modellen. Bestyrelsen får sagen til behandling ad to omgange i 1 og 2 kvartal 2021. Opstart er planlagt til efter Landsstævnet. Se i øvrigt notat under budgetopfølgning.

Coating af procestank 1 på Egebjerg syd renseanlæg er gennemført.

Vi har givet løbende input til ny Spildevandsplan 2020- 2031, som er vedtaget af Svendborg Byråd den 30. juni 2020.

Administrationsgrundlag for LAR (Lokal Afledning af Regnvand) er blevet revideret, se punkt 10) på dagsorden.

Miljøstyrelsen har sendt kontrolbrev, der viser at alle renseanlæg har overholdt alle udlederkrav, kontrolbrev er vedhæftet.

Affald

Den kortvarige lukning og efterfølgende genåbning af genbrugspladserne har fyldt meget siden nedlukningen i marts. Der er etableret adgangsregulering, således at kunderne ikke klumper sammen om de samme 3-4 containere. Antallet på pladserne er løbende reguleret, således at kø stort set er reduceret til lige efter åbning.

Mulighed for at udvide åbningstiderne er undersøgt og beskrevet under punkt 11 på dagsordenen.

Processerne om ændring af affaldssystemerne er igangværende og status er afrapporteret på særskilt punkt på dagsordenen.

Forprojekt for et evt. fynsk fælles eftersorteringsanlæg, der har til formål at afdække tekniske, økonomiske og organisatoriske forhold er igangværende. Der er indgået aftaler med forskellige rådgivere, og projektet forventes afrapporteret i løbet af efteråret til de 10 fynske kommuner og forsyninger.

Udspil af 18. maj til ny klimaaftale for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi beskrev i første omgang at teknologien til eftersortering ikke var moden og derfor ikke kunne anvendes. Ny dokumentation fra Norske og Svenske anlæg blev frembragt til Miljøstyrelsen og med politisk støtte fra Borgmester Fyn lykkedes det at få indskrevet i den endelige aftale af 16. juni at teknologiske løsninger (eftersorteringsanlæg) også er en mulighed.

Orienteringsskrivelse blev sendt rundt til de fynske kommuner og selskaber, se vedhæftede.

Som konsekvens af aftalens krav om udbudspligt for genanvendeligt affald har kommunerne nu ikke længere mulighed for at etablere et fælles fynsk pulpanlæg. Om det bliver muligt at etablere et eftersorteringsanlæg i et Offentligt–Privat -Partnerskab afhænger af den endelige udmøntning af aftalen.

Vi har aftalt møde med Energi- og Miljøstyrelsen den 17. september og med DI den 1. oktober for at drøfte muligheder og scenarier.

I Svendborg har vi, med de nye ordninger som udrulles fra her i efteråret og rød kasse til farligt affald i januar 2021, et godt fundament. Vi dækker med de nye ordninger 7 ud af de 10 fraktioner, den ny aftale omhandler. Vi forventer at kunne indsamle de tre sidste fraktioner via genbrugsbilen indtil det er afklaret og et evt. eftersorteringsanlæg er etableret. Udmøntningen i lovtekst vil afklare mulighederne for dette.

Realiserede mål pr. 30. juni 2020

I forbindelse med det integrerede ledelsessystem er de realiserede præstationer for 2. kvartal opgjort i relation til de nye mål og målsætninger. Grafisk oversigt over KPI'er med bemærkninger er vedhæftet som bilag.

Kvalitet, Miljø, Arbejdsmiljø- og energimålsætninger og mål for Vand og Affald - 2020

Opgjort ultimo juni

Fokus	Nr.	Påvirkninger	Afdeling	Sidste år (Samme periode)	Periode	Målsætninger	Mål	Realiseret	
	1	Anlægsbelastning [%]	Spildevand	91%	juni	Vi vil maksimalt belaste vores renseanlæg med 95% af tilladt PE-belastning. Måling på højeste PE-belastning blandt alle anlæg. Opgøres kvartalsvis.	95%	107%	✗
	2	AKK. analyse-overskridelse [stk]	Vand	0	juni	Ingen akkrediterede analyser må overskride grænseværdier.	0	0	✓
	3	CO_2 [ton]	Alle	1.259	2019	I 2025 skal 75% af energiforbrug være CO_2-neutral.	2.718	1.259	✓
	4	Elforbrug [MWh]	Alle	3.938	juni	I 2025 vil vi have reduceret elforbruget med 10% i forhold til 2019. Reduktionen på 10% vil gælde for alle selskaber. Elforbrug opgøres som absolut forbrug.	3.961	4.351	✗
	5	Energiproduktion [MWh]	Alle	429	juni	Vi vil gennem etablering af CO_2-neutrale energikilder reducere vores miljømæssige påvirkning ved at øge vores energiproduktion 2,5% årligt.	440	423	!
	6	Genanvendelses %	Affald	56,3%	juni	I takt med at de 7 fokusfraktioner i højere grad sendes til genanvendelse vil den generelle genanvendelsesprocent øges tilsvarende.	59,2%	58,5%	!
	7	Genanvendelses % efter Bilag 3	Affald	31,3%	juni	Min. 55 % af det samlede husholdningsaffald genanvendes i 2022.	40,7%	34,9%	✗
	8	Vandtabs %	Vand	8,1%	2019	Vi vil reducere spildet af vand	7,0%	5,4%	✓
	9	Driftsstop [stk]	Spildevand	1,0	juni	Vi vil opretholde en høj afløbssikkerhed målt som driftsstop i hoved- og stikledning pr. år, oplevet hos kunden.	1,8	0,0	✓
	10	Ledningsbrud [brud pr. 100 km.]	Vand	0,7	juni	Vi vil opretholde en høj forsyningssikkerhed. Ledningsbrud ÅTD skal være færre end gennemsnit for forgangne 5 år. Mål revideres årligt.	3,4	2,4	✓
	11	Driftsfejl [stk]	Vejbelysning	162	juni	Vi vil opretholde en høj driftssikkerhed. Antal driftsfejl må ikke overstige forgående år.	162	124	✓
	12	Dagrenovation [‰]	Affald	1,44	juni	Vi vil reducere mængden af afvigelser. Andelen af uafhentet dagrenovationsbeholdere må maksimalt udgøre 1,5 ‰. Målopfyldelse anses for indikator for kundetilfredshed i Affald.	1,50	1,75	✗
	13	Kundetilfredshed [%]	Vand	100%	Q2	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%	100%	✓
	14	Kundetilfredshed [%]	Spildevand	100%	Q2	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%	100%	✓
	15	AUB elevpoint	Alle	1,88	2019	Vi vil efterleve vores sociale ansvar om at uddanne elever. Mål revideres hvert år i april jf. AUB-opgørelse.	1,54	2,48	✓
	16	AUB helårselever	Alle	1,73	2019	Vi vil efterleve vores sociale ansvar om at uddanne elever. Mål revideres hvert år i april jf. AUB-opgørelse.	2,61	2,16	✗
	17	Antal praktikanter og arbejdsprøvning [stk]	Alle	7,4	2019	Antal praktikanter og arbejdsprøvninger skal svare til min. 10% af antal helticlsansatte. Mål fastsættes årligt.	7,8	11	✓
	18	Sygefravær [%]	Alle	3,07%	Q2	Sygefraværet måles uden langtidssygemeldinger.	3,00%	1,67%	✓
	19	Arbejdsulykker [stk]	Alle	0,0	Q2	Arbejdsulykker opgøres kvartalsvis. Antal arbejdsulykker må ikke overstige antal forgående år opgjort kvartalsvis.	1,0	0,0	✓
	20	Projektinvesteringer [t.kr]	Alle	0	Q2	Mål følger budget i AX. Afventer implementering af BI-løsning	0	0	
	21	Budgetopfølgning [t.kr]	Alle	0	Q2	Mål følger budget i AX. Afventer implementering af BI-løsning	0	0	
	22	FADO [t. kr]	Alle		2019	FADO følger posteringer i AX. FADO reduceres med 1% årligt. Afventer implementering af BI-løsning			

Fem ting du skal vide om den nye affaldsordning

Gitte Kjeldal
gikj@fao.dk

1 DU FÅR TO SPANDE

Alle hustande får som minimum to 240 liters spande, hvor du skal sortere i fire forskellige emner. Madaffald og restaffald skal i den ene spand, papir og pap og metal og glas skal i den anden spand. Til større beboelser er der større fællescontainere med tilsvarende inddeling.

Der er tydelige skilte på spandene med hvilke emner, der skal i hvilke rum.

Enkelte beboelser særligt i indre by vil ikke kunne have en stor plastspand, fordi de ikke har en indkørsel og skal have affaldspanden gennem huset. De kan få tilladelse til at have en affaldssæk, der kan bæres gennem huset til vejen.

2 DU SKAL SORTERE PÅ EN NY MÅDE

Det særlige ved den nye affaldsordninger er, at man fremover skal sortere det biologiske affald for sig. Altså madaffald fra husholdningen.

Til det får hver husstand en lille grøn spand, der kan placeres under køkkenvasken og gennemsigtige poser, der passer til spanden til et års forbrug. Madaffald er alt fra madrester til teposer og kaffegrums. Bioaffaldet bliver genbrugt i et biogasanlæg. Hvilket af de to fynske såkaldte pulp-anlæg, det svendborgensiske affald ender i, er i øjeblikket i udbud.

Regeringen har vedtaget, at alle kommuner skal op på 50 procent genbrug af affald inden 2022. I Svendborg har man lagt 5 procent oveni og vil genbruge 55 procent. Alle erfaringer viser, at der genbruges og indsamles langt mere, når indsamlingen sker hjemme ved forbrugerne fremfor på genbrugsstationer.

3 FIRE SLAGS AFFALD

Svendborgenserne skal fremover sortere i fire forskellige kategorier - en spand bruges til det tidligere nævnte madaffald og til restaffald. Restaffaldet er det, der ikke kan genbruges på nogen måde, og derfor bliver brændt i forbrændingsanlæg og gør gavn i fjernevarme- og el-produktion. Restaffald er eksempelvis pizzabakker, brugt køkkenrulle, bleer og juice- og mælkekartoner.

Den anden spand, forbrugerne får, har også to rum, her skal det ene bruges til pap og papir og det andet til glas og metal, altså flasker, syltetøjsglas, konservesdåser og lignende.

Spanden med madaffald og restaffald tømmes hver fjortende dag, mens papir og pap, glas og metal tømmes en gang om måneden.

De blå genbrugsbobler, der er placeret rundt i kommunen til opsamling af papir og glas bliver fjernet, når forbrugerne selv indsamler affaldet.

4 DU KAN DELE MED NABOEN OG SPARE PENGE

To store spande til enlige eller andre uden det store forbrug kan være svært at fylde op. Derfor er der mulighed for, at naboer kan dele spande og dermed spare på renovationsudgiften. For renovationen bliver dyrere i fremtiden - hvad det kommer det at koste, er endnu ikke fastlagt.

5 STORSKRALD PÅ BESTILLING

Hidtil har svendborgenserne stillet storskrald ud til vejen på bestemte dage. Fremover skal man melde sig til storskrald så genbrugsbilen, som storskrald kommer til at hedde fremover, ikke kører forgæves rundt i byen. Og storskrald er nu ikke længere pap, papir, metal og glas, som man fremover selv sorterer i sine affaldspande, men derimod eksempelvis plast, tekstil og farligt affald. Til farligt affald udleveres en rød kasse med navn og adresse, som man afleverer til genbrugsbilen, hvor man får en ny kasse tilbage. Farligt affald er malingsrester, kemi, spraydåser og lignende.

Svendborgenserne skal genbruge mere

To 240 liters skraldespande bliver delt ud til alle hustande i Svendborg inden januar 2021 til indsamling af fire forskellige emner. Lige nu kan du se, hvordan de ser ud hos Vand og Affald på Ryttermarken.

Gitte Kjeldal
gikj@faa.dk

SVENDBORG: De er lidt større end det gamle affaldsstativ til papirsække, som mange bruger til affald i dag. Og så er der to af dem, de nye, sorte 240 litters affaldsspande, som alle husstande i Svendborg får fra september i år.

Størrelsen er også det første, der falder Lars Olsen ind, da han og hans kone er på besøg hos Vand og Affald for at få noget at vide om den nye affaldsordning.

- Det er jeg ikke glad for. Det er jo et stort skrummel, og hvor skal vi have dem? De passer ikke ind i den afskærmning, vi har til skraldestativet derhjemme, siger han.

Det er ikke, fordi han har noget imod at sortere, og det gør familien allerede, men de store spande er han ikke vild med at skulle have hjem i indkørslen.

Kommunikationsmedarbejder Pia Duus Jensen fra Vand og Affald synes nu spandene er pæne og diskrete, og alle får dem eller spande, der er større, hvis der er behov for det.

Grunden til at selv de mindste spande er store er, at de indeholder hver to rum, som affaldet skal sorteres i, og gjorde man spanden mindre, ville det blive for svært at få affaldet ud af rummene og ind i skraldebilerne.

Sikker sortering

Lars Olsen er også bekymret for om det sorterede affald nu også fortsætter med at være sorteret, når det ryger i renovationsbilerne eller bare bliver blandet sammen i en pærevælling.

Det garanterer Pia Duus Jensen dog.

- Renovationsbilerne har to rum, så når bilerne løfter spanden op, ryger eksempelvis madaffaldet fra spandens rum i det ene rum i renovationsbilen og restaffald i det andet.

Tjek din fremtidige spand

I øjeblikket - fra 1. til 31. maj - kan man besøge Vand og Affald og se på spandene, inden de bliver kørt ud til forbrugerne. Forsyningsselskabet har valgt spande til alle husstande, der svarer til deres hidtidige forbrug, og har man andre behov kan man enten ringe eller besøge Vand og Affald.

Det var meningen, at Vand og Affald i forårets løb skulle holde møder rundt omkring i kommunen med selskabets informationsbus, men indtil videre er den parkeret på Ryttermarken og kommer rundt, så snart det bliver muligt i forhold til restriktionerne omkring coronapandemien.

Vognen er indrettet med et køkken, hvor der er forskellige forslag til, hvordan man kan indrette sit køkken mest praktisk i forhold til den nye affaldssortering. Informationsbilen har også eksempler på de nye affaldsspande med i bilen.

Ny spande til september

Fra september begynder Vand og Affald at køre de nye spande ud til forbrugerne og selskabet tager gerne det gamle sækkestativ med, hvis man da ikke vil bruge det til eksempelvis at samle plastaffald i, som man så kan få hentet af genbrugsbilen, som er det nye navn for storskrald.

Svendborg Kommune har ligget lidt i baghjul, mens andre kommuner allerede har indført nye affaldsordninger. Det har givet mulighed for at gøre brug af de erfaringer, man har andre steder.

- Vi har hentet alt, hvad vi kunne med arme og ben, siger Pia Duus Jensen.

- Alle kommuner skal op på 50 procent genbrug af affald inden 2022. Tidligere har Svendborg Kommune genanvendt 37 procent. Svendborg Kommune har sat sig som mål at skulle genanvende yderligere 5 procent inden 2020, så man når op på 55 procent.

- Alle erfrainger viser, at man får indsamlet langt mere affald, hvis det samles ind hjemme hos forbrugeren, derfor får svendborgenserne to spande og skal sortere i fire forskellige rum, siger Pia Duus Jensen.

Er man i tvivl om noget i forbindelse med den nye affaldsordning, er der hjælp at hente på vands og affalds hjemmeside vandogaffald.dk.

Lars Olsen studerer plancherne i Vand og Affalds informationsvogn. Han er ikke begejstret ved tanken om to 240 liters containere i indkørslen. Foto: Katrine Becher Damkjær

FAKTA

ET RUM TIL PLAST?

Med billeder for det indre blik af store plastsøer i verdenshavene tænker de fleste, at plast må være vigtigt at sortere, så hvorfor er der ikke et rum til plast i de nye spande?

Sammen med andre fynske kommuner er Svendborg i gang med at undersøge muligheden for et fælles eftersorteringsanlæg, hvor plast kan afleveres sammen med restaffald og udsorteres maskinelt.

Indtil det er afklaret, skal plast afleveres til storskrald/genbrugsbilen eller på genbrugsstationen, hvorfra det sendes til genanvendelse.

Plast er mange forskellige ting og derfor svært at sortere og genanvende.

FAKTA

NY ORDNING

April 2020:

Alle forbrugere får brev fra Vand og Affald om, hvilke spande der er valgt.

1.-30. maj 2020:

Forbrugeren kan se spandene og eventuelt vælge større beholdere eller overveje en deleordning. Forbrugeren kan også give besked om, at Vand og Affald skal tage den gamle container eller affaldsstativ med, når forsyningsselskabet afleverer de nye.

Så snart som muligt:

Når restriktionerne i forbindelse med coronapandemien lempes, kører Vand og Affalds informationsbus rundt i kommunen og fortæller om den nye ordning. Informationsbussen vil blive parkeret ved indkøbscentre, større supermarkeder eller lignende.

August 2020:

Forbrugerne får brev om, hvornår de nye spande kommer på netop deres adresse.

September 2020:

Vand og Affald begynder at kører de nye spande ud til forbrugerne.

1. Januar 2021:

Genbrugsbilen erstatter storskrald. Man kan gratis bestille afhentning af blandt andet plast, farligt affald møbler og lignende 12 gange årligt. Alle får en rød kasse til farligt affald .

Man kan få hentet haveaffald 12 gange om året mod betaling.

Genbrugsstationerne i Svendborg og Hesselager fortsætter som hidtil.

Svendborg Kommunes Vand&Affald sender nye skraldespande på gaden i år, for svendborgenserne skal nemlig til at sortere mere i deres affald, så mængden af genbrug kan stige. Foto: Katrine Becher Damkjær

Vi skal også til at forandre os selv derhjemme...

Ikke bare skal virksomheder tænke og lære nyt. Det skal vi andre også derhjemme. Det har nu ikke så meget med coronakrisen at gøre - men mere med klimakrisen. Eller rettere vores klimaforståelse. For i Svendborg skal alle i sommerferien til at lære sig nye vaner, når skraldespanden ikke bliver tømt hver uge. Og fra september skal vi til at sortere vores affald meget mere, end vi har været vant til. Det kræver selvfølgelig lidt ny viden - og det fik du i artiklen her i ugens løb.

Affald.

Klodsede og uhåndterlige spande

John Jensen, Sanddalsvænget 10B, Svendborg

LÆSERBREV: Inspireret af en FAA artikel den 13. maj under overskriften "Ny virkelighed til skraldespanden" og David Bernickens leder den 15. maj om affaldssortering, skulle jeg selvfølgelig forbi Ryttermarken for at se og vurdere de nye affaldsspande, der tilsammen fylder 480 liter, volumenmæssigt cirka på størrelse med to store køleskabe, som for fremtiden skal fylde i min indkørsel.

Spandene er sorte, virker klodsede, skrøbelige, uhåndterlige og som noget billigt skrammel, jeg aldrig selv ville købe.

Min mangeårige grønne skraldespand har jeg altid været godt tilfreds med, den er solid med et godt tætsluttende låg, den falder godt ind i miljøet med grønt græs, hække og træer, men nu har myndighederne bestemt, at den skal være sort. Vi lever trods alt ikke på Cuba eller i Nordkorea, skulle det virkelig ikke være muligt at få en anden kulør, eventuelt mod ekstra betaling?

Spandene er for mange mennesker klodsede og overdimensionerede. I Danmark var der i januar 2020, 1.189.020 singler. En del af de næsten 1,2 millioner mennesker lever sandsynligvis i Svendborg og skal belemres med to, i forhold til den sandsynlige affaldsmænge, overdimensionerede spande. Størrelsen opad er tilsyneladende ubegrænset, selv mennesker med tolv børn kan få en passende størrelse skraldespand, hvad skyldes denne ligegyldighed med singler i egen bolig?

Jeg kan selvfølgelig ikke bedømme om spandene er noget billigt skrammel og vil

Svendborg Kommunes Vand&Affald sender nye skraldespande på gaden i år. Foto: Katrine Becher Damkjær

sikkert blive overbevist om noget andet, når regningen for dette affaldsstunt skal betales, men særligt lågene virker som noget, der ikke holder længe. Selve låget er delt på langs, og vil efter min vurdering let kunne blæse op, stå og klapre eller i værste fald blæse af. Hele landet skal op på 50 procent genbrug inden 2022, i Svendborg skal vi, af ukendte årsager, op på 55 procent. Redaktionschef Bernicken skriver, at klodens økosystem er under hårdt pres, og vi med affaldssortering kan gøre vores adfærd mere bæredygtigt dag for dag.

Selvfølgelig vil jeg gerne være med til at bevare kloden, men jeg hader at blive snydt. Hvor kan jeg aflæse om jordens økosystem bliver bedre og mere bæredygtigt med affaldssortering i Danmark?

Er vi ikke lidt for naive? Jeg husker en tv-udsendelse fra en københavnsk politistation, hvor en kvinde opløst af gråd kom ind og tilstod at have slået alle verdens små fisk ihjel. Hun ønskede at stoppe sit misbrug af medicin og havde tankeløst smidt en håndfuld Stesolid i vandet ved Langelinie.

En rar betjent brugte en del tid på at fortælle hende, at fiskene nok skulle overleve.

Er det ikke netop det klimatosseriet mangler, nemlig sund fornuft?

AFFALDSKLUMMEN

Hvorfor gør vi ikke som i Norge eller Næstved?

De nye affaldsordninger i Svendborg Kommune ligner til forveksling de affaldsordninger, Kerteminde og Odense netop har udrullet, og som flere andre fynske kommuner barsler med. Det er ikke tilfældigt, men resultatet af et samarbejde mellem de fynske kommuner om at designe en affaldsordning, der skal sikre høj genanvendelse til en fornuftig økonomi.

Spørg om affald

Det handler om at gøre mere for vores miljø, når Vand og Affald fra september uddeler nye affaldsbeholdere til alle i Svendborg Kommune. Med de nye beholdere kan man lige ved døren aflevere flere materialer til genanvendelse. Men hvad betyder det for dig, hvordan kan du indrette dig godt inde og ude – og hvad sker der med de materialer, som Vand og Affald indsamler? Det får du svar på i "Affaldsklummen", som vi bringer jævnligt her i Ugeavisen Svendborg i løbet af 2020.

Klummen er skrevet af Pia Duus Jensen fra Vand og Affald, og du er velkommen til at stille spørgsmål om de nye affaldsordninger til **pdj@vandogaffald.dk.**

Mange har stiftet bekendtskab med forskellige former for affaldssortering, når de har været på ferie i udlandet eller på besøg hos venner og familie andre steder i landet. Nogle steder får man op til seks affaldsspande leveret, nogle steder sorterer man hård plast og blød plast hver for sig, mens andre blander glas, metal og plast, og atter andre sorterer affaldet i farvede poser som bliver blandet i spanden – og så videre.

Vi bliver ofte spurgt, hvorfor vi ikke gør som i Norge eller Næstved, eller et tredje sted, og der findes næsten lige så mange former for indsamling og sortering af affald, som der findes kommuner i Danmark. Men kun næsten, for på Fyn har eller får flere af kommunerne det samme sorteringssystem. Foreløbigt er Odense og Kerteminde gået i gang, snart følger Svendborg, og Faaborg-Midtfyn og Nyborg kigger i samme retning.

Baggrunden for, at de fleste kommuner indfører nye affaldsordninger, er ressourcestrategien "Danmark uden affald" fra 2013, som siger, at vi senest i 2022 skal indsamle mindst halvdelen af husholdningsaffaldet til genanvendelse (i Svendborg har vi endda valgt at sætte barren en smule højere og sigter efter 55 %). Her måler man på syv fokusmaterialer, som er pap, papir, glas, metal, plast, organisk affald (madaffald) og træ. Så det er altså de syv materialer, vi skal have ud af restaffaldet og indsamle til genanvendelse.

Her er det værd at bide mærke i ordet *indsamle*. For ressourcestrategien måler på, hvor mange kilo af de syv materialetyper, kommunerne *indsamler*, mens der ikke er mål for, hvor meget af det indsamlede der bliver *genanvendt*. Vi sender selvfølgelig alle de indsamlede materialer videre til en modtager, der skal genanvende dem. Men nogle materialer er problematiske at genanvende, så mængden af genanvendte materialer vil aldrig være lige så højt som mængden af indsamlede materialer.

Derfor tegner der sig nye krav i horisonten, hvor man i stedet måler på, hvor stor en del af husholdningsaffaldet vi *genanvender*. Vi kan se frem til krav om 60 procent genanvendelse af husholdningsaffaldet i 2030 og 65 procent i 2035. Her vil fokus ikke nødvendigvis kun være på de syv ovenstående materialer, men også inddrage flere materialer, som eksempelvis haveaffald, tekstiler eller mælkekartoner.

Derfor er vi nødt til at lave systemer, hvor vi ikke er alt for låst i den måde, vi går til affaldssorteringen på, men hvor vi kan justere hen ad vejen i takt med nye krav og ny teknologi.

På Fyn er man gået sammen om at se på hvilke synergier, der kan være mellem de fynske kommuner, når det kommer til indsamling og efterbehandling af affald fra husholdningerne. Det er alle fynske kommuner og Syddansk Universitet, der deltager i samarbejdet, og et af resultaterne er en række forslag til, hvordan indsamlingsordningerne kan designes, så vi får den højeste genanvendelsesprocent til den bedste økonomi – samtidig med at vi er i stand til at tilrette os fremtidige krav til affaldssorteringen.

De fleste husstande i Svendborg kommune får i fremtiden to affaldsspande på hver 240 liter. Spandene er delt i to rum, så der er fire rum i alt. Pr-foto

Det betyder altså foreløbigt, at flere af de fynske kommuner har valgt at indsamle affaldet på samme måde, når vi udruller nye affaldsordninger. Samtidig ser vi på muligheder for at samarbejde om efterbehandling af affaldet, herunder et muligt fælles anlæg til efterbehandling af madaffald og et anlæg til eftersortering af restaffald, hvorfra man kan udsortere og genanvende blandt andet plast (læs om dette i klummen "Hvad skal der ske med plasten?" i Ugeavisen Svendborg 28. april). Endelig samarbejder flere af kommunerne om udbud på indsamling af affaldet og indkøb af beholdere og andre materialer, ligesom vi hele tiden erfaringsudveksler og trækker på hinandens ressourcer og ideer.

Derfor får vi på Fyn en nogenlunde ensartet affaldssortering. Det er både smart, når vi skal vejlede, indsamle og efterbehandle affaldet – og så er det forhåbentlig også nemt at finde rundt i for dem, der skal bruge affaldsordningerne.

FAKTA

SÅDAN GØR VI I SVENDBORG

I Svendborg får alle husstande beholdere til:

- Pap/papir (samme rum)
- Glas/metal (samme rum)
- Madaffald
- Restaffald

De fleste husstande får to affaldsspande på hver 240 liter. Spandene er delt i to rum, så der er fire rum i alt.

Plast skal afleveres til storskrald (fremover hedder det genbrugsbilen) eller på genbrugsstationen.

Formandsskifte i affaldsselskab før sorterings-start

Byrådsmedlem Søren Kongegaard (S) har været ramt af stress og forlader posten som bestyrelsesformand i det kommunale affaldsselskab, hvor partifællen Niels Christian Nielsen sætter sig for bordenden.

Ole Grube
olgr@faa.dk

Søren Kongegaard har været ramt af stress og forlader nu posten for formand for det kommunale vand- og affaldsselskab. Arkivfoto: Yilmaz Polat

SVENDBORG: Det kommunale affaldsselskab i Svendborg står på kanten af at skulle rulle et nyt sorteringssystem ud, men det bliver med en ny mand for enden af bestyrelsesbordet.

Det socialdemokratiske byrådsmedlem Søren Kongegaard har været formand for Vand og Affald i to år, men han forlader nu posten efter at have været ramt af stress siden februar. Det er planen, at han skal afløses af partifællen Niels Christian Nielsen, og formandsskiftet skal formelt godkendes i byrådet på et møde på tirsdag.

Søren Kongegaard ærgrer sig, men ser ingen anden udvej end at skære ned på det politiske arbejde.

- Det er med et tungt hjerte, for arbejdet er rigtig spændende, men nogle gange er det nødvendigt at sætte sejl efter, hvor vinden kommer fra og lægge kursen om, siger Søren Kongegaard.

Mange bolde i luften

Borgmester Bo Hansen (S) forklarer, at skiftet sker på Søren Kongegaards initiativ.

- Det har i denne her situation handlet om at lytte til Søren, og jeg synes, vi har en forpligtigelse til at passe på hinanden, siger Bo Hansen, der er tryg ved at overlade formandsposten til Niels Christian Nielsen.

- Han er medlem af bestyrelsen i forvejen, og han har også tidligere haft særlige formandsposter i eksempelvis Sydfyns Erhvervs Forskole, så han har god erfaring med bestyrelsesarbejdet, siger borgmesteren.

Niels Christian Nielsen overtager formandsposten på et tidspunkt, hvor et nyt lokalt sorteringssystem skal rulles ud over kommunen med sortering i fem fraktioner. Samtidig har regeringen netop præsenteret et forslag om at ensrette affaldssorteringsordning over hele landet med sortering i 10 typer.

Derudover er Vand og Affald partner i det store skovrejsningsprojekt mellem Svendborg og Skårup, og selskabet spiller også en rolle i slaget om kraftvarmeværkets fremtid. Det kan godt give den nye formand sved på panden.

- Der er mange bolde i luften, og opgaven består i at få dem til at lande de rigtige steder, siger Niels Christian Nielsen.

Og det mener du godt, du kan?

- Ja, jeg får en anden rolle, men det sker stadig i et tæt samarbejde med den øvrige bestyrelse og medarbejderne i Vand og Affald, og jeg synes, vi har nogle gode rammer at tage afsæt i, siger Niels Christian Nielsen.

Med posten som formand for det kommunalt ejede aktieselskab følger et honorar på 50.000 kroner om året.

Søren Kongegaard har været fraværende fra møderne i byrådet siden februar og har også været sygemeldt fra sit lærerjob på Rantzausminde Skole. Her er han nu tilbage på deltid.

Socialdemokratiet indstiller forud for tirsdagens møde i byrådet, at Søren Kongegaard helt udtræder af bestyrelsen i det kommunale vand- og affaldsselskab, og at Karl Magnus Bidstrup træder ind i bestyrelsen som menigt medlem.

Han blev valgt til byrådet for Alternativet, men forlod efter et internt formandsopgør partiet i februar. I marts blev han medlem af den socialdemokratiske byrådsgruppe.

Søren Kongegaard bytter også udvalg med Karl Magnus Bidstrup, så Kongegaard bliver nyt medlem af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, mens Bidstrup får plads i Miljø- og Naturudvalget. Søren Kongegaard bevarer posten som 2. viceborgmester.

Forsker kritiserer forslag om affaldssortering

Det er bagudskuende og misforstået, når regeringen lægger op til at vi skal sortere affaldet i 10 forskellige typer, mener professor fra Syddansk Universitet, mens forskere på DTU er uenige.

Helene Thau Jackson
hetja@jfmedier.dk

Er det virkelig nødvendigt at have 10 skraldespande?

Nej, lyder svaret fra Henrik Wenzel, der er professor på Syddansk Universitet og har forsket i miljøanalyse siden 1990. Han mener, at miljøministeren er gået for langt og ikke har lyttet til fakta i det nye forslag om, at husstandene skal sortere affald i 10 forskellige typer.

- Min frygt er desværre blevet til virkelighed. Man går politisk et par skridt for langt, og vi er nået en situation, hvor sandheden defineres politisk, forstået på den måde at man er bagud på sin viden om fakta, siger han.

- Man respekterer ikke, at der findes væsentligt bedre måder at gøre det på. Det er grundlæggende en misforståelse og et helt unødigt krav, at plastik skal sorteres ude i husstandene og samles ind separat. Det koster flere penge, giver ikke nær så meget miljøgevinst, og det giver mere trafik på villavejene, siger han.

Central sortering

Henrik Wenzel har i syv år arbejdet på at finde den bedste løsning til de fynske kommuner og kommet frem til at et centralt eftersorteringsanlæg er en afgørende del af svaret, hvor man sorterer plast fra restaffaldet.

- Jeg siger ikke, at man slet ikke skal sortere i hjemmene. Det er godt at sortere madaffald og papir og pap fra, ligesom det kan være fornuftigt at tage glas fra, så jo mere vi kan få det ud, jo bedre, men at sortere plast og drikkevarer-kartoner separat er misforstået, fordi disse fraktioner er meget bedre at tage ud i et centralt sorteringsanlæg.

Ifølge Henrik Wenzel er der i regeringens forslag ikke de bedste udsigter til, at kommunerne på Fyn kan få lov at sortere plastik fra centralt, som det ellers er planlagt.

Ikke fagligt

Kravene om særskilt sortering og indsamling af affald kommer egentlig fra EU, og selvom Danmark vil kunne søge dispensation fra at sortere alt i husstandene, har Henrik Wenzel sammen med andre forskere ikke oplevet lydhørighed for det faktum i Miljøstyrelsen.

- For at få dispensation er der fire kriterier, og dem, mener vi, at vi sagtens kan efterleve.

Her skal det blandt andet dokumenteres, at kvaliteten og miljøgevinsten ikke bliver ringere, eller at den særskilte indsamling er uforholdsmæssigt meget dyrere.

- Vi har lagt dokumentation på bordet, som vi synes er god nok, men vi kan ikke få nogen tilbagemelding om, hvad det er, man yderligere ønsker. Vores erfaring er, at Miljøstyrelsen hverken er til at hugge eller stikke i af helt uforklarlige årsager, siger han.

- Det er svært at forstå, at den faglighed, der er rundt omkring i verden, ikke bruges. I Norge, Holland, Sverige og Finland går man den vej og bygger nye anlæg. Her har man forstået, at der er eftersorteringen, man skal gå efter.

Sortering i husstandene, mener Henrik Wenzel, kommer til blive dyrt for kommunerne og for klimaet.

- Dels kommer man til at køre mere, og dels er borgere er ikke nær så gode til at sortere plasten, som et teknisk anlæg er, og det koster økonomisk og klimamæssigt.

Uenige forskere

Charlotte Moosdorf, der er funktionsleder i Miljøstyrelsens afdeling for Cirku-

- Min største frygt er blevet til virkelighed, lydet det fra professor i miljøanalyse, Henrik Wenzel om regeringens nye forslag til en national affaldssorteringsordning. Arkivfoto.

lær Økonomi og Affald afviser dog, at Miljøstyrelsen ikke skulle have været lydhør overfor fakta.

- Vi har været i dialog med forskere fra DTU, SDU og Aalborg Universitet, og vi kan konstatere, at de er simpelthen ikke enige om, at kvaliteten af det genanvendte affald er god nok.

På baggrund af forskernes vurderinger og undersøgelser udgav Miljøstyrelsen i januar en rapport om eftersortering, og her fremgår det, at flere forskere er uenige med Henrik Wenzel.

- Uenigheden går på kvaliteten, man får ud af eksempelvis plasten, hvis man lader den blive i restaffald og sortere på et anlæg. DTU mener ikke, at kvaliteten er god nok, mens SDU siger, den er god nok, siger hun.

Derfor vil Miljøstyrelsen ikke anbefale en undtagelse for EU's direktiv om at sortere i 10 fraktioner i den kommende affaldsbekendtgørelse.

- En ting er, at vi kan konstatere, at der ikke er enighed, og noget andet er Miljøstyrelsens egen faglige vurdering, og den er samlet set, at vi ikke mener, der er grundlag for at meddele undtagelse i den kommende affaldsbekendtgørelse, siger Charlotte Moosdorf.

Selvom der i affaldsbekendtgørelsen ikke indskrives en undtagelse fra EU-kravet, kan kommuner søge om dispensation fra loven, men dog kun midlertidigt. Derfor vurderer Charlotte Moosdorf ikke, at de fynske kommuner på den baggrund vil kunne få dispensation til at etablere et eftersorteringsanlæg.

- Det er dog vigtigt at tilføje, at Miljøstyrelsen ikke ser problemer i, at der eftersorteres på restaffald som supplement til indsamling af sorteret affald hos borgerne. Eftersortering kan dog på nuværende tidspunkt ikke stå alene.

Pressefoto

22. MAJ 2020 • 6:35 AF TOMMY KAAS GRATIS

Ny virksomhed bruger gamle mursten: Det giver så meget mening

DEL PRINT

Entreprenør og rådgiver Glarbo & White, der holder til på Buddegård ved Nexø, er gået sammen med virksomheden Gamle Mursten i Svendborg og har startet den nye virksomhed Gamle Mursten Bornholm.

Virksomheden vil "passe på øens ressourcer og bidrage til smukt og bæredygtigt byggeri." Det fortæller den i en pressemeddelelse.

Caroline Meyer White, der er medejer af Glarbo & White, har blandt andet stablet et samarbejde med Bofa på benene.

I første omgang vil man bruge sten, der kan håndrenses og behandle lokalt på Bornholm, men Bofa vil være med til at sende mursten, der er indsamlet fra borgere og virksomheder på genbrugspladserne, til rensning på anlægget i Svendborg, lyder det i pressemeddelelsen.

– Det giver så meget mening at genbruge mursten. Ud over den store klimagevinst er vores ler-forekomster begrænsede, og så er det murede byggeri så stor en del af vores bygnings-kulturarv, som vi er rigtigt glade for at kunne bidrage til, at vi kan bevare. Indsatsen er kun mulig fordi vi alle tre – Bofa, Gamle Mursten i Svendborg og Glarbo & White – er gået sammen, siger Caroline Meyer White ifølge pressemeddelelsen.

Nye nationale affalds-sorteringsregler kan blive dyre for Svendborg

Regeringen kom mandag med et forslag om en ensrettet national affaldssorteringsordning, hvor affaldet skal sorteres i 10 typer. I Vand og Affald i Svendborg er man bekymret over, hvad det kan betyde for kommunens kommende affaldssorteringsordning.

Helene Thau Jackson
hetja@jfmedier.dk

10 piktogrammer skal sørge for, at affaldssorteringen bliver den samme over hele landet. Illustrationer: Miljø- og Fødevareministeriet.

SVENDBORG: Affaldssortering skal ensrettes over hele landet.

Det er budskabet fra regeringen i et nyt forslag, der vil have affald sorteret i 10 typer, og det vækker en smule bekymring i Vand og Affald i Svendborg. Direktør Ole Steensberg Øgelund håber ikke, at en national ensretning af affaldssorteringen går ud over Svendborgs kommende affaldssorteringssystem. Her er der lagt op til, at borgerne kun skal sortere deres affald i syv typer.

- Vi må se, hvad der kommer til at ske, og vi ser positivt på det, men vi kan godt være lidt bekymrede, om detaillovgivningen bliver for detaljeret.

Forslaget kommer som en del af klimahandlingsloven, som skal bringe Danmarks udledning af drivhusgasser ned, og går blandt andet ud på, at affaldet skal sorteres i 10 forskellige typer. Men selvom Ole Steensberg Øgelund er enig i, at affaldet skal sorteres, er han bekymret for om regeringens nye forslag kan stå i vejen for Svendborg Kommunes kommende affaldssorteringsordning, som Vand og Affald har brugt flere år på at etablere.

- Jeg er enig i, at vi skal sortere så meget som muligt, men vi skal også kigge på, om man kan få lige så meget genanvendelse til en lavere økonomi, ved at bruge bedre teknologi, siger han.

- Det karambolerer med, at vi på Fyn har ensrettet ordningerne og længe har arbejdet sammen for at finde løsninger, der er fremtidssikrede og sorterer bedst muligt. Vi håber selvfølgelig, at de nye regler ikke kommer til at spænde ben for det.

7 eller 10 spande?

I Svendborg Kommunes kommende affaldssorteringsordning, der bliver sat i gang til efteråret, skal affald sorteres i syv forskellige typer i hjemmet: Metal, glas, pap, papir, bioaffald, restaffald og farligt affald. Affaldssorteringsordningen er i tråd med andre fynske kommuner, der sammen arbejder på at få et fælles fynsk eftersorteringsanlæg, som kan sortere restaffaldet i blandt andet forskellige typer plast, tekstil og tetra-pakker.

- Vores system handler jo ikke om, at folk *ikke* skal sortere, men at etablere et alternativ til at få endnu flere spande ud til den enkelte borger, lyder det fra Ole Steensberg Øgelund.

Ideen om at sortere i 10 affaldstyper er egentlig kommet fra EU, og i Danmark skal opgaven så ifølge regeringen i høj grad lægges ud til borgerne. Den ensartede nationale affaldssortering skal gøre affaldssektoren grønnere, og det bliver taget godt imod af regeringens støttepartier og Venstre. Ole Steensberg Øgelund er spændt på, hvad Christiansborgs politikere bliver enige om.

- Det er spændende, om man får mulighed for at indarbejde ordninger, der arbejder med nye teknologier, eller om man holder fast i, at det skal være en spand til hver fraktion, siger han.

- Men vi satser på, at rammerne bliver rummelige, så man kan arbejde forskelligt i kommunerne.

Bliver dyrt

Svendborgs kommende affaldssorteringsordning lever ellers op til de krav, som Thorning-regeringen i en ressourcestrategi for "Danmark uden affald" i 2013 satte for blandt andet at genanvende 50 procent af affaldet fra hushold-

- Hvis vi skal have flere spande ud, bliver det dyrere, siger direktør for Vand og Affald, Ole Steensberg Øgelund, der er noget bekymret for om regeringens forslag om affaldssortering kan komme til at stå i vejen for Svendborg Kommunes planer.
Arkivfoto: Katrine Becher Damkjær.

ninger inden 2022. Det kunne Ole Steensberg Øgelund godt have ønsket, at regeringens nye forslag tog hensyn til.

- Når der nu er kommet krav om, at over 50 procent skal genanvendes i 2022, og alle kommuner laver systemer derefter, så ville det selvfølgelig timingsmæssigt have været en fordel, hvis de var kommet med forslaget lidt tidligere, og ikke midt i implementeringen af de nye systemer, siger han.

I et pressemøde den 18. maj foreslog miljøminister Lea Wermelin (S), at de nye krav til affaldssortering skal gælde fra juli næste år. Der kan dog gives dispensation, hvis man har kontrakter, der først skal udløbe. I Svendborg Kommune har man indgået seks-årige kontrakter med de entreprenører, der håndterer affaldet.

- Det er ikke noget, man bare laver om fra den ene dag til den anden, hvis der er nogen på Christiansborg, der skulle tro det. I hvert fald ikke uden omkostninger, siger Ole Steensberg Øgelund.

En central eftersortering af plast sparer, ifølge Ole Steensberg Øgelund, de fynske kommuner for 30 millioner kroner om året.

- Hvis vi skal have flere spande ud, bliver det dyrere. Det ved vi. Når en lastbil skal køre flere gange for flere fraktioner, giver det øget omkostning, så vi så gerne, at man kunne gøre det lidt smartere.

FAKTA

REGERINGEN FORESLÅR

Sorteringen skal være ens og med de samme 10 piktogrammer uafhængig, om det er i hjemmet, i en virksomhed eller i sommerhuset og uanset hvilken kommune, du bor i.

Der skal stilles krav til, at alle kommuner skal etablere husstandsnære indsamlingsordninger for de 10 fraktioner: mad -, papir-, pap-, metal-, glas-, plast-, tekstilaffald samt fødevarekartonner, restaffald og farligt affald.

For nogle typer affald bliver det tilladt at lave indsamlingsordninger med såkaldt kombineret indsamling, hvor 2 typer affald kan blandes i samme rum i en affaldsspand, så et almindeligt parcelhus skal have mellem 2 og 4 spande i indkørslen.

Der skal i langt højere grad investeres i genanvendelse fremfor forbrænding

Kombineret indsamling bliver tilladt for papir/pap, metal/plast samt metal/glas. Desuden vil drikke- og fødevarekartonner kunne indsamles kombineret med for eksempel pap eller plast. Det er under faglig afklaring i Miljøstyrelsen, ligesom indsamlingsordningen for tekstil skal fastlægges nærmere.

KILDE: MILJØ- OG FØDEVAREMINISTERIET.

NYHED DRIKKEVAND

Grøn beskyttelse af blå ressource

Der er flere samarbejder på vej mellem forsyninger, kommuner og staten om at rejse skov for at sikre drikkevandet mod pesticidrester – og forbedre andre miljø-, natur- og klimaaspekter. Det foreløbigt største projekt finder man på Fyn.

Michael Rothenborg

https://pro.ing.dk/6780

26. maj 2020 06:30

VandCenter Syd og Odense Kommune var forudseende, da de etablerede Elmelund Skov her sammen med staten. Faktisk mere forudseende, end de anede: Efter skoven var rejst, fandt man pesticidresten DPC, et nedbrydningsprodukt fra den sukkerroeproduktion, der tidligere var ret udbredt her på Fyn.

»Det er derfor, at flowmåleren her stadig står på 0 – desværre,« siger Troels Kærgaard Bjerre, hydrogeolog, og ansvarlig for grundvandsbeskyttelsen – herunder skovrejsning – i hele to vandselskaber: Vandcenter Syd og Vand og Affald i Svendborg.

Han står ved en vandindvindingsboring i udkanten af Elmelund Skov – det største skovrejsningsprojekt i Danmark med i alt 7 km2.

NÆVNTE FIRMAER

Vandcenter Syd, omtalt i 11 artikler

Odense Kommune, omtalt i 4 artikler

Vand og Affald, omtalt i 1 artikler

Svendborg Kommune, omtalt i 1 artikler

JOBFINDER

HOFOR
Maskinmester/ingeniør til strategisk vedligehold og asset management i drikkevandsproduktionen

HOFOR
Maskinmester til projektering, indkøring og idriftsættelse af nye vandværker

HOFOR
Erfaren projektleder til vandplanlægning

SE FLERE

OPRET JOB

»Faktisk skal vi tilbage til beplantningen af heden for at finde eksempler på et større statsligt skovrejsningsprojekt,« siger Troels Kærgaard Bjerre.

Med tre gange grænseværdien for DPC er der dog lange udsigter til, at stoffet er udvasket og fortyndet nok til, at man kan lukke op for vandet lige fra denne indvindingsboring.

»Men i det mindste har vi sikret os for fremtiden. Og det er også nødvendigt, for man indvinder omkring 3 millioner m3 vand årligt fra kildepladserne i området her – omkring en tredjedel af hele Odenses forbrug,« siger Troels Kærgaard Bjerre.

Forsyningen betaler mest i disse projekter

Der er i alt cirka 30 partnerskaber i Danmark, hvor staten (Naturstyrelsen) opkøber jord sammen med de lokale kommuner og forsyningsselskaber. Forsyningen betaler mest, typisk fra 50 procent og i enkelte tilfælde helt op til 100 procent. Naturstyrelsen betaler så for at rejse skoven.

Fordelen ved skovrejsning er, at grundvandet, der dannes under skoven, er helt fri for pesticider og med en meget lille udvaskning af nitrat. Samtidig får man sikret grundvandet for altid via fredskovbestemmelserne.

Her i Elmelund Skov har forsyningen på grund af de store drikkevandsinteresser betalt 65 procent af erhvervelsesomkostningerne – også selv om området tillige har stor rekreativ værdi for kommunen.

Den første aftale om jordopkøb kom allerede i 2001, men først efter finanskrisen blev landmændene i området for alvor interesserede i at sælge. Den første store træplantningsindsats begyndte i 2013, og den daværende miljøminister, Ida Auken, var ude at tage første spadestik.

I Svendborg er problemet et frugt- og bærpesticid

I dag er fire ud af de syv kvadratkilometer beplantet, og Troels Kærgaard Bjerre bruger mere tid på et beslægtet skovrejsningsprojekt ved Svendborg, hvor Vand og Affald sammen med kommunen og Naturstyrelsen har et nyt partnerskab om statslig skovrejsning på tegnebrættet.

I Svendborg er formålet med skovrejsningen ligeledes at beskytte grundvandet - og ligesom i Odense er det allerede forurenet med pesticider. På Sydfyn er det dog p.t. DMS, der volder problemer. DMS stammer fra et pesticid, der tidligere er blevet benyttet til bekæmpelse af svampesygdomme i frugt- og bæravl, der er meget udbredt langs Svendborg Sund.

»Vi har fundet DMS i ni ud af ni indvindingsboringer på kildepladsen, som vi fremadrettet gerne vil beskytte via skovrejsning. En enkelt af disse boringer har vi været nødsaget

til at tage ud af produktion, da vi i perioder har målt koncentrationer på mere end 50 gange grænseværdien,« fortæller Troels Kærgaard Bjerre.

Boringen er ellers både højtydende og har stor strategisk betydning for vandforsyningen i Svendborg. Faktisk er det ambitionen på længere sigt at øge produktionen af drikkevand fra området.

Derfor vil man nu én gang for alle sørge for at beskytte vandet i undergrunden mod udvaskning af pesticider. En fredskov på 540 hektar kan blive løsningen – hvis lodsejerne går med på ideen.

Multifunktionel jordfordeling fremmer skovrejsning

Det er der faktisk blevet lidt større chance for med den multifunktionelle jordfordeling, som første gang blev politisk aftalt med tørkepakken i september 2018, og som blev udvidet med Finansloven for 2020.

I multifunktionelle projekter sammentænkes landbrugsproduktion med bl.a. biodiversitet, drivhusgasreduktion, klimatilpasning, rent vandmiljø, friluftsliv samt landdistriktsudvikling.

»Jo flere bokse man kan tikke af, des større chance er der for støtte fra den jordfordelingspulje. I Svendborg er vores primære formål at sikre grundvandet, men der er også fordele for vandmiljøet – mindre kvælstof til Svendborgsund – og for det rekreative og biodiversiteten. Og så absorberer skov jo i størrelsesordenen 8-10 ton CO_2 pr. hektar pr. år i snit,« siger Troels Kærgaard Bjerre – der således er blandt dem, der tror på, at skovrejsningsprojekterne får et løft i de kommende år.

Læs mere om problemerne med DPC her.

Læs mere om Elmelund Skov her.

Læs mere om projektet i Svendborg her.

DRIKKEVAND BYPLANLÆGNING CO2

FORSYNING FORSYNINGSSELSKABER FORURENING

GRUNDVAND KLIMA LANDBRUG

Michael Rothenborg
Redaktør, WaterTech. Tidligere 13 år som klima- og miljøjournalist på Politiken, forfatter til fire bøger om klima og miljø. Desuden knap fire år som medieredaktør i rådgivningsvirksomheden Rambøll.

To stk. af denne slags skraldespande skal de allerfleste svendborgensere have inden udgangen af 2020.
Foto: Katrine Becher Damkjær

Se de nye skraldespande

SVENDBORG: Vand og Affald åbner deres informationsbil, hvor borgerne kan få inspiration til indretning i køkkenet, når den nye affaldssortering går i gang og svarer på stort og småt om affaldsordningen.

Det skete første gang torsdag på parkeringspladsen hos Vand og Affald på Ryttermarken 21 i Svendborg og herefter følgende dage: 4. og 11. juni kl. 14-17, 2., 3., 9. og 10. juni og kl. 10-13.

Hvis man kun er interesseret i at se spandene, er der åbent hos Vand og Affald, Ryttermarken 21, alle hverdage mellem 7.30 og 16.

Vand og Affald kan maks. tage imod ni personer ad gangen og opfordrer til, at man venter i bilen, hvis man kan se der er mange omkring informationsbussen og holde afstand. /GIKJ

Sådan slipper du af med den gamle affaldsspand

Til efteråret får alle i Svendborg Kommune nye affaldsspande, og så er det tid til at sige farvel til den gamle spand. Pressefoto

SVENDBORG: Der er nye affaldsordninger på vej til efteråret, og alle i Svendborg Kommune får nye affaldsspande og skal i gang med at sortere pap, papir, glas, metal, madaffald og restaffald.

Nu er det sidste chance, hvis Vand og Affald skal tage din gamle spand eller dit sækkestativ med, når du får de nye affaldsspande.

Hvis du har et sækkestativ eller en spand på maksimalt 240 liter, ejer du selv beholderen. Du er mere end velkommen til at give den nyt liv, for eksempel til at samle plast i eller som regnvandsbeholder.

Men hvis du vil af med spanden, skal du huske at give Vand og Affald besked allersenest 15. juli. Så tager de den gamle spand med, når de afleverer de nye spande.

Man kan ringe til Vand og affald på telefon 63 21 55 15, eller skrive til post@vandogaffald.dk - husk at oplyse navn, telefonnummer, adresse og e-mail.

De indsamlede spande og sækkestativer bliver blandt andet brugt under Landsstævnet i 2021. Dem som ikke kan genbruges, bliver sendt til genanvendelse.

Genbrugspladsen holder fast i corona-restriktioner

En læser har sendt os et spørgsmål med en undren. Hvorfor bliver der ved med at være restriktioner på adgangen til genbrugspladsen, når resten af samfundet stort set er genåbnet, spørger Kurt Herløv Rasmussen. Det forklarer produktionschef ved Vand og Affald Morten Schytte her.

Julie Ruby Bødiker
jurb@faa.dk

Genbrugspladsen i Svendborg var savnet, mens den var lukket på grund af corona, og har været flittigt brugt, siden den åbnede igen 31. marts. Arkivfoto: Birgitte Carol Heiberg

Hvilke restriktioner gælder stadig på genbrugspladsen?

- Det mest grundlæggende er, at vi har sat begrænsninger på hvor mange biler, der må komme ind på pladsen ad gangen. Lige nu er det 20 biler, der må komme ind. Vi startede på 10 biler ad gangen, da coronaen var allerhøjest, og vi genåbnede genbrugspladserne. Nu har vi justeret op. Der er også noget omkring skiltning. Og vi har også været nødsaget til at fjerne koste og skovle, så man ikke afsætter virus på de her fælles kontaktflader. Men det er småting.

Hvorfor gør I det?

- Det gør vi, fordi vi kan se, at så snart vi lukker flere biler ind, kan folk ikke finde ud af at holde afstand til hinanden og til vores medarbejdere. Så det er såmænd ikke så meget et spørgsmål om, om der er 10, 20 eller 50 mennesker inde på pladsen ad gangen, men folk stimler sammen de samme steder. Det er ofte de samme ting, man er på genbrugspladsen med. Så når folk er henne ved papcontaineren, respekterer de ikke at holde afstand. Og sådan har det faktisk været i hele forløbet, og det er ikke enestående for Svendborg. I Odense har man stadig et maks på 10 biler på pladsen. Så det er en generel problemstilling. Jeg forstår godt den undren, men samfundet har jo også åbnet på nogle andre vilkår end tidligere.

Men hvordan er en genbrugsplads anderledes end for eksempel et supermarked lige nu, hvor folk også har svært ved at holde afstand?

- Det er den såmænd heller ikke. Vi kunne også bare overlade det til vores kunder at tage det ansvar at holde afstanden. Vi kan bare konstatere, at de ikke gør det. Og mere generelt har vi oplevet på genbrugspladserne, at man ikke mener, at genbrugspladserne har været en del af det her corona. Der var i hvert fald ikke ret stor respekt, da vi lukkede pladserne ned. Man har ikke tænkt, at det her var en del af inddæmningen af smittespredningen. Det med, at man er ude i det fri, kunne måske være en af forklaringerne.

- Men vi har jo egentlig bare flyttet køen fra inde på pladsen til uden for pladsen. For vi har stort set de samme biler igennem, som vi havde samme tidspunkt sidste år. Jeg kiggede lige for sjov skyld på de seneste syv dage. Der har vi haft lige lidt over 6000 biler inde på pladsen, og det er 83 biler færre end samme uge sidste år. Så vi får bare afviklet trafikken på en anden måde. Det betyder også, at den lysregulering, som vi har indkøbt til vores bomsystem, nok er noget, vi kommer til at bruge fremadrettet. For vi får langt flere biler igennem, hvis vi holder køen uden for pladsen ved spidsbelastninger, i stedet for at folk holder og spærrer for hinanden inde på pladsen. Ja, vi oplever stadig kø om formiddagen, men det gjorde vi altså også inden coronaen. Der holdt folk også i kø en halv time, før vi åbnede.

Hvad skal der til, for at man kan holde genbrugspladsen åbent på ganske normal vis?

- Der skal det til, at man også inde på pladsen respekterer afstanden. Vi har eksempler på folk, der kommer hen og prikker vores medarbejdere på skulderen. Nu er coronaen forhåbentlig under afvikling, men der, hvor det stadig var forholdsvist kritisk, var der da ikke nogen af medarbejderne, der syntes, det var ret sjovt. Så hvis der er den fornødne respekt til lige at vente, til det bliver ens tur, ser jeg ikke noget problem i det. Vi har bare til gode at se, at folk gør det.

Hvornår sker det?

- Så længe vi kan se, at vi får afviklet tingene i god ro og orden, og vi har de samme mennesker inde på pladsen, som vi plejer, er jeg ikke sikker på, vi fjerner den der lysregulering fuldstændigt. Men det er mere fra et driftmæssigt synspunkt. Jo flere biler, vi kan få igennem, jo bedre er det for både os og kunderne. Så vi er også blevet klogere af den her proces. Men vi følger med, hvis der kommer en opblødning på anbefalingerne fra myndighederne.

FAKTA

SEND REDAKTIONEN ET SPØRGSMÅL

Har du også noget, du går og undrer dig over? Del det med os, så vi kan undersøge det for dig.

Send dit spørgsmål til svendborg@faa.dk og skriv "Spørgsmål til redaktionen" i emnefeltet.

Styrelse vil levere arbejdskraft for 3,8 millioner kroner til skovrejsningsprojekt

Det omdebatterede skovrejsningsprojekt mellem Skårup og Svendborg er et skridt nærmere at blive realiseret. Landbrugsstyrelsen har givet betinget samtykke til, at de gratis vil varetage forhandlingen med jordejerne.

Britt Godske
brigo@jfmedier.dk

SKÅRUP: Den omdiskuterede skov, der efter planen skal etableres mellem Svendborg og Skårup, rykker nu ind i næste fase. Naturstyrelsen Fyn, der er en af parterne bag skovrejsningsprojektet fortæller, at de netop har fået et såkaldt betinget samtykke om, at Landbrugsstyrelsen vil varetage og betale processen omkring jordfordelingen.

For at planen, om at opføre 540 hektar skov i området omkring Skovmølleværket, kan blive til virkelighed kræver det nemlig, at de jordejere, der i dag ejer de arealer, som skoven skal etableres på, er i interesseret i at sælge eller bytte deres jord. Det er den forhandlingsproces, også kaldet en jorddeling, som Landbrugsstyrelsen har givet betinget tilsagn til, at de vil varetage og betale for, fortæller Skovrider Jakob Harrekilde Jensen.

- Vi er rigtig glade for det betingede samtykke, det er første skridt i en realisering af skovrejsningsprojektet.

Det vurderes, at det kan spare skovrejsningsprojektet for en udgift på cirka 3,8 millioner kroner, da Landbrugsstyrelsen betaler omkostningerne, der er forbundet med jordfordelingen.

> Nu må vi se, hvad forundersøgelsen viser, men hvis den er positiv, betyder det jo, at der kommer gang i jordfordelingen, og vi får det tilmed gratis
>
> **SKOVRIDDER JAKOB HARREKILDE JENSEN**

Undersøger grundlag for forhandling

Det betingede samtykke fra Landbrugsstyrelsen betyder, at de gennem de næste måneder laver en forundersøgelse af, hvorvidt jordejerne er interesseret i at forhandle om deres jord. Hvis de finder ud af, at der er grobund for at gå videre med forhandlingerne, bliver jordfordelingen igangsat til oktober. Det er først herefter, at man tager hul på egentlige forhandlinger om pris, betingelser og så videre.

- Nu må vi se, hvad forundersøgelsen viser, men hvis den er positiv, betyder det jo, at der kommer gang i jordfordelingen, og vi får det tilmed gratis, fortæller Jakob Harrekilde Jensen.

Der er i alt syv projekter, der har ansøgt Landbrugsstyrelsen om det, der kaldes fri multifunktionel jordfordeling, og skoven ved Skårup er en af de tre projekter, der har fået bevilget en forundersøgelse.

Hvis styrelsen vurderer, at de ikke vil gå videre med forhandlingen efter de indledende øvelser, vil projektparterne bag skoven dog højst sandsynligt selv betale for processen.

- Hvis vi ikke får endeligt tilsagn fra styrelsen, skal vi selv vurdere, om vi vil betale en jordfordeling, hvilket vi sandsynligvis vil gøre, siger skovrider Jakob Harekilde Jensen.

Men han vurderer dog, at det ikke er umuligt at nå til enighed med jordejerne. De har i forbindelse med ansøgningen til Landbrugsstyrelsen selv haft kontakt til nogle af de store lodsejere.

- Vi har fået nogle positive tilbagemeldinger. Nogle har sagt at de gerne ville høre mere, andre har sagt, de ikke var interesserede. Så vi er positive, men nu er det er op til Landbrugsstyrelsen, hvad de finder ud af, de er jo mere grundige, udtaler Jakob Harekilde Jensen.

Skovrejsningsprojektet ved Skovmølleværket er et samarbejde mellem Svendborg Vand, Svendborg Kommune og Naturstyrelsen Fyn. Formålet er at beskytte grundvand og samtidig etablere offentlig, bynær og rekreativ skov. Jordfordelingen forventes at kunne tage op til to år.

FAKTA

SKOVREJSNINGSPROJEKT MELLEM SVENDBORG OG SKÅRUP

Det er Svendborg Kommune, Vand og Affald samt Naturstyrelsen, der står bag skovrejsningsprojektet mellem Skårup og Svendborg til næsten 122 millioner kroner.

Kommunens andel af de samlede udgifter til arealerhvervelse og anlæg af skoven er 17 procent, Naturstyrelsens andel er 44 procent, mens Vand og Affald betaler 39 procent af regningen.

Svendborg Kommunes investering er på 693.000 kroner om året over de næste 30 år.

Naturstyrelsen skal stå som ejer og drive skoven.

Målet er, at der om 20 år er plantet 540 hektar skov på de to udpegede arealer. Lodsejerne kan frivilligt vælge, om de vil sælge jord til projektet.

FAKTA

FRI MULTIFUNKTIONEL JORDFORDELING

Fri multifunktionel jordfordeling er en ny pilotordning under Landbrugsstyrelsen, hvor formålet er at sammentænke forskellige hensyn i det åbne land, som for eksempel natur, miljø, klima og friluftsliv og samtidig give lokale landmænd mulighed for at samle deres landbrugsarealer.

Hvis Landbrugsstyrelsen vurderer, at der er tilstrækkelig interesse for jordfordeling i området omkring Skovmølleværket ved Skårup gives et endeligt samtykke, og den egentlige jordfordeling kan igangsættes. En jordfordeling kan tage omkring to år.

Aksels automatiske rensegris får styr på svovlbrinte

Aksel Kirkeby på vej ned i spildevandspumpestationen. I baggrunden det ekstra mellemstykke og røret med rensegrisafsenderen. (Illustration: Michael Rothenborg)

Svovlbrinte bekæmpes normalt med kemikalier eller manuel afsendelse af såkaldte rensegris-svampe, men en opfinder fra Svendborg har effektiviseret processen med en automatisk rensegris. Aalborg-forsker kalder løsningen »en rigtig god idé.«

Af Michael Rothenborg 20. jul 2020 kl. 09:46 0

FØLG

Før i tiden, når der opstod svovlbrinte i spildevandsledninger efter pumpestationer i Svendborg, rykkede to mand ud til den nærmeste station, lukkede systemet ned, skilte rørene ad og puttede en svamp ind manuelt.

»Med rensegrisen her foregår det helt automatisk,« siger Aksel Kirkeby, projektleder i det lokale forsyningsselskab Vand og Affald – og idémand bag rensegrisen.

Vi står med ham og driftsleder Kim Poulsen fra Svendborg Motorværksted nede i en spildevandspumpestation ved en skov lidt vest for Svendborg. Det var her, at der førhen måtte to mand ud og putte en lille svamp ind. Nu er der sat et lille horisontalt mellemstykke ind i manifoldrøret efter pumperne – med et rør med rensegrisafsender og et vertikalt placeret magasin med otte svampe klar.

Når der kommer et signal om, at der er for meget svovlbrinte, drænes systemet tørt ved hjælp af fjernbetjening. Det vertikale magasin åbner sig, og rensegrisen – en svamp – falder ned.

»Så skubbes den frem af vandstrømmen, som den normale spildevandspumpe danner,« fortæller Aksel Kirkeby, der har arbejdet 26 år i spildevandsbranchen.

Svampen er i dette tilfælde 115 mm i diameter, og rørsystemet er 100 mm, så den får al skidtet med. Den ender på en rist i den nærmeste samlebrønd – også kaldet en oppumpningsbrønd – cirka 750 meter i retning af Svendborg, og her kan Kim Poulsen så samle den op. Og genbruge den.

Svovlbrinteproblemet stiger

Svovlbrinte kan være farligt for mennesker, det tærer kloakledninger, metaller og el-systemer, mørner gummiet på el-ledningers isolering, hæmmer processerne på renseanlæg, og det giver lugtgener for omgivelserne.

Og svovlbrinteproblematikken stiger i disse år. Dels pga. øget centralisering af spildevandsrensningen, der betyder, at spildevandet transporteres langt i tryksatte systemer og pumpeledninger. Dels som følge af den stadig mere udbredte separatkloakering i forbindelse med klimatilpasning – det giver længere opholdstid i rørene.

Det oplevede Vand og Affald, efter at man i 2000 etablerede nye kloaksystemer på Drejø og Skarø. Der bor relativt få mennesker på de to øer, og spildevandsmængden er derfor ret lille.

»Pumpestationer og trykledninger blev fra starten optimeret for at få så lav opholdstid som muligt, og der blev desuden indbygget manuel rensegrisafsender og en stor kemikalietank til CAN (CaNO3) for at modvirke svovlbrintedannelse,« fortæller Aksel Kirkeby.

Men der opstod alligevel store problemer med svovlbrinte og lugtgener på begge øer og ved oppumpningsbrønden på Fyn, hvor ledningerne kom i land.

»Det fik mig til at tænke, at det kunne være smart med en automatisk rensegris, så vi kunne spare de mange ture ud til øerne – og i stedet fjernbetjene det hele via vores SRO-anlæg. Det ville også være bedre og billigere end kemikalier,« fortæller Aksel Kirkeby.

Sparer pumpeenergi, arbejdstimer og kemikalier

I 2016 blev trykledningen fra Drejø til Skarø tilstoppet med kalkskaller, og en oprensning af ledningen tog otte uger og kostede halvanden million kroner.

Det var så at sige dråben, der fik bægeret til at flyde over. Vand og Affald satte gang i et udviklingsarbejde sammen med Svendborg Motorværksted og Sikringscenter Syd i Ribe.

»Energi- og miljømæssigt er automatiske rensegrise bedre end de eksisterende metoder, da de glider gennem ledningerne uden brug af ekstra pumpeenergi, og vi samtidig sparer arbejdstimer til afsendelse af rensegrise – og vi sparer miljøet for kemi,« siger Aksel Kirkeby.

Løsningen er nu CE-mærket og patentanmeldt og bliver tilbudt den øvrige branche og deres cirka 30.000 spildevandspumpestationer landet over.

Ifølge Aksel Kirkeby og de andre parter i projektet giver rensningen en kapacitetsforøgelse på cirka 30 pct., reduktion i modtryk på 15-20 procent, og en besparelse på el til pumpning på omkring 20 procent. Og ved rensning af trykledninger for forøget ruhed fra 0,1 til 3 mm på grund af udfældninger, kan pumpetrykket reduceres til omkring halvdelen.

Størst gevinst i små ledninger

WaterTech har bedt om en ekstern vurdering fra Asbjørn Haaning Nielsen, lektor og sektionsleder på Sektionen for Vand og Miljø på Institut for Byggeri og Anlæg, Aalborg Universitet.

»Gevinsten vil være størst i små ledninger,« vurderer han og tilføjer, at regneeksemplerne ovenfor afhænger af diameteren og hastigheden under pumpning.

»Bortset fra det virker tallene meget realistiske,« siger Asbjørn Haaning Nielsen.

Han fremhæver, at det ved lang opholdstid i spildevandsledninger er »meget svært og dyrt at kontrollere svovlbrinte med kemi-dosering, da der skal tilsættes store mængder af eksempelvis nitrat for at undertrykke iltfrie forhold.«

Overordnet set vurderer forskeren, at den automatiske rensegris er »en rigtig god idé.«

Nedlagte renseanlæg forøger problemer

Ude i pumpestationen i skoven forklarer Aksel Kirkeby og Kim Poulsen, at svampen går i stå i ledningen, hver gang pumpen stopper. Men den glider videre uden problemer, hver gang pumpen starter igen.

»Så vi har ikke oplevet, at den nye løsning giver propper eller andre problemer. Bare man er opmærksom på, at der måske skal pumpes flere gange,« siger Aksel Kirkeby.

Ved denne pumpestation tager det typisk cirka to døgn for en rensegris at bevæge sig gennem den 750 meterlange spildevands-trykledning, og af hensyn til arbejdsmiljø og øget sikkerhed har Vand og Affald udviklet en rist – en såkaldt svampefanger – så man kan hente svampen op af brønden uden at skulle kravle ned. Løsningen skal også etableres på Skarø og Drejø.

Aksel Kirkeby fremhæver, at problemerne med tilstopninger, svovlbrinte og tæringer formentlig vil blive endnu større i fremtiden, efterhånden som der nedlægges flere renseanlæg rundt omkring i Danmark, og anlæg ændres til pumpestationer, som pumper spildevandet til større renseanlæg gennem lange trykledninger.

»Allerede i dag er der tryksatte spildevandsledninger på op til 15-16 kilometers længde, og fremover kan der komme endnu større svovlbrinte-mængder, hvis man ikke renser rørene effektivt og regelmæssigt.«

NYHEDER

Dato: Tirsdag 23. Jun. 2020

Svendborg Kommune inviterer til borgermøde om stort skovrejsningsprojekt

Svendborg Kommune afholder i næste uge digitalt borgermøde om det kommende skovrejsningsprojekt nordøst for Svendborg.

Det er Svendborg Kommune, der i samarbejde med Naturstyrelsen samt Vand & Affald over en årrække vil rejse over 500 hektar ny skov i området mellem Svendborg by og Skårup.

På mødet vil der blive informere om projektet, baggrunden for skovrejsningen og hvordan skoven planlægges og under mødet vil der være mulighed for at stille spørgsmål via en chatfunktion.

Borgermødet, der er for alle interesserede, kræver tilmelding senest onsdag, hvorefter man vil modtage et link, som giver adgang til mødet, som foregår mandag den 29. juni 2020 klokken 17.00-19.00.

Affaldssortering.

Borgerne må tage skraldet - igen

Jørgen Mejrup, Niels Juels Vej 36, Svendborg

Man kan da ikke med rimelighed kræve, at borgerne skal bruge deres sparsomme fritid til at sortere affald til ti spande. I Svendborg Kommune mener man, at sorterings-opgaven kan løses med færre spande, hvis ellers regeringen tillader det.

Afhentning af skrald er en offentlig opgave - det samme gælder affaldssorteringen.

Så lad dog robotterne klare dette.

Der sidder en masse kloge hoveder i ministerier og styrelser, som har "set lyset" og blot uhæmmet smider ny opgaver i hovedet på borgerne, og det er sandelig også lykkedes for dem at overbevise alm. borgere om, at det er sund fornuft - så det gør man bare "comme il faut."

Man taler derimod ikke så højt om, at det også kommer til at belaste borgerne med ekstra udgifter.

Fupnummeret er genialt.

Først tjener kommunerne på borgernes "frivillige" arbejde med affaldssortering. Derpå følger en betragtelig ekstraudgift til spande med videre som tak for hjælpen!

Hul i hovedet.

Jeg erindrer endnu med en vis skadefryd afhentningen af dagrenovation, da jeg for 20 år siden boede i Odense. Den gang sendte kommunen en skriftlig "bandbulle" ud til borgerne med indskærpelse af, at der ikke måtte kommes andet end husholdnings-affald i skraldeposerne.

Dengang løste man problemet med den ekstra ulovlige pose med andet indhold med to kolde bajere til skraldemændene, der - vel nærmest i foragt - smed de to poser ned i det samme rum.

Affaldssortering: Min bare ...

Bliv klog på de nye affaldsordninger

26 jun. 2020 kl. 09:19

Rune Heidtmann ruhe@jfmedier.dk

ANNONCE

Det handler om at gøre mere for vores miljø, når Vand og Affald fra september uddeler to nye affaldsbeholdere til alle i Svendborg Kommune.

Med de nye beholdere kan man lige ved døren aflevere flere materialer til genanvendelse. Der bliver nemlig – foruden restaffald, som brændes – plads til papir, pap, metal, glas og madaffald.

Da alle i Svendborg Kommune bliver berørt af de nye affaldsordninger, tager Vand og Affald rundt og taler med interesserede om affald og genanvendelse. Den 27. juni kl. 10-14 besøger de Byens Gårdbutik, hvor du kan finde dem i haven.

Med sig har de de to nye affaldsbeholdere og en bil indrettet med et lille køkken, hvor man kan finde inspiration til affaldssortering hjemme. Samtidig bliver der mulighed for at tale med medarbejderne om de nye affaldsordninger.

Følg med på Vand og Affalds facebookside, hvor du kan se, hvor du kan møde informationsbilen: www.facebook.dk/vandogaffald. /jfm

Hvad betyder den nye affaldsaftale for os i Svendborg?

SVENDBORG: I Svendborg – og i mange andre kommuner landet over – er vi i fuld gang med at udrulle nye affaldsordninger. Det er vi selvfølgelig først og fremmest fordi, affaldssortering er en rigtig god ide: Hvis vi alle sorterer vores husholdningsaffald frem for at sende det til forbrænding, kan vi reducere danskernes CO2-udledninger ganske betragteligt, samtidig med at vi sparer miljøet for forurenende stoffer og passer på ressourcerne.

MEN DER ER også politiske krav, der spiller ind. Senest i 2022 skal vi leve op til den tidligere regerings målsætning om, at 50 % af affaldet fra de danske husholdninger skal indsamles med henblik på genanvendelse (her har man fokus på materialerne pap, papir, glas, metal, plast, madaffald og træ). Og vi kan se frem til, at kravene bliver højere endnu.

TIRSDAG DEN 16. juni indgik et flertal af folketingets partier en ny aftale om en "klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi". Aftalen indeholder en række initiativer for affaldsindsamling og -afsætning, foruden aftaler for vandsektoren. Når det kommer til den del, der berører almindelige borgere mest – nemlig sortering og indsamling af affaldet – hedder det i aftalen, at affaldssortering skal strømlines i de forskellige kommuner.

SENEST FRA 1. juli 2021 skal kommunerne indsamle 10 forskellige slags affald ved husstanden, nemlig pap, papir (blandet), glas/metal (blandet), madaffald og restaffald i spande ved husstanden (i alt to spande, som hver er delt i to rum og dermed har plads til de fire fraktioner). Farligt affald udleverer vi fra årsskiftet røde kasser til.

MEN HVAD SÅ med plast, drikke- og fødevarekartoner og tekstil, som ikke er en del af de nye affaldsordninger i Svendborg? Skal vi til at sætte en tredje spand ud til det? Det ser ikke umiddelbart sådan ud. Ifølge affaldsaftalen vil der være mulighed for at "etablere en teknologisk løsning [fremfor en ekstra spand ved husstanden], hvis løsningen kan sikre sammenlignelig kvalitet i genanvendelsen og samme lave grad af spild som særskilt indsamling medfører".

SOM VI LÆSER det hos Vand og Affald – og her må vi tage forbehold for fejltolkninger og for, at vi ikke kender den præcise udmøntning af aftalen endnu – betyder det med andre ord, at hvis vi kan finde på løsninger for plast, drikke- og fødevarekartoner og tekstil, der giver en lige så god genanvendelse som indsamling i en separat spand ved husholdningen, så kan vi få lov til det.

> *Heldigvis er der heller ikke noget i aftalen, der spænder ben for den affaldsordning, vi er i gang med at udrulle i Svendborg.*
>
> **FRA ARTIKLEN**

Dermed behøver vi formentlig ikke udlevere en tredje spand, men kan i stedet kan gå videre ad den vej, vi hidtil har fulgt:

SOM BESKREVET I klummen "Hvad skal der ske med plasten", Ugeavisen Svendborg den 28. april, er vi på Fyn i fuld gang med at undersøge andre muligheder for bl.a. plasten end indsamling i en spand. Vi er i gang med et forprojekt, som skal afdække muligheden for at indsamle plast sammen med restaffald (der jo fremover ikke indeholder madrester og derfor er rimeligt tørt) og udsortere det på et eftersorteringsanlæg. Foruden plast vil vi også kunne udsortere mælkekartoner og poser med tekstil på denne måde – foruden andre materialer.

ARGUMENTERNE FOR AT vælge sådan en løsning er flere: Man forventer, at vi på den måde vil kunne indsamle mere plastaffald, end hvis vi sætter en spand op til det (fordi for meget plast stadig ender i restaffald, selvom man får en spand til det), kvaliteten af den udsorterede plast ser ud til at blive bedre – og man undgår at opstille en ekstra spand, som både er dyr, fylder i indkørslen og er CO2-belastede. En dyr og klimabelastende post ved affaldsindsamlingen er faktisk kørslen rundt efter spande.

Med det, vi ved indtil nu, er det korte svar på spørgsmålet "Hvad betyder regeringens nye affaldsaftale for os i Svendborg?" følgende: "Som det ser ud nu, kan vi fortsætte udrulningen af de nye affaldsordninger, og vi kan fortsætte forprojektet, der skal afdække, om vejen frem er en tredje spand ved husstanden eller et eftersorteringsanlæg, der bl.a. kan tage plast, drikke- og fødevarekartoner og tekstil ud af restaffaldet".

Denne klumme er sendt til redaktionen den 24. juni. Vi tager forbehold for, at der kan være sket politiske ændringer efter offentliggørelse.

Undervejs i forhandlingerne om affaldsaftalen blev det nogle steder fremlagt som om, at vi nu skal have 10 skraldespande i indkørslen. Det er dog ikke tilfældet, for selvom der skal indsamles 10 forskellige materialer, må nogle af materialerne ligesom i dag gerne blandes i spanden. Pr-foto

FAKTA

AFFALD I SVENDBORG

Ifølge den affaldsaftale, som de fleste partier indgik den 16. juni, skal kommunerne fremover strømline affaldssorteringen og indsamle følgende materialer ved husstanden: Pap, papir, glas, metal, plast, madaffald, tekstil, drikke- og fødevarekartoner (f.eks. fra mælk og juice), farligt affald og restaffald.

Dog åbner aftalen mulighed for, at man kan erstatte enkelte spande ved husstanden med en teknologisk løsning, hvis denne sikrer lige så god kvalitet i genanvendelsen.

Aftalen får i første omgang ikke nogen betydning for den affaldsordning, vi er i gang med at udrulle i Svendborg Kommune.

På Fyn skal et forprojekt afdække, om det giver mening at indsamle plast, drikke- og fødevarekartoner og tekstil sammen med restaffald og udsortere det til genanvendelse på et eftersorteringsanlæg, i stedet for at sætte en ekstra spand op ved husstanden.

Spørg om affald

Det handler om at gøre mere for vores miljø, når Vand og Affald fra september uddeler nye affaldsbeholdere til alle i Svendborg Kommune. Med de nye beholdere kan man lige ved døren aflevere flere materialer til genanvendelse. Men hvad betyder det for dig, hvordan kan du indrette dig godt inde og ude – og hvad sker der med de materialer, som Vand og Affald indsamler? Det får du svar på i "Affaldsklummen", som vi bringer jævnligt her i Ugeavisen Svendborg i løbet af 2020.

Klummen er skrevet af Pia Duus Jensen fra Vand og Affald, og du er velkommen til at stille spørgsmål om de nye affaldsordninger til **pdj@vandogaffald.dk.**

Sådan slipper du af med den gamle affaldsspand

Nanna Lørup Buch
nalbu@jfmedier.dk

SVENDBORG: Der er nye affaldsordninger på vej til efteråret, og alle i Svendborg Kommune får nye affaldsspande og skal i gang med at sortere pap, papir, glas, metal, madaffald og restaffald.

Nu er det sidste chance, hvis Vand og Affald skal tage din gamle spand eller dit sækkestativ med, når du får de nye affaldsspande.

Hvis du har et sækkestativ eller en spand på maksimalt 240 liter, ejer du selv beholderen. Du er mere end velkommen til at give den nyt liv, for eksempel til at samle plast i eller som regnvandsbeholder.

Til efteråret får alle i Svendborg Kommune nye affaldsspande, og så er det tid til at sige farvel til den gamle spand. Pressefoto

Men hvis du vil af med spanden, skal du huske at give Vand og Affald besked allersenest 15. juli. Så tager de den gamle spand med, når de afleverer de nye spande.

Man kan ringe til Vand og affald på telefon 63 21 55 15, eller skrive til post@vandogaffald.dk - husk at oplyse navn, telefonnummer, adresse og e-mail.

De indsamlede spande og sækkestativer bliver blandt andet brugt under Landsstævnet i 2021. Dem som ikke kan genbruges, bliver sendt til genanvendelse.

INDLAND

Se kortet: Her finder du Danmarks reneste badevand

Hvis man ønsker rent badevand, skal man tage mod den sydlige del af Danmark, skriver Friluftrådet.

Christiansminde ved Svendborg er med på listen over de bedste badesteder i Danmark. (Foto: Sonny Munk Carlsen © Scanpix)

Vejret har måske ikke ligefrem skreget på en dukkert på de danske strande denne sommer. Men en kølig dukkert kan jo også noget - især hvis vandet er krystalklart.

Og skal man tro Friluftrådet, så er der masser af rent badevand i Danmark. De har i dag løftet sløret for de 25 bedste badesteder målt på badevandskvalitet.

Dem kan du se på kortet lige her, som du kan zoome og trykke på for at se strandene. Der er 26 badesteder på kortet, da der er flere delte placeringer.

Men hvad er god badevandskvalitet? Ifølge Friluftsrådet, der står for badevandsprøverne, bliver de analyseret for e. coli og enterokokker. Listen er lavet ud fra hvilke strande, der samlet set scorer lavest på begge parametre.

Og generelt ser det rigtig godt ud med badevandet, siger Niels-Christian Levin Hansen, der er formand for Friluftsrådet, i en pressemeddelelse.

- Det er hvert år skønt at se, at badevandskvaliteten i vores lille land er i top.

Blåt flag vajer i vinden

Ifølge formanden er det især det danske 'Blå Flag', der er årsagen til de rene badevand.

Der er lige nu 174 danske badesteder med 'Blå Flag', der sikrer, at kvaliteten på badevandet er høj, men også at sikkerheden er høj, og at man kan finde gode natur- og miljøformidlingsaktiviteter.

Den nye, nordiske mærkningsordning 'Badepunkt' markerer mindre badesteder med god badevandskvalitet. Dem findes der 39 af i herhjemme - kun et af dem har sneget sig ind i top 25-listen, nemlig Davinde Sø ved Odense.

- Badepunkt er et godt supplement til Blå Flag. Her er ikke så mange faciliteter og mange flere små badesteder kan være med. Samtidig er både vandkvalitet og badesikkerhed helt i top, siger Niels-Christian Levin Hansen.

Renest mod syd

Mens Blå Flag og Badepunkt er spredt godt ud over landet, og man altså kan finde rent badevand i hele Danmark, så er badekvaliteten åbenbart bare bedre mod syd.

Ser man på top 25-kortet er der ingen strande eller søer fra Sjælland, Sydhavsøerne eller Bornholm med.

Derimod ligger 23 badesteder i top 25 i Region Syddanmark - 11 af dem på Fyn.

Top 25

Der er 26 badesteder på listen, da der er flere delte placeringer.

1. Sandskær Strand, Aabenraa Kommune
2. Storebæltsbadet, Nyborg Kommune
3. Uge Lystfiskeri og Camping (privat strand med offentlig adgang), Aabenraa Kommune
4. Fyns Badestrand, Nyborg Kommune
5. Assens Næs strand, Assens Kommune
6. Skærbæk Strandpark, Fredericia Kommune
7. Skarrev Strand, Aabenraa Kommune
8. Hesselbjerg Strand, Langeland Kommune
9. Slotshagen, Svendborg Kommune
10. Christiansminde, Svendborg Kommune
11. Smørmosen, Svendborg Kommune
12. Strib Nordstrand, Middelfart Kommune
13. Søby Strand, Ærø Kommune
14. Løjt Feriecenter strand (privat strand med offentlig adgang), Aabenraa Kommune
15. Nørre Lyngvig Strand, Ringkøbing-Skjern Kommune
16. Hasmark, Nordfyns Kommune
17. Bogense Søbad, Nordfyns Kommune
18. Davinde Sø, Odense Kommune
19. Ajstrup Strand, Aarhus Kommune
20. Strandhotellerne, Nyborg Kommune
21. Eriks Hale, Ærø Kommune
22. Købingsmark Strand, Sønderborg Kommune
23. Løverodde Strand, Kolding Kommune
24. Vedersø Klit Strand, Ringkøbing-Skjern Kommune
25. Ristinge Strand, Langeland Kommune
26. Østerstrand, Fredericia

Kilde: Friluftsrådet

Debat: Hvorfor vælger kommunen at etablere ny skov i huj og hast?

Tre læserbrevsskribenter er kritiske over for Svendborg Kommunes planer om skovrejsning. Arkivfoto: Peter Leth-Larsen

30 jul. 2020 kl. 12:55

Jørgen Clausen, Skovdongvej 20, Skårup, Lone Rasmussen, Linkenkærsvej 49, Svendborg og Kirsten Jorsal, Skårup Tværvej 5, Skårup

Læserbrev: Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Skårup og Holmdrup vil vi gerne sætte spørgsmålstegn ved, om det er den bedste måde at sikre vores grundvand på, og samtidig undrer vi os over en demokratisk proces, som er udeblevet.

Svendborg Kommune er i samarbejde med vand og affald i færd med at bruge cirka 70 millioner kroner på skovrejsning for at: Beskytte grundvand, begrænse Co2 udledning og etablere et rekreativt område.

Kommunens primære mål med skovrejsning er at beskytte grundvandet fra Skovmølleværket, som står for 20-30 procent af vandforsyningen til Svendborgs borgere. Det er ganske fornuftigt, men er en ny skov den bedste måde at gøre dette på? Hvorfor har kommunens embedsfolk og politikere ikke valgt en dialog om dyrkningsaftaler med berørte lodsejer? Det er for eksempel ikke blevet vurderet, om økologisk dyrkning vil være en hurtigere beskyttelse af grundvandet? Eller hvad en sådan aftale vil koste? Kunne man på den måde beskytte et større område af grundvandet og tage mere hensyn til kildeanløb? Det vil vi påstå. Men ingen vil høre på os.

Hastværk er lastværk! Staten er i øjeblikket i færd med at revidere grundvandskortlægningen på Fyn. Revisionen er ikke baseret på nye kortlægningsdata men modellen, der benyttes til beregning af indvindingsopland og boringsnære beskyttelsesområder samt udpegning af nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) og indsatsområder med hensyn til nitrat (ION), vil blive revideret. Det forventes at resultatet af dette arbejde afleveres til kommunen i løbet af 2020 – Hvorfor har Svendborg kommune ikke tid til at vente på den kortlægning?

> *“Hvorfor denne hast fremfor en dialog med de borgere, som bor i kommunen.”*

Og hvorfor må lodsejer og borger i kommunen ikke være med i en demokratisk proces? Den 30. januar 2020 blev der afholdt et informationsmøde (ikke dialogmøde) med berørte lodsejer med over 100 deltagere. Vi fik så at sige at vide, hvad planen var – og mange af os var virkeligt overraskede! En ny skov, hvor vi bor, og ingen havde hørt noget, før planerne var lagt.

Der skulle have været afholdt et borgermøde den 11.marts, men det blev aflyst på grund af corona. Først i juni valgte kommune at sende samarbejdsaftalen i høring i to måneder, og den 29. juni blev der så afholdt digitalt borgermøde (pga. forsamlingsforbud) desværre med meget få tilmeldinger. Hvorfor denne hast fremfor en dialog med de borgere, som bor i kommunen.

Vi føler ikke vi er blevet inddraget. Vi sætter spørgsmålstegn ved, om skov er den rette måde at beskytte grundvandet på. Er der fordi politikkerne har glemt, at de agerer på vegne af byens borger, når man sidder i byrådet?

Eller er det fordi, man ønsker at hjælpe den nuværende regering med at indfri deres valgløfte om at rejse 72.000 ha uberørt skov, under dække af at det vil beskytte vores grundvand? Det vides ikke, men din mening er vigtig så gå ind på Naturstyrelsens hjemmeside (https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/skovrejsning-ved-svendborg) læs høringsmaterialet og tag stilling og send dit høringssvar senest den 8. august 2020.

Affald.

Arrogancen hos Svendborg Kommune har nået nye højder

Jesper Holm, Sophie Frederikke Vej 4b, Svendborg

Så nåede arrogancen hos Svendborg Kommune nye højder.

Steen Skovmand begår et indlæg, der harcelerer mod den nye tømningsordning. Jeg deler hans kritik og frustration. 14 dages tømning hvor spandene får lov at stå i 30 graders varme, fungerer ganske enkelt ikke, og jeg vil vove den påstand og sige, at det grænser sig til det sundhedsskadelige.

Oplægget til den nye ordning var simpel: "Bare slå en ekstra knude på posen" - ja, goddav mand økseskaft. Det eliminerer ikke risikoen og sandsynligheden for, at en, to eller flere poser ligger og slår revner i spanden, blandt andet på grund af det porøse og miljøskånsomme plast de er lavet af, med en ulidelig stank som resultat. For ikke at snakke om antallet af mider...

Og med Kommunens nye bedste ven - en vognmand, der ikke evner eller magter opgaven i at tage fat i den rigtige ende af spanden, fordi borgeren har formastet sig til at vende spanden med håndtaget IND mod matriklen, så står man med fire ugers affald til sidst. Jeg foretrækker at tro, at det var det der var årsagen til, at de lod spanden stå og ikke bare ugidelighed - den var ellers kørt helt ud til vejen. Det havde været rart med en vejledning om dette også, sammen med den højt forkromede og meget uvirksomme knudeløsning.

Af formand for Svendborg Kommunes Teknik og Erhvervsudvalg (S) Flemming Madsens svar til Steen Skovmands meget velbeskrivende indlæg, kan man konkludere et par ting: Kommunen er stjerne ligeglade med borgernes meninger om og frustrationer over den nye og helt ufleksible ordning. Og ytrer man sin mening om dette, har man i Kommunens optik fået hedeslag og er vrøvlende og useriøs. Det er måske ret beskrivende om Svendborg Kommunes opfattelse af borgerne og deres meninger.

Jeg ved ikke om nogle af de bestemmende medarbejdere stadig sidder med fødderne begravet i strandsandet, men når de engang får børstet sandet af fødderne og trukket i sokkerne igen, kunne det måske være på sin plads at indtage en lidt mindre arrogant holdning til undersåtternes meninger og oplevelser, og lave en seriøs evaluering af den nye ordning.

Og når jeg skriver "seriøs evaluering" mener jeg, at en inddragelse af f.eks Steen Skovmands oplevelser ville være ret passende, for jeg er sikker på, at jeg ikke er den eneste der deler hans frustrationer.

Ugentlig tømning udelukker ikke mider i skraldespanden

Flere borgere har problemer med mider og stinkende skraldespande i varmen. En konsulent i Chrisal Skadedyrsservice afviser, at ugentlig tømning ville have undgået problemet, men giver gode råd til at komme af med og forebygge mider og stank.

Michael Danekilde Olsen
midol@jfmedier.dk

Miderne trives i det varme vejr. Foto: Annette Møller

SVENDBORG: Det har været stegende hedt de seneste uger. Varmen betyder solbadning og strandture, men der er også mindre heldige konsekvenser af de høje temperaturer: Mider og masser af dem.

Stinkende, noget nær levende skraldespande befængt med små hvide aflange mider er blevet et udbredt problem i sommervarmen, og det diskuteres vidt og bredt. Også i Svendborg.

I gruppen "Hjælp hinanden Svendborg" på Facebook har et opslag af Rebecca Marina Micalizio kastet 68 kommentarer af sig.

Hun efterlyser andre, der oplever problemer med ildelugtende skraldespande og tilhørende mider, og at dømme ud fra kommentarerne er hun langt fra alene med problemet.

Den debat, opslaget har affødt, går på forskellige forslag til at tackle problemet, samt gisninger om, hvorvidt det skyldes skraldeordningen med tømning hver anden uge i stedet for hver uge i sommermånederne, som det tidligere har været.

En af deltagerne i debatten, Sanne Rasmussen, mener, at problemet kan løses ved at strø salt ud, hvilket skulle tage livet af miderne.

Mille Christina Grønbech peger på fast rengøring af spanden, hver gang den er blevet tømt og i øvrigt jævnligt brug af klor som en løsning.

Flere andre mener at vide, at man bare kan binde ekstra stramme knuder på sine poser eller alternativt dobbeltpakke sit skrald. Sidstnævnte forslag møder ikke meget opbakning blandt andet på grund af det øgede plastikforbrug, det fører med sig.

Tømning hver uge hjælper intet

En pointe, der går igen flere gange i diskussionen, er hyppigheden af skraldetømning. Tim Aabergs kommentar lyder som følgende:

- Forbandede lorte regel med kun tømning hver 14. dag. Det stinker af affald alle steder i villa kvarterer, skriver Tim Aaberg og høster fem likes af den svada.

Tanken om, at det skyldes, at skraldet står i 14 dage i en hedebølge, er Tim Aaberg ikke alene med. En anden debattør refererer til sommeren 2018, der bød på vanvittig høje temperaturer, hvor mider og klamme skraldespande også gik hånd i hånd. Den teori er flere med på, og at varmen spiller en stor rolle er heller ikke helt ved siden af skiven.

Morten Kristensen er konsulent i Chrisal Skadedyrsservice, og han kan både bekræfte og aflive nogle af debatørernes teorier.

- Helt overordnet er det varmen, der er det store problem. Med de temperaturer, vi har i øjeblikket er det svært at undgå stinkende skraldespande, siger han.

- Det, man kan gøre selv er rengøring, rengøring og mere rengøring for at undgå mider. Og så er det en god ide at sikre sig, at der ikke er huller i poserne, for det er sådan problemet starter. Kødsaft kan sætte sig på spandens sider, så selv når spanden tømmes, kan den tiltrække mider og lugte fælt. Det kan løses med jævnlig afvaskning.

At stille skraldespandene i skygge i stedet for i solen har ikke den store effekt, påpeger Morten Kristensen, som heller ikke mener, at ugentlige tømninger er løsningen.

> Man kan sprøjte mod miderne og så kan man forebygge med grundig rengøring, intet andet virker
>
> **MORTEN KRISTENSEN, KONSULENT CHRISAL SKADEDYRSSERVICE**

- Det vil slet ingen forskel gøre. Hvis der først er en kilde til næring som en dårligt lukket eller hullet pose vil være, dukker der mider op i løbet af få dage og at stille dem i skygge er det for varmt til alligevel. Man kan sprøjte mod miderne og så kan man forebygge med grundig rengøring, intet andet virker, siger Morten Kristensen.

Vi gi'r **igen**

Nye affaldsordninger i 2020

Vi ønsker at gøre mere for vores miljø. Derfor har vi øget fokus på genbrug og genanvendelse. Det har vi, fordi vi ikke ser affald som noget, der skal kasseres. Vi ser det som ressourcer. Det bliver vi nødt til, ellers er der ikke nok til de næste generationer. **Derfor gør vi det nemmere for dig at sortere. Fra september 2020 uddeler vi nye affaldsbeholdere, hvor du kan aflevere flere materialer til genanvendelse.** Men hvis indsatsen skal virke, kræver det, at vi alle tager del i opgaven. Det kræver, at vi starter med os selv – for vi er dig og mig. Vi er vores børn. Vi er alle os i og omkring Svendborg.

Og vi tager ikke bare. **Vi gi'r igen.**

Har du spørgsmål til de nye affaldsordninger så kontakt Vand og Affald på tlf. 6321 5515, post@vandogaffald.dk eller læs mere på vandogaffald.dk

Vi gi'r **igen**

Nye affaldsordninger i 2020

Vi ønsker at gøre mere for vores miljø. Derfor har vi øget fokus på genbrug og genanvendelse. Det har vi, fordi vi ikke ser affald som noget, der skal kasseres. Vi ser det som ressourcer. Det bliver vi nødt til, ellers er der ikke nok til de næste generationer. **Derfor gør vi det nemmere for dig at sortere. Fra september 2020 uddeler vi nye affaldsbeholdere, hvor du kan aflevere flere materialer til genanvendelse.** Men hvis indsatsen skal virke, kræver det, at vi alle tager del i opgaven. Det kræver, at vi starter med os selv – for vi er dig og mig. Vi er vores børn. Vi er alle os i og omkring Svendborg.

Og vi tager ikke bare. **Vi gi'r igen.**

Har du spørgsmål til de nye affaldsordninger så kontakt Vand og Affald på tlf. 6321 5515, post@vandogaffald.dk eller læs mere på vandogaffald.dk

Vi gi'r **igen**

Nye affaldsordninger i 2020

Vi ønsker at gøre mere for vores miljø. Derfor har vi øget fokus på genbrug og genanvendelse. Det har vi, fordi vi ikke ser affald som noget, der skal kasseres.

Vi ser det som ressourcer. Det bliver vi nødt til, ellers er der ikke ressourcer nok til de næste generationer. Men hvis indsatsen skal virke, kræver det, at vi alle tager del i opgaven. Det kræver, at vi starter med os selv - for vi er dig og mig. Vi er vores børn. Vi er alle os i og omkring Svendborg. Og vi tager ikke bare. **Vi gi'r igen**.

Vi gi'r **igen**

Nye affaldsordninger i 2020

Vi ønsker at gøre mere for vores miljø. Derfor har vi øget fokus på genbrug og genanvendelse. Det har vi, fordi vi ikke ser affald som noget, der skal kasseres. Vi ser det som ressourcer. Det bliver vi nødt til, ellers er der ikke nok til de næste generationer. **Derfor gør vi det nemmere for dig at sortere. Fra september 2020 uddeler vi nye affaldsbeholdere, hvor du kan aflevere flere materialer til genanvendelse.** Men hvis indsatsen skal virke, kræver det, at vi alle tager del i opgaven. Det kræver, at vi starter med os selv - for vi er dig og mig. Vi er vores børn. Vi er alle os i og omkring Svendborg.
Og vi tager ikke bare. **Vi gi'r igen.**

Har du spørgsmål til de nye affaldsordninger så kontakt Vand og Affald på tlf. 6321 5515, post@vandogaffald.dk eller læs mere på vandogaffald.dk

Systemet er så enkelt, at børnene sagtens kan hjælpe til med at sortere affaldet.

Svendborg gør lidt ekstra for genanvendelse

Den nye affaldsordning går et skridt videre end loven kræver. Samtidig bliver det nemmere af sortere affaldet.

Der er nye affaldsbeholdere på vej til borgerne i Svendborg Kommune. 1. september starter en ny affaldsordning, som skal sikre, at vi genanvender mere af husholdningsaffaldet.
I dag bliver 37 procent af husholdningsaffaldet sendt til genanvendelse i Svendborg Kommune. Den nationale målsætning er, at tallet skal op på 50 procent i 2022, men Vand og Affald har valgt at sætte barren lidt højere og gå efter 55 procent, fortæller direktør Ole Steensberg Øgelund:

Spandene er delt op i to rum. Energispanden har rum til madaffald og restaffald. Ressourcespanden har rum til glas og metal samt pap og papir.

- Vi kan forvente, at kravene til genanvendelse bliver højere fremover, og vi har tillid til at vi i fællesskab med vores kunder kan nå målet, siger han.

Beholderne bliver leveret
Vand og Affald kommer automatisk med de nye beholdere, og borgerne får besked på forhånd.
Systemet er enkelt: De nye beholdere er delt i to rum, og det samme er skraldebilen. På den måde er affaldet adskilt, lige fra det bliver smidt i skraldespanden, til det er genanvendt.
Madaffald og restaffald skal i energispanden, som bliver tømt hver anden uge, mens glas, metal, pap og papir skal i ressourcespanden, som bliver tømt hver 4. uge.
Plast skal stadig afleveres til genbrugsstationen eller til genbrugsbilen, som er det nye navn for storskraldsordningen.
En-familie-huse får som standard to beholdere på 240 liter, som hver er delt i to rum. Det er den mindste løsning, der findes, og til de husstande, der har meget affald, har Vand og Affald valgt løsninger. Her bliver der tildelt beholdere, med udgangspunkt i, hvad der er i dag.
Som noget nyt bliver der mulighed for at dele affaldsbeholder med naboen, hvis man har svært ved at finde plads til spandene, eller hvis man bor i en boligforening. Det kan man læse mere om på vandogaffald.dk, eller man kan kontakte projektleder Dorte Eg Auerbach på mail: deag@vandogaffald.dk eller tlf. 63215536.
Den nye ordning bliver rullet ud i løbet af nogle måneder med start 1. september. Der kommer besked med posten eller e-Boks, når ordningen begynder i et nyt område.

Positive reaktioner
For at nå målet på de 55 procent kræver det en indsats fra borgerne. Dem appellerer Vand og Affald til med sloganet "Vi giver igen".
Foreløbig har Vand og Affald fået positive reaktioner på planerne, fortæller Ole Steensberg Øgelund:
- De fleste er meget positive og glæder sig til, at det bliver lettere at affaldssortere. Nogle er bekymrede for, om de for eksempel har plads til de nye affaldsbeholdere og om de kan finde ud af at sortere rigtigt. Men de forstår godt vigtigheden af, at vi sammen passer på vores miljø og ressourcer.

vand og affald

vand og affald
Ryttermarken 21, 5700 Svendborg
Tlf. 6321 5515
www.vandogaffald.dk
Facebook.dk/vandogaffald

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Vand og Affald A/S
Svendborg Spildevand A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Sendt til mail: post@vandogaffald.dk

Vandforsyning
J.nr. 2019 - 7327
Ref. JOEHA
Den 23. juni 2020

Kontrol med forsyningsselskabets renseanlæg

Bekendtgørelse nr. 1317 af 04/12/2019 om spildevandstilladelser fastlægger, at Miljøstyrelsen kontrollerer om krav til udledning fastsat i en tilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28 er overholdt.

Svendborg Spildevand A/S har i 2019 foranlediget prøver udtaget fra forsyningsselskabets renseanlæg samt indlæst analyseresultaterne i PULS. Miljøstyrelsen har efterfølgende behandlet data i henhold til DS 2399, statistisk kontrol af afløbsdata.

Kontrollen omfatter følgende renseanlæg:

- Bjerreby
- Egebjerg Syd
- Egsmade
- Gudme
- Hørup
- Strandgården

./. Udtræk fra PULS databasen med kontrolberegninger samt udskrift af målinger og analyseresultater for 2019 er vedhæftet som PDF-filer.

Bemærkninger til kontrolperioden 2019

Miljøstyrelsen har følgende bemærkninger til kontrollen på renseanlæggene:

Bjerreby, Egebjerg Syd, Egsmade, Gudme og Hørup Renseanlæg:
Alle egenkontrolprøver er udtaget og alle gældende udlederkrav er overholdt.

Strandgården Renseanlæg:
Alle egenkontrolprøver er udtaget og gældende udlederkrav er overholdt.

Anlægget omtales særskilt fordi anlægget fik ny udledningstilladelse 9. maj 2019. Kravværdierne er generelt uændrede, men kravet til mineralsk olie er bortfaldet, med den nye godkendelse. Data viser at kravet for mineralsk olie, som var gældende frem til 9. maj 2019, har været overholdt.

Egenkontrol i 2020

Egenkontrollen på forsyningsselskabets renseanlæg foretages af forsyningsselskabet, der ligeledes foranstalter, at måle- og analyseresultater indlægges og efterfølgende kvalitetssikres i den fælles offentlige spildevandsdatabase PULS.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

John Ejvind Hansen
Miljøtekniker
+45 72 54 25 49
joeha@mst.dk

Kopi til: Svendborg Kommune – mail: svendborg@svendborg.dk

Dato	26.06.2020
Version	1.0
Udarbejdet af	CJERI/MMM
Kontrolleret af	MAROT/PJH
Godkendt af	MMM
Dok. Id:	137211

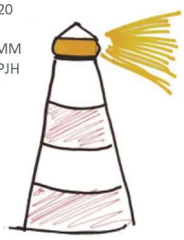

Notat

Status for Projekt Central Eftersortering i forhold til Folketingets Klimaplan for en grøn affaldssektor.

Introduktion

Styregruppen for ProCES-Fyn – Projekt for Central Eftersortering på Fyn – fremsender hermed status for analyseprojektet i lyset af den netop vedtagne *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*.

Baggrund

Folketinget vedtog d. 16. juni 2020 en ny klimaplan for affaldssektoren, som skal sikre mere genanvendelse og cirkulær økonomi, og mindre forbrænding af affald.

Visionen for klimaplanen er, at affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030, at 80 % af dansk plast skal udsorteres i 2030, samt at Danmark skal have mindre affald, mindre spild og mere genbrug. Dette skal primært ske gennem strømlining af kommunernes affaldssortering, øget udbud af genanvendeligt affald, begrænsning af kommunernes muligheder for at eje anlæg, der modtager genanvendeligt affald, og kapacitetstilpasning af kraftvarmeværkerne med henblik på mindre import af affald til forbrænding.

Aftalen indebærer, at kommunerne fremover skal gennemføre kildesortering og indsamling af følgende 10 fraktioner: madaffald, papir, pap, metal, glas, plast, tekstilaffald, drikke- og fødevarekartoner, restaffald og farligt affald. Indsamlingen af affaldet skal foregå husstandsnært og implementeres inden 1. juli 2021.

Behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald skal udbydes til private virksomheder, mens kommunerne fortsat har ansvaret for behandling af restaffald og farligt affald.

Forud for vedtagelsen af aftalen rettede de fynske borgmestre den 27. maj 2020 en fælles henvendelse til Miljøminister Lea Wermelin og Klimaminister Dan Jørgensen med opfordring til at give plads til teknologiske løsninger for sortering af visse typer sammenblandet affald uden kildesortering. I den endelige aftaletekst er det efterfølgende præciseret, at der er åbnet ”mulighed for at etablere en teknologisk løsning, hvis det kan sikre sammenlignelig kvalitet i genanvendelsen og samme lave grad af spild, som særskilt indsamling medfører”.

Konsekvenser af aftalen for ProCES-Fyn

Med indføjelse af muligheden for teknologiske løsninger i aftalen vurderer styregruppen for ProCES-Fyn, at der fortsat er mulighed for at etablere et fælles fynsk sorteringsanlæg som alternativ til fuld kildesortering på 10 fraktioner. Den endelige mulighed vil dog afhænge af udformningen af den kommende bekendtgørelse, herunder 1) den nærmere præcisering af teknologiske løsninger, og 2)

muligheden for undtagelse fra kildesortering med en tilstrækkelig tidshorisont til at gøre investeringer i sorteringsanlæg rentable og attraktive.

Aftaletekstens krav om udbud af behandlingen af genanvendeligt husholdningsaffald kan få betydning for de mulige organiseringer omkring sorteringsanlægget, men er ikke en hindring for etableringen som sådan. Den planlagte analyse i ProCES-Fyn af de mulige organisationsformer vil blive udbygget med mulighederne som konsekvens af aftalen og dens udmøntning, når denne foreligger.

Styregruppen har taget kontakt til Energistyrelsen og Miljøstyrelsen mhp. en nærmere afklaring af de konkrete muligheder for teknologiske løsninger, herunder udmøntningen af aftaleteksten i den kommende bekendtgørelse. Energistyrelsen, som har ansvaret for udmøntningen af aftalen, er senest vendt tilbage med mulighed for møde i september. Bekendtgørelsen forventes desuden i høring, hvor der kan afgives et fælles fynsk høringssvar.

Parallelt hermed søger styregruppen dialog med de øvrige interessenter omkring affaldssektoren, herunder Plastindustrien og DI, om muligheder og snitflader mellem den offentlige indsamling og privat behandling af genanvendeligt affald.

Tidsplan
ProCES-Fyn analyseprojektet fortsætter som planlagt med forventet afslutning af foranalyser i oktober og efterfølgende fremlæggelse af et beslutningsgrundlag for Borgmesterforum Fyn. Ved godkendelse vil projektering og udbud kunne påbegyndes, og et endeligt anlæg vil uden uforudsete hindringer kunne sættes i drift inden udgangen af 2023.

Styregruppen finder samtidig, at en eventuel implementering af kildesortering på de 10 fraktioner til 1. juli 2021 som foreskrevet i den politiske aftale ikke er realistisk, idet der forud for implementeringen skal gennemføres analyse af ny affaldsindsamling og udbud, produktion og levering af affaldsspande og renovationsvogne. Der er pt. ikke foretaget en nærmere analyse af tidsperspektivet for dette.

Konklusion

Styregruppen vurderer, at der med aftaleteksten for *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* fortsat er mulighed for at etablere en central affaldssortering på Fyn.

Gennem dialog med de relevante styrelser har Styregruppen fokus på at sikre, at den følgende affaldsbekendtgørelse rummer muligheden for at etablere et fynsk sorteringsanlæg i overensstemmelse med intentionen i aftaleteksten.

De fynske renovationsselskaber og kommuner fortsætter arbejdet i ProCES-Fyn som planlagt med analyse af effekterne af et fælles sorteringsanlæg på Fyn. Arbejdet forventes forelagt Borgmesterforum Fyn i oktober 2020.

For yderligere oplysninger vedr. ProCES-Fyn henvises til Styregruppens formand,
dir. Ole Steensberg Øgelund, Svendborg Vand og Affald, dir. tlf.: 6321 5540, mail: oso@vandogaffald.dk

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet
om

Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

16. juni 2020

Formål

Der er med bred opbakning i Folketinget sat et meget ambitiøst mål om at reducere de nationale drivhusgasudledninger med 70 pct. i 2030 i forhold til 1990. Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet er enige om, at affaldssektoren skal bidrage til indfrielse af dette mål.

Uden nye initiativer vil affaldssektoren i 2030 med en udledning på ca. 2,4 mio. tons CO_2e stå for 5,7 pct. af de nationale CO_2-udledninger. Udledningerne vil komme fra forbrænding af affald, deponering af affald, biologisk behandling af affald og spildevandsbehandling. Den væsentligste andel af udledningerne stammer fra forbrænding af affald, som uden nye initiativer forventes at stå for ca. 1,5 mio. tons CO_2e i 2030. Danmark er desuden det land i Europa, der producerer mest husholdningslignende affald pr. indbygger.

I dag forbrændes næsten en tredjedel af alt dansk affald, og særligt plastikaffald er en udfordring – her forbrændes op mod 90 pct. Når affald forbrændes, spildes klodens ressourcer og natur, miljø og klima belastes. Overkapacitet i de danske forbrændingsanlæg betyder, at anlæggene – for at få fyldt ovnene op – importerer store mængder affald til forbrænding i Danmark. Dette affald indeholder væsentligt mere plastik end dansk affald, og det øger derfor de danske CO_2-udledninger.

Affaldsproduktion og forbrænding af affald er spild af klodens ressourcer, og natur, miljø og klima belastes. Vi er derfor nødt til at reducere mængderne af affald og bruge vores ressourcer klogere, smartere og mere ansvarligt.

Heldigvis er affald gået fra at være et problem til at være en værdifuld ressource, som virksomheder i hele Europa efterspørger for at genanvende det i nye produkter. Det åbner nye muligheder og kalder på forandring. Derfor er affaldsforbrænding ikke kritisk for vores varme- og affaldsforsyning fremover. I stedet skal vi øge investeringerne i alternative grønne varmeløsninger og genanvendelse af vores affald.

Det er private affaldshåndteringsvirksomheder allerede gode til, eftersom de i dag håndterer ca. 95 pct. af det genanvendelige erhvervsaffald, og en evaluering heraf har vist, at der er mange valgmuligheder og virksomhederne gør det godt. Det betyder, at offentlige affaldshåndteringsvirksomheder ikke er kritiske for håndteringen af vores affald.

Reguleringen af forbrændingssektoren og det genanvendelige husholdningsaffald er ikke fulgt med udviklingen, hvilket i stigende grad er en barriere for øget genanvendelse, reduktion af drivhusgasser og for omstillingen til en effektiv, cirkulær økonomi.

For at øge genanvendelsen og nedbringe CO_2-udledningen er det nødvendigt at dreje på tre håndtag. I Danmark skal vi reducere vores affaldsmængder, og danskerne skal sortere mere affald til genanvendelse, så der køres mindre affald til forbrændingsanlæggene. Derudover skal forbrændingskapaciteten reduceres og tilpasses de danske affaldsmængder, så den ledige kapacitet ikke fyldes op af importeret affald. Endelig skal der investeres i nye genanvendelsesanlæg.

Partierne er på den baggrund enige om, at der skal ske store forandringer i affaldssektoren, og at affald, der kan genanvendes, ikke længere skal gå op i røg med CO_2-udledninger til følge. I stedet skal ressourcerne bruges igen og igen til nye bæredygtige materialer og produkter. Omstillingen til en mere cirkulær økonomi kræver et paradigmeskifte i affaldssektoren. Der er behov for en mere strømlinet affaldssortering, samt at ændre rammevilkårene så de understøtter mindre affald og mere genanvendelse. Samtidig skal reguleringen understøtte, at forbrændingskapaciteten tilpasses til de danske affaldsmængder, som enten ikke kan genbruges eller genanvendes, så vi undgår, at anlæggene fyldes op med importeret affald.

Aftalepartierne forventer, at der i de kommende årtier vil være en rivende udvikling inden for genanvendelse og cirkulær økonomi og ønsker, at Danmark får optimale rammer for, at den danske affaldssektor kommer med i kapløbet om fremtidens grønne affaldsløsninger. Hvis Danmark skal være et grønt foregangsland, også når det gælder affald og genanvendelse, kan vi ikke fortsætte med at importere så meget affald til forbrænding fra de andre EU-lande. Danmark skal gå forrest, og skal i stedet for at importere et miljøproblem eksportere miljøløsninger. Aftalepartierne noterer sig dertil, at det er sandsynliggjort, at mindre import af affald til Danmark på sigt ikke forventes at føre til øgede udledninger i udlandet.

En ny organisering af sektoren skal følges op af en stramning af klima- og miljøkravene (herefter miljøkrav), så genbrug og genanvendelse erstatter forbrænding af affald, jf. *nedenstående*. Kommunerne og staten vil fortsat være ansvarlige for, at affaldshåndteringen lever op til de til enhver tid gældende miljøkrav. Når producentansvaret for emballage træder i kraft, vil producenterne også skulle tage ansvar for at leve op til miljøkravene.

Desuden skal en ny regulering af sektoren understøtte en mere effektiv affaldshåndtering til gavn for borgere og virksomheder, der betaler for at få håndteret deres affald. Aftalen gør det samlet set ikke dyrere at være dansker eller drive virksomhed. Dertil noterer partierne sig, at det overordnet vurderes, at effektivisering af affaldsforbrænding vil føre til samlet set lavere affaldspriser og lavere varmepriser i mange tilfælde.

Aftalen skal også understøtte, at danske virksomheder kan udvikle grønne løsninger inden for affaldsteknologi og cirkulær økonomi, som derefter kan eksporteres til udlandet. Det skal understøtte grøn vækst, velstand og beskæftigelse i Danmark, og samtidigt løse et miljø- og klimaproblem i Danmark og udlandet. Aftalen udgør dermed også en strategi for cirkulær økonomi. Strategien skal følges op af flere tiltag på området inden for de kommende år.

<u>Aftalen indeholder følgende initiativer:</u>

I. Visioner for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

II. Øget og strømlinet affaldssortering

III. Mere genanvendelse af plastikaffald

IV. En stærk genanvendelsessektor

V. Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding

VI. Mindre affald og mere cirkulær økonomi

VII. En energi- og klimaneutral vandsektor

VIII. Yderligere initiativer frem mod en klimaneutral affaldssektor

I. Visioner for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

Aftalepartierne er enige om, at løsninger på klimaudfordringen skal vurderes tværgående. Inden for denne ramme er aftalepartierne enige om følgende visioner for en grøn affaldssektor:

- Affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030.
- Udsortering af 80 pct. dansk plast fra forbrændingen i 2030.
- Affaldskurven skal knækkes – mindre affald, mindre spild og mere genbrug. Det skal bl.a. ske ved, at Danmark får kvantitative reduktionsmål i forbindelse med fastsættelsen af sådanne mål i EU.

Derudover er aftalepartierne enige om, at cirkulær økonomi fremover i endnu højere grad end i dag skal være en bæredygtig vækstmotor for Danmarks næste grønne erhvervseventyr.

Aftalepartierne er enige om følgende elementer, der skal understøtte indfrielsen af ovenstående visioner:

II. Øget og strømlinet affaldssortering

For at nedbringe affaldsmængderne til forbrænding og sikre mere genanvendelse, er det nødvendigt, at der sorteres mere affald i husholdninger, offentlige og private virksomheder og i det offentlige rum.

I dag findes en lang række forskellige affaldssorteringsordninger på tværs af kommunerne. Det er ikke optimalt i forhold til at skabe skala og markedsfordele. Dertil lever virksomhederne ikke i tilstrækkeligt omfang op til gældende regler om sortering af affald. Aftalepartierne er enige om, at en øget og mere strømlinet affaldssortering skal indføres på en måde, hvor omkostningerne ikke øges og hvor EU-mål for genanvendelse efterleves mest omkostningseffektivt. Teknologiudvikling inden for sortering og affaldsbehandling skal følges, så det sikres, at den måde danskerne sorterer affald på, sker på en omkostningseffektiv måde, som sikrer høj kvalitet i genanvendelsen.

Aftalepartierne er derfor enige om følgende:

- Indsamlingen af danskernes affald strømlines og øges ved at indføre krav til kommunerne om ens indsamling af 10 forskellige slags affald: mad-, papir-, pap-, metal-, glas-, plast-, tekstilaffald samt drikke- og fødevarekartonner, restaffald og farligt affald. Indsamlingen af affaldet skal foregå husstandsnært, men tage hensyn til forskellige boligtyper, herunder gennem mulighed for kombineret indsamling, så nogle typer affald kan indsamles sammen. Kravet skal gælde fra 1. juli

2021, tekstilaffald dog fra 2022. Eksisterende aftaler kan udløbe, dog skal ordninger med kombineret indsamling af metal-, glas- og plast udfases senest 1. januar 2025. I implementeringen af henteordningen for indsamling af tekstilaffald sikres det, at de frivillige velgørende organisationer får let adgang til tekstiler, der kan genbruges.

- Kommunerne skal have fleksibilitet i udmøntningen af strømligningen, jf. ovenfor, så løsningen kan tilpasses og optimeres i forhold til de konkrete lokale forhold ved både etageejendomme, enfamilieboliger og sommerhuse. Det vil f.eks. fortsat være muligt at gøre brug af kuber og sorteringsøer, hvor lokale forhold ikke tillader indsamling ved matriklen. I implementeringen af den strømlinede indsamling vil et almindeligt parcelhus som udgangspunkt skulle have max 2-4 spande med flere rum til de 10 affaldsfraktioner. Kommunerne kan dispensere herfor, såfremt der allerede er foretaget investeringer, der gør det økonomisk uhensigtsmæssigt med 2-4 spande. Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der træffer beslutning herom. Aftalepartierne mødes i 2025 og evaluerer udviklingen. Indsamlingsvejledningen vil lægge op til, at affaldet skal indsamles i faste beholdere fremfor i poser på stativ. Det vil bl.a. forbedre arbejdsmiljøet for renovationsmedarbejdere.

- Aftalepartierne noterer sig, at strømliningen, jf. ovenfor, giver mulighed for at etablere en teknologisk løsning, hvis det kan sikre sammenlignelig kvalitet i genanvendelsen og samme lave grad af spild, som særskilt indsamling medfører.

- Øget sortering vil i sig selv medføre en mindre stigning i affaldsgebyret frem mod 2030. Gevinsterne ved effektiviseringspotentialet ved de nye krav, der foreslås til affaldsforbrændingssektoren, vil på sigt overstige omkostningerne hertil. Desuden forventes affaldsgebyret at falde, når der indføres udvidet producentansvar for emballage i 2025, hvor producenterne som minimum overtager det økonomiske ansvar for håndteringen af emballageaffald.

- Aftalepartierne er derudover enige om, at der parallelt med strømliningen skal ske omkostningsreduktioner, der som minimum udligner den samlede stigning i affaldsgebyret, således at borgerne generelt ikke vil opleve stigninger i gebyret på baggrund af strømliningen af affaldssorteringen.

- Der igangsættes derfor en analyse af, hvordan og med hvilke virkemidler, dette kan sikres. Analysens anbefalinger skal forelægge medio 2021, inden modellen for producentansvaret forhandles. Analysen skal blandt andet undersøge besparelsespotentialet ved, at kommunerne udnytter strømliningen til at opnå lavere priser ved at gå sammen i fælles udbud af indsamlingen og afsætningen af affaldet, samt vurdere mulige effekter ved at udbyde indsamlingen. Analysen skal derudover bl.a. se på mulige gevinster ved at etablere et økonomisk tilsyn og indtægtsrammeregulering af affaldsgebyret.

- Samtidig monitoreres og afrapporteres udviklingen i affaldsgebyret til aftalekredsen.

- Indsamlingen af offentlige og private virksomheders affald strømlines og øges ved at indføre en omkostningseffektiv meldeordning for virksomheders affaldsordninger, samt krav om, at virksomheder sorterer husholdningslignende affald efter samme sorteringskriterier som husholdningerne og efterlever de til enhver tid gældende miljøkrav. Ordningen skal træde i kraft inden udgangen af 2022.

- Affaldssortering i det offentlige rum skal fremmes, især de steder, hvor der er flest mennesker og mest affald. Der indføres en ordning for indsamling af plastikaffald i det offentlige rum. Ordningen skal senest gælde fra 1. januar 2025 som en del af det udvidede producentansvar for emballage. Det analyseres om visse dele af håndteringen af affald i det offentlige rum, kan gebyrfinansieres.

- Der stilles krav om at bruge ens affaldspiktogrammer til alle indsamlingsordninger. Kravet følger tidsmæssigt de enkelte affaldsordninger. Derudover igangsættes en national informationsindsats inspireret af bl.a. nudging. Indsatsen skal udbrede de nationale sorteringsvejledninger på en brugervenlig måde som understøtter, at affaldssortering bliver en vane både derhjemme, på arbejde og på farten.

- Der stilles krav til kommunerne om, at de i udbud af storskraldsordninger skal specificere, at der skal udføres en eftersortering med henblik på at opnå en høj reel genanvendelse og genbrug.

III. Mere genanvendelse af plastikaffald

Plastikaffald er den væsentligste kilde til Danmarks CO_2-udledning fra forbrænding af affald. Mange plastikprodukter er ikke designet til at kunne genanvendes eller blive brugt flere gange, og ender derfor med at blive brændt – også selvom det i første omgang var sorteret fra til genanvendelse. Det kan være over halvdelen af det sorterede plastikaffald, der på den måde alligevel ender med at udlede CO_2 i et forbrændingsanlæg.

Aftalepartierne er derfor enige om følgende:

- Der fastsættes et krav i affaldsbekendtgørelsen om, at kommunerne senest 1. januar 2022 som minimum skal stille krav om 60 pct. reel genanvendelse af det indsamlede plastikaffald, når affaldet udbydes til behandling. Kommunerne skal sikre høj reel genanvendelse af samtlige genanvendelige affaldstyper.

- Der fastsættes mål om 50 pct. reduktion af visse take-away-emballager af plastik i 2026. Målet skal i første omgang søges opnået via et forpligtende sektorsamarbejde i restaurationsbranchen. Hvis ikke målet nås af den vej, skal der sættes ind med yderligere regulering, som drøftes i aftalekredsen.

- Der sættes et todelt udsorteringsmål for det plast, der sendes til forbrænding fra henholdsvis landbrugs- og byggesektoren. Landbrugssektoren skal udsortere 50 pct. af plasten til genanvendelse i 2025 og 80 pct. i 2030. Bygge- og anlægssektoren skal udsortere 25 pct. af plasten til genanvendelse i 2025 og 75 pct. i 2030. Såfremt sektorsamarbejderne ved udgangen af 2023 og 2027 ikke dokumenterer

den nødvendige fremdrift i forhold til målene, skal der sættes ind med yderligere tiltag, som drøftes i aftalekredsen.

- Den nationale implementering af det udvidede producentansvar for emballage udføres på en sådan måde, at der i 2021 træffes beslutning om organiseringsmodellen samt fastlæggelse af de modulerede gebyrer, der skal give producenterne økonomisk incitament til at designe emballager til genanvendelse, hvilket bl.a. kan afhænge af, hvor mange typer af plastik en emballage er sammensat af. Det vil desuden indgå i analyserne af fastlæggelse af de modulerede gebyrer, at de i størst muligt omfang harmoniseres på tværs af EU-landene, og om de kan anvendes til at fremme højere grad af genanvendt plastik i nye produkter. Modellen skal tage udgangspunkt i den organisering af affaldssektoren, som fastlægges med denne aftale.

- Aftalepartierne noterer sig, at der i regi af det nationale plastikcenter, er nedsat et forum for emballageplastik på tværs af værdikæden, som skal arbejde for fælles anbefalinger om design af emballage med henblik på blandt andet at reducere antallet af plastikemballagetyper til 3-5 typer samt fremme anvendelsen af emballage, der nemt kan skilles ad og genanvendes. Dette er desuden i fokus i den europæiske plastikpagt, som Danmark har indgået med en række andre medlemslande og store internationale fødevarevirksomheder.

- I samarbejde med kommuner og regioner fremmes udbredelse af den eksisterende vejledning fra november 2019 om *bæredygtigt indkøb af plastemballage og engangsplastprodukter*, med henblik på, at øge efterspørgslen på genanvendt plastik. Forum for bæredygtige indkøb opfordres til at udvide vejledningen til også at omfatte andre typer af plastikprodukter.

IV. En stærk genanvendelsessektor

Aftalepartierne ønsker et Danmark, hvor der bygges genanvendelsesanlæg frem for forbrændingsanlæg. Hvor vores affald ikke går op i røg, men derimod omsættes til nye bæredygtige materialer og produkter, som danske virksomheder kan afsætte på et globalt marked. Vi skal sikre, at den danske affaldssektor er gearet til at være med i kapløbet om fremtidens grønne affaldsløsninger inden for cirkulære forretningsmodeller, genbrug og genanvendelse.

Aftalepartierne er enige om, at affaldsstrømmene fra husholdningerne - på samme måde som for virksomhederne - skal samles og organiseres mere ensartet, og at rammevilkårene for affaldssektoren skal være indrettet, så der fremadrettet investeres i genanvendelsesanlæg frem for forbrænding.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om følgende:

- Der stilles krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald, herunder sortering af genanvendeligt affald. Udbudspligten ændrer ikke på miljøkravene til affaldshåndtering. Kommunerne har fortsat

ansvaret for at sikre, at affaldet behandles og genanvendes i overensstemmelse med de miljøkrav, som kommunerne fastlægger i deres udbud.

- Aftalepartierne noterer sig, at øget sortering og strømlining af affaldsindsamlingen sikrer større og mere ensartede affaldsmængder, der giver grundlag for øget genanvendelse i høj kvalitet i tværkommunale udbud.

- Eksisterende kommunale anlæg til behandling og sortering af genanvendeligt husholdningsaffald kan i en overgangsperiode på fem år fra ikrafttrædelse fortsat ejes af kommuner, men skal selskabsgøres for at sikre økonomisk gennemsigtighed om selskabernes aktiviteter og adskillelse af kommunale myndigheds- og driftsopgaver. Kommunale anlæg skal derudover konkurrere på markedsvilkår og byde på husholdningsaffaldet på lige vilkår med andre private og selskabsgjorte anlæg.

- Det vil ikke være muligt at foretage reinvesteringer i eksisterende kommunale anlæg, dog skal almindeligt vedligehold være muligt. Dette afgrænses nærmere i udmøntningen. Kommunerne vil derudover ikke have mulighed for at investere i nye kommunale genanvendelsesanlæg.

- Der kan dog gives dispensation fra forbuddet mod at investere eller reinvestere i kommunale anlæg for enkelte fraktioner, såfremt det viser sig, at der efter en udbudsrunde og en efterfølgende markedsdialog med potentielle bydere om justeringer af udbudsvilkår og udbudte fraktioner, ikke er private bydere på håndteringen af de enkelte fraktioner. Såfremt en kommune får denne dispensation til at byde ind på håndteringen af specifikke fraktioner forudsættes det, at der er tale om et genudbud på samme vilkår, herunder i forhold til miljøkrav, prisloft, innovation og øvrige udbudskriterier, og at der er tale om et partnerskab i form af offentligt/privat selskab, hvor en privat part også tager en økonomisk risiko.

- Efter fire år evalueres det, om der stadig er behov for en kommunal tilstedeværelse. Såfremt der er væsentlige argumenter for en fortsat tilstedeværelse, kan aftalepartierne aftale at forlænge ud over de fem år.

- Det er kun kommunale anlæg, der er etableret eller har foretaget væsentlige, irreversible investeringer i etablering af nye anlæg på tidspunktet for indgåelse af den politiske aftale, der vil have mulighed for at fortsætte i en overgangsordning, jf. ovenfor.

- Eftersom de private virksomheder har vist, at de kan håndtere erhvervsaffaldet uden at der er skabt miljømæssige problemer, sættes der en slutdato for behandlingen af genanvendeligt erhvervsaffald på de kommunale anlæg, der i dag har dispensation til at modtage erhvervsaffald. Slutdatoen fastsættes til 1. januar 2027, hvilket tager hensyn til afskrivning af kommunale investeringer.

- Virksomheder skal fremover kunne benytte private indsamlingsordninger for affald til forbrænding. Således kan virksomheder fremadrettet samle deres affaldsindsamling hos én aktør.

- Mindre virksomheder, der genererer affald svarende i art og mængde til husholdninger, gives frit valg til at vælge de kommunale indsamlingsordninger til genanvendeligt affald. Ordningen skal udformes, så krydssubsidiering undgås og indsamlingen sker til markedspriser.

- Genanvendeligt affald på ikke-brofaste øer undtages, så kommuner fortsat kan indsamle og behandle alt genanvendeligt affald på ikke-brofaste øer i en ordning, der er frivillig for virksomhederne.

- Der arbejdes for en løsning, hvor kommunernes anvisningsret- og pligt for jord, som er affald, ophæves, så virksomheder frit kan vælge, hvor de afleverer jord. Samtidigt udfases kommunale jordbehandlingsanlæg på sigt efter en rimelig overgangsperiode, der bl.a. tager hensyn til kommunale investeringer. Regler om bortskaffelse og anvendelse af forurenet jord opretholdes, så der fortsat skal ske anmeldelse af jordflytninger.

- Der skal etableres øget mulighed for, at borgere kan vælge at aflevere affald direkte til virksomheder, som kan bruge det i deres produktion af nye produkter eller forberede det med henblik på genbrug eller genanvendelse.

- Det er afgørende for aftalepartierne, at danskerne kan have tillid til, at det affald, der lægges kræfter i at sortere, ikke bagefter blandes sammen og ender med at blive forbrændt eller affaldsbehandlet i lande, der ikke har de nødvendige ressourcer og kapacitet til det. Kommunerne spiller her en afgørende rolle i at sikre, at danskerne har denne tillid. Kommunerne skal kunne dokumentere, hvor borgernes affald bliver af, og hvor og hvordan det bliver genanvendt. Aftalepartierne er samtidig enige om, at der skal arbejdes for at ændre de europæiske regler om transport af affald, så de sikrer, at europæisk affald håndteres i Europa.

- Der laves en ny model for affaldstilsyn, så forbrænding af genanvendeligt affald undgås. Det skal være et nyt og forbedret affaldstilsyn i forhold til det, vi har i dag. Affaldstilsynet skal sikre, at erhvervet overholder eksisterende krav om kildesortering af genanvendeligt affald. Den nye tilsynsmodel skal være risikobaseret, så kræfter målrettes de steder, hvor det i dag halter mest med tilsynet. Det kan fx være på modtagekontrollen, som bør udføres på forbrændingsanlæggene for at sikre, at genanvendeligt affald ikke forbrændes. Det kan fx også være kontrol med eksport af dansk affald. Den konkrete udmøntning af den nye model for affaldstilsynet besluttes i 2021. Aftalepartierne inddrages.

- Der sikres et skærpet økonomisk tilsyn således, at der sikres gennemsigtighed, lige konkurrencevilkår og effektive priser i affaldssektoren. Tilsynet gebyrfinansieres og varetages af Forsyningstilsynet.

V. Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding.

Der er i dag for mange forbrændingsanlæg, som importerer affald fra udlandet til forbrænding i Danmark. I takt med at de danske affaldsmængder falder og genanvendelsen stiger, vil behovet for at forbrænde dansk affald blive mindre.

Mens forbrænding af affald historisk har været en vigtig del af vores energiudnyttelse, idet affaldet har fortrængt andre fossile kilder, som fx kul, olie og gas i varme- og strømproduktionen, er affald nu i sig selv på vej til at blive den største fossile varme- og energikilde i 2030.

I dag har Danmark 23 forbrændingsanlæg, men i fremtiden vil der være behov for langt færre. De tilbageværende anlæg skal – sammen med industrien - håndtere den resterende mængde dansk affald, som enten ikke kan genanvendes, eller som er miljømæssigt uforsvarlig at genanvende, eksempelvis på grund af indhold af problematiske stoffer. Aftalepartierne noterer sig, at genanvendeligt affald skal genanvendes og ikke må forbrændes. Samtidig noterer aftalepartierne sig, at forbrændingsanlæggene kan vælge at operere med højere miljøkrav end de miljøkrav, som er fastlagt i reguleringen, og at aftalen ikke ændrer på kommunernes kontrol med affaldsforbrændingsanlæggene.

Aftalepartierne er enige om, at der skal foretages en kontrolleret nedlukning af forbrændingskapacitet i Danmark ved, at kapaciteten tilpasses de danske affaldsmængder. Det skal sikres, at det danske forbrændingsegnede affald, der ikke kan genanvendes, så vidt muligt forbrændes i Danmark, således at alle kommuner og virksomheder kan komme af med deres forbrændingsegnede affald. Aftalepartierne er desuden enige om, at affaldssektoren fremover skal leve op til anbefalingerne i Statens ejerskabspolitik. Samtidig er aftalepartierne enige om at afsætte en pulje på i alt 200 mio. kr. til at kompensere kommunerne for strandede omkostninger. Udbetaling fra puljen skal ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Puljen skal dække strandede omkostninger i anlæg, som lukker som følge af tilpasningen i forbrændingskapaciteten i henhold til de nationale mængder, jf. nedenstående kapacitetsloft. Viser det sig, at puljen ikke er tilstrækkelig, indkaldes aftalekredsen til at drøfte en forøgelse af puljen.

Aftalepartierne enige om, at anmode KL om at udarbejde en konkret plan for tilpasning af kapaciteten inden for følgende rammer:

- Der fastsættes et kapacitetsloft svarende til udviklingen i danske affaldsmængder, der forventes reduceret med 30 pct. i 2030 set i forhold til i dag. Det betyder, at den samlede danske miljøgodkendte kapacitet til forbrænding af affald (iht. Miljøbeskyttelseslovens kap. 5) skal nedbringes til de nationale affaldsmængder frem mod 2030, som fremskrevet af Miljø- og Fødevareministeriet. (Den aktuelle kapacitet er 3,95 mio. tons, mens de forventede nationale affaldsmængder til forbrænding på de multifyrede og dedikerede affaldsforbrændingsanlæg i 2030 er 2,6 mio. tons).

- Planen skal opliste anlæg til nedlukning iht. ovenstående kapacitetsloft.

- Planen skal sikre, at de miljømæssigt dårligste anlæg lukker.

- Planen skal tage højde for varme- og elforsyningsloven, som sikrer, at affaldsforbrændingsanlæg *ikke* kan lukke, uden der kan findes alternativt varmegrundlag, hvilket muliggør en hensigtsmæssig varmeplanlægning og elforsyningssikkerhed.

- Planen skal sikre en effektiv fordeling af affaldsmængder mellem anlæggene.

- Planen skal sikre, at de mindst effektive anlæg lukkes. Planen for lukning af de mindst effektive anlæg vurderes af Forsyningstilsynet.

- Derudover indføres en økonomisk regulering og effektiviseringskrav samt et uafhængigt økonomisk tilsyn med sektoren i Forsyningstilsynet, som ud fra rammerne i nærværende aftale skal vurdere effektiviseringspotentialet i sektoren, og sikre at effektiviseringspotentialet realiseres til gavn for forbrugere og virksomheder. Tilsynet gebyrfinansieres. Reguleringen skal ikke hindre investeringer i effektiv teknologiudvikling og innovation. Tidligere analyser har vurderet effektiviseringspotentialet i sektoren til 400-600 mio. kr. årligt. Potentialet genberegnes af Forsyningstilsynet.

- Planen og finansieringen af sektoren skal være lovmedholdelig. Dette vurderes af en uafhængig juridisk rådgiver udpeget af Energistyrelsen i forhold til at sikre overholdelse af national ret og EU-ret, herunder konkurrenceret, EU's in house-regler, regler om fri bevægelighed og det EU-retlige forurener betaler-princip samt Statsstøttesekretariatet i forhold til overholdelse af EU's statsstøtteregler.

- Planen skal give mulighed for, at kommuner uden ejerskab til forbrændingsanlæg, fortsat kan udbyde deres affald til håndtering.

- Der skal være en klar og gennemsigtig organisatorisk ansvarsfordeling mellem kommune og forbrændingsanlægget, der understøtter, at anlægget drives ud fra et armslængdeprincip, så ansvar for daglig drift er placeret hos bestyrelse og direktion i anlægget. Ligeledes skal der være klar og gennemsigtig adskillelse af kommunens og anlæggets økonomi. Derfor skal forbrændingsanlæg udskilles fra den kommunale forvaltning. Derudover indføres selskabsskat.

- Der skal opstilles indikatorer, der kan skabe transparens i, at ovenstående krav efterleves og årlig afrapportering af effekt til aftalekreds.

- Planen skal implementeres af kommunerne og samtidig omsættes til lovgivning med henblik på at sikre myndighedernes håndhævelse heraf.

- Eventuelle implementerings- og driftsomkostninger finansieres af kommunerne.

Ovenstående punkter udgør en tjekliste, som alle skal kunne godkendes af den relevante myndighed under hensyn til principper om armslængde og under hensyn til opfyldelse af de øvrige kriterier. Energistyrelsen vil samle og konsolidere vurderingen på baggrund af de enkelte delelementer. Vurderingen vil være rent administrativ og kan ikke omgøres af aftalepartierne eller de relevante ministre. KL's model skal fremsendes til myndighedernes godkendelse senest d. 1. januar 2021. Aftalepartierne orienteres om vurderingen d. 15. februar 2021.

Såfremt modellen ikke godkendes, er aftalepartierne enige om, at der automatisk iværksættes en løsning, som er skitseret nedenfor. Løsningen baserer sig på, at forbrændingsanlæggene skal konkurrere om affaldet, så det behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst. For at opnå at det er de *mindst* miljørigtige anlæg, som lukker som følge af konkurrencen, er aftalepartierne i denne model enige om at stramme de gældende miljøkrav til forbrændingsanlæggene.

Denne løsning til reduktion af affaldsforbrænding vil have gradvis effekt på den samlede kapacitetstilpasning frem mod 2030. Aftalepartierne noterer sig på den baggrund, at kommunerne vil have den fornødne tid til at foretage nødvendige investeringer i alternative, bæredygtige og CO_2-neutrale varme- og energikilder. Derudover noterer aftalepartierne sig, at varme- og elforsyningsloven sikrer, at affaldsforbrændingsanlæg *ikke* kan lukke uden, at der findes alternativt varmegrundlag.

Aftalepartierne er enige om, at en udbudsbaseret model indeholder følgende elementer, som sættes i værk, såfremt planen fra KL ikke lever op til ovenstående kriterier, og forpligter sig til at stemme for de lovforslag, der udmønter indholdet:

- Der fastsættes et kapacitetsloft svarende til udviklingen i danske affaldsmængder, der forventes reduceret med 30 pct. i 2030 set i forhold til i dag. Det betyder, at den samlede danske miljøgodkendte kapacitet til forbrænding af affald (iht. Miljøbeskyttelseslovens kap. 5) skal nedbringes til de nationale affaldsmængder frem mod 2030, som fremskrevet af Miljø- og Fødevareministeriet. (Den aktuelle kapacitet er 3,95 mio. tons, mens de forventede nationale affaldsmængder til forbrænding på de multifyrede og dedikerede affaldsforbrændingsanlæg i 2030 er 2,6 mio. tons).

- Miljøkrav til forbrændingsanlæggene strammes, så anlæg, der halter bagefter miljømæssigt, enten investerer i teknologiske forbedringer eller lukker. Der tages forbehold for, at stramningerne forudsætter en forudgående analyse af hvilke miljøparametre, der skal strammes, samt en juridisk afklaring af mulighederne.

- Med henblik på at sikre en kapacitetstilpasning stilles der krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnede husholdningsaffald. Samtidig ophæves kommunernes ret til at anvise forbrændingsegnet erhvervsaffald.

- Udviklingen i importen og forbrændingskapaciteten monitoreres og afrapporteres løbende til aftalekredsen.

- Såfremt kapacitetsudviklingen ikke udvikler sig i takt med affaldsmængderne, indføres en afgift på forbrænding (fx pr. ton affald til forbrænding eller målrettet plastik), med mindre et alternativt virkemiddel viser sig at være bedre egnet, herunder fx CO_2-krav eller krav til plastikindhold i det sorterede affald til forbrænding. Der igangsættes derfor analyser af afgifterne på affaldsområdet samt muligheden for at lave hhv. et CO_2-krav eller krav til plastindhold i det sorterede affald til forbrænding.

- Kommunerne vil fortsat kunne eje og drive affaldsforbrændingsanlæg men på lige konkurrencevilkår. De kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal derfor udskilles fra kommunerne og selskabsgøres for at sikre gennemsigtighed og armslængde fra kommunerne.

- Der indføres en undtagelse for ikke-brofaste øer, hvor kommuner fortsat kan indsamle og behandle alt forbrændingsegnet affald.

- Affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende kommunale lån i KommuneKredit vil kunne fortsætte til udløb under forudsætning af, at de lever op til gældende regler for kommunal garantistillelse, herunder betaling af en markedskonform garantiprovision. Det er en forudsætning for låneordningen, at den ikke giver anledning til indsigelser fra EU-Kommissionen vedrørende statsstøtte. Regeringen vil i dialog med EU-Kommissionen understøtte, at kommunernes lån kan fortsætte til udløb. Såfremt det viser sig, at forudsætningen falder, drøftes håndteringen heraf i aftalekredsen.

- Nye lån optages på markedsmæssige vilkår med mulighed for kommunal garantistillelse mod betaling af en markedskonform garantiprovision.

- Det skal sikres, at kommunerne forsat har majoritetskontrol med de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg.

VI. Mindre affald og mere cirkulær økonomi

Aftalepartierne er enige om, at Danmark også har et globalt ansvar for at reducere belastningen af naturens ressourcer og de CO_2-udledninger, som forbruget medfører globalt. Højt ressourceforbrug er tæt forbundet med CO_2-udledninger. Det anslås, at knap halvdelen af de globale CO_2-udledninger og over 90 pct. af det globale tab af biodiversitet forårsages af udvinding og forarbejdning af naturressourcer.

Et håndtag til at reducere ressourceforbruget på en måde, der både gavner miljø, klima og vækst, er at omstille fra en lineær til en cirkulær økonomi.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om følgende:

- Det gøres muligt for danskerne at aflevere mere affald direkte til virksomheder, som kan bruge det i deres produktion af nye produkter eller forberede det til genbrug eller genanvendelse. Det sikres bl.a. ved, at reglerne for frivillige tilbagetagningsordninger i 2020 forenkles.

- Genbrugspladserne vil fremadrettet fortsat være et centralt led i at sikre så meget genbrug og genanvendelse som muligt, og kommunerne vil fortsat skulle drive genbrugspladserne. Flere kommuner har allerede i dag et område, hvor borgerne kan stille ting til genbrug. Fremadrettet forpligtes alle kommunale genbrugspladser til at stille et sådant område, container el. lign. til rådighed, hvor borgerne kan levere genstande til direkte genbrug. Genstandene skal først gøres tilgængelige for private aktører, herunder frivillige organisationer og borgere. De genstande, som ikke afsættes, må kommunerne afsætte i kommunale genbrugsbutikker eller

til socioøkonomiske virksomheder. Kommunerne forpligtes til at inddrage de frivillige organisationer i den lokale kommunale udmøntning af initiativet.

- Aftalepartierne noterer sig, at de frivillige velgørende organisationer gør et stort og vigtigt arbejde med at sikre mere genbrug og dermed nedbringe affaldsmængderne. Aftalepartierne ønsker at fremme genbrug ved at fritage de frivillige velgørende organisationer for affaldsgebyrer, når de bruger genbrugspladsen, såfremt det er i overensstemmelse med forureneren betaler-princippet og statsstøttereglerne. Der indledes i nødvendigt omfang dialog med EU-Kommissionen om løsningerne. Aftalepartierne orienteres om udviklingen i sagen.

- Der er et stort potentiale for affaldsreduktion og mere genbrug og genanvendelse i byggesektoren. Der indføres derfor i 2023 krav om standardiserede nedrivningsplaner og kompetencekrav til selektiv nedrivning af byggerier, så værdifulde materialer i højere grad end i dag, genbruges og genanvendes, før de nyttiggøres som fx fyld under veje eller i støjvolde.

- Aftalepartierne noterer sig, at der pt. foregår en afdækning af mulighederne for, samt fordele og ulemper ved, at ændre ordningen for "Nej tak til reklamer" til en "Ja tak"-ordning. Erhvervsministeren indkalder aftalepartierne til møde med henblik på drøftelse heraf, når afdækningsarbejdet er færdiggjort.

- For yderligere at reducere affaldsmængderne og dermed knække affaldskurven, skal Danmark arbejde for EU-Kommissionens forventede forslag til kvantitative affaldsreduktionsmål, som bl.a. forventes at skulle måles på mængden af madspild og mængden af genbrug. Aftalepartierne forelægges årligt danske afrapporteringer af affaldsmængder til EU, og der gives en årlig status på initiativerne i den nationale affaldsplan.

VII. En energi -og klimaneutral vandsektor

Dansk vandteknologi kan bidrage til at løse globale klimaudfordringer. Derfor er det vigtigt, at den danske vandsektor fortsat går forrest, herunder i forhold til at blive energi- og klimaneutral. Den primære drivhusgasudledning fra spildevandssektoren stammer fra lattergasudledninger i forbindelse med rensningsprocessen. Incitamenterne til at gøre det rigtige mangler i dag, og der er et behov for at nytænke reguleringen. På spildevandsområdet er der endvidere den udfordring, at en del fosfor går tabt, når spildevandsselskaberne forbrænder spildevandsslammet. Fosfor er en knap ressource og en vigtig ressource for blandt andet landbruget. Endelig er der i Danmark et højt kalkindhold i drikkevandet flere steder. Det betyder blandt andet, at vaskemaskinen og elkogeren bruger mere energi, og at levetiden på produkterne forkortes væsentligt.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om følgende:

- Der indføres grænseværdier for renseanlæggenes lattergasemissioner for renseanlæg, der renser spildevand svarende til 30.000 personers udledning (PE). Dermed omfatter grænseværdierne ca. 65 pct. af spildevandsmængden og 75 pct. af lattergasemissionerne fra processen. På baggrund af erfaringerne drøftes det senest i

2025 med aftalepartierne, om grænsen skal sættes ned fra 30.000 personers udledning (PE) til et lavere niveau. Der gennemføres derudover en analyse af drivhusgasudledninger fra spildevandsoverløb.

- Det afklares, hvordan den økonomiske regulering af sektoren kan indrettes, så spildevandsselskaberne på en effektiv måde får styrket økonomisk incitament til at genanvende fosforen i slam og spildevand.

- Der udarbejdes en vejledning om, hvordan blødgøring (fjernelse af kalk) kan implementeres i eksisterende drikkevandsforsyninger. Der laves en evaluering i 2024, hvorved det bl.a. vurderes, om der fortsat eksisterer forsyninger med potentiale for blødgøring. Samtidig undersøges om den økonomiske regulering på uhensigtsmæssig vis forhindrer, at samfundsøkonomisk gavnlig blødgøring iværksættes.

Endelig skal der ske følgende for at understøtte målet om en energi- og klimaneutral vandsektor:

- Undersøges om den økonomiske regulering kan indrettes, så drikke- og spildevandsselskaber får stærkere incitamenter til at udnytte egne ressourcer effektivt til gavn for forbrugerne, herunder blandt andet i forhold til forgasning. Understøttelse af ressourceeffektivitet skal have fokus på teknologineutralitet.

- Gennemføres en "Parismodel for en energi- og klimaneutral vandsektor". Modellen indebærer, at Miljø- og Fødevareministeriet beder alle drikke- og spildevandselskaber, omfattet af vandsektorloven, melde deres ambitioner i forhold til energiforbrug, energiproduktion, CO_2-emissioner, lattergas-emissioner og metanemissioner frem mod 2030 ind til Miljøstyrelsen.

- Undersøges det, hvad en konsolidering af sektoren vil have af effekter for sektorens omkostningsniveau, miljø- og klimaaftryk, eksport af dansk miljøteknologi og forbrugerinddragelse.

VIII. Yderligere initiativer frem mod en klimaneutral affaldssektor

Ovennævnte tiltag (afsnit I-VI) forventes at reducere de nationale CO_2-udledninger med ca. 0,7 mio. tons og give ca. 65 pct. mindre plastikaffald i forbrændingsanlæggene i 2030, samt at reducere affaldsmængder og øge genanvendelsen. Aftalepartierne er enige om at igangsætte følgende yderligere initiativer, der kan anskueliggøre vejen mod en klimaneutral affaldssektor og en reduktion på op til 80 pct. af plastikaffaldet i forbrændingsanlæggene i 2030:

- En analyse af, hvordan affaldsafgifterne kan bidrage til at understøtte yderligere CO_2-reduktioner i affaldssektoren og omstillingen til cirkulær økonomi, herunder mindre affald og mere genanvendelse af særligt plast.

- Der igangsættes et arbejde for at se på mulighederne for at øge andelen af genanvendt plastik i nye produkter.

- Der igangsættes et arbejde med afdækning af muligheder og konsekvenser forbundet med at iværksætte initiativer til at øge energiudnyttelsen på affaldsforbrændingsanlæggene.

- Der igangsættes drøftelse af tiltag for at fremme Carbon Capture Storage (CCS) i regi af forhandlingerne om sektorhandlingsplan for energi og industri, hvilket ligeledes kan være relevant i forhold til at fjerne den resterende CO_2 fra affaldsforbrændingsanlæg.

- Der etableres et partnerskab, som skal understøtte brugen af nye teknologier og digitale løsninger i affaldssektoren, som kan øge genanvendelsen af affald og fx bidrage til en højere kvalitet i de genanvendte ressourcer.

- At Danmark arbejder aktivt for, at EU skal stoppe med at eksportere affald ud af EU, og støtter en ambitiøs revision af EU's affaldstransportforordning.

- På europæisk plan arbejdes der for at begrænse importen af plastik til afbrænding gennem støtte og opbakning til mere ambitiøse mål for genanvendelse af plastik i Europa, yderligere opbakning til finansiering af genanvendelseskapacitet i Europa samt bedre design af produkter.

- Der igangsættes en analyse og derefter tiltag med henblik på 20 pct. reduktion eller større reduktion af drivhusgasudledningerne fra have-park affald. Analysen kigger bl.a. på reduktioner via pyrolyse.

- Der igangsættes tiltag, som kan medføre lokale samfundsøkonomiske reduktionstiltag på deponier og affaldsbehandlingsanlæg.

Aftalepartierne bemærker, at løsningerne i afsnit I-VIII i vid udstrækning lægger sig op af anbefalingerne fra regeringens klimapartnerskaber og Klimarådet.

Offentlige finanser

Aftalen finansieres af en omprioritering af en reserve afsat til opfølgning på grønne vækstteams på i alt 34,7 mio. kr. i 2021 og 2022. Løsningen indebærer et finansieringsoverskud i nogle år og et finansieringsunderskud i andre, således at udgifter og finansiering samlet set balancerer i perioden 2020-2030.

Tabel 1
Statsfinansielle konsekvenser

Mio. kr. (2020-pl)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Sum
Initiativer												
Initiativer, administration, analyser mv.	1,3	10,7	11,6	6,4	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	34,0
Provenumæssige konsekvenser	0,0	0,0	0,0	0,0	-50	-50	-50	30	-10	60	70	0,0
I alt	**1,3**	**10,7**	**11,6**	**6,4**	**-49,0**	**-49,5**	**-49,5**	**30,5**	**-9,5**	**60,5**	**70,5**	**34,0**
Finansiering												
Omprioritering af pulje til opfølgning på grønne vækstteams	0,0	17,5	17,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,7
I alt	**0,0**	**17,5**	**17,2**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**34,7**
I alt (balance)	**1,3**	**-6,8**	**-5,6**	**6,4**	**-49,0**	**-49,5**	**-49,5**	**30,5**	**-9,5**	**60,5**	**70,5**	**-0,7**

Anm.: Et negativt fortegn er en gevinst. Der er afrundet til nærmeste 10 mio. kr. for mer- og mindreprovenu.

Aftalens karakter og udmøntning

Aftalen indeholder elementer, som er omfattet af forlig, mens andre elementer har karakter af stemmeaftale. Parterne er enige om, at følgende dele af aftalen er omfattet af forlig:

- Afsnit IV om organiseringen af det genanvendelige affald
- Afsnit V om organisering af det forbrændingsegnede affald

Resten af aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for de lovforslag, der udmønter aftalens indhold.

Denne aftale supplerer "Aftale om organisering af affaldssektoren" fra 2007 og "Aftale om en tilmeldeordning for virksomheders adgang til genbrugspladsen" fra 2011.

Aftalepartierne orienteres årligt om aftalens implementering, og kan løbende drøfte og aftale supplerende og yderligere tiltag fx mhp. at finde yderligere CO_2-reduktioner i affaldssektoren.

DOLPHINS
RESTAFFALD
MADAFFALD
Vi gi'r igen

Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

16. juni 2020

Ole Steensberg Øgelund
Dorte Eg Auerbach

vand og affald

Dagsorden

- 15.30- 16.15: Klimaplanen, elementer og foreløbige konsekvenser ved Ole Steensberg Øgelund
  - Vision
  - Indsamling og fraktioner
  - Teknologi
  - Organisering
  - Energi og klimaneutral vandsektor

- 16.15 – 16.25: Status på udrulning af ”Svendborg uden affald” ved Dorte Eg Auerbach

vand og affald

Svendborg uden affald

- Nationale krav: 50% i 2022
- Svendborgs mål: 55% i 2022
- Svendborg genanvender i dag 37%

- Fælles Fynsk samarbejde og analyser som baggrund for den politiske beslutning for Svendborg, SYFRE

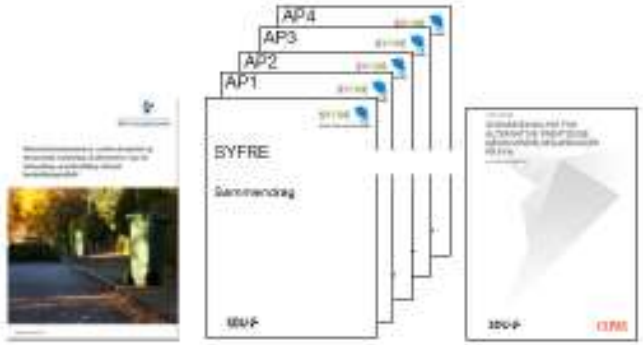

vand og affald

Den Fynske affaldsstrategi

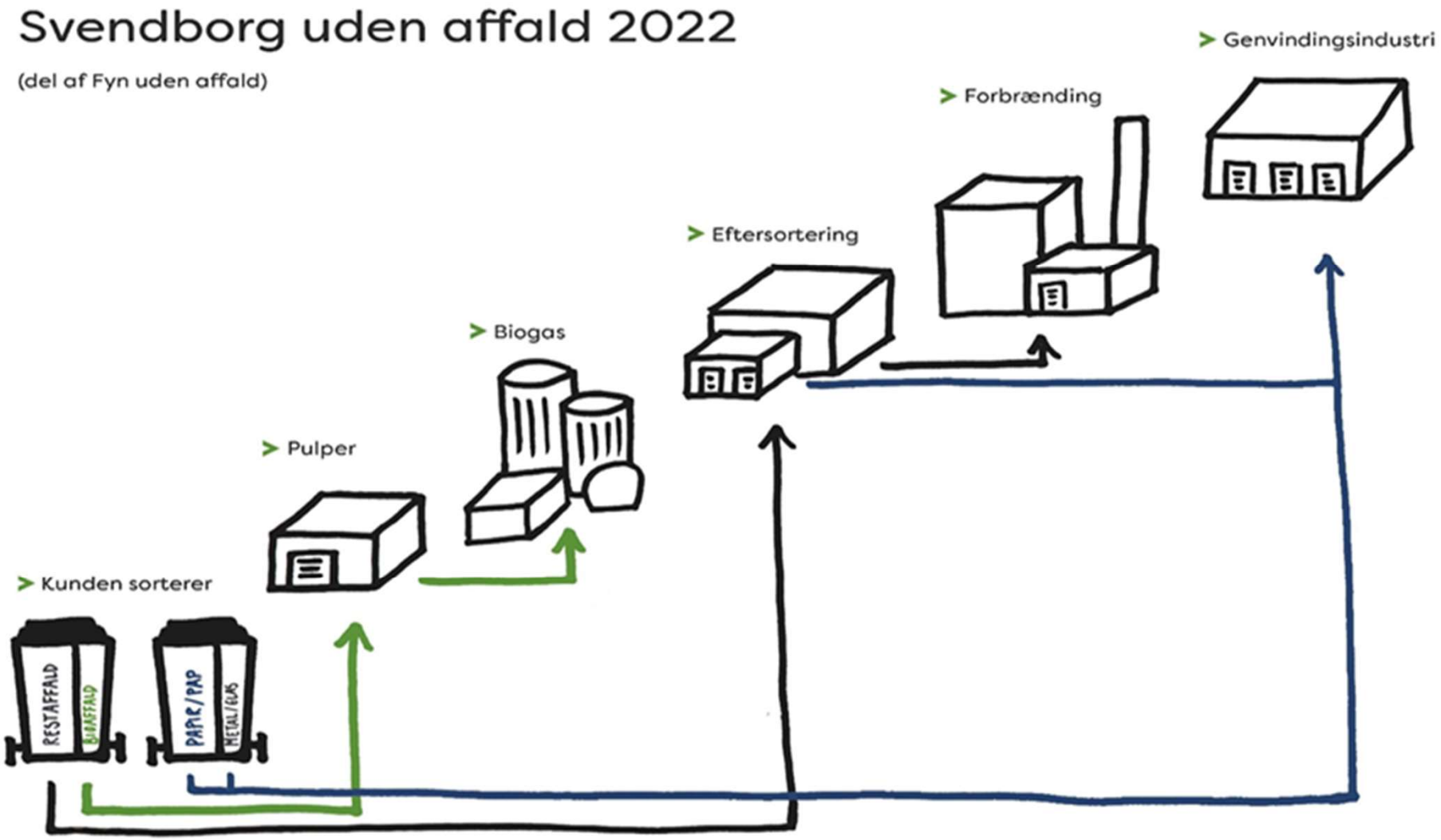

Ny bred politisk aftale 16. juni 2020

Dagens Julius

Danskerne skal sortere mere affald, mener miljø-minister Ida Auken.
- Ja Johannes, lige ud. Tredje spand på højre hånd.

vand og affald

Klimaplan for en grøn affaldssektor - vision

- Affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030
- Udsortering af 80 % plast fra forbrænding i 2030
- Affaldskurven skal knækkes – mindre affald, mindre spild og mere genbrug
- Omstille fra lineær til cirkulær økonomi, som bæredygtig vækstmotor for det næste grønne erhvervseventyr

vand og affald

Cirkulær økonomi – et eksempel

vand og affald

De 10 fraktioner !

De 6 udrulles fra september

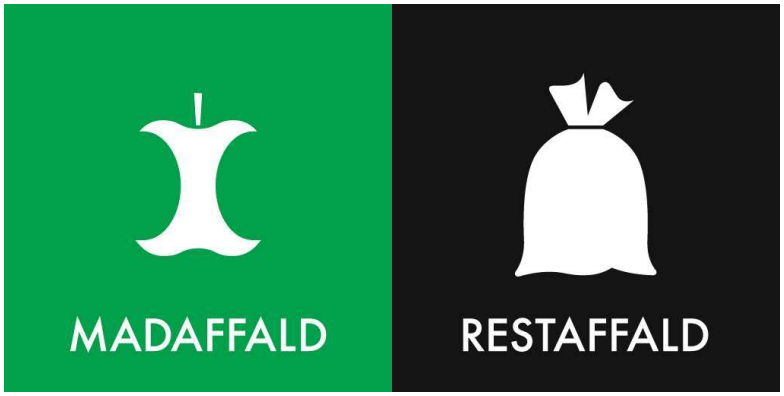

vand og affald

De resterende 4

Rød kasse udleveres og vil blive indsamlet af genbrugsbilen eller den kan afleveres på genbrugsstationen fra januar 2021.

Plast indsamles i pose fra genbrugsbil eller afleveres på genbrugsstationen.

Tekstiler indsamles i pose fra genbrugsbil eller afleveres på genbrugsstationen. Frivillige organisation skal have let adgang til genbrugelig tekstiler. Ordning skal måske udvides med ikke brugbare tekstiler ?

Kan forventeligt etableres som ovenstående
Eksisterer ikke i dag.

vand og affald

Det med småt ...
meget afhænger af udmøntningen !

- Indsamlingen skal foregå **husstandsnært** – er genbrugsbilen tilstrækkelig ?
- Ens indsamling af de 9 fraktioner fra 1. juli 2021 – tekstil dog fra 2022
- Kommunerne kan dispensere, såfremt der allerede er foretaget investeringer, der gør det økonomisk uhensigtsmæssigt med 2-4 spande.
- Virksomheder skal sortere husholdningslignende affald efter de 10 fraktioner
- Affaldssortering skal fremmes i det offentlige rum.
- Ens affaldspiktogrammer

vand og affald

Det med småt …
meget afhænger af udmøntningen

- Udvidet producentansvar for emballage indføres fra 2025, hvor producenterne som minimum overtager det økonomiske ansvar for håndtering af emballageaffald.
- Aftalepartierne noterer sig, at strømliningen giver mulighed for at etablere en teknologisk løsning, hvis det kan sikre sammenlignelig kvalitet i genanvendelsen og samme lave grad af spild, som særskilt indsamling medfører.
- Tak til de 10 fynske borgmestre !

vand og affald

Mere genanvendelse af plast

- Kommunerne skal senest 1. januar 2022 ved udbud stille krav om 60 % reel genanvendelse af det indsamlede plast
- Udsorteringsmål for landbrug og bygge og anlægssektoren
- Model for udvidet producentansvar fastlægges i 2021
- Gerne reduktion af plastemballagetyper til 3-5 typer

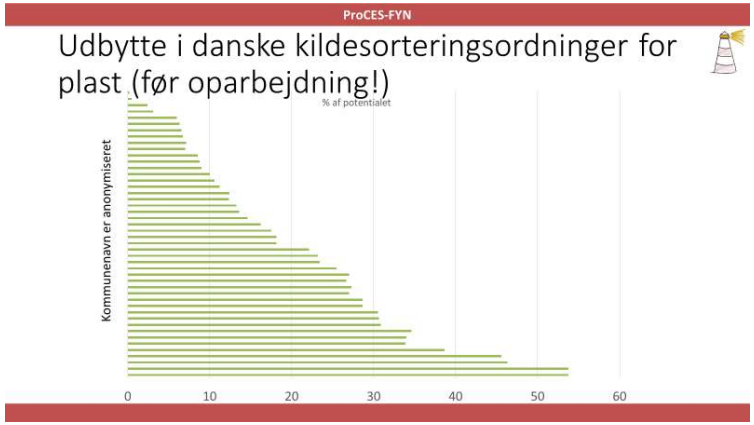

vand og affald

Plastkredsløbet kan lukkes

(ansøgt MUDP projekt SDU, plastindustrien forsyninger m.fl.

Eftersortering af restaffald som nøgleteknologi og kobling mellem fremtidens plastkredsløb og energisystem

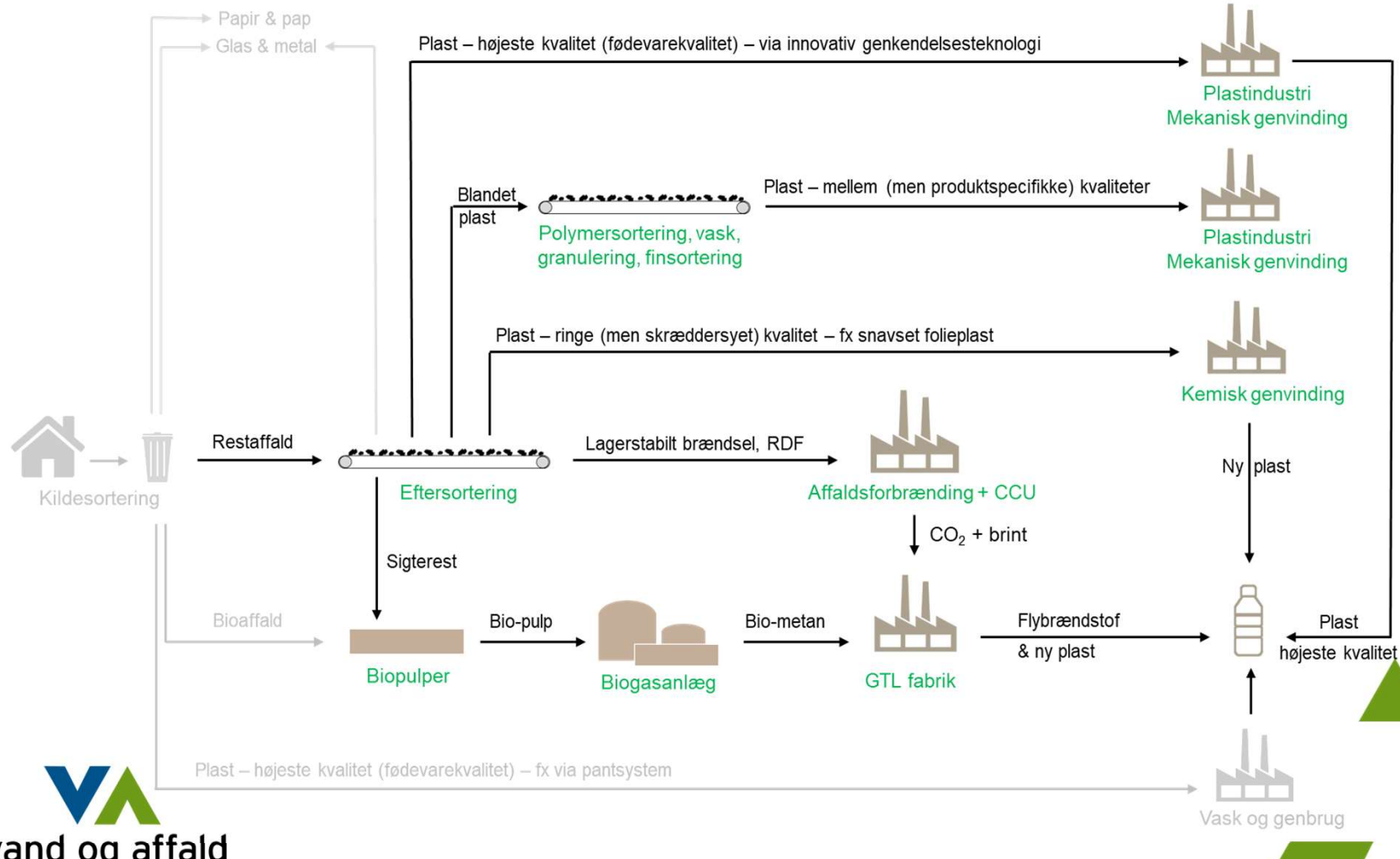

vand og affald

Organisering

- Der stilles krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald.
  - Fælles fynsk pulpanlæg ikke længere en mulighed
  - Begrænsninger for sortering af restaffald ?
  - Komposteringsanlæg ?
- Mindre virksomheder gives frit valg til at vælge kommunale indsamlingsordninger.
- Øget mulighed for at borgere kan aflevere affald direkte til virksomheder.
- Grundlag for flere tværkommunale udbud
- Analyse af mulige gevinster ved indtægtsrammeregulering

vand og affald

Organisering

- Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding.
- Kontrolleret nedlukning af forbrændingskapacitet
- KL har opgaven frem til 1. januar 2021, hvis KL ikke lykkes iværksættes udbudsbaseret model.

vand og affald

Organisering

- Kommunerne skal fortsat drive genbrugspladser

- Øget fokus på direkte genbrug
  - først tilgængelig for frivillige organisationer og borgere

vand og affald

Teknologi

- Teknologien til eftersortering af restaffald er moden og analyse fra Svenske og Norske anlæg viser, at der ikke er forskel på kvaliteten af plast.
- Eftersorteringsanlæg vurderes fortsat som et alternativ til udrulning af flere spande.
- Udmøntning er afgørende for den endelige mulighed.

vand og affald

Eftersorteringsanlæg

- Afrapporteres til Borgmesterforum ultimo 2020 – teknik og økonomi
- Organisationsmodeller belyses
- Kommunerne har fortsat ansvaret for behandling af restaffald ?

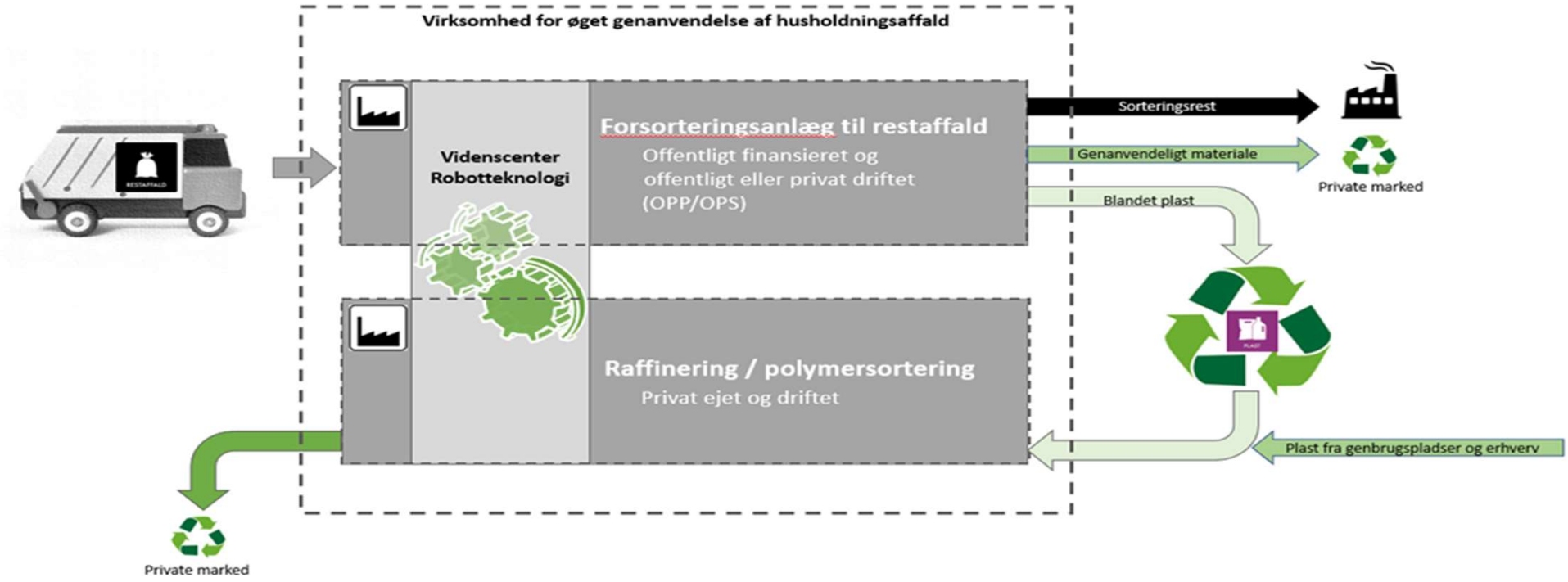

Energi og klimaneutral vandsektor

- Grænseværdier for emission af lattergas

N2O =300 x CO2

- Fokus på genanvendelse af fosfor

vand og affald

Energi og klimaneutral vandsektor

- Vejledning om fjernelse af kalk (blødgøring)

- Fokus på ressourceeffektivitet og forgasning

Nyt energi-eventyr: Kør, flyv og sejl på alt fra madrester til kloakslam

Ny metode gør det muligt at lave al organisk materiale om til brændstoffer, der kan puttes direkte i tanken uden omstilling. Aalborg og Aarhus universiteter står bag den banebrydende forskning.

vand og affald

Fra slam (og affald) til flybrændstof

Hvad er HTL? – Den simple version..

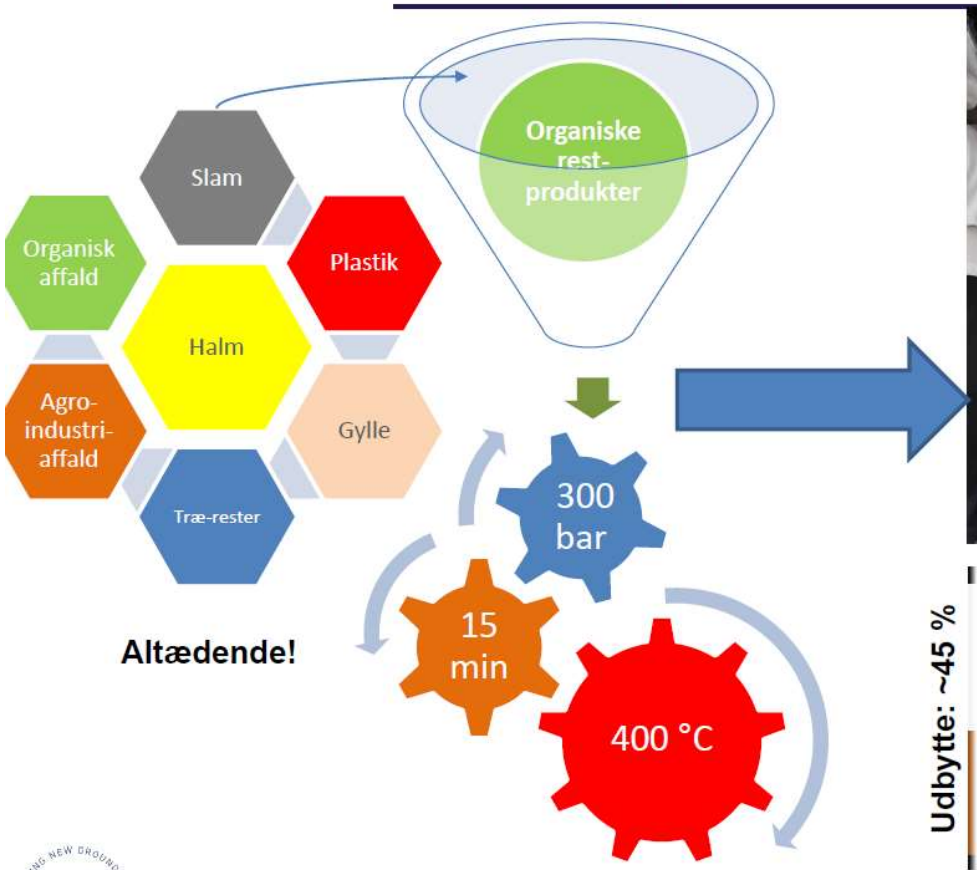

Altædende!

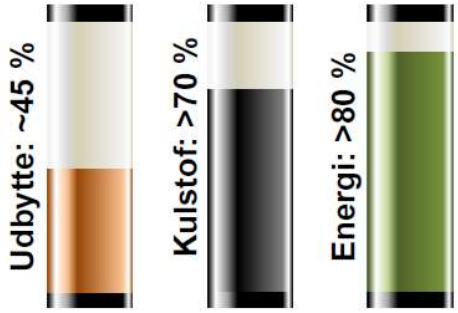

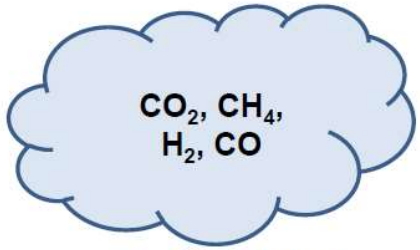

Gasproduktion

Næringsrigt restprodukt

Imiterer den naturlige produktion af fossil olie.

Bortset fra tiden: 100 mio. år vs 15 minutter!

Energi og klimaneutral vandsektor

- Alle vandselskaber skal melde deres 2030 ambitioner ind i relation til energiforbrug og produktion samt drivhusgasemission(Parismodel)

- Analyse af konsolideringseffekter

vand og affald

Status på Svendborg uden affald

vand og affald

Siden sidst

Januar 2020
Evaluering af pilotprojekter kommunale inst.
Opstart af informationsbil
Opstart af klumme
Ambassadørtur

April 2020
Nye skraldebiler
Henvendelse til alle kunder, e-Boks og flyers

Maj 2020
Tilretning
Fremvisning af spande og sorteringsideer

Juni/juli 2020
Planlægning af nye ruter
Udrulningsplan
Informationsmøder for daginst., skoler og plejecentre

Bag kulissen
Udbud: afhentning og afsætning af Røde kasser
Forberedelse af genbrugsbil og farligt affald
Omlastning af madaffald og glas/metal

vand og affald

”Godt at vi skal sortere”

”Hvad koster det?”

”Skraldespanden bliver ulækker, når vi afskaffer ugetømning om sommeren”

Maj 2020
Tilretning
Fremvisning af spande og sorteringsideer

”Dele med min nabo – det lyder spændende”

”Jeg har ikke plads til to spande ved min husstand”

”Hvorfor skal vi ikke sortere plastik”

”Hvad sker der med affaldet?”

Næste skridt

Januar 2020
Evaluering af pilotprojekter kommunale inst.
Opstart af informationsbil
Opstart af klumme

April 2020
Nye skraldebiler
Henvendelse til alle kunder, e-Boks og flyers

Maj 2020
Tilretning
Fremvisning af spande og sorteringsideer

Juni/juli 2020
Planlægning af nye ruter
Udrulningsplan
Informationsmøder for daginst., skoler og plejecentre

August 2020
Henvendelse til alle borgere
Informationsmøde socialområdet
Flere ambassadørture
Eventbilen kører

September 2020
Nye ruter og tømmedage
Udrulning starter
Informationsmøder for borgere hele efteråret
Fremvisning af spande og sorteringsideer hele efteråret
Beredskab til at svare på henvendelser

1. januar 2021
Udrulning færdig
Genbrugsbil og farligt affald
Frivillig haveaffald
Miljøstationer nedlægges
Nye takster

vand og affald

RESTAFFALD
MADAFFALD
GLAS
METAL
Vi gi'r igen

Kvalitet, Miljø, Arbejdsmiljø- og energimålsætninger og mål for Vand og Affald - 2020

Opgjort ultimo juni

Fokus	Nr.	Påvirkninger	Afdeling	Sidste år (Samme periode)	Periode	Målsætninger	Mål	Realiseret	
	1	Anlægsbelastning [%]	Spildevand	91%	juni	Vi vil maksimalt belaste vores renseanlæg med 95% af tilladt PE-belastning. Måling på højeste PE-belastning blandt alle anlæg. Opgøres kvartalsvis.	95%	107%	✗
	2	AKK. analyse-overskridelse [stk]	Vand	0	juni	Ingen akkrediterede analyser må overskride grænseværdier.	0	0	✓
	3	CO_2 [ton]	Alle	1.259	2019	I 2025 skal 75% af energiforbrug være CO_2-neutal.	2.718	1.259	✓
	4	Elforbrug [MWh]	Alle	3.938	juni	I 2025 vil vi have reduceret elforbruget med 10% i forhold til 2019. Reduktionen på 10% vil gælde for alle selskaber. Elforbrug opgøres som absolut forbrug.	3.961	4.351	✗
	5	Energiproduktion [MWh]	Alle	429	juni	Vi vil gennem etablering af CO_2-neutrale energikilder reducere vores miljømæssige påvirkning ved at øge vores energiproduktion 2,5% årligt.	440	423	!
	6	Genanvendelses %	Affald	56,3%	juni	I takt med at de 7 fokusfraktioner i højere grad sendes til genanvendelse vil den generelle genanvendelsesprocent øges tilsvarende.	59,2%	58,5%	!
	7	Genanvendelses % efter Bilag 5	Affald	31,3%	juni	Min. 55 % af det samlede husholdningsaffald genanvendes i 2022.	40,7%	34,9%	✗
	8	Vandtabs %	Vand	8,1%	2019	Vi vil reducere spildet af vand	7,0%	5,4%	✓
	9	Driftsstop [stk]	Spildevand	1,0	juni	Vi vil opretholde en høj aftagesikkerhed målt som driftsstop i hoved- og stikledning pr. år, oplevet hos kunden.	1,8	0,0	✓
	10	Ledningsbrud [brud pr. 100 km.]	Vand	0,7	juni	Vi vil opretholde en høj forsyningssikkerhed. Ledningsbrud ÅTD skal være færre end gennemsnit for forgangne 5 år. Mål revideres årligt.	3,4	2,4	✓
	11	Driftsfejl [stk]	Vejbelysning	162	juni	Vi vil opretholde en høj driftssikkerhed. Antal driftsfejl må ikke overstige forgående år.	162	124	✓
	12	Dagrenovation [$^0/_{00}$]	Affald	1,44	juni	Vi vil reducere mængden af afvigelser. Andelen af uafhentet dagrenovationsbeholdere må maksimalt udgøre 1,5 $^0/_{00}$. Målopfyldelse anses for indikator for kundetilfredshed i Affald.	1,50	1,75	✗
	13	Kundetilfredshed [%]	Vand	100%	Q2	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%	100%	✓
	14	Kundetilfredshed [%]	Spildevand	100%	Q2	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%	100%	✓
	15	AUB elevpoint	Alle	1,88	2019	Vi vil efterleve vores sociale ansvar om at uddanne elever. Mål revideres hvert år i april jf. AUB-opgørelse.	1,54	2,48	✓
	16	AUB helårselever	Alle	1,73	2019	Vi vil efterleve vores sociale ansvar om at uddanne elever. Mål revideres hvert år i april jf. AUB-opgørelse.	2,61	2,16	✗
	17	Antal praktikanter og arbejdsprøvning [stk]	Alle	7,4	2019	Antal praktikanter og arbejdsprøvninger skal svare til min. 10% af antal heltidsansatte. Mål fastsættes årligt.	7,8	11	✓
	18	Sygefravær [%]	Alle	3,07%	Q2	Sygefraværet måles uden langtidssygemeldinger.	3,00%	1,67%	✓
	19	Arbejdsulykker [stk]	Alle	0,0	Q2	Arbejdsulykker opgøres kvartalsvis. Antal arbejdsulykker må ikke overstige antal forgående år opgjort kvartalsvis.	1,0	0,0	✓
	20	Projektinvesteringer [t.kr]	Alle	0	Q2	Mål følger budget i AX. Afventer implementering af BI-løsning	0	0	
	21	Budgetopfølgning [t.kr]	Alle	0	Q2	Mål følger budget i AX. Afventer implementering af BI-løsning	0	0	
	22	FADO [t. kr]	Alle		2019	FADO følger posteringer i AX. FADO reduceres med 1% årligt. Afventer implementering af BI-løsning			

Sundhed og bevarelse af livsgrundlag

Rensekvalitet

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: I perioden har vi set en væsentlig forøgelse i spildevand ledt til renseanlægne i forhold til forgående år svarende til en 155%. Der er således i februar modtaget 259% spildevand, i forhold til samme periode sidste år, på renseanlægne. Den overordnede årsag til de store spildevandsmængder vurderes at stamme fra nedbør.

Q2: Belastning i juni skyldes tilledning af industrispildevand, som har givet Egebjerg Syd udfordringer.

Q3:

Q4:

Graf

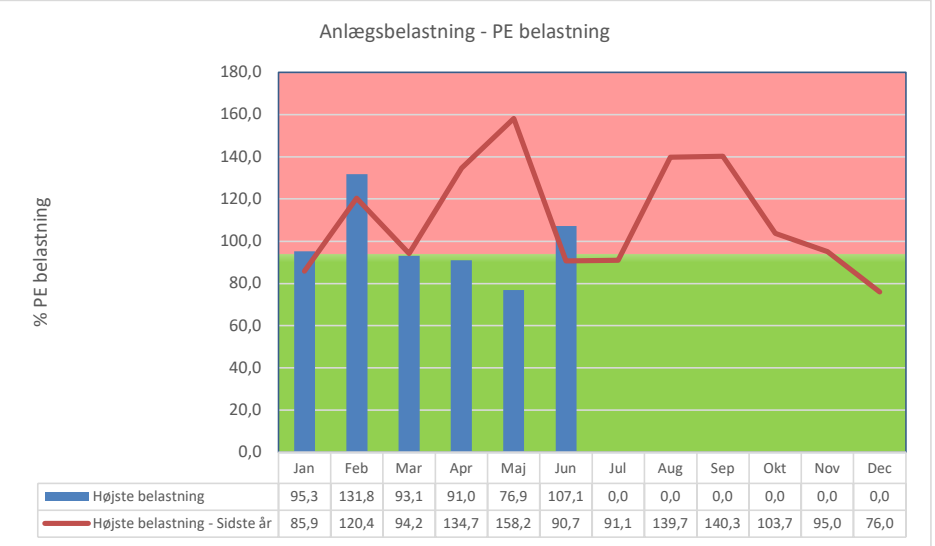

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Højste belastning	95,3	131,8	93,1	91,0	76,9	107,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Højste belastning - Sidste år	85,9	120,4	94,2	134,7	158,2	90,7	91,1	139,7	140,3	103,7	95,0	76,0

Vandkvalitet

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: I perioden har der været en overskridelse på Grubbemøllen (Coliforme = 1). Omprøve var ok

Q2: I perioden har der ikke været overskridelser

Q3:

Q4:

Graf

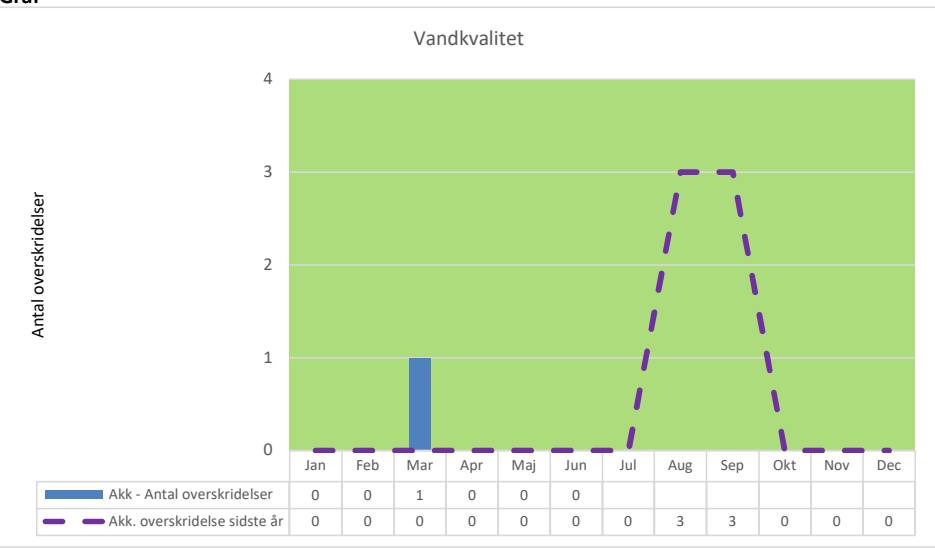

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Akk - Antal overskridelser	0	0	1	0	0	0						
Akk. overskridelse sidste år	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0

CO_2

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: Den lavere CO_2-udledning skyldes primært et fald i CO_2-kvotienten for den generelle el-deklaration, som faldt 24% fra 2018 til 2019. Siden 2015 er CO_2-kvotienten for den generelle el-deklaration faldet med 22%. Faldet i CO_2-udledningen skyldes også et lavere forbrug af brændstof til køretøjer svarende til en 10% reduktion af CO_2-udledning.

Den generelle el-deklaration er midlertidig idet den endelige deklaration for 2019 først bliver offentliggjort i juli 2020.

Graf

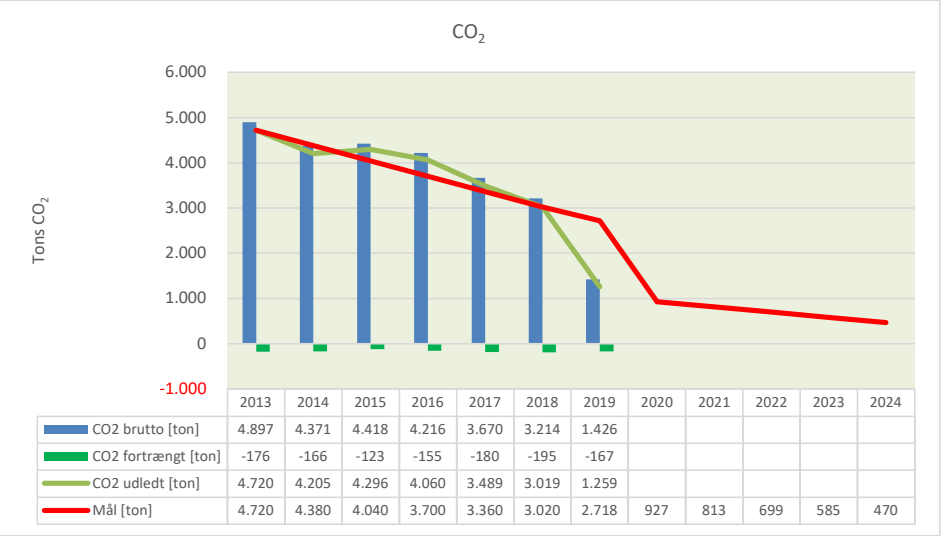

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
CO2 brutto [ton]	4.897	4.371	4.418	4.216	3.670	3.214	1.426					
CO2 fortrængt [ton]	-176	-166	-123	-155	-180	-195	-167					
CO2 udledt [ton]	4.720	4.205	4.296	4.060	3.489	3.019	1.259					
Mål [ton]	4.720	4.380	4.040	3.700	3.360	3.020	2.718	927	813	699	585	470

Klima og Ressourcer

El-forbrug total

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Perioden var præget af et væsentligt elforbrug, i spildevand, hvor det primært er Transport, der er ramt af et stort elforbrug. Årsagen er et stort elforbrug til pumper, der har pumpet spildevand svarende til 155% af det spildevand der blev håndteret i samme periode sidste år. Øvrige teams ligger på eller under mål.

Q2: Energiforbrug følger i peroden målsætningen, men er samlet påvirket af det højere energiforbrug i Q1

Q3:

Q4:

Graf

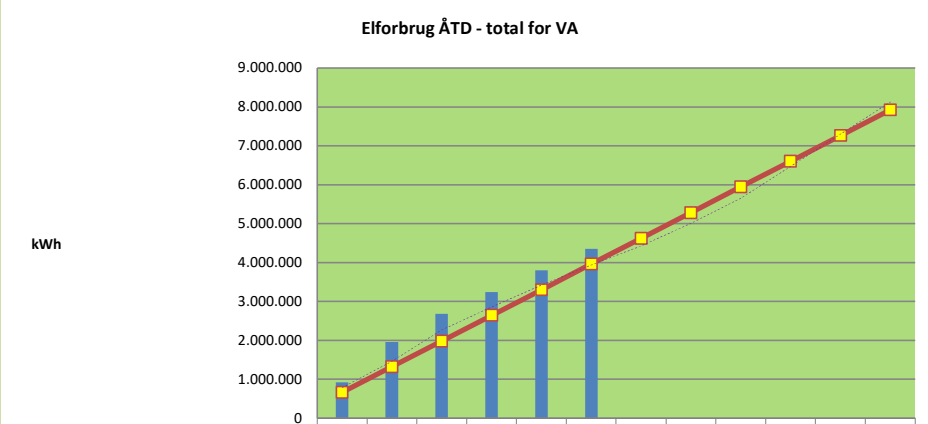

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Elforbrug ÅTD [kWh]	918.503	1.955.4	2.685.6	3.243.8	3.796.8	4.350.5	0	0	0	0	0	0
Mål ÅTD [kWh]	660.128	1.320.2	1.980.3	2.640.5	3.300.6	3.960.7	4.620.8	5.281.0	5.941.1	6.601.2	7.261.4	7.921.5
Elforbrug ÅTD [kWh] - Sidste år	782.839	1.457.5	2.263.1	2.855.6	3.419.6	3.938.0	4.427.0	5.004.6	5.649.7	6.463.4	7.298.1	8.124.6

Energi produktion

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Energiproduktionen i perioden ligger 1,2% under samme periode sidste år. Perioden har været præget af en vejrmæssig mild periode. Det milde vejr har gjort at der ikke har været samme behov for varme og dermed har varmepumper ikke produceret samme mængde kWh som sidste år. Elproduktionen repræsenterer ca. 4% af den samlede energiproduktionen.

Q2: Metode for anskueliggørelse af system for energiproduktion vil blive udviklet med henblik på at synliggøre energikilder indbyrdes.

Q3:

Q4:

Graf

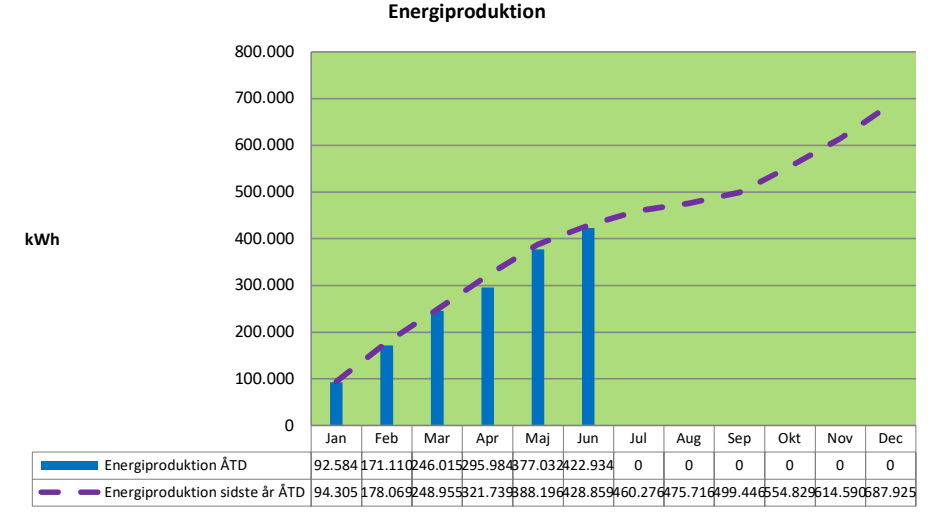

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Energiproduktion ÅTD	92.584	171.110	246.015	295.984	377.032	422.934	0	0	0	0	0	0
Energiproduktion sidste år ÅTD	94.305	178.069	248.955	321.739	388.196	428.859	460.276	475.716	499.446	554.829	614.590	687.925

Genanvendelses % - generel

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Perioden har været præget af Coronakrisen, som har gjort at GBS har været lukket i en periode. Dette har gjort at vi ikke har modtaget samme mængde have/parkaffald og byggeaffald som vi eller ville modtage og dermed er andelen af dagrenovation, i forhold til den samlede mængde, større end den ellers ville være.

Q2: Genanvendelsesprocent er steget efter genåbning af genbrugspladserne, og følger den normale årlige udvikling, hvor især haveaffald influerer på den samlede genanvendelsesprocent.

Q3:

Q4:

Graf

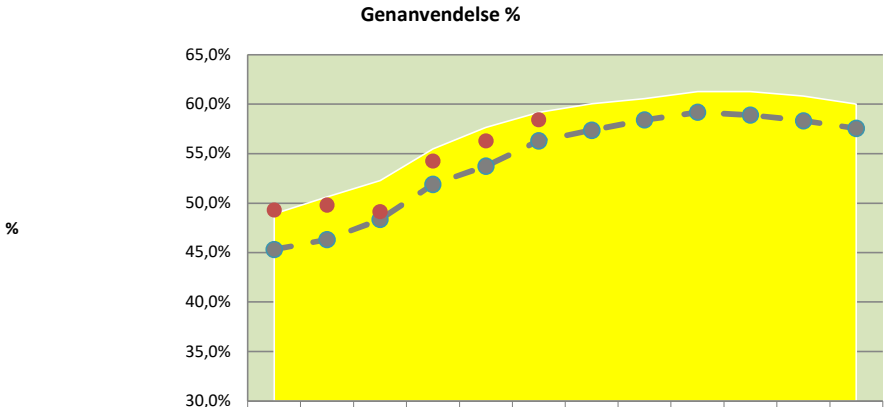

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Mål for genbrugs-% ÅTD	48,9%	50,6%	52,3%	55,5%	57,6%	59,2%	60,0%	60,6%	61,3%	61,3%	60,8%	60,0%
Total ÅTD - Genbrugs-%	49,3%	49,8%	49,1%	54,3%	56,3%	58,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Total % ÅTD - Sidste år	45,3%	46,3%	48,4%	51,9%	53,7%	56,3%	57,4%	58,4%	59,2%	58,9%	58,3%	57,6%

Genanvendelses % efter bilag 5

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Perioden har været præget af Coronakrisen, som har gjort at GBS har været lukket i en periode og dermed har vi ikke modtaget de genanvendelige fraktioner på GBS, som vi eller ville modtage. Andelen af dagrenovation, i forhold til den samlede mængde, er væsentlig større end den ellers ville være.

Q2: Genanvendelsesprocenter følger igen sidste års udvikling efter genåbning af genbrugspladserne

Q3:

Q4:

Graf

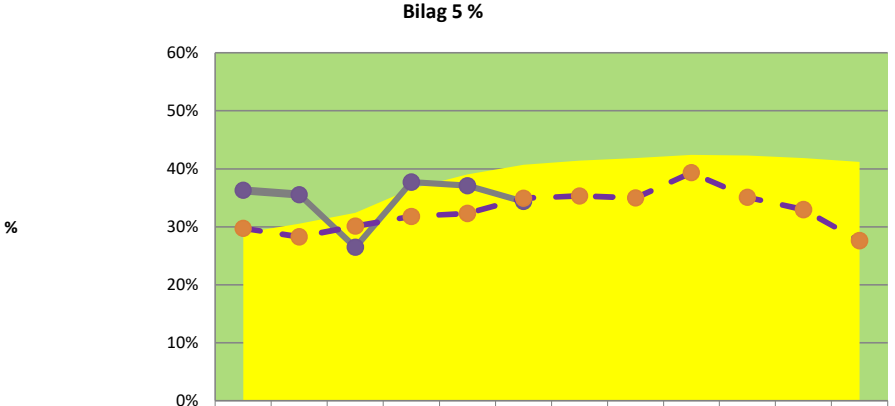

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Mål ÅTD - Bilag 5 %	28,9%	30,5%	32,4%	36,6%	39,1%	40,7%	41,4%	41,8%	42,4%	42,3%	41,8%	41,2%
Bilag 5 %	36,3%	35,5%	26,5%	37,7%	37,1%	34,3%						
Bilag 5 % - Sidste år	29,7%	28,2%	30,1%	31,8%	32,3%	34,9%	35,3%	35,0%	39,3%	35,1%	32,9%	27,6%

Vandtab %

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: I 2019 er der blevet brugt mange ressourcer på lækagesøgning og der er i den forbindelse fundet en del lækager af varierende størrelser. Overordnet har lækagesøgningen været en succes, der har givet en væsentlig reduktion i vandtabsprocenten.

Graf

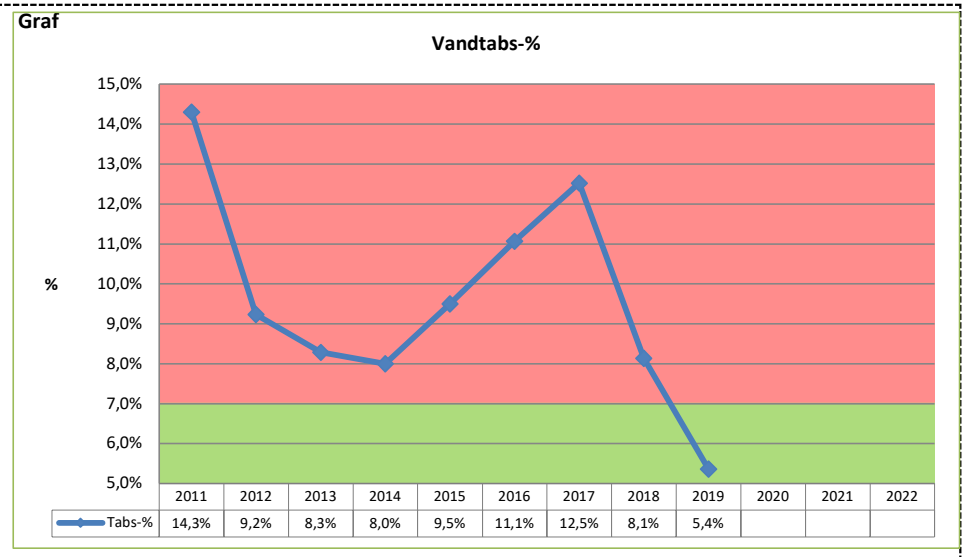

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tabs-%	14,3%	9,2%	8,3%	8,0%	9,5%	11,1%	12,5%	8,1%	5,4%			

Fællesskaber og samarbejde

Driftsstop - Transport

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Vi har ikke haft driftsstop i perioden.

Q2: Vi har ikke haft driftsstop i perioden.

Q3:

Q4:

Graf

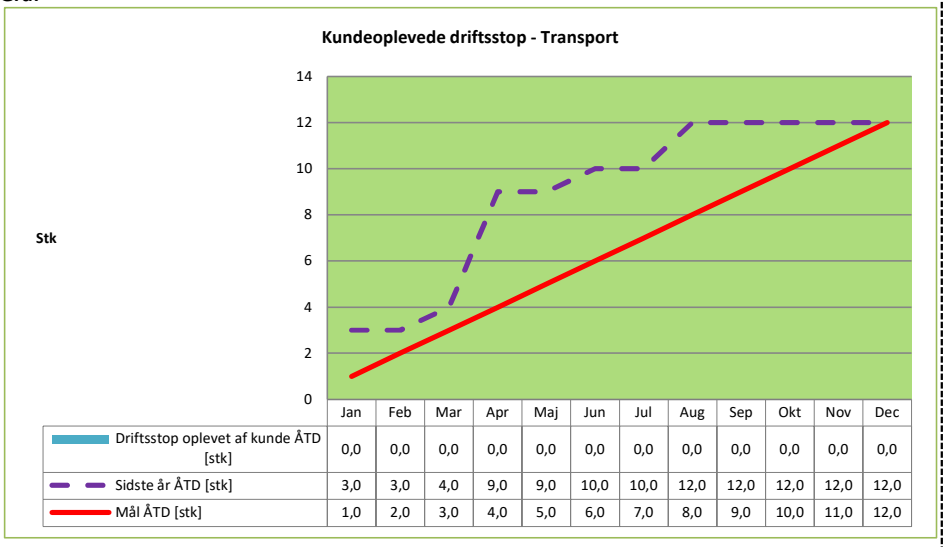

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Driftsstop oplevet af kunde ÅTD [stk]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sidste år ÅTD [stk]	3,0	3,0	4,0	9,0	9,0	10,0	10,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Mål ÅTD [stk]	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0	11,0	12,0

Ledningsbrud - Vand

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Ledningsbrud ligger over niveau fra sidste år, men dog under mål. Vi ser en stigende tendens i brud hvilket skyldes at vi har haft en fokuseret indsats på at finde brud samt de store regnmængder, der har gjort jorden ustabil og dermed i bevægelse som gør at vores rør bevæges. Denne bevægelse af specielt ældre rør kan være medvirkende til at forårsage brud.

Q2: Der har været et ledningsbrud i perioden.

Q3:

Q4:

Graf

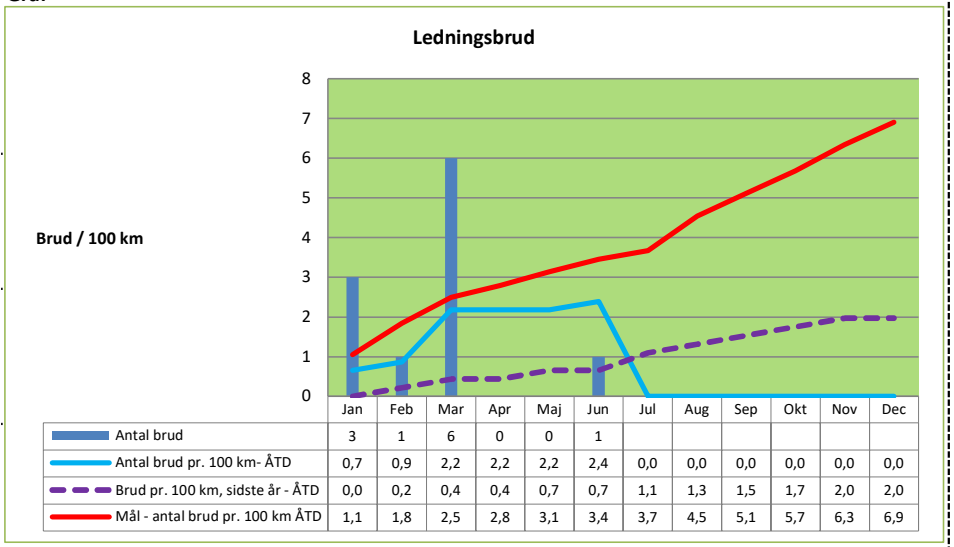

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal brud	3	1	6	0	0	1						
Antal brud pr. 100 km- ÅTD	0,7	0,9	2,2	2,2	2,2	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brud pr. 100 km, sidste år - ÅTD	0,0	0,2	0,4	0,4	0,7	0,7	1,1	1,3	1,5	1,7	2,0	2,0
Mål - antal brud pr. 100 km ÅTD	1,1	1,8	2,5	2,8	3,1	3,4	3,7	4,5	5,1	5,7	6,3	6,9

Driftsfejl - Vejbelysning

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Antal driftsfejl på vejbelysning i Q1 ligger under mål og følger vores målsætning. Det større udfald på antal driftsfejl i januar, er helt normalt. Det skyldes dels flere lystimer i perioden og dels at der har været kørt serviceeftersyn i Svendborg By og det nærliggende område.

Q2: Antal driftsfejl på vejbelysning i Q2, er som forventet og følger vores målsætning. Der har været kørt planlagt serviceeftersyn på anlægget i april, hvor bl.a. udvalgte og udslidte lyskilder i ældre armaturer er fundet og udskiftet.

Q3:

Q4:

Graf

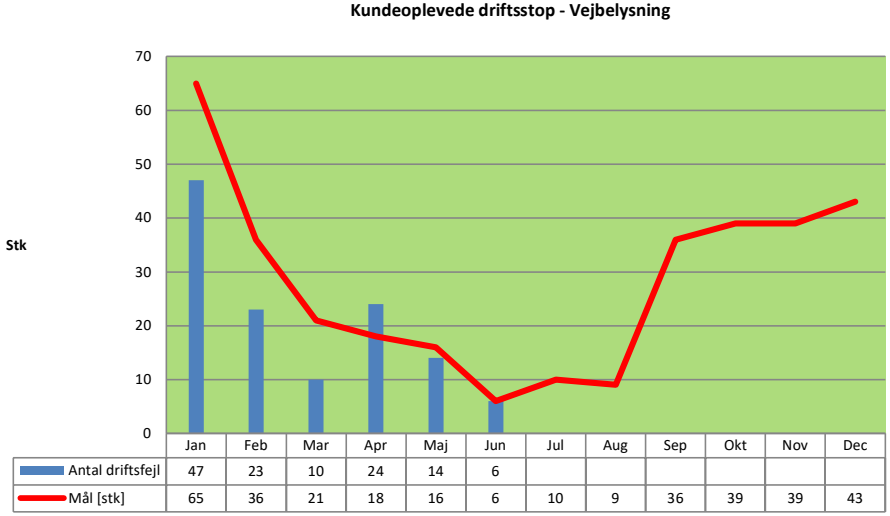

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal driftsfejl	47	23	10	24	14	6						
Mål [stk]	65	36	21	18	16	6	10	9	36	39	39	43

Uafhentet dagrenovation - Affald

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Der er en stigning i antallet af afvigelser i forhold til 2019 i jan-feb. Kvartalet er stadig under målsætningen.
Der er ingen nærliggende forklaring på det store antal uafhentet affald i febuar måned. og heller ikke på faldet i marts. Der er løbende tæt dialog med renovatøren om tiltag for at undgå disse afvigelser.

Q2: Der er ret markant stigning i afvigelser i forhold til både mål og til resultater i 2019. Den største stigning er på renovatørens registreringer.
Eksempler på årsager:
Corona gav p.g.a. mange mennesker i hjemmene – større mængder af affaldanledning - hvorfor der blev indført gratis ekstrasække.
En del afvigelser er registreret som følge af et genelt beholv for at stramme op på krav til adgangsveje.
1. april - ny renovatør. Gav en del kundehenvendelser pga ændret afhentningstidspunkt.VA har fokus på grundig information af kunderne.

Q3:

Q4:

Graf

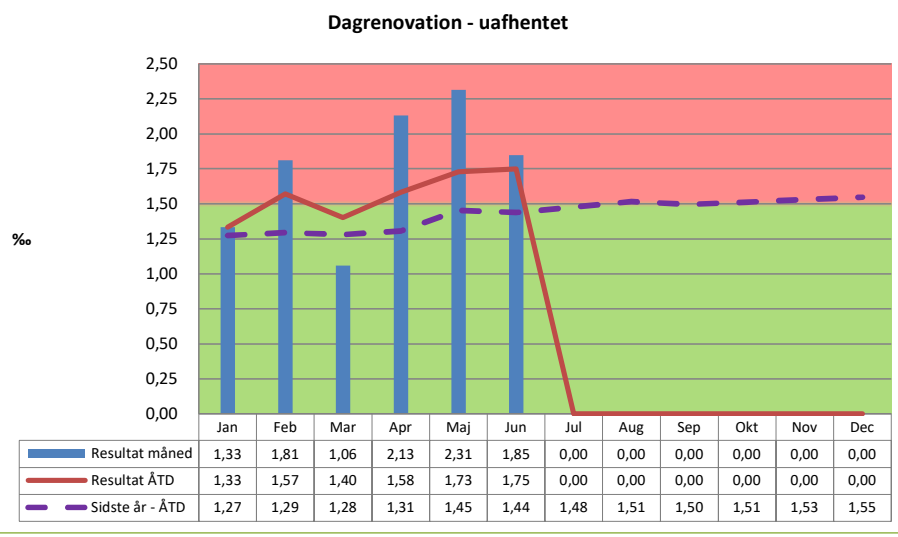

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat måned	1,33	1,81	1,06	2,13	2,31	1,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultat ÅTD	1,33	1,57	1,40	1,58	1,73	1,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sidste år - ÅTD	1,27	1,29	1,28	1,31	1,45	1,44	1,48	1,51	1,50	1,51	1,53	1,55

Kundetilfredshed - Vand

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1+Q2: Det er grundet få antal svar på kundetilfredshedsmålinger svært at konkludere om hvor tilfreds vores kunder er med ydelserne. Der arbejdes fortsat med at forbedre kundetilfredshedsmåling.

Q3+Q4:

Graf

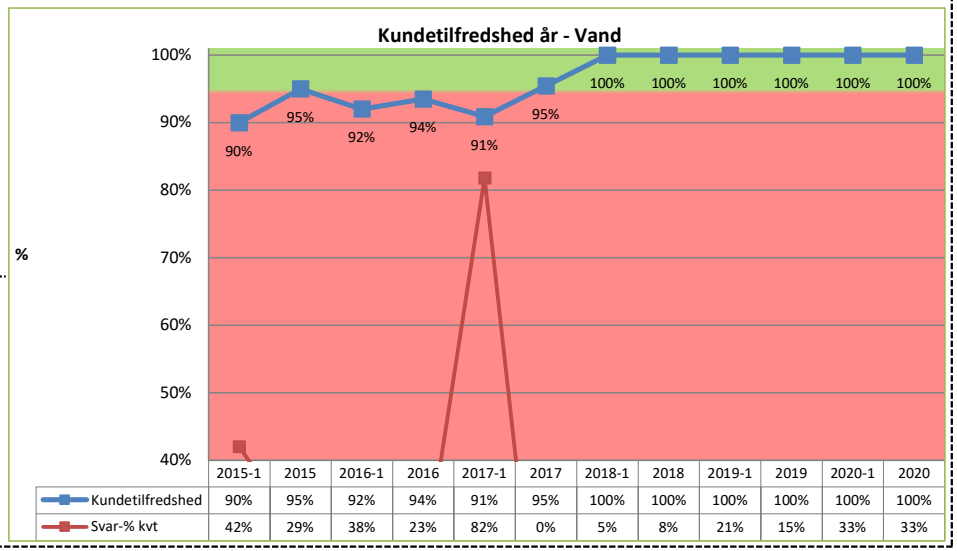

	2015-1	2015	2016-1	2016	2017-1	2017	2018-1	2018	2019-1	2019	2020-1	2020
Kundetilfredshed	90%	95%	92%	94%	91%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Svar-% kvt	42%	29%	38%	23%	82%	0%	5%	8%	21%	15%	33%	33%

Kundetilfredshed - Spildevand

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1+Q2: Det er grundet få antal svar på kundetilfredshedsmålinger svært at konkludere om hvor tilfreds vores kunder er med ydelserne. Der arbejdes fortsat med at forbedre kundetilfredshedsmåling.

Q3+Q4:

Graf

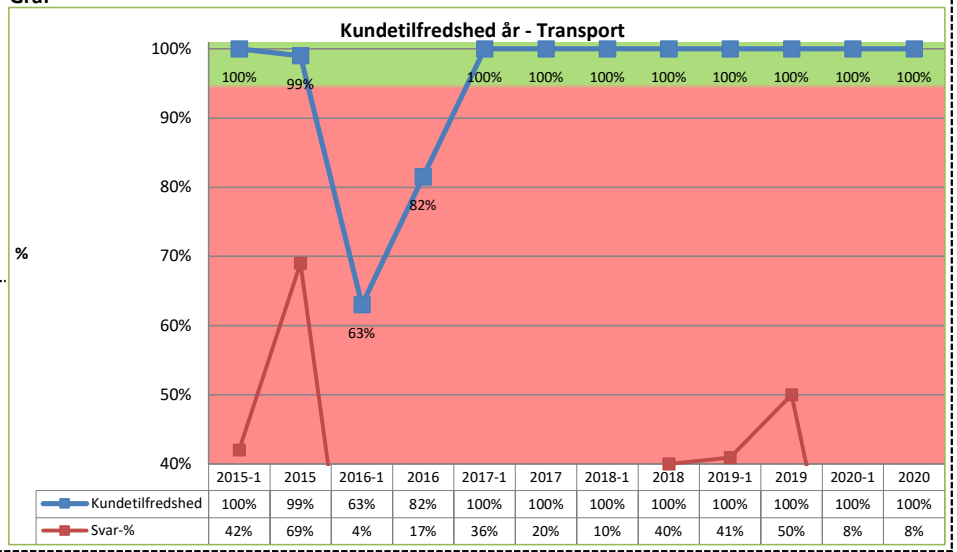

	2015-1	2015	2016-1	2016	2017-1	2017	2018-1	2018	2019-1	2019	2020-1	2020
Kundetilfredshed	100%	99%	63%	82%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Svar-%	42%	69%	4%	17%	36%	20%	10%	40%	41%	50%	8%	8%

Socialt ansvarlig virksomhed

Elevpoint

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: AUB-systemet har vist sig at være meget svært at administrerer og vi vil derfor opstille et internt mål for hvor mange elever vi kan have udfra hvilke konkrete opgaver en elev vil kunne varetage i henhold til dennes uddannelsesplan. Nye mål vil erstatte nuværende mål.

Graf

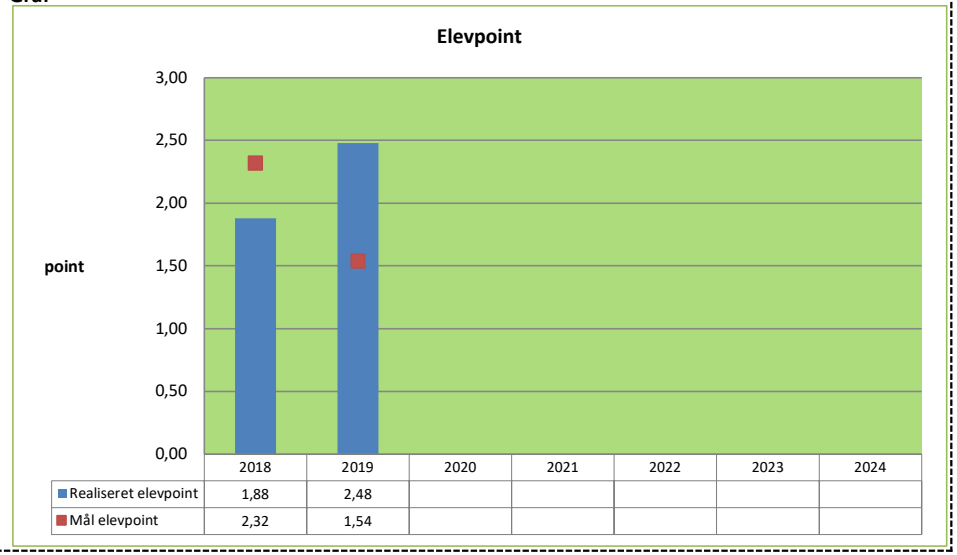

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realiseret elevpoint	1,88	2,48					
Mål elevpoint	2,32	1,54					

Helårselever

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: AUB-systemet har vist sig at være meget svært at administrerer og vi vil derfor opstille et internt mål for hvor mange elever vi kan have udfra hvilke konkrete opgaver en elev vil kunne varetage i henhold til dennes uddannelsesplan. Nye mål vil erstatte nuværende mål.

Graf

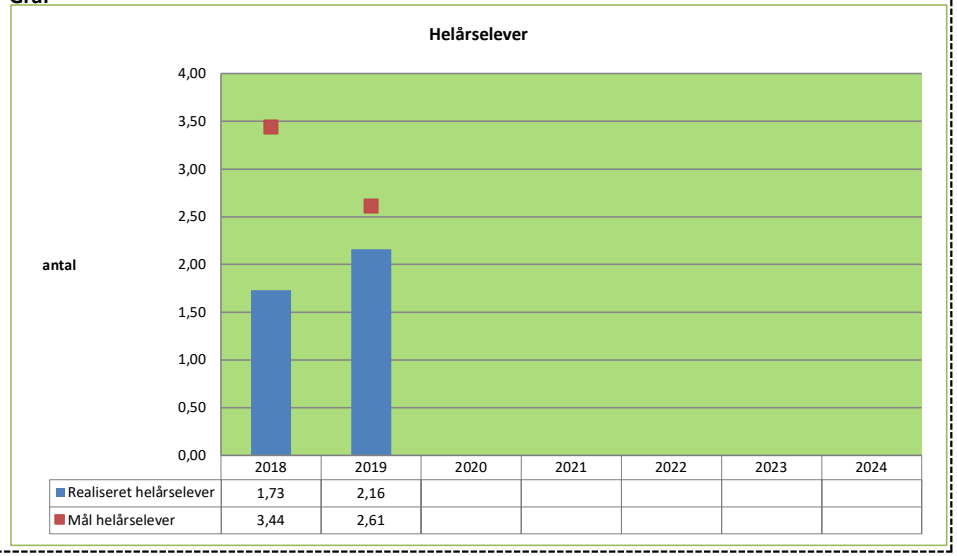

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realiseret helårselever	1,73	2,16					
Mål helårselever	3,44	2,61					

Antal i praktik, arbejdsprøvning

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: Mål for antal i praktik og arbejdsprøvning er opfyldt.

Graf

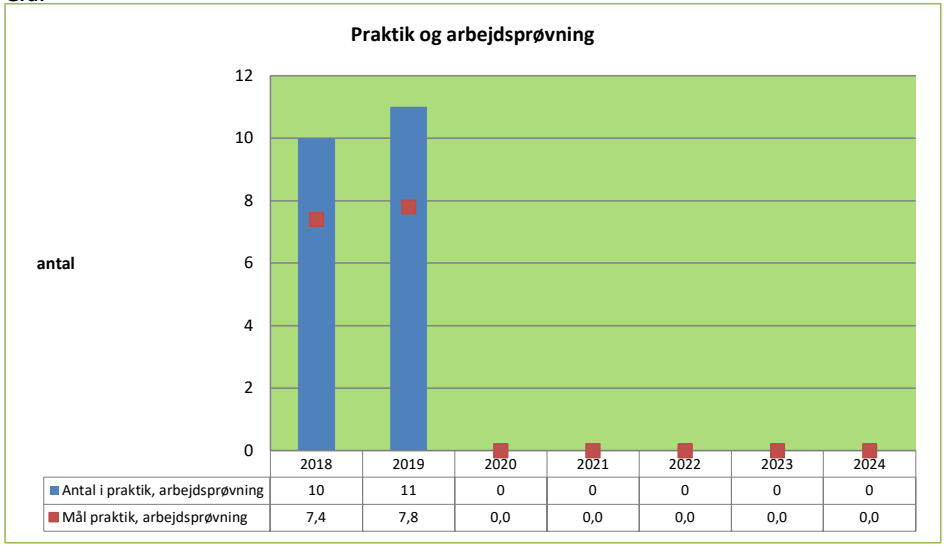

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal i praktik, arbejdsprøvning	10	11	0	0	0	0	0
Mål praktik, arbejdsprøvning	7,4	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Sygefravær

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Det samlede sygefravær efter 1. kvartal 2020 er på 2,80%, hvilket er under målsætningen på 3%.

Q2: Det lave sygefravær må tilskrives hjemmearbejde i perioden og øget hygiejene efter genåbning.

Q3:

Q4:

Graf

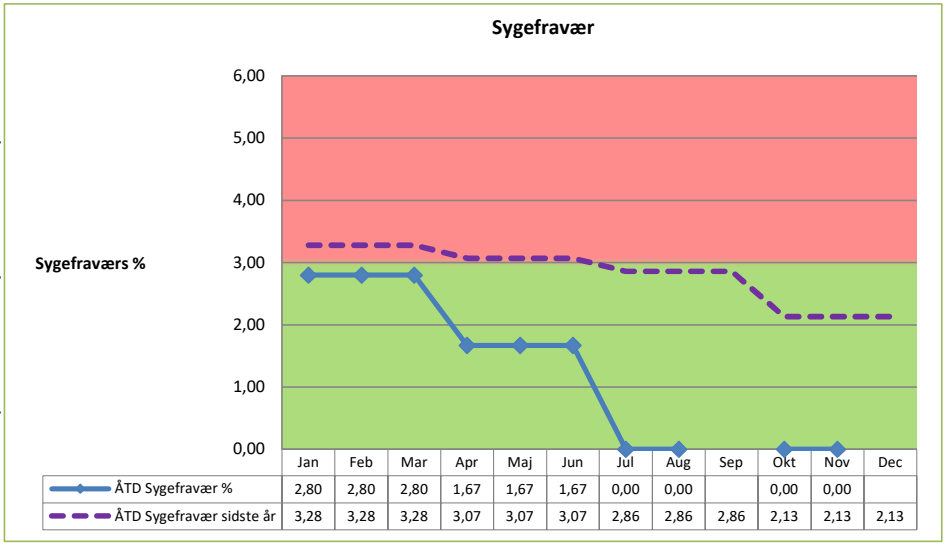

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
ÅTD Sygefravær %	2,80	2,80	2,80	1,67	1,67	1,67	0,00	0,00		0,00	0,00	
ÅTD Sygefravær sidste år	3,28	3,28	3,28	3,07	3,07	3,07	2,86	2,86	2,86	2,13	2,13	2,13

Arbejdsulykker

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: I januar oplevede vi en arbejdsulykke i Team Affald med mindre personskade uden fravær.

Q2: Der ar været en arbejdsskade i perioden - Vrid i knæ.
Der er ved at blive etableret yderlige fokus på analyse af arbejdsskade m.h.p at lære af tidligere skader og undgå "banale" uheld, som de senere år, har været dominerende i skadesstatistikken,

Q3:

Q4:

Graf

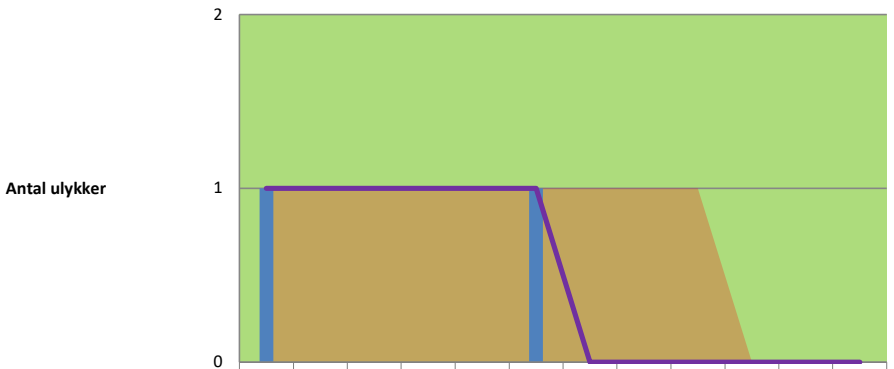

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kvartalsmål	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Arbejdsulykker	1	0	0	0	0	1						
Arbejdsulykker pr. kvartal	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0

Økonomisk ansvarlig virksomhed

Projektinvesteringer

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Afventer implementering af BI-løsning

Q2:

Q3:

Q4:

Graf

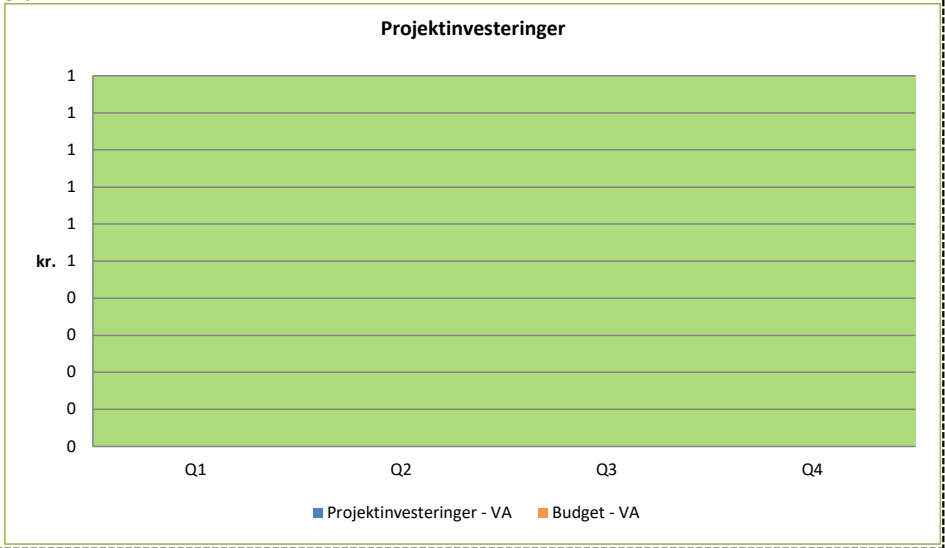

Budgetopfyldelse - VA

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Afventer implementering af BI-løsning

Q2:

Q3:

Q4:

Graf

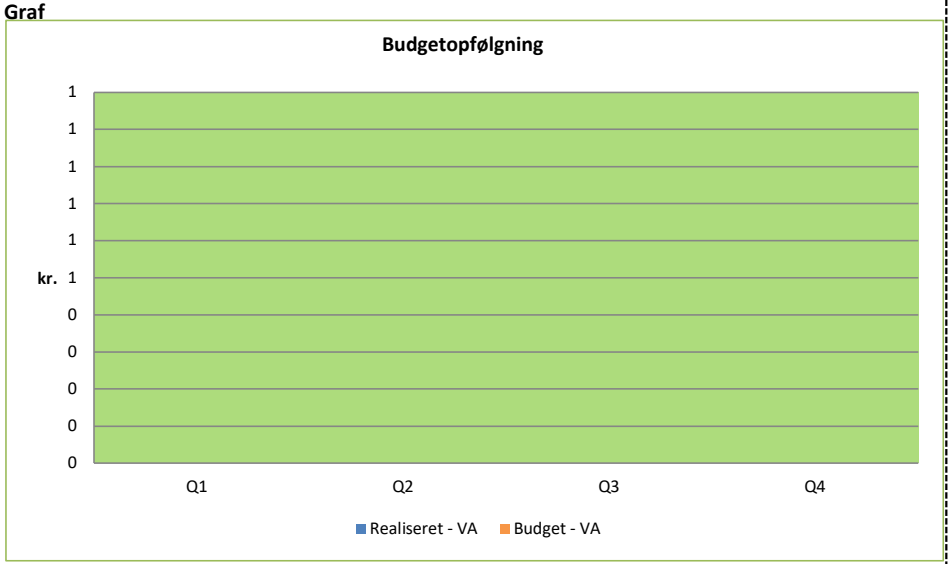

FADO

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: Afventer implementering af BI-løsning

Graf

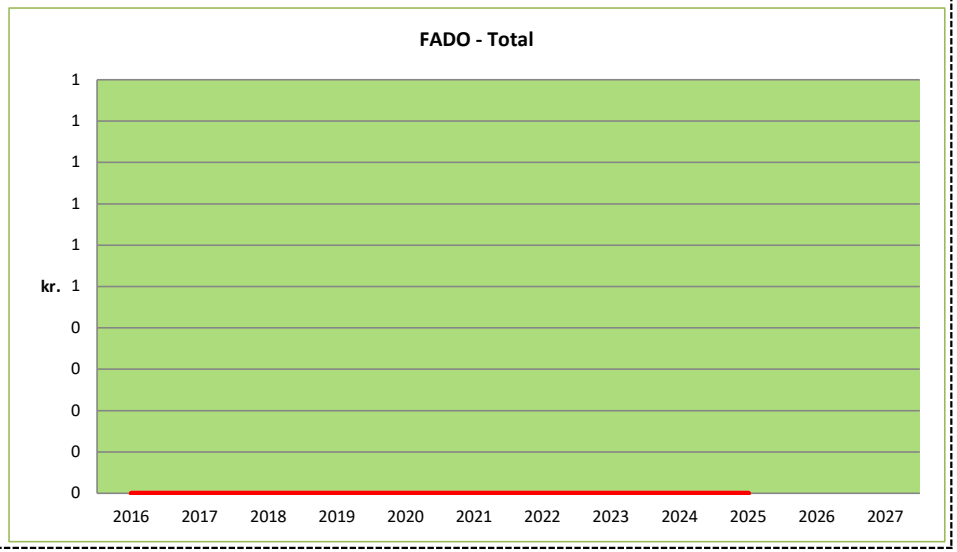

Budgetopfølgning for

Svendborg Vand A/S
Svendborg Spildevand A/S
Svendborg Affald A/S
Svendborg Forsyningsservice A/S

jun-20

Budgetopfølgning - Koncern sammendrag

Resultatopgørelse 30. juni 2020

i 1.000 kr.	Prod. & dist. omk.* Budget	Prod. & dist. omk.* Realiseret	Administrationsomk. Budget	Administrationsomk. realiseret	Omsætning Budget	Omsætning realiseret
Svendborg Vand A/S	5.770	6.579	1.450	1.565	13.659	13.086
Svendborg Spildevand A/S	17.783	18.428	1.650	1.781	48.542	48.097
Svendborg Affald A/S	28.112	27.836	1.527	1.230	29.377	29.039
Svendborg Forsyningsservice A/S	19.183	20.256	5.175	4.764	24.950	25.806
I alt	**70.848**	**73.099**	**9.802**	**9.340**	**116.527**	**116.028**

** FADO er anvendt (FADO = Faktiske driftsomkostninger, dvs. uden afskrivninger)*

Koncerneliminering, realiserede FADO ift. budget (i 1.000 kr.)

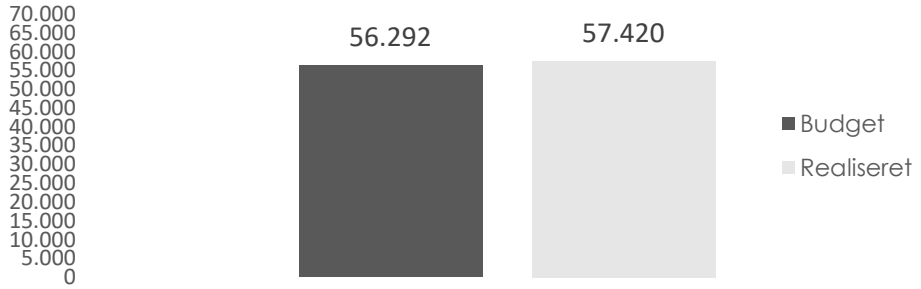

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2020	ÅTD	Forbrug i %
Svendborg Vand A/S	13.976	3.577	26%
Svendborg Spildevand A/S	36.950	11.627	31%
Svendborg Affald A/S	34.500	7.237	21%
Svendborg Forsyningsservice A/S	1.898	139	7%
Investeringsbudget, total	**87.324**	**22.580**	**26%**

Koncernlikviditet (i 1.000 kr.)

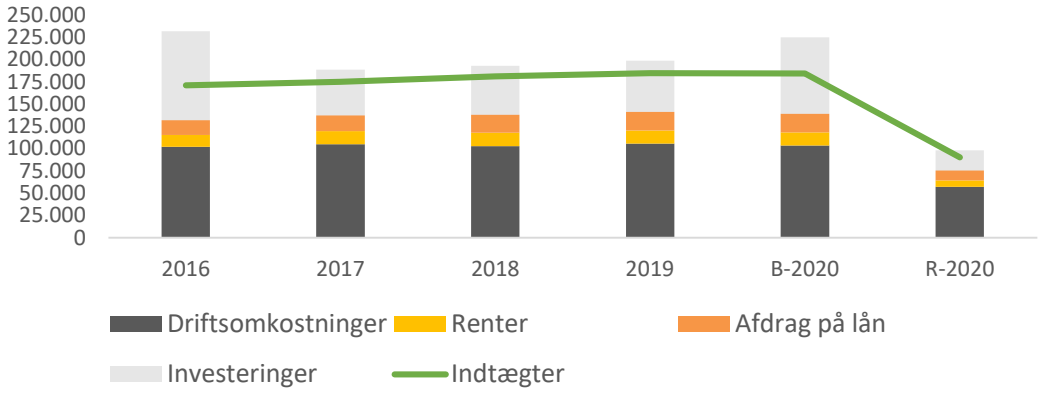

Langfristet koncerngæld kontra Investeringer

i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	2020
Rentebærende gæld (KommuneKredit)	470.489	472.468	479.290	467.154	455.640
Anlægsinvesteringer pr. år	51.372	54.887	57.574	56.341	22.580

Budgetopfølgning - Svendborg Vand A/S

Resultatopgørelse 30. juni 2020

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Vandbidrag - variabel	8.373	7.992	-381	-5%	
Vandbidrag - fast	4.986	4.948	-38	-1%	
Tilslutningsbidrag	80	80	0	0%	
Andre indtægter	220	65	-155	-70%	
Omsætning i alt	**13.659**	**13.086**	**-573**	**-4%**	
Produktionsomkostninger					
Boringer	-385	-456	-71	18%	
Vandværker	-1.670	-1.834	-164	10%	
Afskrivninger produktion	-1.080	-956	124	-11%	
Produktionsomkostninger i alt	**-3.135**	**-3.246**	**-111**	**4%**	
Distributionsomkostninger					
Ledningsnet, trykf. og stik	-3.715	-4.289	-574	15%	
Afskrivninger distribution	-2.365	-2.523	-158	7%	
Distributionsomkostninger i alt	**-6.080**	**-6.812**	**-732**	**12%**	
Resultat af primær drift	**4.444**	**3.028**	**-1.416**		
Administrationsomkostninger	-1.450	-1.565	-115	8%	
Afskrivninger administration	-200	-220	-20	10%	
Finansielle poster, netto	-1.578	-1.465	112	-7%	
Periodens resultat før skat og regulering	**1.216**	**-223**	**-1.439**		

Likviditet og indtægtsramme (i 1.000 kr.)

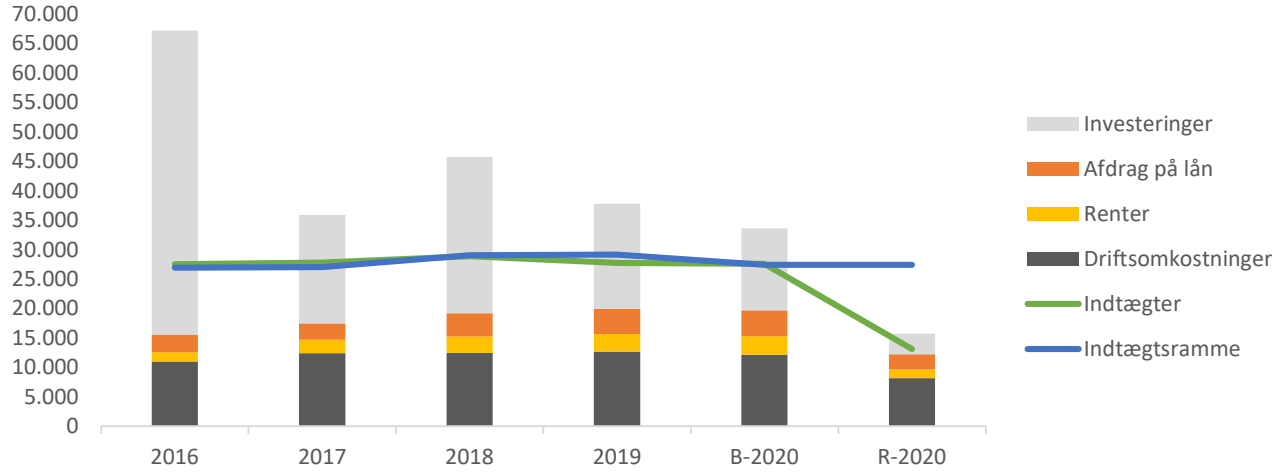

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2019	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	13.976	3.577	26%

Budgetopfølgning - Svendborg Spildevand A/S

Resultatopgørelse 30. juni 2020

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Vandafledning - variabel	43.615	43.179	-436	-1%	
Vandafledning - fast	2.938	2.934	-4	0%	
Vejafvandingsbidrag	876	900	24	3%	
Tilsl., filterskv. og særbidrag	759	707	-51	-7%	
Andre indtægter	355	377	22	6%	
Omsætning i alt	**48.542**	**48.097**	**-445**	**-1%**	
Produktionsomkostninger					
Rens- og slambehandling	-11.202	-11.525	-323	3%	
Afskrivninger produktion	-1.790	-1.644	146	-8%	
Produktionsomkostninger i alt	**-12.992**	**-13.169**	**-177**	**1%**	
Distributionsomkostninger					
Ledningsnet og stik	-2.111	-2.040	71	-3%	
Pumpestationer og bassiner	-4.470	-4.863	-393	9%	
Afskrivninger distribution	-14.080	-14.294	-214	2%	
Distributionsomkostninger i alt	**-20.661**	**-21.197**	**-536**	**3%**	
Resultat af primær drift	**14.889**	**13.732**	**-1.157**		
Administrationsomkostninger	-1.650	-1.781	-131	8%	
Afskrivninger administration	-210	-236	-26	12%	
Finansielle poster, netto	-5.333	-5.258	75	-1%	
Periodens resultat før skat og regulering	**7.697**	**6.457**	**-1.240**		

Likviditet og indtægtsramme (i 1.000 kr.)

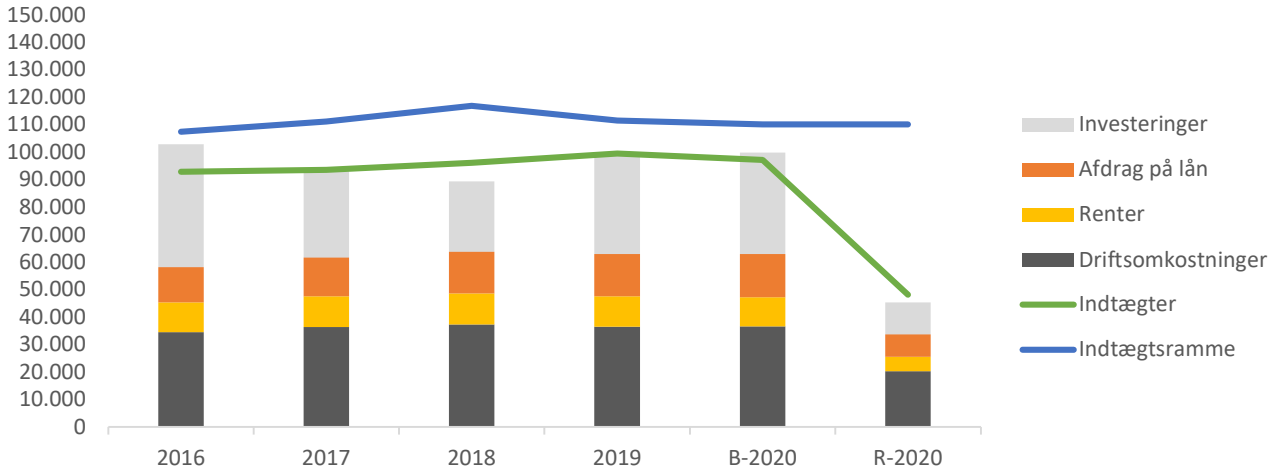

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2019	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	36.950	11.627	31%

Budgetopfølgning - Svendborg Affald A/S

Resultatopgørelse 30. juni 2020

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Dagrenovation (tømninger)	13.861	13.788	-73	-1%	
Boligbidrag	14.841	14.843	3	0%	
Erhvervsordninger	400	279	-121	-30%	
Andre indtægter fra affaldsordninger	275	128	-147	-53%	
Omsætning i alt	**29.377**	**29.039**	**-338**	**-1%**	
Produktionsomkostninger					
Dagrenovation	-11.973	-10.876	1.097	-9%	
Genbrugsstationer	-12.605	-13.262	-657	5%	
Andre affaldsordninger	-2.939	-3.240	-301	10%	
Afskrivninger produktion	-595	-459	136	-23%	
Produktionsomkostninger i alt	**-28.112**	**-27.836**	**275**	**-1%**	
Resultat af primær drift	**1.265**	**1.202**	**-63**		
Administrationsomkostninger	-1.527	-1.230	298	-19%	
Afskrivninger administration	-258	-224	34	-13%	
Finansielle poster, netto	-404	-394	10	-3%	
Periodens resultat før skat og regulering	**-924**	**-645**	**279**		

Likviditet (i 1.000 kr.)

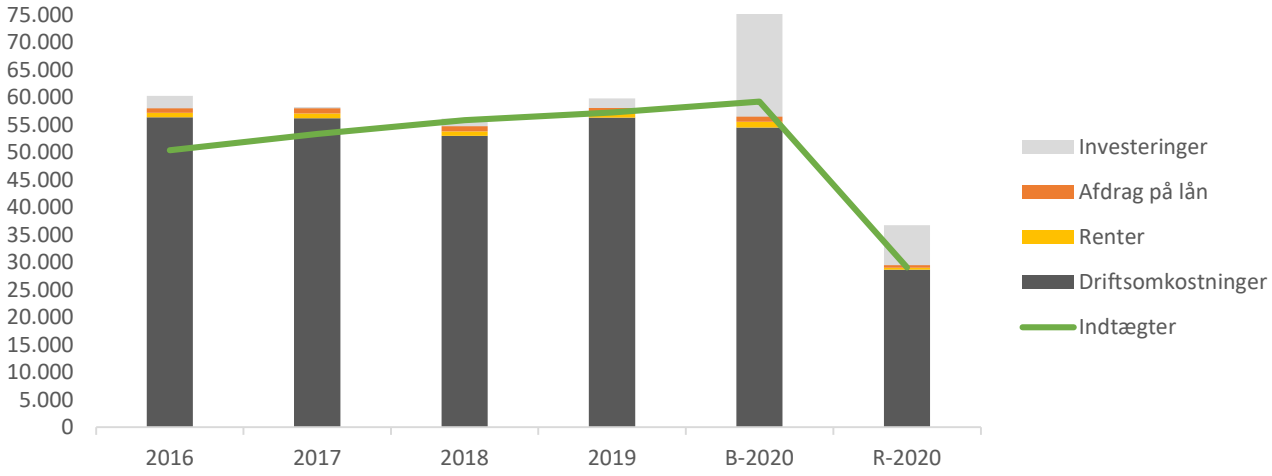

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2019	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	34.500	7.237	21%

Budgetopfølgning - Svendborg Forsyningsservice A/S

Resultatopgørelse 30. juni 2020

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Svendborg Spildevand A/S	11.450	11.617	167	1%	●
Svendborg Vand A/S	5.300	5.438	138	3%	●
Svendborg Affald A/S	7.700	8.273	573	7%	●
Svendborg Vejbelysning A/S	500	478	-22	-4%	●
Omsætning i alt	**24.950**	**25.806**	**856**	**3%**	
Produktionsomkostninger					
Løn og personaleomkostninger	-18.058	-18.879	-821	5%	●
Ejendomsomkostninger	-675	-898	-223	33%	●
Autodrift	-50	-48	2	-4%	●
Afskrivninger produktion	-400	-431	-31	8%	●
Produktionsomkostninger i alt	**-19.183**	**-20.256**	**-1.073**	**6%**	
Resultat af primær drift	**5.767**	**5.550**	**-217**		
Administrationsomkostninger	-4.650	-4.481	169	-4%	●
Afskrivninger administration	-525	-283	242	-46%	●
Finansielle poster, netto	-412	-398	14	-3%	●
Periodens resultat før skat og regulering	**181**	**389**	**208**		

Likviditet (i 1.000 kr.)

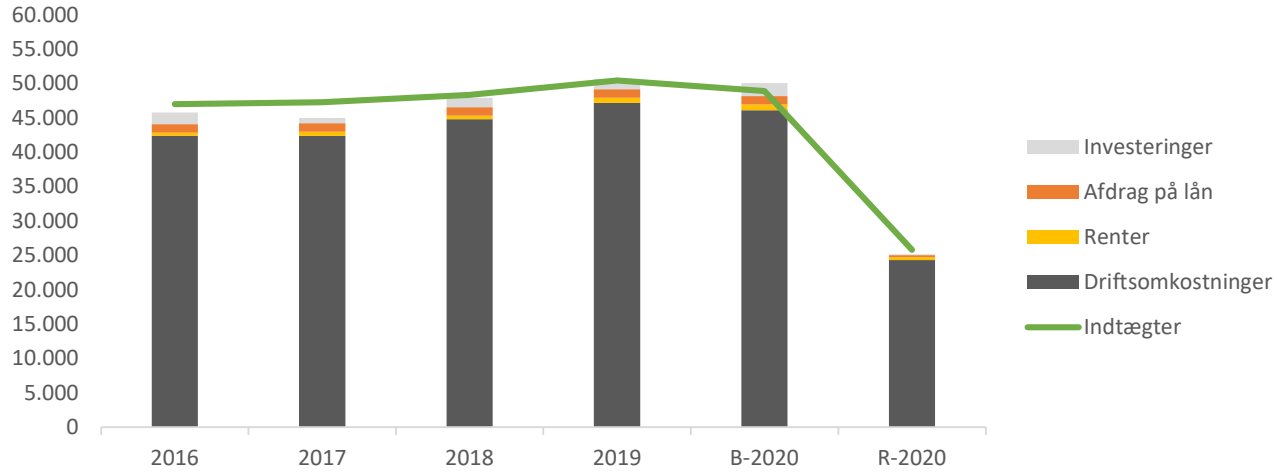

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2019	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	1.898	139	7%

Status 2. kvartal 2020 - Svendborg Vand A/S
Investeringer i kr.

	Baggrund	Projektkategori	Samlet budget	Budget 2020	Korrigeret budget	Saldo pr. 31.12.2019	Saldo pr. 30.06.2020	Forbrug i 2020	Status: Tid	Status: Økonomi	Bemærkninger
Bygninger og Grunde:											
Strategi for Grundvandsbeskyttelse	**Fremtidens Vand**	**A**	**2.000.000**	**1.000.000**		**840.459**	**964.960**	**124.501**			**Projektet fortsætter de kommende år jf. fremlagte Arbejdsplan for Grundvandsområdet 2019-2023. Inkl. dyrkningsaftale BNBO m.v.**
To nye boringer i Holmdrup	Fremtidens Vand		3.370.000	1.000.000		59.704	59.704	**0**			Projektet fortsætter de kommende år jf. fremlagte Arbejdsplan for Grundvandsområdet 2019-2023
Dokumentation af grundvandsressourcen	Myndighed		1.000.000	500.000		848.407	935.154	**86.746**			Aktiviteter i vores partnerskab om pesticidpunktkilder med Svendborg Kommune og Region Syddanmark. I perioden har det først og fremmest været analyseudgifter.
Heldagervej højdebeholder - tætning af gamle klimaskærm	Fremtidens Vand	A	1.000.000	0		0	51.700	**51.700**			Højdebeholderen er sat i drift, og projektet er afsluttet. Der er konstateret utætheder imellem den renoverede og den gamle bygningsdel, og dette skal udbedres. Dette er en ny tillægssag til dette tilkommet i budgetår 2020. Tætning af taget er igangsat og forventes afsluttet ila September 2020.
Skovmølleværket	**Fremtidens Vand**	**A**	**33.200.000**	**1.000.000**		**1.108.615**	**1.433.004**	**324.389**			**Skitseprojektering af Skovmølleværket er i gang, og projektet bliver udbudt i partnering i løbet af 2020. Herefter planlægges projekteringsfasen i partneringssamarbejdet at forløbe i første halvdel af 2021, således at selve udførelsen kan starte medio 2021 efter afholdelse af Landsstævnet.**
Formidlingscenter Skovmøllen	Fremtidens Vand		70.000	0		70.924	84.759	**13.834**			Projekt udskilt fra Skovmølleværket: Formidlingscenteret skal dække hele vandcyklussen, og bygges i tilknytning til nyt Skovmølleværk. Bygning, indretning og udendørsarealer søges etableret ved hjælp af fundraising over en årrække - dvs. ikke takstfinansieret.
Indvindingsboringer - renovering	Tilstand		1.200.000	0	200.000	1.078.662	1.123.056	**44.395**			Fortsat fra 2019. Tilstandsvurdering fra Orbicon er færdig, og renovering igangsat.
Fremtidig forsyningsstruktur på Tåsinge	Myndighed /koordinering		10.000.000	500.000		721.821	744.746	**22.925**			Forprojekt er igangsat august 2020 og forventes afsluttet ultimo 2020. Forelægges bestyrelsen til godkendelse
Vandindvindingstilladelser	Myndighed /koordinering		100.000	100.000		181.113	312.546	**131.433**			Indvindingstilladelser skal fornys. Mange er udløbet, og flere udløber snart. Ansøgning er fremsendt til myndigheden.
Samlede investeringer Bygninger og grunde								**799.923**			
Investering i ledningsnet - Renovering:											
L2021 DGI Landsstævne	DGI Landsstævne 2021		700.000	700.000		0	22.894	**22.894**			Vandforsyning til DGI Landsstævne 2021. Planlægning er i gang.
Havnen ved Simac	Ledningskoordinering		650.000	650.000		0	7.650	**7.650**			Renovering af vandledning udføres august-september 2020.
Enghavevej	Renovering		1.821.000	1.821.000		0	768.443	**768.443**			Forbindelse mellem zone 1 og 2 ift. Grubbemølleværket. Projektet er i gang.
Stenpladsen - Rødkilde Møllevej - transmissionsledning + trykforøger og -reduktion	Transmission		1.378.000	1.378.000		0	286.956	**286.956**			Forbindelse mellem zone 1 og 2 ift. Grubbemølleværket. Projektet er i gang.
Femte Maj Plads	Renovering		1.069.400	1.069.400		0	18.300	**18.300**			Renovering af vandledning. Projektet udskydes til 2021.
Klosterplads	Byfornyelse		257.600	257.600		0	0	**0**			Planlagt til efteråret 2020. Udskudt, da Klosterplads ikke renoveres af Svendborg Kommune i 2020.
Koordinerede ledningsprojekter	Ledningskoordinering		500.000	500.000		0	0	**0**			Koordinering med andre projekter i Svendborg kommune. Se nytilkomne projekter
Investeringsplan for ledninger	Revision		200.000	200.000		0	0	**0**			Træder i stedet for UR-plan
Den Blå Kant - Frederiksø	Byfornyelse			0	750.000	0	15.363	**15.363**			Koordinering med Blå Kant projektet i Svendborg kommune. Udføres sept-okt 2020. Budget opdateret.
Grønnevej - omlægning af stik til nr. 206, 208 og 208A	Ledningskoordinering			0	30.000		24.708	**24.708**			Tilkommet renoveringsprojekt. Er gennemført.
Centrumpladsen 1 - Hotel Svendborg	Koordinering/tilstand			0	110.000	23.115	126.697	**103.583**			Ny udvidelse af Hotel Svendborg, og omlægning af vandledninger. Bygherren betaler omlægningen. Projektet er færdigt.
Skarø og Drejø - afbrydelse af beholder	DDS		100.000	0		247.193	259.971	12.778			Fortsat fra 2019. Afsluttes i 2020.
Samlede investeringer Ledningsnet renovering								**1.260.674**			
Ledningsnet Nyanlæg											
Sofienlund Skovvejs forlængelse	Byggemodning		200.000	200.000		0	67.721	**67.721**			Ny udstykning og forlængelse af vandledning ca 150 m på Sofienlund Skovvej. Inkl. trykforøger. Projektet er færdigt.
Eriksholm	Byggemodning					0					Usikkert, om den kommer i 2020, men formentlig kommer den først i 2021. Afventer.
Egenappevej	Byggemodning		450.000	450.000		0	255.837	**255.837**			26 matrikler, som hver skal have nyt vandstik. Projektet er færdigt.
Krebsen	Byggemodning					0					Ændret projektnavn til "Skytten". Budget under "Krebsen" er flyttet ned under "Skytten".
Skytten - De Syv Høje	Byggemodning		600.000	600.000		0	343.956	**343.956**			Koordinering ifm. nyudstykning. 103 matrikler, som hver skal have nyt vandstik. Igangværende. Er tidligere kaldt "Krebsen", men har fået nyt navn, "Skytten". Derfor er projekt "Krebsen" nedlagt.
Hundstrupvej 57	Byggemodning			150.000		0	1.800	**1.800**			Ny enkeltudstykning, der skal have vandstik. Udføres aug-sept 2020. Budget opdateret.
Skovsbovænge	Byggemodning			150.000		0	3.150	**3.150**			Ny udstykning på 10 byggegrunde, som hver skal have vandstik. Planlagt udførelse i oktober 2020. Budget opdateret.
Slidlag 2020	Fordeles					0	2.600	**2.600**			Fordeles ved årets afslutning
Tværgående projekter 2020	Fordeles					0	431.722	**431.722**			Fordeles ved årets afslutning
Sektionering 2020	UR-plan		2.850.000	1.250.000		0	194.443	**194.443**			Færdiggørelse af sektionering
Målerudskiftning 2020	Sikkerhedsstyrelsen		500.000	500.000		0	23.890	**23.890**			2 partier
Stik 2020	Nytilslutninger		500.000	500.000		0	191.041	**191.041**			Løbende tilkomst af enkeltbyggerier
Samlede investeringer Ledningsnet nyanlæg								**1.516.160**			
Samlede investeringer Svendborg Vand A/S								**3.576.757**			

Nye projekter i 2020
Som planlagt
OBS på ændrede forhold
Skærpet fokus

Samlet forbrug Q2 2020 3.576.757 kr.
Budgetramme 2020 14.176.000 kr.

Status 1. halvår 2020 - Svendborg Spildevand A/S
Investeringer i kr.

	Baggrund	Projektkategori	Samlet budget	Korrigeret budget	Saldo pr. 31.12.2019	Saldo pr. 30.06.2020	Forbrug i 2020	Status: Tid	Status: Økonomi	Bemærkninger
Ledningsnet nyinvestering:										
Kloakering - spildevandsplan (2013-2024)										
Kloakering Landevejen 77 og 79, tillæg 6	Spildevandsplan / Krav i vandplaner		250.000		0	5.600	5.600			Kloakeringen forventes udført i okt. 2020
Kloakledninger Fjællebrovejen til Strandhuse 27			600.000		0	6.750	6.750			Projektet omfatter ny regnvandsledning fra Fjællebrovejen til Strandhuse. Samtidig etableres en ny spildevandsledning, så spildevandet ledes til pumpestationen ved Strandhuse. Derved forberedes for en efterfølgende etape, hvor spildevandet fra Fjællebroen pumpes til Egsmade Renseanlæg i stedet for at blive sendt til behandling i Fåborg Midtfyn Kommune. Projekteringen pågår. Udgiften afholdes indenfor budgetrammen for 2020
Samlede investeringer - ledningsnet nyinvestering							**12.350**			
Ledningsnet renovering:										
Renovering af ledninger										
Regnvandsafledning Frederiksgade / Havnepladsen	**Klimatilpasning**	**A**	**4.000.000**	**8.500.000**	**466.044**	**828.509**	**362.466**			**Se særskilt notat**
Strømpeforing 2018	Fornyelsesplan		2.500.000		1.982.518	2.273.480	290.962			Anlægsarbejdet er afsluttet. Afventer godkendelse af slutopgørelse vedr. afregning.
Kloakfornyelse Møllevej, Ulbølle	Fornyelsesplan / Klimatilpasning		3.700.000		3.029.586	3.070.105	40.519			Anlægsarbejdet er udført. Der mangler slidlag
Regnvandsledning Gl. Sognevej til bassin Nordre Ringvej 53	Klimatilpasning		1.000.000		38.406	139.086	100.680			Projektering er påbegyndt. Ansøgning om udledningstilladelse er sendt til Svendborg Kommune
Udskiftning af stikledninger 2020	Vedligeholdelse		200.000	400.000	0	290.228	290.228			Merforbruget skyldes akut renovering af ledning i baghave ved Klampenborgvej
Opsamling afsluttede projekter 2020			500.000		0	311.020	311.020			
Renovering af udluftningsventiler på trykledning til Egsmade Renseanlæg	Vedligeholdelse		400.000	600.000	66.872	88.122	21.250			Ventilbrøndene på trykledningen fra hovedpumpestationen på Svendborg Havn til Egsmade Renseanlæg skal ombygges pga. dårlig arbejdsmiljøforhold i brøndene. Desuden er mange af ventilerne meget tæret og står under indtrængende grundvand. Projektering er i gang. Anlægsarbejdet forventes udført i 2020-21
Kloakfornyelse Sandbjergvej, Stenstrup	Fornyelsesplan / Klimatilpasning		1.200.000		681.764	1.200.792	519.028			Anlægsarbejdet er afsluttet.
Strømpeforing Stentoften	Fornyelsesplan		550.000		153.367	213.034	59.668			Strømpeforing af ledningerne er i gang
Udskiftning dæksler 2020	Kommunens program for asfaltarbejder		200.000		0	18.370	18.370			
Strømpeforing overløbsledning Kirkeby Sand	Fornyelsesplan		250.000		10.203	156.688	146.485			Arbejdet er udført
Strømpeforing 2020	Fornyelsesplan		500.000		0	57.152	57.152			Ledning i Mosestrædet er blevet strømpeforet
Fornyelse overløbsledning Ulbølle til bassin Rødkildevej	Fornyelsesplan / Klimatilpasning		2.500.000		0	55.760	55.760			Projekt er udsat
Omlægning af trykledning Nordre Havnevej	Ledningsomlægning nyt SIMAC		2.300.000	2.700.000	38.184	457.769	419.585			Omlægningen af spildevandstrykledningen i forbindelse med byggeriet af det nye SIMAC (rundt om SIMAC) er igang. Det har vist sig, at omlægningen er mere kompliceret end forventet og det har afspejlet sig i højere priser fra entreprenøren og rådgiveren. Merudgiften afholdes indenfor budgetrammen for 2020.
Ledningsomlægning Hudes Plads og Østre Kajgade	Ledningsomlægning nyt SIMAC		300.000		0	17.224	17.224			Spildevandsledningen fra ejendommene Hudes Plads 1 og Østre Kajgade 9 løber langs med kajen mod den blå lagune til pumpestationen ved krangaragen. Denne ledning vil blive afskåret i forbindelse med SIMAC byggeriet på havnen. Ledningen skal derfor omlægges så den løber via Pakhusvej. Arbejdet udføres i forbindelse med omlægningen af trykledningen ved Nordre Havnevej
Kloakfornyelse ved Stationsvej 49, Stenstrup	Fornyelsesplan		600.000		345.761	528.399	182.638			Arbejdet er afsluttet

Nye projekter 2020
Som planlagt
OBS på ændrede forhold
Skærpet focus

Status 1. halvår 2020 - Svendborg Spildevand A/S **Investeringer i kr.**	**Baggrund**	**Projektkategori**	**Samlet budget**	**Korrigeret budget**	**Saldo pr. 31.12.2019**	**Saldo pr. 30.06.2020**	**Forbrug i 2020**	**Status**		**Bemærkninger**
								Tid	**Økonomi**	
Renovering af pumpestationer										
Renovering og energioptimering af pumpestationer 2020	Tilstandsvurdering pumpestationer		200.000		0	69.655	69.655			Det vurderes løbende, hvilke pumpestationer der trænger mest til optimering
Konvertering af pumpestyringer	Vedligeholdelse		450.000		0	401.113	401.113			Det er nødvendigt at udskifte pumpestyringerne, da de gamle styringer er udgået, og der ikke længere kan skaffes reservedele til dem. Det er en fremtidssikring af pumpestationerne, så de stadig kan overvåges og styres. Arbejdet pågår
Ny hovedpumpestation Svendborg Havn	**Tilstandsvurdering pumpestationer / Helhedsplan for havneområdet**	**A**	**83.000.000**		**3.746.985**	**4.172.482**	**425.497**			**Se særskilt notat. NB: Samlet budget for Ny Hovedpumpestationen inkl. ledningsomlægninger er 93 mio kr., da der er afsat samlet 10 mio kr. i budgetår 2021 og 2022 til de nødvendige ledningsomlægninger**
Tilbagestrømssikring af pumpestationer 2020	Tilstandsvurdering pumpestationer		600.000		0	6.300	6.300			Arbejdet med opgradering af tappesteder til kl. 4 og kl. 5 er i gang
Renovering pumpestation Storkenæbsvej	Tilstandsvurdering pumpestationer		1.000.000		880.643	1.067.048	186.405			Anlægsarbejdet er færdigt på nær retableringen af kørevej som forventes udført i uge 43
Renovering pumpestation Stokkebæk Strand	Tilstandsvurdering pumpestationer		700.000		0	10.800	10.800			Projekteringen er i gang, og arbejdet forventes udført i efteråret 2020.
Renovering pumpestation Drejø, Færgehavn	Tilstandsvurdering pumpestationer		2.700.000		613.371	748.257	134.886			Projektet er udskudt
Renovering af pumpestation Frederiksø	Tilstandsvurdering pumpestationer		1.000.000		5.608	108.134	102.526			Projekteringen er igang og arbejdet forventes udført i sep. - okt. 2020
Renovering pumpestation Porthusvej 124	Tilstandsvurdering pumpestationer		400.000		57.054	407.629	350.575			Bygværket er renoveret
Fornyelsesplaner										
Tv-inspektion Stenstrup og Kirkeby	Temaplan for kloakfornyelse		1.400.000		1.376.384	1.402.733	26.349			Tv-inspektion af hovedkloakledninger i Kirkeby og Stenstrup inkl. markledninger er udført
LAR (Lokal afledning af regnvand)										
LAR-refusioner 2020	Klimatilpasning		600.000		0	134.658	134.658			I 2020 har 3 ejendomme etableret private LAR-anlæg, og dermed frakoblet regnvandet fra kloaksystemet.
Ledningsregistrering										
Ledningsregistrering 2020			500.000		0	174.993	174.993			Løbende ajourføring af ledningsdatabasen
Samlede investeringer Ledningsnet renovering							**4.916.789**			

Nye projekter 2020
Som planlagt
OBS på ændrede forhold
Skærpet focus

Status 1. halvår 2020 - Svendborg Spildevand A/S
Investeringer i kr.

	Baggrund	Projektkategori	Samlet budget	Korrigeret budget	Saldo pr. 31.12.2019	Saldo pr. 30.06.2020	Forbrug i 2020	Status: Tid	Status: Økonomi	Bemærkninger
Bassiner:										
Regnvandsbassiner										
Regnvandsbassin Søkildevej og strømpeforing hovedledning s. f. Esthersvej	Klimatilpasning		2.100.000		342.651	407.944	65.293			Anlægsarbejdet er igangsat.
Regnvandsbassin ved Lungrenden (Skovballevej)	Klimatilpasning		850.000		805.939	805.805	-134			Anlægsarbejdet er afsluttet.
Bassinledning Nordre Park	Klimatilpasning		1.150.000		0	10.100	10.100			Afventer tinglysning af aftale.
Samlede investeringer bassiner							**75.258**			
Byggemodninger:										
Stik 2020			850.000		0	443.946	443.946			Etablering af kloakstik ved byggemodning af grunde
Byggemodning Gambøtvej og Søndervej, Thurø	Lokalplan		1.700.000		194.281	1.737.664	1.543.383			Anlægsarbejdet på Gambøtvej er afsluttet. Byggemodning af 4 grunde på Søndervej er igangsat
Byggemodning Egenappevej	Lokalplan		900.000		0	814.477	814.477			Anlægsarbejdet er afsluttet
Byggemodning Eriksholmvej	Lokalplan		200.000		0	1.350	1.350			Afventer privat bygherre
Byggemodning Krebsen Vest	Lokalplan		2.600.000		13.657	1.886.187	1.872.530			Anlægsarbejdet er afsluttet
Samlede investeringer byggemodninger							**4.675.687**			
Øvrige projekter:										
Masterplaner, øvrige maskiner, energioptimering mv.										
Flytning af olieudskiller Ryttermarken 21	Sørupværket		250.000	750.000	140.432	294.780	154.348			Flytning af olieudskiller på Ryttermarken i forbindelse med bygning af Sørupværket. Primært af hensyn til fødevaresikkerheden. Projektering er i gang. Det oprindelige budget var et overslag på opgaven førend detaljer for opbygning af ny vaskeplads og olieudskiller var kendt. Detailbudget er nu opdateret. Der er indkøbt bygherreleverancer for ca 300.000 og tidsforbrug resten af året til projektgranskning og udbud skønnes at udgøre ca. 50.000 kr. Der er afsat 400.000 kr. på budgettet i 2021.
Beredskab for skybrud og stormflod	Klimatilpasning		200.000		98.598	107.148	8.550			Projektet omhandler sikring af kystnære spildevandsinstallationer mod havstigninger. Desuden færdiggørelse af risikovurdering af alle kystnære spildevandsinstallationer, samt konkret højvandssikring af de mest kritiske installationer.
Revision af Kommuneplan 2020 mht. klimatilpasning	Klimatilpasning		50.000		0	28.350	28.350			Revision af Kommuneplanen mht. Klimatilpasning
Implementering af Masterplan	Masterplan for regn- og spildevand / Klimatilpasning		1.050.000		813.029	815.729	2.700			Arbejdet med implementeringen er i gangsat, og principper fra Masterplanen er indarbejdet og forankret i Spildevandsplan 2020-2031
Tværgående projektarbejde 2020			1.375.000		0	665.103	665.103			Omkostningerne dækker forbrug som ikke kan konteres på enkelte projekter samt timeforbrug i forbindelse med færdiggørelsen af spildevandsplanen
Samlede investeringer øvrige projekter							**859.049**			
Renseanlæg:										
Egsmade										
Onlinemålere Renseanlæg	Driftsoptimering		500.000		394.762	406.752	11.990			Udskiftning af onlinemålere til mindre recourcekrævende enheder. Forbedring af arbejdsmiljø ved eliminering af kemikalier, samt reduktion af omkostninger til reservedele og service.
Egebjerg Syd										
Gasmotor og omlægning af varmesystemet, Egebjerg Syd	Energioptimering		3.100.000		2.010.546	3.086.314	1.075.768			Færdiggørelse af gasmotorbygningen pågår og gasmotorerne er i drift. Der arbejdes pt. med optimering af varmesystemet. Der har været en del udfordringer med at få varmepumperne og varmen fra gasmotorerne til at kunne samarbejde. Det har ligeledes vist sig nødvendigt at ombygge gasrampen for at kunne måle det rigtige gasflowet præcist. Det forventes at være afsluttet i løbet af 2020.
Forundersøgelser ny procestank 3, Egebjerg Syd	Driftsoptimering		250.000		177.559	177.559	0			Skitseprojektet foreligger, dog er der bedt om små justeringer.
Coating af procestank 2, Egebjerg Syd	Vedligeholdelse		1.300.000		1.247.125	1.247.125	0			Der er udbedret betontæringer i procestank 2. Arbejdet er afsluttet.
Hus over omrører til gasmixer, Egebjerg Syd	Vedligeholdelse		100.000		1.508	1.508	0			Gasmixeren ved rådnetanken er i dag placeret i det fri og skal overdækkes.
Sand- og fedtfang Egebjerg Syd	Driftsoptimering		300.000		154.036	154.036	0			Skitseprojektet foreligger, dog har vi bedt om små justeringer.
Samlede investeringer renseanlæg							**1.087.757**			

Samlet forbrug i 2020: kr. 11.626.891
Budgetramme 2020: kr. 36.950.000

Nye projekter 2020
Som planlagt
OBS på ændrede forhold
Skærpet focus

Statusnotat for ny pumpestation på havnen

18.08.2020

Status

Byrådet har vedtaget, at den nye pumpestation kommer til at ligge i Havneparken. Dvs. at den bliver placeret ca. som vist på skitsen nedenfor. Pumpestationen kommer til at indgå som en synlig del af det nye havneområde, og anlægges i den kommende havnepark med en rund bygning, der kommer til at fungere som klimaskal for pumpeanlægget.

Skitsen er fra "Den Blå Kant" og viser placering af den ny pumpestation.

Udbudsproces

Udbudsprocessen er en partnering med forudgående prækvalifikation. Dvs. at der udbydes først til en prækvalifikation for både et rådgivende ingeniørfirma og et entreprenørfirma. Dette sker i hver deres separate processer. Herefter udvælges der 5 rådgivere og 5 entreprenørfirmaer som bliver prækvalificeret til at afgive bud. Heraf vil kun de vindende firmaer, en rådgiver og en entreprenør indgå i en Partneringaftale med Vand og Affald. Parterne vil så i fællesskab projektere og bygge pumpestationen.

Tidsplan

Udbud til prækvalifikation for rådgivere:	uge 34, 2020
Udbud til prækvalifikation for entreprenører:	Uge 38, 2020
Godkendelse af prækvalificerede rådgivere:	Uge 41, 2020
Godkendelse af prækvalificerede entreprenører:	Uge 46, 2020
Aflevering af endeligt tilbud fra rådgivere:	Uge 50, 2020
Aflevering af endeligt tilbud fra entreprenører:	Uge 4, 2021
Vand og Affalds **bestyrelse** godkender de to vindende tilbud:	Uge 9, 2021
Opstart for arbejdet med partneringsaftalen.	Uge 10, 2021
Projektering og **bestyrelsens** godkendelse af targetpris.	Primo 2022
Udførsel	2022-2025

Budget

Hovedpost	Mio. Kr. ekskl. moms
Byggeplads	7.7
Byggegruber inkl. jordarbejder	11.3
Ledningsarbejder	4.2
Konstruktioner for pumpestation	6.2
Pumper og rør	9.6
El og tavler	5.4
Overbygning	5.7
Mellemsum:	50.4
Uforudsete udgifter, 30 %	15.1
Samlede anlægsudgifter ekskl. moms	65.5
Rådgiver, 10 %	6.5
Samlet projektsum ekskl. moms - rådgiver og entreprenør	**72.0**

Projektsummen vil blive fastsat til kr.72.000.000,-

Ud over projektsummen vil der være udgifter til:

1) Forurenet jord
2) Nedbrydning af den gamle pumpestation
3) Ledningsomlægninger
4) Bygherreleverancer
5) Interne udgifter for vand og affald
6) Uforudsete udgifter

Det samlede budget er estimeret til	**93.0 Mio. Kr.**

Svendborg d. 18. august 2020

Ingeniør, Ole René Rasmussen

vand og affald

SVENDBORG SPILDEVAND A/S

Projekt for Regnvandsafvanding Havnegade – Jessens Mole

August 2020

1. Redegørelse

Området omkring den nedre del af Frederiksgade samt dele af Havnepladsen og Jessens Mole er udfordret med vand på terræn i forbindelse med større regnhændelser. Kloakkerne er kapacitetsmæssigt udfordrede og skal klimatilpasses, imens Svendborg Kommune er ansvarlig for at vejene kan håndtere skybrudsregnen. I forbindelse med projektet "Liv i min By" ændres vejprofilet i Frederiksgade til at kunne håndtere overfladevandet fra skybrud, og VA forbedrer og udbygger kloaksystemet i bunden af Frederiksgade samt i Jessens Mole til at kunne modtage vandmængderne.

Svendborg Kommune har her pr. primo august måned 2020 påbegyndt anlægsarbejder vedr. ny trappe ved Klosterplads samt for den nye overfladebelægning i Frederiksgade.

Svendborg Spildevands projekt for Regnvandsafvandingen har været undervejs siden 2016. Frem til december 2019 forelå projektet kun i skitsemæssig form.

Der henvises til notat udarbejdet i november 2019, hvor de samlede omkostninger til etableringen af skybrudsafvandingen blev estimeret til maks. 5 mio. kr. i 2019 prisniveau. På dette tidspunkt var der ikke påbegyndt detailprojektering og heller ikke udført geotekniske undersøgelser.

2. Projektbeskrivelse

Projektet er opdelt i 4 faser.

<u>Nyt udløb i havnebassinet</u>
Detailprojekteringen vedr. det nye udløb i havnebassinet over for Jessens Mole nr. 5 blev igangsat i december 2019. Samtidig blev der udført geotekniske undersøgelser. Desværre viste de geotekniske undersøgelser, at der mod forventning ikke er så gode funderingsforhold ved udløbet og under den trekantede plads ved ankeret i den østlige ende af Frederiksgade.

Gennembrydningen af kajkanten med et rør i den påkrævede dimension Ø1400 mm viste sig at være en noget vanskeligere udfordring end antaget i skitseprojektet. Svendborg Spildevand har ikke selv kapacitet til at udføre detailprojektering af denne konstruktion, og derfor haft rådgivningsfirmaet M. S. Rosbæk Aps til at udføre projekteringen og til at forestå udbudsprocessen.

Der er afholdt licitation, og størrelsesordenen på samlede omkostninger til selve entreprenørdelen er nu kendt og beløber sig til ca. 3 mio. kr.
Dertil kommer omkostninger til den tekniske rådgivning samt geotekniske omkostninger og egne arbejder og leverancer.

Anlægsarbejdet for udløbsbygværk udføres i perioden 1. oktober 2020 – 31. januar 2021.

Aflastningsbygværk og overløbsbygværk ved Frederiksgade
Projektets 2. fase omfatter etableringen af bygværker for aflastning af spildevandskloakkerne i Frederiksgade. Projekt er udarbejdet og der afholdes licitation tirsdag d. 18. august 2020.

Kompleksiteten og de geotekniske udfordringer har påvirket projektet for de to bygværker, og anlægsomkostningerne bliver derfor væsentligt større end forventet ved skitseprojektet. Derudover medfører koordineringen med kommunens projekt for gadefornyelsen omkostninger til projektering og camouflering af overløbsbygværket, som placeres midt på "trekantede plads", hvor ankeret i dag er placeret.

Projektets 3. fase omfatter nye afløbsledninger i Jessens Mole
Det forventes at de nye afløbsledninger, som bl.a. forbinder projekterne fra fase 1 og 2, udføres i foråret 2021. Men der er endnu ikke aftalt tidsplan herfor med kommunens projektledere for de øvrige projekter i området.

Detailprojekt herfor er udarbejdet, men endnu ikke udbudsprojekt.

Fornyelse af stikledninger og brønde i Frederiksgade
Stikledninger og brønde fornyes i Frederiksgade, samtidig med den øvrige gadefornyelse i efteråret 2020

3. Anlægsbudget

I november 2019 blev de samlede omkostninger på basis af skitseprojektet skønnet til maks. 5 mio. kr. med bemærkningen, at anlægsarbejderne for fase 1 og fase 2 ikke er traditionelle og omfatter forholdsvis store konstruktioner. Derfor var det vanskeligt på daværende tidspunkt at fastsætte et budget med stor nøjagtighed, det var forventeligt, at anlægsbudgettet må justeres løbende i takt med detailprojekteringens fremme.

Som nævnt ovenstående i notatet har især de geotekniske forhold samt en større kompleksitet af projektet der har medført væsentlig større omkostninger, der ikke var forudset under skitseprojekteringen.

På nuværende tidspunkt, hvor der har været afholdt licitation på fase 1 og foreligger udbudsprojekt for fase 2 samt detailprojekt for fase 3 vurderes det samlede budget jf. nedenstående tabel.

Samtlige omkostninger i de enkelte faser:	Budget i kr.
Sagen blev oprettet 2015 og til forundersøgelser, skitseprojektering m.v. har der frem til og med ultimo 2019 været afholdt omkostninger på	450.000
Fase 1: Nyt udløb i havnebassinet.	3.450.000
Fase 2: Bygværker i østlig ende af Frederiksgade	3.200.000
Fase 3: Nye afløbsledninger i Jessens Mole	1.100.000
Fornyelse af stikledninger og brønde i Frederiksgade	300.000
Samlet budget pr. 18.08.2020	8.500.000

Da tilbudspriser vedr. fase 2 og fase 3 ikke foreligger, er de anførte budgettal forbundet med en vis usikkerhed henledt til den aktuelle markedssituation og evt. uforudselige omkostninger i forbindelse med udførelsen af etaperne.

Version 4

Samarbejdsaftale

mellem
Svendborg Vand A/S, Svendborg Kommune, og
Miljø- og Fødevareministeriet v/Naturstyrelsen

om etablering af grundvandbeskyttende fredskov ved Svendborg

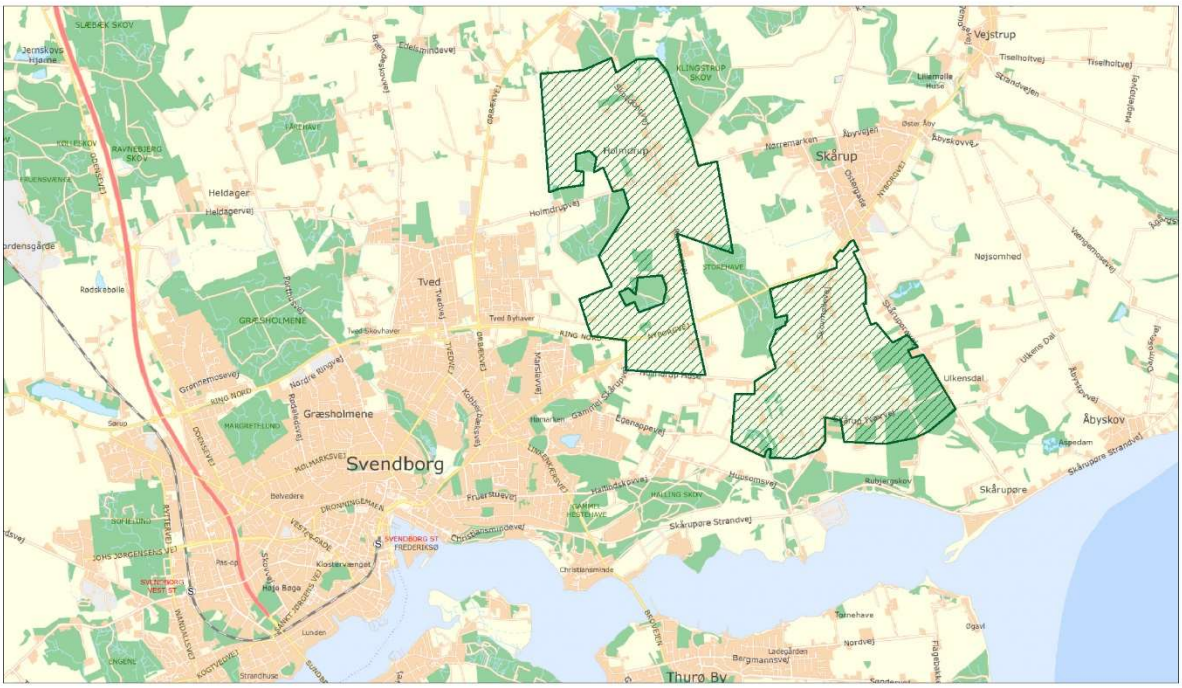

§ 1 Formål

Formålet er at beskytte grundvandet inden for indvindingsoplandet til kildepladserne tilknyttet Skovmølleværket, ved at etablere fredskov. Herved sikres det, at der også i fremtiden kan indvindes rent grundvand til drikkevand og samtidig etableres offentlig, bynær og rekreativ skov.

§ 2 Aftalens omfang

Parterne i aftalen:

- Svendborg Vand A/S, CVR nr. 30235843
- Svendborg Kommune, CVR 29189730 (herefter benævnt Kommunen)
- Miljø- og Fødevareministeriet v/Naturstyrelsen (herefter benævnt Naturstyrelsen), CVR nr. 33157274

Projektområdet omfatter ca. 540 ha i indvindingsoplandet til Svendborg Vand A/S kildepladser nordøst for Svendborg. Arealer, som erhverves i projektområdet pålægges fredskovspligt og tilplantes eller udlægges til lysåben natur, så de følger skovlovens regler for fredskove.

./. Projektområdet fremgår af kortet i vedlagte bilag A.

Der afsættes midler til erhvervelse af ca. 540 ha.

Det kan vise sig nødvendigt, i projektet, at erhverve arealer uden for det egentlige projektområde for at kunne få ejerskab til de ønskede arealer inden for projektområdet. Dette kan være et resultat af opkøb af hele ejendomme med arealer såvel indenfor som uden for området. Ligesom det kan være relevant at opkøbe arealer med henblik på efterfølgende mageskifte af arealer inden for vandindvindingsområdet eller arealer, der på anden vis opfylder formålet i aftalen se endvidere § 10.

Naturstyrelsen indgår i aftalen under forudsætning af bevilling til statslig skovrejsning på finansloven. Bevillinger på finansloven gives for et år ad gangen, dvs. bortfalder bevillingerne, så kan Naturstyrelsen ikke opfylde sin del af aftalen. Endvidere afhænger udmøntningen af midlerne af de politiske udmeldte kriterier. For nuværende er det et politisk kriterium for anvendelse af bevillingen til statslig skovrejsning, at midlerne anvendes, hvor medfinansieringen fra vandværker og kommuner er størst. Medfinansieringen i dette projekt er 72 % af købsprisen for jorden, samt 56 % af et. evt. ejendomstab ved frasalg af bygningerne med et mindre jordlod.

§ 3 Forventede effekter af projektet

Projektområderne er beliggende inden for oplandet til Skovmølleværket. På Skovmølleværket producerer Vand & Affald op til 900.000 m3 drikkevand om året. Det svarer til ca. en tredjedel af Vand & Affalds samlede produktion. Produktionen er baseret på grundvand fra 2 kildepladser: Henholdsvis Skovmølle Kildeplads og Holmdrup Kildeplads. Begge kildepladser er særdeles sårbare over for forurening af grundvandet med pesticider og til dels nitrat. På kildepladserne er der påvist pesticider i samtlige indvindingsboringer og i mange tilfælde er grænseværdien på 0,1 µg/l overskredet. Det vurderes at være særdeles vanskeligt at finde alternativer til den nuværende indvinding på kildepladserne. Derfor er

der behov for en stor indsats med henblik på at sikre, at det i fremtiden vil være muligt at opretholde en produktion af drikkevand på Skovmølleværket, der er baseret på rent grundvand.

Med denne aftale banes der vej for beskyttelse af grundvandet inden for oplandet til Skovmølleværket via skovrejsning. Ifølge Vandforsyningsloven er det muligt for vandselskaber at bidrage økonomisk til tiltag, der sikrer grundvandet (§52a). Ved skovrejsning, som skitseret i dette projekt, opnås et forbud mod at gøde og sprøjte arealerne, der er omfattet af skovrejsningen, og da offentligt ejet skov endvidere er fredskov i henhold til Skovloven, er der i princippet tale om en varig beskyttelse af grundvandet.

Svendborg Kommune betragter denne skovrejsningsaftale som et miljømål jf. §11 i bekendtgørelse nr. 938 om økonomiske rammer for vandselskaber. Det indebærer, at den økonomiske ramme for Vand & Affald A/S kan udvides med henblik på at dække omkostningerne, der følger ved medfinansiering af skovrejsning.

Skovrejsning med især løvtræ er en effektiv måde til beskyttelse af grundvandet mod forurening. Kvaliteten af grundvand fra skov- og naturområder vil som udgangspunkt altid være bedre end grundvand dannet under arealer, hvor der er intensiv brug af arealer, eksempelvis landbrug og byer.

Forskning viser endvidere, at kvantiteten af grundvand, der dannes under løvskov og naturområder sandsynligvis ikke er mindre end under marker i omdrift. Det skyldes, at grundvandsdannelsen i Danmark helt primært sker i vinterhalvåret, hvor løvtræerne står bladløse og hverken optager vand fra jorden eller opfanger regn i kronetaget. Omvendt sker der i vinterhalvåret pga. dræning en betydelig afledning af overskudsnedbør fra landbrugsarealer i omdrift til vandløb og søer.

§ 4 Kommuneplanlægning og anden planlægning

Jævnfør bekendtgørelse nr. 1420 af 28/11/2018 om udpegning af drikkevandsressourcer er der inden for projektområdet udpeget arealer til:

- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Nitratfølsomt indvindingsområde
- Indsatsområde med hensyn til nitrat
- Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

I kommuneplanen er der inden for projektområdet udlagt arealer til:

- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Nitratfølsomt indvindingsområde (sydlig del af projektområdet)
- Indsatsområde med hensyn til nitrat
- Skovrejsningsområde
- Grønt Danmarkskorts potentielle naturområder
- Landzone

Skovrejsning inden for projektområdet vil understøtte kommuneplanens plantema Grønt Danmarkskort (Naturbeskyttelsesinteresser og Økologisk forbindelse).

Skovrejsningen vil endvidere være et led i realisering af Svendborg Kommunes 'Strategi og handleplan for Natur og Friluftsliv' samt 'Klima- og Energipolitik'. Skovrejsningen ved Svendborg vil kunne indgå i 'Geopark Det Sydfynske Øhav'.

Selve skovrejsningen med plantning af skove, lysåbne arealer, stier m.v. er et konkret projekt, som er omfattet Miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, 2). Naturstyrelsen gennemfører derfor en VVM-screening (lovens kapitel 6) af de konkrete planer for projektet, inden projektet påbegyndes.

§ 5 Økonomi

Projektet gennemføres ved, at Naturstyrelsen erhverver arealer inden for projektområdet, og indretter og driver disse som fredskovspligtige arealer.

Den projekterede økonomi for projektet fremgår af bilag B. I alt budgetteres opkøb og etablering af de nye skovrejsningsarealer at komme til at koste ca. 121,5 mio. kr. over de næste 20 år.

Af de ca. 121,5 mio. kr. forventes ca. 94,5 mio. kr. at gå til køb af arealer. Kommunen og Svendborg Vand A/S betaler, hvad der svarer til 72 % af 94,5 mio.kr. til erhvervelse af arealer. Kommunen finansierer 22 % af prisen for arealkøb, mens Svendborg Vand A/S medfinansierer 50%. Svendborg Vand A/S medfinansiering udgør værdien af og sikrer, at der udarbejdes og tinglyses en deklaration på opkøbte arealer vedrørende forbud om brug af gødning og pesticider (bilag C). Sammen med fredskovspligten betyder deklarationen, at grundvandsressourcen i princippet vil være varigt beskyttet.

Naturstyrelsen bekoster etableringen af selve skoven.

Foruden ovennævnte udgifter til realisering af skovrejsningsprojektet, vil der også være procesomkostninger. Procesomkostninger omfatter udgifter til ejendomsmæssige forundersøgelser, jordfordeling, handelsomkostninger, evt. procestab ved frastykning og salg af bygningsparceller såfremt, der også erhverves jord med bygninger, samt evt. procestab ved salg af jord uden for projektområdet.

Naturstyrelsen påtager sig udgiften til handelsomkostninger (tinglysningsafgift og udgift til matrikulære ændringer). Øvrige procesomkostninger deles mellem parterne med 44% til Svendborg Vand A/S, 44 % til Naturstyrelsen og 12% til Svendborg Kommune.

Opkøb af ejendomme forudsætter, at alle aftalens parter kan godkende og medfinansiere henholdsvis opkøbet og deklarationerne.

Naturstyrelsen tager forbehold for de bevilgende myndigheders årlige godkendelse af bevillinger på finansloven. Kommunen tager forbehold for, at byrådet godkender tilskud til de konkrete opkøb af jord. Svendborg Vand A/S tager forbehold for, at bestyrelsen godkender de konkrete opkøb og dermed betaling for deklarationen på de konkrete arealer. Endvidere tager Svendborg Vand A/S forbehold for Forsyningssekretariatets

godkendelse af samarbejdsaftalen i henhold til §11 i Bekendtgørelse nr. 938 om økonomiske rammer for vandselskaber.

Såfremt én part ikke samtykker til et konkret køb, kan de øvrige parter dog vælge at afholde hele udgiften. Der er dog enighed mellem parterne om, at denne situation skal tilstræbes undgået.

Kommunen kan anvende 17 % af den estimerede årlige CO2-lagring på arealerne i Kommunens grønne regnskab og Svendborg Vand A/S kan anvende 39 % af den estimerede årlige CO2-lagring på arealerne i Svendborg Vand A/S grønne regnskab. Denne CO2-lagring kan som udgangspunkt ikke sælges. Såfremt der i Danmark opstår et egentligt marked for handel med CO2-lagring ved skovrejsning eller såfremt CO2-lagring bliver en del af det internationale CO2-kvotesystem, bortfalder Kommunens og Svendborg Vand A/S muligheden for at indregne CO2-lagringen. I så fald tages en drøftelse mellem parterne om, hvordan den CO2 lagringen som skovrejsningen medfører håndteres.

§ 6 Afbetalings- og opsparingsordning

Naturstyrelsen har, som angivet i tekstanmærkning BV2.2.13 i finanslov 2020, mulighed for at tilbyde enten en opsparings- eller afdragsordning inden for visse rammer, der fastsættes af de bevilgende myndigheder. Såfremt at tekstanmærkningen i kommende finanslovsaftaler ændres vil denne aftale ændres i overensstemmelse hermed.

På nuværende tidspunkt er rammerne, at Naturstyrelsen inden for et samlet loft på 30 mio. kr. kan lægge ud for kommuners og vandforsyningsselskabers bidrag til etablering af nye statsskove. En kommune kan således aftale at afbetale sit bidrag til en erhvervelse i et projektområde i op til 10 år. Erhverver Naturstyrelsen således et areal til 1.000.000 kr., hvoraf en kommune skal medfinansiere 50 % af jordkøbet, så er der mulighed for, at kommunen kan fordele udgiften på 500.000 kroner over en periode på 10 år. Dvs. 500.000/10 kr. hvert år i 10 år. Tilsvarende gælder vandforsyningsselskaber. Her kræves dog en bankgaranti eller anden form for sikkerhed for det beløb, Naturstyrelsen har til gode, idet der først stilles krav om bankgaranti, når der erhverves arealer, og Naturstyrelsen således har lagt beløbet ud for kommunen eller vandforsyningsselskabet. Lånet pålægges ikke renter eller gebyrer.

Der er også mulighed for en opsparingsordning, hvis situationen er den, at der ikke umiddelbart er arealer til salg i projektområdet. Naturstyrelsen opretter i givet fald en projektkonto, som kommunen eller vandforsyningsselskabet kan indsætte beløb på. Projektkontoen navngives med projektnavnet og indbetalerens navn. Herved kan opspares medfinansieringsbeløb til kommende erhvervelser. Hvis en kommune eksempelvis indbetaler 100/5 kr. til en sådan bankkonto i 5 år, så kan kommunen betale sin andel på 100 kr. med det samme, når den store centrale ejendom i projektområdet kommer til salg og Naturstyrelsen køber den efter 5 år fra projektets start. Opgives projektet, så udbetales pengene på projektkontoen til indbetaleren. Projektkontoen har ingen renter eller gebyrer.

§ 7 Gennemførelse af projektet

a) Svendborg Vand A/S har bl.a. på baggrund af det nævnte i §§ 3 og 4 besluttet at yde tilskud til projektet på nedenstående måde.

Svendborg Vand A/S får, for deres del af medfinansieringen, tinglyst en deklaration med Svendborg Vand A/S som påtaleberettigede, om ingen brug af gødning eller pesticider samt oplag af miljøbelastende materialer på arealerne, på alle erhvervede arealer, som indgår i projektet, jf. bilag C. Se også § 13. Værdien af de fremtidige tinglyste bindinger på arealerne jævnfør deklarationen værdisættes som 50% af erhvervelsesprisen af det pågældende areal og udgør medfinansieringen fra Svendborg Vand A/S.

Herudover medfinansierer Svendborg Vand A/S procesomkostninger med 39 %, jf. § 5.

Naturstyrelsen skal indhente samtykke fra Svendborg Vand A/S til ethvert køb af arealer.

Svendborg Vand A/S underretter Naturstyrelsen, såfremt de bliver opmærksomme på evt. erhvervelsesmuligheder i eller lige uden for projektområdet.

b) Kommunen har bl.a. på baggrund af det nævnte i §§ 3 og 4 besluttet at yde tilskud til projektet på nedenstående måde:

Kommunen afholder 22 % af udgifterne til erhvervelse af arealerne. Naturstyrelsen skal indhente samtykke fra Kommunen forud for ethvert køb af arealer.

Herudover medfinansierer Svendborg Kommune procesomkostninger med 17 %, jf. § 5.

Byrådet betragter projektet som et miljømål for Vand og Affald samt en indsats for at øge biodiversiteten, forbedre friluftslivet og som klimaindsats

Hvis Svendborg Kommunen ønsker en hurtigere etablering af stier, ridestier, shelters og lignende faciliteter for skovgæsterne, end Naturstyrelsen har ressourcer til, kan der optages forhandlinger mellem Naturstyrelsen og Kommunen om, at Kommunen bidrager til etablering og vedligeholdelse af faciliteterne.

c) Naturstyrelsen har, på baggrund af det nævnte i §§ 3 og 4, besluttet at medvirke til projektet på nedenstående måde:

Naturstyrelsen erhverver arealer på vilkår af, at Kommunen efterfølgende refunderer den aftalte del af erhvervelsesprisen jf. § 7b og på vilkår af, at Svendborg Vand A/S medfinansierer deres del jf. § 7a.

Naturstyrelsen står for det praktisk administrative arbejde i forbindelse med indgåelse af handler, herunder forhandlinger med lodsejerne, udarbejdelse af skøde, tinglysning, opkrævning af refusion etc.

Naturstyrelsen får ejerskabet til arealerne. Udgifterne til tinglysning og berigtigelse af Naturstyrelsens erhvervelse af arealer, samt gennemførelse af de i den forbindelse nødvendige matrikulære ændringer, afholdes af Naturstyrelsen.

Naturstyrelsen etablerer skov eller lysåben natur på projektarealerne samt sørger for publikumsfaciliteter såsom stier, veje, borde, bænke o. lign. og står for den fremtidige

drift, jf. bilag D. Jf. § 8 søges dog indgået partnerskaber om anlæg af faciliteter, ligesom der kan træffes aftaler med Kommunen eller frivillige om mindre driftsopgaver.

Naturstyrelsens erhvervelse af arealer ved direkte handel kan ifølge statens regler kun ske efter at Vurderingsstyrelsen har godkendt købspriserne.

Erhvervelserne gennemføres i den takt relevante ejendomme kommer til salg i projektområdet, og i det omfang parterne har midler til rådighed til gennemførsel af projektet jf. § 5. I overensstemmelse med § 60, stk. 2 i Naturbeskyttelsesloven, kan der ikke eksproprieres til skovrejsning under naturforvaltningsbevillingen.

§ 8 Andre finansieringskilder

Parterne er enige om, at der skal gøres en indsats for at give andre mulighed for at medfinansiere erhvervelse af jord, anlæg og faciliteter i projektet. Det kan være lokale virksomheder, energiselskaber, naboer, fonde, rideskoler o.a.

Det aftales i hvert enkelt tilfælde, hvordan medfinansiering bedst tilføres projektet, og evt. aflaster de tre parters forpligtigelser i projektet.

§ 9 Køb af ejendomme med bygninger

Så vidt muligt erhverves ikke bygninger til projektet. I de situationer, hvor det er en betingelse for erhvervelse af jord, at Naturstyrelsen køber hele ejendommen med bygninger, vil Naturstyrelsen i de fleste tilfælde hurtigt forsøge at frasælge bygningerne. Bygningen sælges med et mindre jordtilliggende (typisk 1-1,5 ha). Det er hensigten at landbrugspligten vil blive ophævet på denne bygningsparcel, og der vil blive tinglyst en deklaration om pesticidfri og gødskningsfri drift inden salget, hvis Svendborg Vand A/S vil betale for denne deklaration. Prisfastsættelsen vil ske i det konkrete tilfælde og ud fra de konkrete erfaringer fra området og nationalt, f.eks. ved, at Vurderingsstyrelsen vurderer bygningsparcellens salgsværdi.

Opstår der tab for Naturstyrelsen ved salg af bygninger og jord, fordi provenuet bliver væsentlig mindre end bygningernes købsværdi, så dækkes tabet af parterne med følgende fordeling: Svendborg Kommune 17 %, Svendborg Vand A/S 39 % og Naturstyrelsen 44 %.

Salget af bygningen kan vare flere år, f.eks. hvis Naturstyrelsen vælger at anvende bygningsparcellen til længerevarende mageskifteforhandlinger, eller har overtaget ejendommen med betingelse fra sælgeren om, at denne kan blive boende i en kortere årrække, eller hvis ejendommen er udlejet.

§ 10 Salg af arealer m.v.

Når projektet er færdigt, kræver salg af arealer fra projektområdet - som Kommunen og Svendborg Vand A/S har medfinansieret - en afklaring af provenuets anvendelse mellem parterne. Som udgangspunkt vil provenuet skulle anvendes til udvikling af projektarealet

Hvis skoven eller dele af skoven sælges tinglyses en deklaration om, at adgangen skal følge reglerne i Naturbeskyttelsesloven om adgang til offentligt ejede skove, som de er gældende ved aftalens indgåelse, således at der sikres fortsat uhindret offentlig adgang til fredsskovsarealerne.

Kommunen har forkøbsret til skoven, hvis Naturstyrelsen på et tidspunkt beslutter at sælge skoven jf. bilag E. Såfremt Svendborg Kommune sælger skoven, har Svendborg Vand A/S forkøbsret. Svendborg Vand A/S forkøbsret tinglyses på relevante ejendomme ved Svendborg Kommunes erhvervelse.

I tilfælde af, at Svendborg Kommune ikke udnytter sin forkøbsret, forpligtes Naturstyrelsen til at tilbyde Svendborg Vand A/S arealet med samme svarfrist, jf. bilag E. Hvor hverken Svendborg Kommune eller Svendborg Vand A/S udnytter sin forkøbsret, står det Naturstyrelsen frit for at sælge til tredjemand.

§ 11 Byggelinjer

Skovrejsningen i de 2 projektområder bliver nye statsskove, som - når de er plantet - vil afkaste en byggelinje på 300 meter jf. naturbeskyttelseslovens § 17, hvor der gælder et forbud mod placering af bebyggelse. Undtaget herfor er kun forsvarsanlæg, havneanlæg, driftsbygninger til landbrug, skovbrug og fiskeri. På strækninger, hvor der allerede findes væsentlig lovlig bebyggelse (dvs. en sammenhængende bebyggelse) nærmere skoven end 300, gælder forbuddet kun mellem bebyggelsen og skoven, jf. § 17.

Parterne er enige om, at kommunen i overensstemmelse med fast praksis ansøger Miljøstyrelsen om at træffe afgørelse om at reducere skovbyggelinjen til ca. 40 meter, hvor skoven kommer til at ligge op til byen.

§ 12 Inddragelse af offentligheden

Samarbejdsaftalen er omfattet af Bekendtgørelse om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter. Det betyder bl.a. at alle lodsejere i projektområdet vil bliver orienteret om skovrejsningsprojektet og inviteret til et informations møde om udkast til samarbejdsaftalen. Der afholdes desuden et offentligt møde for borgere, foreninger og organisationer med interesser i projektet. Samarbejdsaftalen fremlægges med en høringsfrist på 8 uger.

Naturstyrelsen gennemfører sammen med Kommunen og Svendborg Vand A/S en borger-inddragelsesproces i forbindelse med planlægningen for de konkrete arealer, som erhverves til skovrejsningen. Der afholdes minimum 2 offentlige møder i forbindelse med planlægningen. Repræsentanter fra relevante interesseorganisationer, naboer til skovrejsningen, beboerforeninger og andre, med interesse i projektet inviteres til at deltage via annoncering m.v.

Planen for skovrejsningen på det konkrete areal sendes i 8 ugers offentlig høring.

§ 13 Nye kildepladser, adgangsveje m.v.

På de arealer, som Svendborg Vand A/S har medfinansieret, og hvor Svendborg Vand A/S dermed har sikret pålæggelse af deklarationen om forbud mod brug af gødskning og pesticider, får Svendborg Vand A/S mulighed for at etablere nye kildepladser med tilhørende adgangsveje, foretage de nødvendige forudgående hydrologiske undersøgelser samt placere indvindings-boringer og råvandsledninger i nødvendigt omfang. Placering og

etablering af anlæg skal ske efter forudgående og konkret aftale med Naturstyrelsen. Der skal tinglyses en deklaration, vedrørende de pågældende anlæg, jf. bilag F.

I de konkrete tilfælde forudsætter det dog, at der foreligger de nødvendige tilladelser efter gældende lovgivning, herunder skovloven og vandforsyningsloven.

Svendborg Vand A/S kan opretholde eksisterende undersøgelsesboringer og forsynings-ledninger samt vejadgang hertil inden for projektområdet.

Det er mellem Naturstyrelsen og Svendborg Vand A/S aftalt, at det ulovbestemte gæsteprincip fraviges for nyetablering af ovennævnte typer af anlæg. Fravigelsen af gæsteprincippet betyder at anlæg placeres på vilkår om fuldtilstedeværelsesret.

§ 14 Driften

Naturstyrelsen udarbejder en konkret plan for arealerne inden anlæg igangsættes, jf. bilag D om forventet indretning af projektet.

Etablering og drift af skov og lysåbne naturarealer skal i al fremtid udføres på en måde, som er skånsom over for miljøet for at sikre en kvalitetsmæssig acceptabel og uforurenet grundvandsdannelse. Efter erhvervelse af arealerne må der ikke udbringes, håndteres eller opbevares nogen former for pesticider eller gødning på arealerne eller ved bygninger, indkørsler og gårdspladser, ligesom der ikke må deponeres, håndteres eller opbevares returjord eller spildevandsslam, hvilket tinglyses på ejendommen (bilag C).

Naturstyrelsens drift af arealerne sker i overensstemmelse med strategier for naturnær skovdrift, naturpleje, driftsplanlægning, skovrejsning o.a. (kan findes på www.naturstyrelsen.dk).

Arealer erhvervet til projektet skal hurtigst muligt ophøre med anvendelse som landbrugsjord i omdrift. Arealerne kan dog kortvarigt fortsat være i omdrift, f.eks. hvis sælger har betinget sig retten til fortsat at drive arealerne på konventionel vis i en kortere årrække eller indtil der er udarbejdet en konkret plan for området og dette konkrete projekt er VVM-screenet. Hvis Naturstyrelsen selv driver arealerne som omdriftsarealer indtil planen er endelig, vil dyrkningen ske uden pesticider og med begrænset gødskning.

I projektarealet vil der blive etableret en række lysåbne naturarealer samt skovlysninger. Disse vil muligvis blive søgt bortforpagtet til ekstensiv græsning. Dette kræver ikke særskilt godkendelse af Svendborg Vand A/S. Vintergræsning og intensiv græsningsdrift samt husdyrhold, f.eks. i forbindelse med etablering af en rideskole, kræver derimod godkendelse af Svendborg Vand A/S.

Alle fremtidige indtægter fra driften af arealerne tilfalder Naturstyrelsen.

§ 15 Information

Ved udarbejdelse af informationsmateriale og lignende til brug for skovens gæster skal Naturstyrelsen informere om projektets grundvandsbeskyttende formål, og parternes navne og logoer skal fremgå af skilte, foldere mv.

§ 16 Ansvar
Eventuelt ansvar i forbindelse med erhvervelsen af arealerne, skovrejsning, naturgenopretning og drift af området påhviler Naturstyrelsen, og er de øvrige parter uvedkommende.

§ 17 Ikrafttræden, ophør og genforhandling
Aftalen træder i kraft ved underskrift af alle parter og løber i 20 år, eller indtil parterne er enige om, at formålet med aftalen er udtømt. Hver 6. år tages aftalen op til evt. revision i forhold til f.eks. projektafgrænsning og finansiering.

De erhvervede arealer pålægges fredskovspligt og vedbliver med at være skov og lysåben natur efter aftalens udløb.

For Svendborg Kommune, den

_____

For Svendborg Vand A/S, den

_____

For Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen, den

_____

Vedlagt:

Bilag A: Oversigtskort over projektområderne

Bilag B: Projekteret økonomi

Bilag C: Servitut om pesticidfri og gødningsfri drift, vandværkernes aktiviteter på ejedommen m.v.

Bilag D: Kort beskrivelse af forventet indretning af projektområdet

Bilag E: Deklaration vedrørende forkøbsret

Bilag F: Deklaration om (beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg, boring m.v.)

Bilag A: Oversigtskort over projektområdet

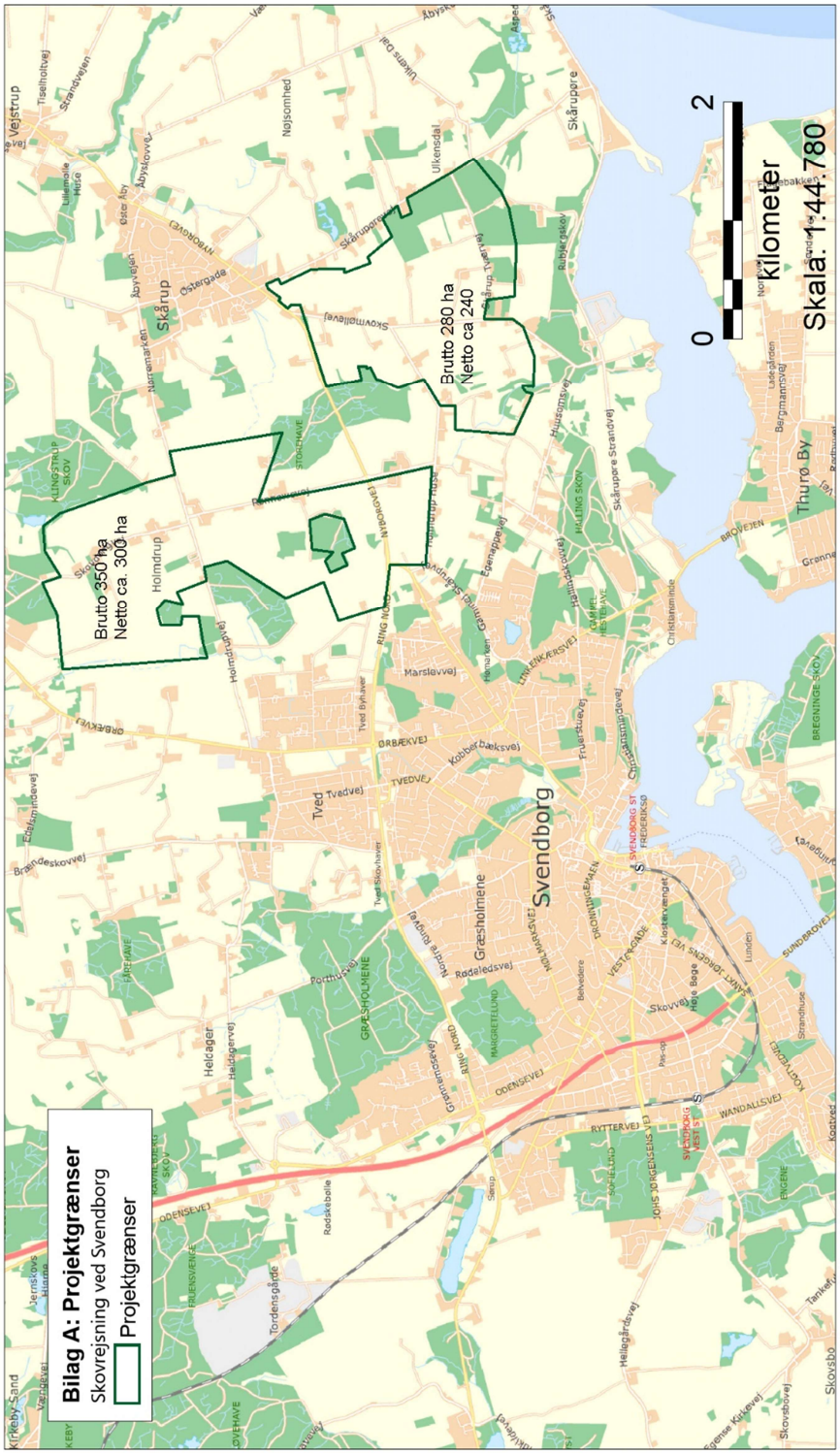

Bilag B: Budgetteret økonomi

Økonomi
Projektområdet fremgår af bilag A.

Det vurderes, at landbrugsjorden kan erhverves til omkring 175.000 kr. pr. ha, og at der vil kunne erhverves op til 540 ha landbrugsjord til skovrejsning. Jordpriserne er konjunkturfølsomme og vil desuden afhænge af jordernes bonitet, så svingninger over tid vil forekomme.

Budget for erhvervelse af jord og etablering af skoven fremgår nedenfor.

Naturstyrelsen bekoster etableringen af selve skoven.

Foruden udgifter til realisering af skovrejsningsprojektet, vil der også være procesomkostninger. Procesomkostninger omfatter udgifter til ejendomsmæssige forundersøgelser, jordfordeling, handelsomkostninger, evt. procestab ved frastykning og salg af bygningsparceller såfremt, der også erhverves jord med bygninger, samt evt. procestab ved salg af jord uden for projektområdet. Parterne er enige om at søge om deltagelse i Multifunktionel jordfordeling, så procesomkostningerne reduceres.

Naturstyrelsen påtager sig udgiften til handelsomkostninger (tinglysningsafgift og udgift til matrikulære ændringer). Øvrige procesomkostninger deles mellem parterne med 39 % til Svendborg Vand A/S, 44 % til Naturstyrelsen og 17% til Svendborg Kommune.

Omkostninger	Naturstyrelsen	SvendborgVand A/S	Svendborg Kommune
Fordeling af omkostninger ved arealerhvervelser	28 %	50 %	22 %
Fordeling af omkostninger ved anlæg af skoven	100 %	0 %	0 %
Fordeling af totalomkost-ninger	44 %	39 %	17 %

Tabel 1: Fordelingen af de omkostninger ved arealerhvervelser og anlæg af skoven.

Omkostninger	Naturstyrelsen	SvendborgVand A/S	Svendborg Kommune	Sum
Omkostninger ved arealerhvervelser	26.460.000	47.250.000	20.790.000	94.500.000
Omkostninger ved anlæg af skoven	27.000.000	0	0	27.000.000
Totalomkostninger	53.460.000	47.250.000	20.790.000	121.500.000

Tabel 2: Tabellen viser fordelingen af omkostninger til arealerhvervelser og anlæg af skoven, såfremt hele det foreslåede skovrejsningsprojekt realiseres. Beregningen er baseret på en anslået hektarpris på 175.000 kr. og udgifter til anlæg af skoven på 50.000 kr. pr. hektar.

Bilag C: Servitut om pesticidfri og gødningsfri drift, vandværkernes aktiviteter på ejedommen m.v.

Afgift kr. 1.400

Ejerlav:
Matr. nr.:

ANMELDER:
Naturstyrelsen
Førstballevej 2
7183 Randbøldal

Deklaration

Den til enhver tid værende ejer af det på vedhæftede rids angivne areal matr.nr. xx, yy by, zz (herefter "Ejendommen") erklærer herved at være pligtig

> at anvende ejendommen, der er markeret på vedhæftede rids, med skyldig hensyntagen til grundvandsdannelsen og beskyttelsen, hvorfor der ikke på ejendommen vil blive udbragt, håndteret eller opbevaret pesticider eller gødning, ligesom der ikke må deponeres, håndteres eller opbevares returjord eller spildevandsslam. (På servitutten der pålægges bygningsdelen som frasælges tilføjes: Undtaget herfra er indendørs bekæmpelse og forebyggelse af skadedyr, fluer, myrer, svampeangreb og lignende samt opstilling af rottekasser uden for bygninger.)

Svendborg Vand A/S har på ejendommen uden vederlag ret til at foretage hydrogeologiske undersøgelser, at placere indvindingsboringer og moniteringsboringer, råvandsledninger og adgangsveje. Anlæggene placeres på erstatningslignende vilkår, da Svendborg Vand A/S via samarbejdet om skovrejsning har betalt for erhvervelse af jorden.

Placeringen af veje og ledninger skal ske så lempeligt som muligt i forhold til eksisterende kulturer, spor og veje.

Ejeren har ikke krav på erstatning i den anledning.

Såfremt Naturstyrelsen ikke længere er ejer af ejendommen, så ifalder ejeren af ejendommen en bod på kr. 100.000 kr. til Svendborg Vand A/S, hver gang der i strid med denne deklaration udbringes, håndteres eller opbevares pesticider, gødning, returjord eller spildevandsslam på ejendommen. Bodens størrelse reguleres med nettoprisindekset. Reguleringen sker på baggrund af nettoprisindekset per 1. januar 2020.

Hvis tabet overstiger boden, kan det overskydende tab kræves erstattet efter dansk rets almindelige bestemmelser for erstatning.

Ejeren ifalder ansvar for såvel egne handlinger og undladelser som for ikke efter bedste evne at have hindret andre i at foretage handlingerne eller undladelser mv.

Svendborg Vand A/S, eller dennes repræsentant, har ret til efter forudgående varsel at føre tilsyn med henblik på at kontrollere, at denne deklaration overholdes.

Med hensyn til de på ejendommen hvilende pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Påtaleberettiget er Naturstyrelsen og Svendborg Vand A/S.

For Naturstyrelsen

Randbøl den _____

_____

Bilag D: Kort beskrivelse af forventet indretning af projektområdet

Generelle forhold og borgerinddragelse

Skovrejsningen sker i takt med at der inden for de 2 projektområder erhverves jord til skovrejsning. Dette kan se over en længere årrække.

Erhvervede arealer bliver ved skovrejsningen fredskovspligtige og skal leve op til skovlovens regler. Planlægningen sker i overensstemmelse med skovlovens formål for offentligt ejede skove. Der lægges således særlig vægt på at skabe, bevare og øge skovens biologiske mangfoldighed og sikre, at hensyn til landskab, natur, kulturmiljø, miljøbeskyttelse og friluftsliv tilgodeses – såvel eksisterende værdier, som potentialer.

Projektområdernes afgrænsning er fastlagt på baggrund af en screeningen "Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg Kommune". Screeningen har gennemgået kommuneplanlægningen og anden relevant planlægning, beskyttet natur, arter, kulturmiljø og landskabskarakteranalysen, samt potentialer og bindinger i forhold til et skovrejsningsprojekt.

Når der er erhvervet konkrete arealer til skovrejsningen, vil der forud for planlægningen blive gennemført en grundigere forundersøgelse forud for den konkrete planlægning af skovrejsningen.

I forbindelse med planlægningsprocessen for de konkrete arealer gennemføres der i samarbejde med Kommunen og Svendborg Vand A/S en borgerinddragelse, for at få borgernes gode ideer og ønsker til den nye skov og for at sikre lokal indflydelse, opsamling og brug af lokal viden i planlægningen.

Landskabsmæssige hensyn

De landskabelige forhold inddrages i forhold til planlægning af områdets fremtidige struktur, herunder planlægning for bevoksede og åbne områder, udsigtskiler, stier mm.

På lavtliggende arealer overvejes udvikling af våde skovnaturtyper. I forbindelse med skovrejsningen vil der være fokus på, at skabe en mere naturlig hydrologi, ved brydning af dræn og lukning af grøfter, så grundvandsstanden hæves.

Naturmæssige hensyn og etablering af skov

De beskyttede naturtyper inden for projektområderne består primært af små søer beliggende isoleret i større landbrugsflader. De beskyttede naturtyper vil fortsat være beskyttede af naturbeskyttelsesloven. Der etableres ikke skov inden for § 3 områderne. Ved etablering af skoven tages der hensyn til de beskyttede arealer, så de ikke påvirkes negativt, f.eks. ved at etablere skoven, så bevoksning ikke skygger for søerne. I forbindelse med planlægning af en ny skov, vil der blive foretaget en nærmere vurdering af naturtypens naturtilstand, og i det omfang det er bl.a. teknisk og økonomisk muligt, blive arbejdet med forbedring af naturtypen. F.eks. ved at nærliggende naturtyper forbindes med åbne naturarealer.
Eksisterende småbiotoper skal fremhæves i planlægningen som udgangspunkt for et større naturareal, og tilplantningen skal tage højde herfor. Ligeledes gælder i forhold til kendskabet til beskyttede arter.

Træartsvalg og skovens opbygning tilpasses de lokale forhold. Indledningsvist foretages således jordbundsmæssige og hydrologiske kortlægninger. Skoven etableres primært med

hjemmehørende træarter i blandingskulturer. Ved projektets ydergrænser etableres brede skovbryn med brug af mange forskellige oprindelige danske træ- og buskarter.

I begrænset omfang plantes også nåletræ i skoven, f.eks. som mindre bevoksninger eller som spredt indblanding i løvskoven. Nåletræerne vil, både som indblanding og i mindre bevoksninger, have rekreativ, biologisk og landskabelig værdi. Det gælder især i vinterhalvåret, hvor de vil give læ og skjul, når løvtræerne har fældet deres blade.

En del af skoven etableres ved naturlig tilgroning. Det vil sige at skoven opstår i takt med at der med vind og dyr spredes frø på arealet, som vokser op til skov og krat.

En del af området (ca. 1/3) udlægges til lysåbne arealer/lysninger for henholdsvis at skabe eller opretholde de landskabelige, rekreative og biologiske værdier. Disse arealer forvaltes med græsning, høslet eller brakpudsning.

Græsningsskov på langt sigt eller i forbindelse med minde skovområder, som erhverves i forbindelse med opkøb af landsbrugsjord, kan hvis det er muligt, indtænkes i samspil med afgræsning af nyetablerede, lysåbne naturtyper i området. Dette vil skabe skovlysninger og lysåbne skovpartier med en rig undervegetation, der bl.a. vil tilgodese insektlivet.

Projektområdet består i dag primært af marker i omdrift, der pløjes, gødskes, drænes og sprøjtes med pesticider hvert år. På arealer, der indgår i projektet, ophører denne drift, hvilket skaber rammen for en stigning i biodiversiteten i området. Egentlig skov-biodiversitet som i en gammel løvskov vil udvikles over en lang tidshorisont. Der er dog gode spredningsmuligheder fra eksisterende gamle skove i området.

Kulturmiljø
Planlægningen og skovtilplantningen skal respektere registrerede fortidsminder.
Proceduren ved statslig skovrejsning er, at Naturstyrelsen i forlængelse af opkøb af en ejendom, anmoder det ansvarlige museum om en udtalelse i henhold til museumsloven. Naturstyrelsen anvender ikke dybdepløjning i forbindelse med etablering af skov og derfor er skovrejsning sjældent problematisk i forhold til fortidsminder. Hvor der er punktvis forekomst af fortidsminder, som vil kunne ødelægges af træernes rødder, undlades plantning efter nærmere aftale med museet.

I det omfang at museet kan bidrage med viden om fortidsminderne kan denne indtænkes i den generelle formidling af området.

Miljøbeskyttelse
Et overordnet formål med projektet er at øge grundvandsbeskyttelsen i indsatsområdet ved at etablere fredskov. Det skal sikres, at der i fremtiden kan indvindes rent grundvand til drikkevand i området. Arealerne pålægges en deklaration om, at der ikke må udbringes hverken sprøjtemidler eller gødning. Sammen med fredskovspligten betyder deklarationen, at grundvandsressourcen i princippet vil være beskyttet for evigt.

Ophør med brug af gødning vil reducere udvaskningen af kvælstof til Det Sydfynske Øhav.

Den fremtidige skov vil binde øgede mængder af CO_2. Kulstofbindingen vil først og fremmest ske, hvor der etableres skov, men der vil også ske en binding af kulstof i jorden på de lysåbne arealer.

Friluftsliv
Ved skovrejsningen er der fokus på, at der er gode adgangsforhold til skoven og parkeringsmulighed. Da skovrejsning inden for et projektområde sker i etaper, efterhånden som det er muligt at købe jord, vil udvikling af god tilgængelighed være en fortløbende proces, som afhænger af hvornår, og hvor der sker opkøb.

Hele projektområdet er gennemskåret af flere større og mindre veje. Der vil derfor være kort afstand fra offentlig vej til skoven uanset hvor i området, der rejses skov.

Der er cykelsti til projektområdet både fra Svendborg og Skårup langs Nyborgvej. Desuden er der gode cykelmuligheder ad de mange småveje, som gennemskærer området. Fra den kommunalt ejede Hallingskoven kan man via banestien komme ud til det sydlige projektområde.

Øhavsstien, der er en 220 km lang vandrerute på Sydfyn og øer, og den nationale cykelrute, Østersøruten, skærer igennem det sydlige projektområde.

En ny skov vil kunne skabe rum for formidling om geologien i Det Sydfynske Øhav og dermed bidrage til udviklingen af 'Geopark Det Sydfynske Øhav'.

I planlægningsfasen afklares behovet for og lokalisering af evt. faciliteter i forbindelse med borgerinddragelse. Mængden og omfang af friluftsfaciliteter i skoven planlægges bl.a. ud fra indkomne ønsker i borgerinddragelse og de økonomiske muligheder. Etablering af friluftsfaciliteter vil ofte ske i et samarbejde med Kommunen og interessenter, der ønsker faciliteten.

I forbindelse med borgerinddragelse undersøges også interessen for at indgår partnerskaber, der tilgodeser særlige friluftsinteresser, f.eks. opsætning af Find Vej pæle til orienteringsløb.

Ved skiltning på området anvendes Naturstyrelsens skilteprogram.

Bilag E: Deklaration vedrørende forkøbsret

Matr.nr. … … … … Anmelder:

Deklaration

Efter aftale mellem Naturstyrelsen, Svendborg Kommune og Svendborg Vand A/S pålægger Naturstyrelsen hermed ejendommen matr.nr. … …, …… sogn, …… af areal … … m2/ha forkøbsret for Svendborg Kommune subsidiært Svendborg Vand A/S.

Forkøbsretten respekterer private rettigheder, der måtte være tinglyst før tinglysning af forkøbsretten.

Forkøbsretten gælder ved enhver afhændelse af ejendommen eller en del af denne.

Forkøbsretten indfries ved erlæggelse af samme købesum, som kan opnås ved salg til tredjemand.

Som dokumentation for købesummen fremlægges vurderingsudtalelse fra Vurderingsstyrelsen, der max. er 2 måneder gammel. Vurderingsstyrelsens vurdering fremsendes sammen med et udkast til købsaftale.

En udnyttelse af forkøbsretten er betinget af godkendelse fra de bevilligede myndigheder (Vurderingsstyrelsen, Finansministeriet samt evt. Finansudvalget) i overensstemmelse med reglerne i budgetvejledningen om ejendomssalg, jf. Cirkulære om salg af statens faste ejendomme.

Er der ikke senest på 3 måneders dagen for Svendborg Kommunes modtagelse af udkast til købsaftale og vurdering fra Vurderingsstyrelsen afgivet meddelelse til Naturstyrelsen om at udnytte forkøbsretten, kan denne ikke gøres gældende.

Hvor Svendborg Kommune ikke udnytter sin forkøbsret, forpligtes Naturstyrelsen til at tilbyde Svendborg Vand A/S en forkøbsret med tilsvarende svarfrist.

Hvor hverken Svendborg Kommune eller Svendborg Vand A/S vælger at udnytte sin forkøbsret, står det Naturstyrelsen frit for at sælge til tredjemand.

Med hensyn til de på ejendommen hvilende pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Påtaleretten i henhold til denne deklaration tilkommer Svendborg Kommune og Svendborg Vand A/S.

Godkendt i.h.t. lov om planlægning § 42.

Lokalplan ikke påkrævet

For Naturstyrelsen

Den … … … …

Bilag F: Deklaration om (beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg, boring m.v.)

Matr.nr. X
<landsejerlav>

Anmelder:

<Firmanavn>
<Adresse>
<Postnummer>

Deklaration

om [beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg, boring m.v.]

1. Indledning

1.1 Naturstyrelsen (herefter "Grundejeren") er ejer af ejendommen matr.nr. [- nr. og ejerlav - udfyldes], beliggende [adresse - udfyldes] (herefter "Ejendommen").

1.2 Svendborg Vand A/S (herefter "Ledningsejeren") er ejer af [beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg - udfyldes] (herefter "Ledningen"), der er etableret på Ejendommen, som vist på bilag 1(Tinglysningsrids)

1.3 Ledningsejeren har ret til, via af samarbejdsprojektet om "Skovrejsning ved Svendborg", uden yderligere betaling af vederlag herfor at have Ledningen liggende på Ejendommen og til at anvende Ledningen på de nedenfor nævnte betingelser, hvilket tiltrædes af Ledningsejeren for sig selv og eventuelle efterfølgende ejere af Ledningen og af Grundejeren for sig selv og eventuelle efterfølgende ejere af Ejendommen.

1.4 [beskrivelse af evt. bredde på plantefrit bælte omkring ledningensanlægget - udfyldes]

2. Anvendelse

2.1 Grundejeren er indforstået med, at Ledningen fungerer som [beskrivelse af, hvad Ledningen gør/hvilket formål tjener den - udfyldes].

3. Drift, vedligeholdelse, reparation og udskiftning

3.1 Ledningsejeren er ansvarlig for enhver form for drift, vedligeholdelse og reparation af Ledningen.

3.2 Ledningsejeren har til enhver tid ret til at efterse Ledningen i forbindelse med drift, vedligeholdelse og reparation af Ledningen.

3.3 Ledningsejeren har til enhver tid ret til at udskifte Ledningen, dog under forudsætning af forudgående orientering til Grundejeren.

3.4 Ved Ledningens etablering, omlægning, reparation og/eller fjernelse, forpligtes Ledningsejeren til at reetablere berørte arealer efter anvisning og aftale med Grundejer.

4. Ændringer og fjernelse

4.1 Fysiske ændringer af Ledningen og ændringer i anvendelsen af Ledningen må ikke foretages uden skriftlig tilladelse fra Grundejeren.

4.2 Hvis Ledningen tages ud af drift, er Ledningsejeren forpligtet til at fjerne Ledningen fra Ejendommen uden videre efter anmodning herom fra Grundejeren.

5. Gæsteprincippet

5.1. Det er mellem Grundejeren og Ledningsejeren aftalt, at det ulovbestemte gæsteprincip er fraveget fuldt ud for Ledningen. Det er således Grundejeren, der afholder samtlige udgifter forbundet med ethvert form for ledningsarbejde i forhold til Ledningen, herunder flytning eller ændring af Ledningen, der er nødvendiggjort af en ændring af Grundejerens anvendelse af Ejendommen. Fravigelsen af gæsteprincippet er tidsubegrænset. Fravigelsen er begrundet i, at Ledningsejeren har finansieret 57 % af arealopkøbet i forbindelse med skovrejsningsprojektet, jf. samarbejdsaftale af (indsæt dato).

6. Ansvar

6.1 Ledningsejeren er erstatningsansvarlig for enhver skade, der er forårsaget af Ledningen, arbejder på Ledningen, eller i forbindelse med etablering, drift, vedligeholdelse, reparation og udskiftning af Ledningen.

6.2 Ved uenighed mellem Grundejeren og Ledningsejeren om erstatningens størrelse fastsættes erstatningsbeløbet ved domstolene, medmindre parterne kan blive enige om at få spørgsmålet afgjort ved voldgift.

7. Dækning af udgifter og tinglysningsafgift

7.1 Ledningsejeren afholder samtlige udgifter forbundet med Ledningen, herunder udgifter i forbindelse med Ledningens etablering, drift, vedligeholdelse, reparation, udskiftning, fjernelse og arbejder på Ledningen.

7.2 Afgiften til tinglysning af nærværende servitut på Ejendommen afholdes af Ledningsejeren.

8. Deklarationsstridige forhold

8.1 Hvis Ledningsejeren ikke overholder sine forpligtelser efter nærværende deklaration, kan Grundejeren pålægge Ledningsejeren at bringe den retsstridige tilstand til ophør straks eller inden for en af Grundejeren fastsat frist. Sker dette ikke, kan Grundejeren udføre de nødvendige foranstaltninger for Ledningsejerens regning.

9. Overdragelse

9.1 Hvis Ledningsejeren overdrager Ledningen til tredjemand, har Ledningsejeren pligt til skriftligt at give Grundejeren besked herom.

10. Påtaleret og tinglysning

10.1 Påtaleretten i medfør af nærværende deklaration tilkommer Ledningsejeren.

10.2 Ved overdragelse af Ledningen til tredjemand kan Ledningsejeren ikke uden samtykke fra Grundejeren tinglyser påtegning på nærværende deklaration om skift af påtaleretten.

10.3 Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende og med respekt af de på Ejendommen tidligere tinglyste servitutter og pantehæftelser, hvorom der henvises til Ejendommens blad i tingbogen.

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Den 13. juli 2020

Skovrejsningsprojekt ved Svendborg får mulighed for fri jordfordeling

Landbrugsstyrelsen har givet betinget samtykke om fri multifunktionel jordfordeling til skovrejsningsprojektet ved Skovmølleværket nordøst for Svendborg. Jordfordelingen forventes at kunne starte til oktober.

Skovrejsningsprojektet ved Skovmølleværket er et samarbejde mellem Svendborg Vand, Svendborg Kommune og Naturstyrelsen Fyn. Formålet er at beskytte grundvand og samtidig etablere offentlig, bynær og rekreativ skov inden for to projektområder på tilsammen 540 ha.

Det er Naturstyrelsen, som kommer til at rejse skoven, og forinden skal jorden erhverves. Naturstyrelsen kan købe de konkrete arealer eller bytte med andet jord gennem en jordfordeling.

Jordfordeling er en frivillig arealomlægning, hvor mange lodsejere køber og sælger jord på én gang, og hvor der samtidig erhverves jord til skovrejsningen.

”Vi er rigtig glade for det betingede samtykke, da vi ved at der er interesse for det”, udtaler skovrider Jakob Harrekilde Jensen, Naturstyrelsen Fyn og fortsætter ”Vi forventer at vores samarbejdsaftale med Svendborg Vand og Svendborg Kommune om skovrejsning kan underskrives til september, og hvis Landbrugsstyrelsen til oktober vurderer at der kan igangsættes en jordfordeling, kan vi tage det første skridt i retning af en realisering af skovrejsningsprojektet”.

Det vurderes, at en fri multifunktionel jordfordeling kan spare skovrejsningsprojektet for en udgift på ca. 3,8 mio. kr.

Skovrejsningsprojektet ved Skovmølleværket omfatter 2 områder på i alt 540 ha. Områderne er valgt ud fra grundvandsinteresser og kommunens øvrige planlægning i kommuneplanen herunder områder, hvor der ønskes skovrejsning. Foruden beskyttelse af indvindingsområdet til Skovmølleværket, som bidrager med 20-25 % af kommunens drikkevand, og flere muligheder for rekreativt friluftsliv, vil skovrejsningen også bidrage med CO_2 optag, reducere udvaskningen af kvælstof til Svendborgsund og skabe nye naturområder.

Forslaget til samarbejdsaftale er pt. i høring med den tilhørende miljørapport frem til den 9. august 2020.

Yderligere oplysninger:
Skovrider Jakob Harrekilde Jensen, Naturstyrelsen Fyn, tlf. 7254 3550 / 4178 2043, mail: har@nst.dk

Flere informationer om skovrejsningsprojektet:
https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/skovrejsning-ved-svendborg/

Faktaark

Multifunktionel jordfordeling er en ny pilotordning under Landbrugsstyrelsen, hvor formålet er at sammentænke forskellige hensyn i det åbne land, som f.eks. natur, miljø, klima og friluftsliv og samtidig give lokale landmænd mulighed for en bedre arrondering (samling af jordarealer) af deres ejendom

Ved multifunktionel jordfordeling gives der først et betinget samtykke, som betyder at Landbrugsstyrelsen gennemfører en forundersøgelse, hvor de taler med lodsejerne og afklarer muligheden for at gennemføre en jordfordeling.

Hvis Landbrugsstyrelsen vurderer, at der er tilstrækkelig interesse for jordfordeling gives et endeligt samtykke, og den egentlige jordfordeling kan igangsættes. En jordfordeling kan tage omkring 2 år.

Forventet tidsplan:

Juli	Landbrugsstyrelsen igangsætter forundersøgelse.
9. august	Høring af Miljøvurdering af forslag til samarbejdsaftale afsluttes.
August	Der udarbejdes en sammenfattende redegørelse, hvor der tages stilling til, om miljøvurderingen og høringssvarene giver anledning til justering af samarbejdsaftalen. Evt. justering af samarbejdsaftalen. Herefter godkendes samarbejdsaftalen endelig af Svendborg Vands bestyrelse, Svendborg Kommunes byråd og Naturstyrelsen.
September	Samarbejdsaftale forventes underskrevet af Svendborg Vand, Svendborg Kommune og Naturstyrelsen
Oktober	Landbrugsstyrelsen vurderer om der kan gives endelig samtykke til fri jordfordeling.
Oktober	Forhandlinger om jordfordeling kan starte, hvis der gives endelig samtykke af Landbrugsstyrelsen.

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Forslag til Samarbejdsaftale om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg

SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

Indhold

1. Indledning 4

1.1 **Samarbejdsaftalen** 5

2. Integration af miljøhensyn i samarbejdsaftalen 7

3. Miljøvurdering af miljøfaktorerne 9

4. Høringsvar 14

4.1 Grundvandsbeskyttelse 14

4.2 Kommuneplan 17

4.3 Skovbyggelinjen (Naturbeskyttelseslovens § 17) 18

4.4 Skovens placering 19

4.5 Udsigt 19

4.6 Planteafstand og skygge fra skoven 20

4.7 Skovens optag af CO_2 sammenlignet med en økologisk kornmark 21

4.8 Friluftsliv 22

4.9 Økonomi, jordpris og ejendomsværdi 23

4.10 Information, høring og politisk proces 25

4.11 Miljøvurdering af samarbejdsaftalen 27

4.12 Fejl i materialet/screening af potentielt skovrejsningsprojekt 27

4.13 Kulturmiljø 28

5. Valg af skovrejsning/projektområdet 30

6. Sammenfatning 31

6.1 Miljørapport og samarbejdsaftalen 31

6.2 Høringssvar og samarbejdsaftalen 32

7. Opfølgning på samarbejdsaftalen 33

8. Bilagsoversigt 34

Bilag 1: Samarbejdsaftalen (selvstændigt bilag) 34

Bilag 2: Miljørapport (selvstændigt bilag) 34

Bilag 3: Hvidbog over høring af miljøvurdering (selvstændigt bilag)..... 34

Bilag 4: Høringssvar.....35

1. Indledning

Svendborg Vand A/S tog primo 2019 kontakt til Svendborg Kommune og Naturstyrelsen Fyn for at undersøge muligheden for sammen at etablere en fælles bynær og grundvandsbeskyttende skov. Et sådant skovrejsningsprojekt, gennemført ved opkøb af jorder, etablering af skovebevoksning og lysåbne arealer og med mulighed for friluftsliv, vil kunne bidrage med mange samfundsmæssige goder.

Svendborg Vand A/S initiativ var begrundet med at en stor del af vandforsyningen til Svendborgs borgere kommer fra et område nordøst for Svendborg by. Drikkevandsforsyningen i Svendborg Kommune er truet af forurening med pesticider og nedbrydningsprodukter. Svendborg Vand A/S ønsker derfor at iværksætte en langsigtet, aktiv indsats for at beskytte indvindingsområdet.

Svendborg Kommune ejer 290 ha skov fordelt på 21 skove, hvoraf de fleste er mindre skove beliggende mellem byens bydele. Der er et stort pres på de kommunale skove fra mange forskellige brugere. Der er ingen bynære statslige skove i Svendborg Kommune. Svendborg Kommune har i en årrække ønsket mere skov ved Svendborg. Skovrejsning indgår desuden i kommunens reviderede klimapolitik og understøtter kommunens mål for rent grundvand og øget biodiversitet. Derfor har der de seneste år været afsat en årlig bevilling til skovrejsning.

Naturstyrelsen har i 30 år arbejdet med skovrejsning og har etableret over 100 bynære og grundvandsbeskyttende skove i Danmark, herunder adskillige på Fyn. Det er bl.a. sket i samarbejde med kommuner og vandforsyninger. Svendborg er Fyns 2. største by med 27.000 indbyggere. Derfor giver det god mening også at arbejde for en større bynær rekreativ skov tæt på borgerne i Svendborg.

Alle partnere har således interesse i et fælles skovrejsningsprojekt. Ved at samarbejde med de øvrige partnere vil der i fællesskab kunne skabes synergi mellem interesser og en større skovrejsning.

På baggrund af den fælles interesse for et grundvandsbeskyttende og bynært skovrejsningsprojekt ved Svendborg, gennemførte partnerne i 2019 en screening af et potentielt projektområde for skovrejsningsprojektet i forhold til hver af de 3 partneres interesser, herunder grundvandsbeskyttelse og bynær skov, og i forhold til planlægningsmæssige bindinger, potentialer m.v.

Screeningsrapporten har været beslutningsgrundlag for en geografisk projektafgrænsning og projektets skala. På baggrund heraf er der udarbejdet et forslag til samarbejdsaftale om grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg. Forslag til samarbejdsaftalen er godkendt af projektets partnere i 2019. Forud for underskrift af samarbejdsaftalen er der nu gennemført en miljøvurdering af selve aftalen.

1.1 **Samarbejdsaftalen**

En forudsætning for at Naturstyrelsen kan erhverve jord og rejse skov er, at der er indgået en samarbejdsaftale med partnerne om økonomisk at ville bidrage til skovrejsningen.

Samarbejdsaftalen fastlægger de formelle rammer for partnernes samarbejde om skovrejsningen. Aftalen omfatter således:

- Skovrejsningens geografiske afgrænsning og skala.
- Finansiering af skovrejsningen og samarbejdsaftalens varighed.
- Partnernes roller i forhold til skovrejsningen.

Finansiering af skovrejsningen og samarbejdsaftalens varighed

På baggrund af projektets skala og skønnede omkostninger til erhvervelse og anlæg, er der opstillet et budget for projektet. På den baggrund har partnerne aftalt en fordeling af finansieringen, figur 1.

Samarbejdsaftalen løber i 20 år, mens Svendborg Vand A/S´ og Svendborg Kommunes medfinansiering kan ske over en 30-årig periode. Aftalen rummer mulighed for justering og kan opsiges af partnerne.

Omkostninger	**Naturstyrelsen**	**Svendborg Vand A/S**	**Svendborg Kommune**	**Sum**
Omkostninger ved arealerhvervelser	26.460.000	47.250.000	20.790.000	94.500.000
Omkostninger ved anlæg af skoven	27.000.000	0	0	27.000.000
Totalomkostninger	53.460.000	47.250.000	20.790.000	121.500.000

Omkostninger	**Naturstyrelsen**	**Svendborg Vand A/S**	**Svendborg Kommune**
Fordeling af omkostninger ved arealerhvervelser	28 %	50 %	22 %
Fordeling af omkostninger ved anlæg af skoven	100 %	0 %	0 %
Fordeling af total-omkostninger	44 %	39 %	17 %

Figur 1: Tabellen øverst viser fordelingen af omkostninger til arealerhvervelser og anlæg af skoven, såfremt hele det foreslåede skovrejsningsprojekt realiseres. Beregningen er baseret på en anslået gennemsnitlig hektarpris på 175.000 kr. og udgifter til anlæg af skoven på 50.000 kr. pr. hektar. Tabellen nederst viser partnernes procentvise fordeling af omkostninger ved arealerhvervelser og anlæg af skoven.

Partnernes roller i forhold til skovrejsningen

På baggrund af samarbejdsaftalen kan Naturstyrelsen erhverve ejendomme til skovrejsning.

Aftalen giver Svendborg Vand A/S ret til at pålægge deklarationer om forbud mod brug af gødskning og pesticider på de erhvervede arealer. Desuden får Svendborg Vand A/S mulighed for at etablere nye kildepladser med tilhørende adgangsveje, foretage de nødvendige forudgående hydrologiske undersøgelser samt placere indvindingsboringer og råvandsledninger i nødvendigt omfang.

Efter køb af arealer til skovrejsning gennemfører Naturstyrelsen sammen med Kommunen og Svendborg Vand A/S en borgerinddragelsesproces i forbindelse med planlægningen for etablering af skov, lysåbne arealer og friluftsliv på de konkrete arealer, som erhverves til skovrejsningen.

2. Integration af miljøhensyn i samarbejdsaftalen

Forud for udarbejdelse af samarbejdsaftalen blev der i 2019 fastlagt et fælles interesseområde for samarbejdet. Inden for interesseområdet blev der gennemført en screening, som omfattede følgende temaer:

- Kommuneplanlægning og anden relevant planlægning
- Beskyttet natur, fortidsminder m.v.
- Grundvand
- Rekreative muligheder
- Klima

Alle partnere havde ønsker om en større skovrejsning for at tilgodese partnernes interesser i forhold til projektet. På baggrund af screeningen blev der afgrænset 2 projektområder på tilsammen ca. 540 ha, som vist på kortet nedenfor.

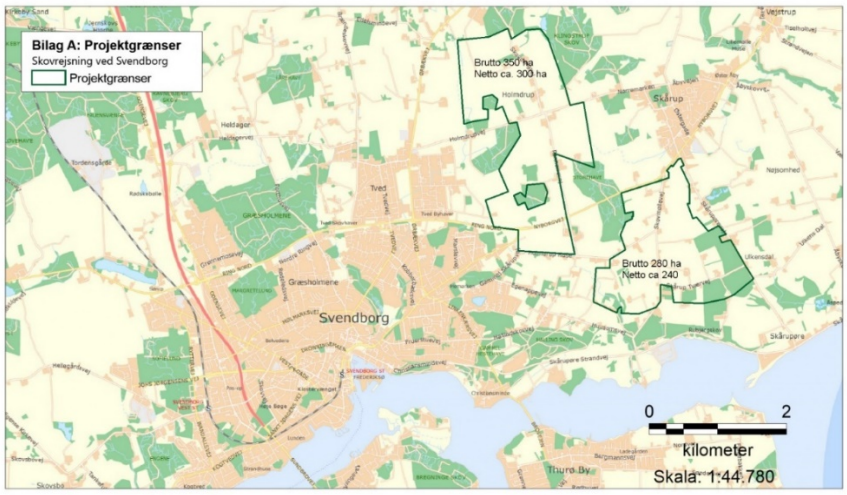

Figur 2: Geografisk placering og afgrænsning af projektet.

Den geografiske afgrænsning er således baseret på ovennævnte screenings-temaer, som i vid udstrækning overlapper med de miljøfaktorer, som miljøvurderingen omfatter. Således er der i udviklingen af projektet taget højde for en række miljøhensyn:

- Landskab. Afgrænsning af projektområdet for skovrejsningen er tilpasset kommuneplanens beskyttelsesinteresser. Den sydøstlige del af det sydligste projektområde ligger inden for kystforlandet. Planlægningen af skovrejsning sker i samarbejde med Svendborg Kommune, så det sikres at planlægningen

for arealet ved evt. køb af jord til skovrejsning i dette område, sker med varetagelse af landskabelige hensyn og i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

- Vand. Afgrænsning af projektområdet for skovrejsningen er tilpasset Svendborg Vands interesse i beskyttelse af indvindingsoplandet til Skovmølleværket.
- Menneskers sundhed. Afgrænsning af projektområdet for skovrejsningen er sket, så der vil være god tilgængelighed til de 2 projektområder i forhold til rekreativt brug.

Når samarbejdsaftalen er godkendt, er der skabt en ramme for opkøb af jord til skovrejsning. Den konkrete skovrejsning gennemføres i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for statslig skovrejsning. Disse retningslinjer udstikker regler for, hvordan en række miljøforhold håndteres på det konkrete planlægningsniveau, således at der i forbindelse med gennemførelse af skovrejsningen sker en afbødning/afværgelse af negative påvirkninger.

3. Miljøvurdering af miljøfaktorerne

Der er i foråret 2020 udarbejdet en miljøvurdering af samarbejdsaftalen, jf. miljørapporten bilag 2. På baggrund af en afgrænsningsrapport er der udvalgt 9 miljøfaktorer til nærmere miljøvurdering. Miljøvurderingen af indvirkningen på de enkelte faktorer fremgår nedenfor.

Miljøfaktor	**Vurderingskriterie**	**Indikator**	**Miljøvurdering**
Biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna	Påvirkning af biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna	Udvikling og fremme af biologisk mangfoldighed og udvikling af ny flora, fauna og natur. Ændring af forvaltningen af nuværende biodiversitet, flora og fauna og forventet effekt af dette. Sammenhæng mellem naturarealer/gamle skove.	Positiv. Positiv. Positiv.
Befolkningens og menneskers sundhed	Påvirkning af sundhed og rekreative interesser. Skyggekast fra skoven på beboelse og have Påvirkning af adgangen til rent drikkevand	Adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv. Højstammede træers afstand til naboejendomme. Ændring af forvaltning af arealerne, så der ikke sker forurening af drikkevandet.	Positiv/negativ. Negativ. Positiv.
Jordbund og jordarealer	Påvirkning af jordbundsforhold og jordarealer.	Ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse, som følge af etablering af skov og lysåbne arealer.	Positiv.
Vand	Påvirkning af drikkevandsinteresser, grundvand og vandmiljø.	Ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse.	Positiv.

Luft og klimatiske faktorer	Påvirkning af luft og klima.	Skovrejsningens binding af CO_2 og substitutionseffekt (f.eks. ved at træ erstatter beton og stål i byggeri).	Positiv.
Materielle goder	Påvirkning af landbrugsbedrifters erhvervsmæssige interesser.	Naturstyrelsens procedure for opkøb af landbrugsejendomme inden for projektområdet. Udvikling af ammoniakfølsom skov.	Positiv/negativ Neutral.
Landskab	Påvirkning af landskabet.	Skovrejsningens tilpasning til landskabsområdet Skårup Moræneflade.	Positiv.
Kulturarv og arkæologisk arv	Påvirkning af kulturarv og arkæologisk arv.	Naturstyrelsens forvaltning af kulturarv og arkæologisk arv.	Positiv.
Kumulative effekter	Kumulativ påvirkning af miljøet.	Den kumulative effekt på miljøfaktorer, som følge af at skovrejsningen gennemføres i stor skala og/eller skovrejsningens multifunktionalitet.	Positiv.

Miljøvurdering af de 9 miljøfaktorer viser, at skovrejsningsprojektet vil have en positiv indvirkning på 7 miljøfaktorer, mens skovrejsningen kan have en negativ påvirkning på 2 miljøfaktorer, som er menneskers sundhed og materielle goder.

Miljøfaktoren menneskers sundhed
For miljøfaktoren menneskers sundhed vurderes i miljørapportens afsnit 6.3.2, at skovrejsningen vil kunne have en negativ skyggepåvirkning de steder, hvor naboejendommes beboelser og haver med tiden kan blive påvirket af skygge fra skoven.

Inden for projektområdet ligger landsbyer, fritidsejendomme med små jordstykker og beboelser med have. Desuden ligger der ejendomme med boliger og haver uden for projektområdet, som grænser op til projektet.

Plantning af skov, på landbrugsarealer, som tidligere har været dyrket med lave afgrøder kan påvirke lysforholdene ved en naboejendom. Lodsejere foretrækker generelt, at der er sollys ved boliger og haver. Sollys har betydning for menneskers psykiske sundhed.

I nogle tilfælde har lodsejerne etableret en beplantning på grunden eller i kanten af grunden, som påvirker mængden af naturlig lys ved boligen. I disse situationer vil skovrejsningen ikke nødvendigvis medføre en mærkbar reduktion af lystilgangen til bolig og have. Andre ejendomme ligger mere åbent i landskabet.

I de situationer, hvor husejeren ikke har etableret skyggegivende beplantning, vil skovrejsningen efterhånden, som skoven vokser op til højstammet skov, kunne give en skyggepåvirkning. Omfanget af solskinstimer varierer hen over året. Skyggen fra skoven afhænger af ejendommens beliggenhed i forhold til skoven (nord, syd, øst eller vest), hvor tæt boligen ligger på skoven, terrænforhold, årstiden, som har betydning for hvor højt solen står på himlen, og tidspunktet på dagen.

Når Naturstyrelsen har købt jord til skovrejsning gennemføres en forundersøgelse forud for den konkrete planlægning af skovens udformning. Skoven planlægges bl.a. ud fra det kendskab forundersøgelsen giver til de lokale forhold, Naturstyrelsens retningslinjer for skovrejsning og dialog med borgere/naboer om ideer og forslag til skovrejsningen i forbindelse med borgerinddragelse om planen.

Én af Naturstyrelsens retningslinjer fastlægger regler for i hvilken afstand fra naboejendommens matrikelgrænse, der må plantes på de strækninger, hvor skoven grænser op til bolig og have. Afstanden afhænger af ejendommens beliggenhed i forhold til skoven. Når skoven ligger vest og syd for ejendommens bolig og have skal holdes en planteafstand på 30 meter fra skel. Ligger skoven nord eller øst for bolig og have skal holdes en planteafstand på 15 meter til skel.

Når der er købt jord til skovrejsning vil der i forlængelse af forundersøgelsen ske en konkret planlægning for udformningen af skoven. I den forbindelse besluttes om skovkanten skal trækkes yderligere væk fra boliger end retningslinjerne foreskriver ud fra en samlet afvejning af interesser i forhold til skovrejsningen.

Ved skovrejsning omkring landsbyer eller en klynge af huse vil der således ud fra en vurdering af landskabet og kulturmiljøet ofte blive etableret lysåbne arealer op mod bebyggelsen, så skovens kant bliver trukket længere væk fra landsbyen end kravet i ovennævnte retningslinjer.

I skovens yderkant plantes skovbryn, som primært består af buske og i mindre omfang af træer. Det betyder, at afstanden fra skovens matrikelgrænse (og dermed naboens bolig og have) og til træer, som med tiden kan blive ca. 25 meter høje øges. Bredden på skovbrynet afhænger af hvilket verdenshjørne skovbrynet ligger ud til. I den nordlige og vestlige kant af skoven etableres skovbryn i 20 meters bredde. I den sydlige og østlige kant etableres skovbryn i 10 meters bredde.

Da skovens kant trækkes 15-30 meter væk fra matrikelgrænsen, og skovens yderste del består af et skovbryn, primært med buske, vil den bagvedliggende skov, der med tiden kan blive til højstammet skove, have en afstand på mellem

25 – 50 meter fra skel til naboens bolig og have. Tiltagene afbøder skovens skyggevirkning.

Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsning i samarbejdsaftalens 20 årige periode, er det ikke muligt nøjagtigt at forudsige omfanget af boliger, som vil blive negativt påvirkede af skygge, og hvor omfattende det vil være i forhold til årstid og tid på dagen. Flere ejendomme har bevoksning på deres ejendomme, som betyder, at ejendommene allerede er påvirkede af skygge fra højstammede træer. Skovrejsningen vil i de situationer ikke medføre en mærkbar forøgelse af skygge.

Naturstyrelsens generelle retningslinjer suppleret med evt. yderligere afstand mellem hus/have og skovkant ud fra konkrete vurderinger vurderes at være tilstrækkelige til at reducere/afbøde negativ skyggevirkninger. I forbindelse med borgerinddragelsen med dialog om den konkrete plan har borgerne og naboer mulighed for at komme med ideer og forslag til planen, som vil indgå i den samlede afvejning af planen.

Den konkrete plan for skovrejsning skal VVM-screenes i henhold til miljøvurderingslovens afsnit III, jf. afsnit 3. Den konkrete plan vil som nævnt ovenfor bl.a. vise skovens placering i forhold til tilgrænsende ejendomme, herunder hvor der er holdt afstand i henhold til retningslinjerne, hvor der evt. er holdt en øget afstand, og hvor der placeres lysåbne arealer i forhold til landsbyer og tilstødende ejendomme. Det betyder, at der på det tidspunkt vil være et godt grundlag for at foretage miljøvurderingen i forhold til skygge. VVM-screeningen af den konkrete plan sendes i offentlig høring.

Af ovennævnte grunde giver miljøvurderingen ikke anledning til at justere i forslaget til samarbejdsaftalen.

Miljøfaktoren materielle goder
For miljøfaktoren materielle goder vurderes i miljørapportens afsnit 6.7, at skovrejsning både kan have en positiv og negativ påvirkning af landbrugsbedrifter afhængig af den enkelte landbrugsbedrifts erhvervsmæssige interesser.

For lodsejere, som ikke har interesse i at udvide deres landbrugsbedrifter, men på et tidspunkt i projektets 20-årige periode ønsker at sælge deres ejendom, kan indvirkningen være positiv, da Naturstyrelsen kan være en mulig køber.

For lodsejere, som har det meste af ejendommen beliggende inden for projektområdet og på et tidspunkt ønsker at udvide ejendommen med nærliggende jord, kan indvirkningen være negativ, hvis andre lodsejere i projektområdet foretrækker at sælge til Naturstyrelsen. På tilsvarende vis vil en lodsejer dog også kunne opleve konkurrence fra andre lodsejere, som har interesse i den samme ejendom og køber den pågældende ejendom, da sælgere frit kan vælge, hvem de vil sælge til.

Salg af jord til skovrejsningen er baseret på frivillighed og kan enten ske gennem direkte skødehandler eller gennem en jordfordeling. Begge typer af handler kan anvendes i hele den 20-årige projektperiode efter behov.

Lodsejeres mulighed for at deltage i jordfordeling har en afbødende virkning og kan være positiv for den enkelte lodsejer, hvis en jordfordeling resulterer i en forbedret arrondering, eller at der erhverves mere jord, end der afgives.

Landbrugsstyrelsen har i maj 2020 igangsat en ny type jordfordeling – multifunktionel jordfordeling – som giver mulighed for en jordfordeling, som på én gang både arbejder aktivt med at købe jord til skovrejsning, samtidig med at der arbejdes aktivt med at forbedre arronderingen af landbrugsejendomme, som deltager i jordfordelingen. Lodsejere, som deltager jordfordelingen, skal ikke betale for udarbejdelse af skøder, tinglysning, omkostninger til landinspektør m.v.

Da denne nye jordfordeling skaber de bedste muligheder for at tilgodese lodsejere i forbindelse med køb af jord til projektet, har Naturstyrelsen i maj 2020 søgt om skovrejsningsprojektets deltagelse i en multifunktionel jordfordeling. Naturstyrelsen har efterfølgende fået betinget tilsagn om fri jordfordeling og har nu igangsat en forundersøgelse, hvor der i dialog med lodsejerne undersøges muligheden for frivilligt salg af jord til projektet gennem jordfordelingen, samtidig med, at der gennem jordfordelingen søges opnået en bedre arrondering af de landbrugsbedrifter, som har interesse i dette.

På den baggrund giver miljøvurderingen ikke anledning til at justere i forslaget til samarbejdsaftalen.

4. Høringsvar

Der er modtaget 21 høringssvar. Heraf ét høringssvar fra én berørt myndighed og 20 fra borgere. Høringssvarene fremgår i deres fulde udstrækning af bilag 4. I hvidbogen bilag 3 gives et kort resume af de enkelte høringssvar og opfølgning på høringssvaret.

Nedenfor laves en tematisk gennemgang af høringssvarene, og hvordan de er taget i betragtning i forhold til samarbejdsaftalen og miljørapporten.

4.1 Grundvandsbeskyttelse

Høringssvar nr. 1b, 2, 3, 6, 7, 8, 11,12, 14, 15, 16, 17, 18, 19 og 20.

Økologi som alternativ til skovrejsning

Økologisk drift bidrager til grundvandsbeskyttelsen, da arealerne drives uden brug af pesticider. I de områder, hvor pesticider udgør en stor grundvandstrussel, er økologisk drift derfor et stort plus. Sigtet med grundvandsbeskyttelsen er dog at få en varig beskyttelse af grundvandet. Arealer der dyrkes økologisk i dag drives ikke nødvendigvis økologisk om 5, 10 eller 20 år. Ved skovrejsning får man en varig beskyttelse af grundvandet i kraft af deklarationen, der tinglyses på arealerne, som er omfattet af skovrejsningen, og sidst men ikke mindst via fredskovbestemmelserne i Skovloven. Derudover vil der i forbindelse med en skovrejsning ikke blive anvendt nogen form for gødning, hvorved grundvandet ikke belastes med nitrat. Der vil desuden ikke blive tilført gylle, som kan indeholde stoffer, der kan påvirke grundvandet.

En varig beskyttelse af grundvandet kan opnås via dyrkningsaftaler. I praksis er det dog særdeles vanskeligt at indgå varige dyrkningsaftaler om pesticidfri drift med økologiske landmænd. Udbetales der erstatning i forbindelse med indgåelse af en dyrkningsaftale, forhindrer det nemlig den økologiske landmand i at opretholde "økologisk arealtilskud" jf. Landdistriktsprogrammet 2014-2020. Incitamentet til at indgå en varig dyrkningsaftale er derfor meget begrænset.

Dyrkningsaftaler som alternativ til skovrejsning

Grundvandet kan også beskyttes ved at indgå varige dyrkningsaftaler med øvrige lodsejere. Det vil også kunne blive aktuelt indenfor oplandet til Skovmølleværket, i de områder, hvor det ikke er muligt at erhverve jord med henblik på skovrejsning, og hvor der er et behov for en målrettet indsats med henblik på at beskytte grundvandet. Når partnerne foretrækker at benytte skovrejsning som virkemiddel, skyldes det, at skovrejsning både medfører en effektiv beskyttelse af grundvandet imod pesticider (og nitrat) og samtidig sikrer en varig beskyttelse af grundvandet via fredskovbestemmelserne i Skovloven.

Indsats overfor brug af pesticider i private haver

I et høringssvar opfordres der til, at der også ses nærmere på anvendelse af pesticider i private haver. Her kan oplyses, at Svendborg Kommune allerede i 2007 i forbindelse med indsatsplanerne for Svendborg området udsendte en folder, der opfordrede borgerne til at spare på sprøjten og hente hakken:

https://www.svendborg.dk/sites/default/files/spar_paa_sproejten_hent_hakken.pdf

Der er siden blevet meget mere fokus på privates anvendelse af pesticider. Det er bl.a. i forbindelse med Tillægsaftale til pesticidstrategien blevet bestemt, at salget af koncentrerede pesticider til private ikke længere er tilladt. Forbuddet trådte i kraft den 1. juli 2020.

Der er også udarbejdet flere pjecer og kampagner om problemstillingen. Danske Vandværker har blandet andet klistermærker med teksten: 'Sprøjtefri have', som man kan sætte på postkassen og flere grupper er dannet på facebook med fokus på at beskytte naturen og grundvandet.

Der vil blive fulgt op på problemstillingen, når Svendborg Kommune skal udarbejde en samlet indsatsplan for grundvandsbeskyttelsen i kommunen.

Statens grundvandskortlægning

Der henvises i flere af høringssvarene til den statslige grundvandskortlægning og den forestående revision. Der opfordres til at afvente resultaterne inden der tages stilling til, hvilken indsats, der skal gøres med henblik på at beskytte grundvandet. Det er dog i denne sammenhæng vigtigt at understrege, at der ikke ligger nye kortlægningsaktiviteter til grund for den forestående revision. Baggrunden for revisionen er således ikke ny viden, men derimod ønsket om en samlet model for hele Fyn. Når modellen foreligger, vil der blive foretaget en genberegning af indvindingsoplande, og der vil blive udpeget boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) samt indsatsområder med hensyn til nitrat.

Indvindingsoplande:

Genberegningen af indvindingsoplandene vil, som påpeget i et af høringssvarene, tage udgangspunkt i en transporttid af grundvandet på 200 år. Det er væsentligt mere end den transporttid på 100 år, der er blevet benyttet hidtil. Det vil alt andet lige medføre udpegning af større indvindingsoplande. Det spiller dog ikke en afgørende rolle i denne sammenhæng, da det under alle omstændigheder er de dele af indvindingsoplandene, hvor transporttiden til kildepladserne er relativt kort, der har størst interesse med hensyn til beskyttelse af grundvandet, da det er i disse områder effekten af grundvandsbeskyttelsen er størst. Indsatsbehovet bliver derfor som udgangspunkt ikke større fordi der benyttes en transporttid på 200 år fremfor en transporttid på 100 år.

Afgrænsningen af de to projektområder er dog ikke alene baseret på beregninger af indvindingsoplandenes beliggenhed. Partnerne har også set på, hvor der er mulighed for at etablere nye indvindingsboringer, da Vand og Affald A/S har planer om udvidelse af Holmdrup Kildeplads med 2 nye indvindingsboringer i de kommende år. For at belyse det gennemførte Vand og Affald A/S i foråret 2019 en geofysisk kortlægning af undergrunden i området omkring Holmdrup med henblik på at identificere områder, hvor magasinforholdene er gunstige. Resultaterne fra den kortlægning er blevet benyttet i forbindelse med afgrænsningen af projektområdet ved Holmdrup.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO):

Den nuværende afgrænsning af projektområderne, der er omfattet af samarbejdsaftalen, vil være dækkende for størstedelen af den indsats, der skal gennemføres med henblik på at beskytte grundvandet indenfor BNBO. Det skyldes, at der i så vid udstrækning som muligt er foretaget en afgrænsning af projektområderne, hvor arealer i den umiddelbare nærhed af indvindings-boringerne tilknyttet Skovmølleværket er inkluderet. Undtagelsen er indvindingsboringerne på den vestlige del af Skovmølle Kildeplads samt den sydligste af indvindingsboringerne på Holmdrup Kildeplads, der er placeret i kanten af projektområderne, og hvor der derfor må forventes udpegning af BNBO. Det er dog ikke muligt at udvide projektområderne af den grund da landskabelige hensyn og planmæssige forhold forhindrer det. I disse områder vil der derfor være behov for en supplerende indsats i form af dyrkningsaftaler med henblik på at beskytte grundvandet indenfor BNBO.

Indsatsområder:

I forbindelse med revisionen af grundvandskortlægningen foretages som nævnt ovenfor også en revision af den statslige udpegning af indsatsområder med hensyn til nitrat. Indsatsområder med hensyn til nitrat udpeges som udgangspunkt i områder med mindre end 15 meter reduceret og sammenhængende lerdække over grundvandsmagasinet. Det er tilfældet på Skovmølle Kildeplads. Det er dog vigtigt at have for øje, at den største trussel imod grundvandets kvalitet indenfor oplandet til Skovmølleværket ikke er nitrat, men derimod pesticider. Grundvandet kan også være sårbart overfor forurening med pesticider i områder med mere end 15 meter ler over grundvandsmagasinet. Det er tilfældet på Holmdrup Kildeplads, hvor et tykt lerdække ikke har været til hinder for en udbredt forurening af grundvandet med pesticider. I forbindelse med statens grundvandskortlægning bliver der ikke udpeget indsatsområder med hensyn til pesticider. Indsatsen skal i stedet baseres på en konkret vurdering af indsatsbehovet. I oplandet til Skovmølleværket er det først og fremmest den meget udbredte forurening af grundvandet med pesticider, der ligger til grund for

vurderingen af indsatsbehovet jf. "Screening af potentielt skovrejsningsprojekt ved Svendborg".

Forureningskilder

Det er påpeget i et høringssvar, at de "uønskede stoffer" (pesticidrester i form af DMS og DPC m.v.), der findes i grundvandet ikke kan relateres til den nuværende drift af arealerne i området. Det er korrekt. Fund af pesticider og pesticidrester i grundvandet afspejler arealanvendelsen på tidspunktet, hvor grundvandet blev dannet. Kvaliteten af grundvandet, der indvindes på Skovmølleværket, er derfor et resultat af den historiske arealanvendelse i en periode, hvor anvendelse af moderstofferne til DMS (tolylfluanid og dichlofluanid) samt DPC (chloridazon) var udbredt. Det er dog heller ikke hensigten med skovrejsning at beskytte grundvandet imod fortidens pesticider. Hensigten er derimod at beskytte grundvandet imod de pesticider, der anvendes i dag og i fremtiden.

Der anføres i et høringssvar, at pesticidpunktkilder (mergelgrave er nævnt som et eksempel), er en større trussel imod grundvandets kvalitet end fladebelastningen. Der er ingen tvivl om, at pesticidpunktkilder også spiller en rolle i den forurening, der i dag ses af grundvandet indenfor oplandet til Skovmølleværket. Med henblik på at undersøge om det er muligt at opspore pesticidpunktkilderne, er der indgået et partnerskab mellem Region Syddanmark, Svendborg Kommune og Vand og Affald A/S. I forbindelse med partnerskabet er der bl.a. taget talrige vandprøver fra boringer og brønde indenfor oplandet til Skovmølleværket. Der er også taget vandprøver fra vandløbene i området. Dermed fås et meget mere nuanceret billede af forureningens udbredelse og et bedre grundlag for at kunne identificere punktkilderne og om muligt gøre en indsats for at få ryddet op. Det forventes at resultaterne af dette arbejde afrapporteres i slutningen af 2020.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.2 Kommuneplan

Høringssvar nr. 1b, 7, 16, 17, 18 og 19.

Høringssvarene konkluderer, at skovrejsningsprojektet er i strid med kommuneplanens bestemmelser for dele af området, blandt andet kystforlandet og indsigterne til eksisterende skovbryn.

Det er korrekt, at mindre dele af skovrejsningsområdet mod syd ligger indenfor kystforlandet, hvor kommuneplanens mål er "Beskyt". Her kan der alene ske ændret arealanvendelse, som ikke nedtoner områdets landskabelige værdier. Derfor fremgår det også af miljørapporten, at skovrejsning vil ske i overensstemmelse med kommuneplanens målsætninger. Hvis Naturstyrelsen erhverver

jord til skovrejsning inden for dette område, vil det betyde, at områderne primært vil blive udlagt som lysåbne arealer.

Med hensyn til bevarelse af indsigterne til eksisterende skovbryn som i Storehaveskoven, der strækker sig nord og syd for Nyborgvej, så er det korrekt, at følgende fremgår af kommuneplanen: *Skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse.* Hvis Naturstyrelsen erhverver jord til skovrejsning inden for dette område, vil det betyde, at områderne mellem eksisterende skovbryn og nye skovbryn vil blive udlagt som lysåbne arealer.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.3 Skovbyggelinjen (Naturbeskyttelseslovens § 17)

Høringssvar nr. 1b, 4, 9, 11, 12, 16, 17, 18 og 19.

En række høringssvar vedrører skovbyggelinjen og bekymringen for de begrænsninger skovbyggelinjen medfører ved ønske om byggeri på ejendomme, som kommer til at ligge inden for skovbyggelinjen. I flere enslydende høringssvar beskrives skovbyggelinjen, som hørende under skovlovgivningen. Det er ikke korrekt. Skovbyggelinjen hører under naturbeskyttelseslovens regler om beskyttelseslinjer.

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 17, at der omkring offentlig skov er en skovbyggelinje på 300 meter. Det betyder, at der ikke må placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 meter fra skoven. Formålet med skovbyggelinjen er at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet og at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for dyr og planter. Der er en række undtagelser fra forbuddet, bl.a. byggeri der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom, og som opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Input fra SK vedr. landbrug med industrikarakter.

Skovrejsningen vil således betyde, at der umiddelbart kommer en skovbyggelinje på 300 meter fra skovens kant. Det fremgår derfor af samarbejdsaftalens § 11, at partnerne er enige om, at Svendborg Kommune søger Miljøstyrelsen om en indskrænkning af skovbyggelinjen omkring skoven fra 300 meter til 40 meter. Reduktionen af skovbyggelinjen betyder, at færre ejendomme bliver omfattet af skovbyggelinjen.

Ejendomme, som kommer til at ligge inden for den reducerede skovbyggelinje, vil kunne søge kommunen om dispensation fra skovbyggelinjen. Kommunen kan jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 dispensere fra forbuddet mod placering af

bygninger, skure, campingvogne og master indenfor skovbyggelinjen. I kommunens vurdering vil det indgå, om den ønskede placering af bygninger eller andet vil være i strid med formålet med skovbyggelinjen. Kommunen vil blandt andet vurdere, om det ansøgte rent faktisk vil påvirke udsynet til skoven eller værdien som levesteder. Hvis det ikke er tilfældet kan der gives dispensation. Som beskrevet tidligere kræver nødvendigt landbrugsbyggeri ikke dispensation fra skovbyggelinjen.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.4 Skovens placering

Høringssvar nr. 3 og 12.

To høringssvar anfører, at det vil være bedre at placere skovrejsning på de dårligste jorder, så de bedste jorder kan anvendes til fødevareproduktion. Folketinget har besluttet, at skovarealet i Danmark skal fordobles. Desuden er det politisk besluttet, at de statslige skove skal etableres bynært og hvor der er grundvandsbeskyttelsesinteresser. Derfor vil det ikke kunne undgås, at en del af skovrejsningen bliver placeret på landbrugsjorder, som er velegnet til landbrugs-produktion.

Det indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejds-aftalen eller miljørapporten.

4.5 Udsigt

Høringssvar nr. 1b, 17, 18 og 19.

Ét høringssvar anfører at skovrejsning vil hindre indsigten til Skårup Kirke. Hvis der, efter indgåelse af samarbejdsaftalen, erhverves jord til skovrejsning gennemføres en konkret planlægningsproces, som indledes med en forundersøgelse, hvor det bl.a. afklares, om der er værdifulde udsigter fra området, som f.eks. ud fra et hensyn til kulturmiljø eller landskab ønskes bibeholdt. Det sker ved at etablere lysåbne arealer i udsigtskilen.

Der holdes en række borgermøder i forbindelse med udarbejdelse af planen for den konkrete etablering af skoven, hvor der vil være dialog med borgerne om planen herunder placeringen af lysåbne arealer/udsigtskiler.

Tre høringssvar anfører at det af kommuneplanen fremgår, at udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning.

Ved statslig skovrejsning etableres der erfaringsmæssigt skovbevoksning på 2/3 af arealet og lysåbne arealer på 1/3 af arealerne. Skoven får således karakter af et

blandet skov- og naturområde. Derved adskiller den bynære skovrejsning sig fra mange private skove, hvor andelen med skovbevoksning ofte er væsentlig højere. Den 1/3 af skoven, som bliver lysåbne arealer placeres bl.a. i tilknytning til værdifulde udsigter, f. eks. udsigter som nævnt i høringssvaret. Planlægningen af skovrejsning sker i samarbejde med Svendborg Kommune, så det sikres at planen ligger inden for kommuneplanens rammer. Se også afsnit 4.2.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.6 Planteafstand og skygge fra skoven

Høringssvar nr. 7, 10, 12 og 13.

Fire høringssvar anfører at skovrejsningen trods retningslinjernes planteafstande til boliger vil give skygge og at der er behov for øget afstand mellem skovens kant og boliger.

Miljørapportens afsnit 6.2.3 omhandler skyggeforhold i forbindelse med skovrejsning. Afsnittet beskriver Naturstyrelsens retningslinjer for planteafstande til beboelser og haver, som varierer fra 15- 30 meter, og hvordan der i skovens kant etableres skovbryn i 10-20 meters bredde primært med buske. Disse tiltag medvirke til at afbøde skyggeeffekten i forhold til naboer.

Hvis der efter indgåelse af samarbejdsaftalen erhverves jord til skovrejsning gennemføres en konkret planlægningsproces. I den forbindelse bliver der gennemført en forundersøgelse, hvor det bl.a. afklares, hvordan naboejendomme til skoven er beliggende i forhold til den kommende skov. I forslaget til plan for skoven vil der, alt afhængig af de konkrete forhold, kunne etableres yderligere afstand mellem skoven og beboelser end retningslinjerne foreskriver.

Der holdes en række borgermøder i forbindelse med udarbejdelse af planen for den konkrete etablering af skoven, hvor der vil være dialog med borgerne om planen. Det endelige forslag til plan sendes i offentlig høring og efterfølgende gennemføres en VVM-screening af planen i henhold til miljøvurderingslovens afsnit 3, hvor der bl.a. vil blive foretaget en miljøvurdering i forhold til skygge.

Ved statslig skovrejsning etableres der erfaringsmæssigt skovbevoksning på 2/3 af arealet og lysåbne arealer på 1/3 af arealerne. Skoven får således karakter af et blandet skov- og naturområde. Derved adskiller den bynære skovrejsning sig fra mange private skove, hvor andelen med skovbevoksning ofte er væsentlig højere. Den 1/3 af skoven, som bliver lysåbne arealer placeres bl.a. i tilknytning til landsbyer/byer og beboelser, som det fremgår af eksemplet i miljørapportens figur 6.3.5.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.7 Skovens optag af CO_2 sammenlignet med en økologisk kornmark

Høringssvar nr. 3.

Det anføres i et høringssvar, at en økologisk dyrket kornmark optager lige så meget CO_2 som en skov. Det er korrekt, at en kornmark optager store mængder CO_2 fra atmosfæren. Det gælder i øvrigt for alle vegetationsdækkede arealer, uanset om arealet anvendes til landbrug eller naturformål.

Når skovrejsning fremhæves som et interessant virkemiddel i bestræbelserne på at imødegå klimaforandringer, skyldes det ikke skovens evne til at optage CO_2 i træernes vedmasse og jorden. Det skyldes i stedet evnen til at binde CO_2 i træernes vedmasse i takt med, at bevoksningen udvikler sig fra den spæde start, når træerne plantes, til den fuldt udviklede skov, der indfinder sig i løbet af cirka 100 år. I forbindelse med skovrejsning starter man således den gradvise opbygning af et kulstoflager, baseret på kulstof fra atmosfæren. Efter ca. 100 år er lagerbeholdningen fuld, og herefter vil der være ligevægt mellem skovens afgivelse af CO_2 i form af dødt ved som nedbrydes og derved frigiver CO_2 og fortsatte binding af CO_2 ved træernes vækst ved optagelse CO_2 fra atmosfæren.

Dertil kommer, at skovrejsning på længere sigt også medfører opbygning af et kulstoflager uden for skoven i form af langlivede produkter, f.eks. træ til byggeri (spær, gulve m.v.) der samtidig bidrager til fortrængning af energitunge materialer f.eks. beton og stål.

Skovrejsning kan derfor udgøre et bidrag til at nå den nationale målsætning om klimaneutralitet i 2050, hvilket er baggrunden for at netop dette virkemiddel er nævnt i Klimarådets rapport "Kendte veje og nye spor til 70 procents reduktion". Klimaneutralitet i 2050 fordrer, at vi ikke blot udfaser anvendelsen af fossile brændsler (kul, olie og gas). Vi skal også finde veje til at "trække" CO_2 ud af atmosfæren. Det egenskab har skovrejsning.

Forskere fra Københavns Universitet har udarbejdet rapporten "Kulstofbinding ved skovrejsning 2020". Det fremgår af rapporten, at "ny skovrejsning, som den er gennemført siden 1990, vil have en gennemsnitlig kulstofbinding på 12 t CO_2 eq/ha/år".

I forbindelse med skovens drift vil en stor del af det høstede træ gå direkte fra skoven til forskellige former for energiproduktion. I henhold til rapporten fra Københavns Universitet anslås det, at ca. 60 % af hugsten i de danske skove går direkte til energitræ (typisk flis) og brænde. Såfremt denne hugst bruges til at substituere fossile brændsler, vil det være en klimagevinst. Men når det i rapporten fra Københavns Universitet anføres, at skovrejsning har en gennemsnitlig kulstofbinding på 12 t CO_2 eq/ha/år, er det meget vigtigt at være opmærksom på, at kulstofpuljen i den del af biomassen, der benyttes som brændsel, ikke er medregnet. Det giver derfor ikke mening at sammenholde den kulstofbinding, der finder sted i forbindelse med skovrejsning (12 t CO_2 eq/ha/år),

med CO_2 optaget i en kornmark. I stedet skal man se på, hvor meget CO_2 en økologisk dyrket kornmark binder.

Der sker ingen kulstofbinding over jordoverfladen på en økologisk dyrket kornmark. Anderledes forholder det sig under jordoverfladen. Kulstofpuljen i jorden er nemlig ikke konstant. Mindskes kulstofpuljen i forbindelse med dyrkning af jorden medfører det udslip af $C0_2$ til atmosfæren. Øges kulstofpuljen vil der derimod blive "trukket" CO_2 ud af atmosfæren. Økologisk drift har et potentiale i forhold til kulstofbinding i jordbunden. Hvor stort dette potentiale er, er vanskeligt at estimere. Effekten afhænger af brug af virkemidler såsom reduceret jordbearbejdning, ændret sædskifte, øget brug af efterafgrøder, brug af grøngødning, efterladelse af afgrøderester på jordoverfladen samt afgræsning som en del af sædskiftet m.v.

Afslutningsvis bør det nævnes, at en kornmark også kan levere et bidrag i forbindelse med den grønne omstilling i form af biomasse, der kan benyttes til at substituere fossile brændsler på lige fod med de ca. 60 % af hugsten i de danske skove, der går direkte til energitræ (typisk flis) og brænde. Effekten vil dog på sigt blive mindre og mindre i takt med, at en større del af energien, der substitueres, vil være grøn.

Hvorvidt den statslige skovrejsning skal bidrage med træ til energiformål i fremtiden vil være en politisk beslutning.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.8 Friluftsliv

Høringssvar nr. 3, 5 og 7.

Et høringssvar giver udtryk for at der mangler en undersøgelse som viser, at der er behov for flere rekreative skovområder. Ved borgermøder i forbindelse med kommuneplanrevisioner får kommunen mange ønsker om flere rekreative muligheder. Helt konkret oplever kommunen i dag et stort og mangesidigt rekreativt brug af de kommunale skove især Gl. Hestehave, Hallind Skov og Stevneskoven, hvor den rekreative brug efterhånden overstiger skovenes bæreevne.

To borgere er bekymret for at skovrejsningen vil øge mængden af trafik og friluftsturisme i form af bl.a. ryttere og mountainbikere i området, hvilket vil kunne belaste de små veje i området. Desuden vil det kunne øge støj og forurening.

Èt høringssvar er desuden uenig i, at der kun er positive konsekvenser af friluftsliv. Når Naturstyrelsen planlægger skoven tages der udgangspunkt i at borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, ledes ind i skoven via parkeringspladser og skovveje, på en måde så de skaber mindst muligt trafik på

vejene i området. Ved placering af stisystemer tages der hensyn naboejendomme.

For beboere, som bor i området og som ikke har interesse i at benytte den nye skov rekreativt vurderes, at skovrejsningen vil kunne opleves negativt. På baggrund af høringssvaret foretages følgende tilføjelse til teksten i miljørapportens afsnit 6.3.1 Friluftliv:

Afsnittet *Indikatoren adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv* tilføjes:

For borgere, som bor i projektområdet, og som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt, vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger.

Afsnittet *Vurderingskriterie påvirkning af sundhed og rekreative interesser* tilføjes:
For borgere, som bor i projektområdet kan påvirkningen af rekreative interesser både være positiv og negativ. For de borgere i området, som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger. Denne indvirkning søges afbødet gennem en planlægning, så borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, tidligt ledes ind i skoven via parkeringspladser og skovveje, så de skaber mindst muligt trafik på vejene i området. Ved placering af stisystemerne i skoven tages der hensyn til naboejendomme.

Miljørapportens afsnit 2. Ikke teknisk resumé ajourføres i overensstemmelse med ændringen.

Som det fremgår ovenfor giver et af de indkomne høringssvar anledning til ændringer af miljørapporten. De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen.

4.9 Økonomi, jordpris og ejendomsværdi

Høringssvar nr. 2.
For lav jordpris

I et høringssvar fremføres det, at de anførte erstatninger pr. ha ikke er nok.

Det kan oplyses, at der i samarbejdsaftalen er opstillet et budget, hvor der er angivet et samlet pris for erhvervelse af jord på 94,5 mio. kr. svarende til en gennemsnitlig pris på 175.000 kr. pr. ha.

Der er tale om en gennemsnitspris, idet prisen på den enkelte mark vil afhænge af bl.a. bonitet, størrelse/arrondering og adgangsforhold. Da jordpriser er konjunkturfølsomme, vil der kunne forekomme prissvingninger over tid.

Der er tale om et budget. Ved de enkelte handler vil der bliver taget udgangspunkt i en konkret vurdering, af hvad markedsprisen er for det enkelte areal på det givne tidspunkt.

Det er frivilligt om en lodsejer vil sælge jord til projektet direkte eller i forbindelse med en jordfordeling. Hvis der ikke kan opnås enighed om prisen ved jordfordelingen eller ved direkte handler, hvor prisen skal godkendes af Vurderingsstyrelsen, kan der ikke gennemføres et køb af jord til skovrejsningen.

Høringssvar nr. 4.
Værdiforringelse som følge af ny skovbyggelinje

I et af høringssvarene anføres det, at der vil ske en værdiforringelse af ejendommen som følge af ny skovbyggelinje. Der er redegjort for udbredelsen af skovbyggelinjer og dispensationsmuligheder i afsnit 5.3/4.3.

Høringssvar nr. 7, 9, 10, 15, 16, 17, 19 og 20.
Forringet ejendomsværdi

I mange af høringssvarene fremføres det, at skovrejsningen kan føre til nedsat ejendomsværdi som følge af skyggevirkning/manglende lys. I høringssvar nr. 9 begrundes det desuden med, at "det kun er en lille og begrænset mængde folk, der ønsker at bo i en skov".

Vurderingen af, hvorvidt skovrejsningen vil føre til en nedsat ejendomsværdi, skal ses ud fra kredsen af mulige købere, som kan have andre ønsker til beliggenhed, end de nuværende ejere.

Der foreligger enkelte undersøgelser af, hvad bynær skovrejsning betyder for husenes ejendomsværdi. Aske Skovmand Bosselmann og Anders Busse Nielsen referer således i hæftet "Bynær Skovrejsning – en grøn fordel og en god forretning" (marts 2008) til undersøgelser gennemført af Skov & Landskab i 2002 (Signe Anthon § Bo Jellesmark Thorsen, Værdisætning af statslig skovrejsning. En husprisanalyse. Arbejdsrapport nr. 35-2002. Skov og Landskab).

I førstnævnte hæfte konkluderes, at skovrejsning giver mulighed for rekreation og naturoplevelser, og at det kommer til udtryk i betydelige stigninger i huspriser. For 2 konkrete skovrejsningsprojekter angives husstigninger på hhv. op til 10% og 25%. Jo større afstand til skoven, jo mindre er stigningen. Undersøgelsen dækker huse med ned til ca. 75 m´s afstand til ny skov.

Undersøgelsens resultater kan ikke direkte overføres til de huse/ejendomme, som ligger inden for eller direkte op til de 2 områder. Det vil især afhænge af, hvor tæt den nye skov vil blive plantet på ejendomsskel og boliger og udnyttelsen af den enkelte lodsejeres bolig/ejendom. I nogle tilfælde har lodsejeren etableret en skyggegivende beplantning på ejendommen, i andre tilfælde ligger ejendommen mere åbent i landskabet.

Det fremgår af Naturstyrelsens retningslinjer (se afsnit om *Miljøfaktoren menneskers sundhed*, side 11), at når skoven ligger vest eller syd for ejendommens bolig og have holdes en planteafstand på 30 meter fra skel, og når skoven ligger nord eller øst for bolig og have holdes en planteafstand på 15 meter til skel. Hertil kommer, at der i skovens yderkant plantes skovbryn på 10 – 20 meters bredde, som primært består af buske og i mindre omfang træer. Det betyder, at afstanden mellem skoven (som med tiden bliver til højstammet skov) og naboens skel tilsammen vil have en afstand på 25 – 50 meter.

Når der er købt jord til skovrejsning vil der ske en konkret planlægning for udformningen af skoven. Der vil som led i ovennævnte planlægning blive afholdt offentlige møder/workshops, herunder møder med naboer til de nye skovarealer. I den forbindelse besluttes om skovkanten skal trækkes yderligere væk fra boliger end ovennævnte retningslinjer foreskriver. Den beslutning vil ske ud fra en samlet afvejning af interesser, hvor også hensyn til de enkelte huse/ejendomme vil indgå.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer af samarbejdsaftalen eller miljørapporten.

4.10 Information, høring og politisk proces

Høringssvar nr. 2, 4, 9, 13, 15, 16, 17, 18 og 19.

Høringssvarene kritiserer processen for at være udemokratisk, at der har været for lidt borgerinddragelse og for sent. Desuden kritiseres det, at høringsperioden er forløbet henover sommerperioden, og at den burde have været længere blandt andet pga. COVID19.

Inden offentlighedens inddragelse i planerne om skovrejsningsprojektet drøftede de tre partnere mulighederne for at realisere et projekt. Det var partnernes vurdering, at det mest hensigtsmæssige var først at involvere lodsejere og borgere, når der var vished for, hvor et projekt kunne realiseres. Et realiserbart projekt kræver mange hensyn til blandt andet økonomi, kommuneplan, natur og miljø, herunder grundvandssikring.

Så snart alle disse hensyn var udredt, blev lodsejere, som de første inviteret til et informationsmøde i januar 2020, hvor de blev informeret om indholdet i udkastet til en samarbejdsaftale mellem de tre partnere, den videre proces for projektet, mulighed for salg eller bytte af jord, samt Naturstyrelsens anlæg og drift af skove. Der var mulighed for at stille spørgsmål.

Herefter var der planlagt et borgermøde for alle den 11. marts 2020. Det møde måtte aflyses på grund af COVID19. Mødet blev i stedet holdt den 29. juni 2020 som både fysisk møde og webmøde. Her blev der ligeledes informeret om udkastet til en samarbejdsaftalen, miljøvurderingen af denne samt

Naturstyrelsens planlægning og udformning af skove. Der var efterfølgende spørgsmål og debat.

I løbet af foråret og sommeren har der været dialog med en række lodsejere, som ejer landbrugsjord i projektområdet. Enten i form af møder hos lodsejeren eller via telefon med drøftelse af mulighederne for salg af jord til projektet og deltagelse i en multifunktionel jordfordeling.

I løbet af første halvår har der på to møder i Svendborg Kommunes grønne råd været information og drøftelse af skovrejsningsprojektet.

I foråret har der været information og drøftelse af skovrejsningsprojektet på møde i Naturstyrelsen Fyns Brugerråd.

Den 29. juni blev der afholdt borgermøde for alle med interesse i skovrejsningen. Lodsejere i projektområdet, Svendborg kommunes grønne råd og en række lokale foreninger fik tilsendt invitation til mødet. Mødet blev desuden annonceret i Ugeavisen Svendborg og på Facebook.

Ifølge §32 stk. 1 nr. 3 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) skal høring af offentligheden foretages for et udkast til planen eller programmet (i dette tilfælde samarbejdsaftalen) og den medfølgende miljørapport. Ifølge § 32 stk. 2 fastsætter myndigheden en passende frist for høringen. Af § 32, stk. 3 fremgår, at hvis der i den relevante sektorlovgivnings er fastsat andre regler om høringer og offentliggørelse m.v. er det sektorlovgivningens regler, der anvendes i steder for reglerne i miljøvurderingsloven.

Naturstyrelsens erhvervelse af jord til skovrejsning har hjemmel i Naturbeskyttelseslovens § 55, stk.1, nr. 1. Ifølge Naturbeskyttelseslovens § 60 b skal den berørte offentlighed i forbindelse med sager af større betydning efter § 55, stk. 1 informeres og inddrages i beslutningsprocessen.

Der er fastsat nærmere regler for offentlighedens inddragelse i Bekendtgørelse om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter. Det fremgår af § 3, at myndigheden inden der træffes beslutning om gennemførelse af et projekt skal bekendtgøre planerne og indkalde til et offentligt møde om sagen. Det fremgår ligeledes at høringsfristen skal være mindst 8 uger til fremsættelse af indsigelser mod planerne om projektet.

Den gældende lovgivning er overholdt i forhold til offentlighedens inddragelse i projektet. I lyset af, at der mere end 4 måneder forud for høring af planen (samarbejdsaftalen) blev holdt et offentligt møde for lodsejere i projektområdet med information om planerne for projektet, ligesom interesseorganisationerne er blevet informeret i foråret, vurderes der ikke behov for forlængelse af høringsperioden.

4.11 Miljøvurdering af samarbejdsaftalen

Høringssvar nr. 1b, 16, 17, 18 og 19.
En række enslydende høringssvar giver udtryk for, at der skal laves en VVM-screening inden samarbejdsaftalen indgås i henhold til miljøvurderingsloven.

En VVM-screening er en vurdering, der gennemføres for at undersøge om en plan skal omfattes af en egentlig miljøvurdering. I dette tilfælde har Miljø- og Fødevareministeriets Departement vurderet, at Naturstyrelsens samarbejdsaftaler om skovrejsning er direkte omfattet af en miljøvurdering jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1. Der skal derfor ikke gennemføres en indledende VVM-screening for at se om der er grundlag for at gennemføre en miljøvurdering. Nærværende miljøvurdering er gennemført i overensstemmelse med Departementets anvisninger.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændring i miljørapporten og samarbejdsaftalen.

4.12 Fejl i materialet/screening af potentielt skovrejsningsprojekt

Høringssvar nr. 1b, 16, 17, 18 og 19.

Det fremgår af en række enslydende høringssvar, at der på Naturstyrelsens hjemmeside står, at der har været afholdt møde den 11. marts. Mødet blev imidlertid aflyst.

På Naturstyrelsens hjemmeside for projektet, står der under **Projektbeskrivelsen**: ”Den 11. marts holdes borgermøde hvor alle interesserede kan høre mere om projektet.”

Det er en fejl, at det ikke er blevet rettet i forbindelse med aflysning af mødet. Naturstyrelsen sletter sætningen. Borgermødet blev, som det fremgår øverst på hjemmesiden og annoncen, som der linkes til, afholdt den 29. juni.

Det fremgår af en række enslydende høringssvar, at der på side 22 i rapporten Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg Kommune ved en fejl står at Rubjerg Skov er kommunalt. Det er kun dele af skoven. Naturstyrelsen retter fejlen og lægger en rettet version hjemmesiden.

På side 42 i rapporten Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg henvises til FN´s Verdensmål 17 Partnerskab for handling. Her fremgår at skovrejsningen gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsyningsselskab og lodsejere. En række enslydende høringssvar påpeger, at der hidtil ikke har været samarbejde med lodsejere. Dette er ikke korrekt. I løbet af foråret og sommeren har der været dialog med en række lodsejere, som ejer landbrugsjord i projektområdet. Enten i form af møder hos lodsejeren eller via telefon med drøftelse af mulighederne for salg af jord til projektet og deltagelse i en multifunktionel jordfordeling. Samarbejde med lodsejere, som ejer

landbrugsjord i området, om salg af jord til projektet, er afgørende for om projektet kan gennemføres. Herudover har der været holdt lodsejermøde for alle lodsejere i projektområdet den 30. januar og borgermøder for alle interesserede borgere inklusiv lodsejere den 29. juni. Lodsejerne har fået tilsendt invitation til møderne.

I høringssvarene bemærkes, at regeringen fremover ønsker at udfase flis som energikilde. Denne bemærkning tages til efterretning. Hvis der i forbindelse med den multifunktionelle jordfordeling erhverves jord til projektet, vil der gå 20-25 år inden den første gennemhugst, hvor træet fra hugsten vil kunne anvendes til energiformål eller andre formål. Naturstyrelses forvaltning af statsskovene udføres i overensstemmelse med den siddende regerings beslutninger på det tidspunkt, hvor aktiviteterne udføres.

I et høringssvar bemærkes at skoven skal være urørt skov. Det er ikke korrekt. Naturstyrelsens skovrejsningsskove forvaltes med naturnær skovdrift. Screeningsrapportens afsnit 2.1 omhandler kommunens generelle visioner for naturområderne i kommunen.

Høringssvarene gør opmærksom på, at der i screeningsrapporten og samarbejdsaftalen flere steder står, at landbrugsjorden dyrkes konventionelt, hvilket ikke er korrekt, da en stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk og andre jorder drives uden pløjning. På baggrund er høringssvaret er der lavet en gennemgang af Landbrugsstyrelsens Geodata med oplysninger om tilskud til økologisk drift. På den baggrund skønnes at ca. 96 ha inden for projektområderne er dyrket økologisk (tal fra 2019). Det er ikke umiddelbart muligt at opgøre omfanget af areal, hvor der ikke pløjes.

De indkomne høringssvar giver anledning til sletning af mødedatoen for det planlagte møde i marts på hjemmesiden og rettelse af oplysningen om ejerforhold i screeningsrapporten. Høringssvarene giver ikke anledning til ændring i miljørapporten og samarbejdsaftalen.

4.13 Kulturmiljø

Høringssvar nr. 12.

Ét høringssvar oplyser, at gårderne beliggende for syd Skårup er ejendomme, som er etableret i forbindelse med stavnsbåndets ophævelse og derfor har kulturhistorisk værdi, som det vil være synd at bortviske. Skårupørevej 32, som ligger syd for den sydligste projektgrænse, er fredet som udflyttergård.

I kommuneplanen er det åbne land inden for projektgrænsen ikke udpeget som bevaringsværdigt kulturmiljø. Når/hvis der erhverves jord til skovrejsning vil de historiske skel, som består af eksisterende sten- og jorddiger blive opretholdt. Mange sten- og jorddiger er beskyttet af museumslovens § 29a. Hvis der også findes ikke beskyttede sten- og jorddiger vil disse bliver forvaltet på tilsvarende

måde som beskyttede jorddiger i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for kulturmiljø.

Når/hvis Naturstyrelsen erhverver jord til skovrejsning vil det lokale museum blive anmodet om en udtalelse i henhold til museumsloven og i den forbindelse anmodes museet også om at oplyse, om der er interessante kulturmiljøinteresser i tilknytning til arealerne, jf. afsnit 6.9 i miljørapporten bilag 2.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændring i miljørapporten og samarbejds-aftalen.

5. Valg af skovrejsning/projektområdet

Naturstyrelsen blev primo 2019 kontaktet af Svendborg Vand A/S med opfordring til et samarbejde om bynær, statslig skovrejsning ved Svendborg i samarbejde med Svendborg Kommune.

Samarbejdet er geografisk lokaliseret til det område i kommunen, hvor Svendborg Vand A/S har størst interesse i en grundvandsbeskyttelse. Interessen er baseret på, at der er indvindes meget vand i området, grundvandsforekomsterne er meget store, samt sårbare overfor forurening og der er allerede investeret betydeligt i vandinvindingsanlæg i området. Derfor ønskes en bedre og permanent beskyttelse af grundvandsressourcen.

For Naturstyrelsens vedkommende er projektet lokaliseret i forhold til kommunens største by, hvor det er mest relevant med et statsligt, bynært skovrejsningsprojekt.

For Svendborg kommunes vedkommende er projektet lokaliseret i positivt skovrejsningsområde, i sårbart og forureningstruet grundvandsområde, bynært – både i forhold til Svendborg og Skårup - og i sammenhæng med eksisterende skove med lang kontinuitet, som giver gode spredningsmuligheder til udvikling af artsrig skov.

På baggrund af samarbejdsaftalens formål, partnernes interesser, jf. ovenfor, kombineret med at Svendborg Kommunes og Svendborg Vand A/S´ geografiske virkeområdet er Svendborg Kommune, vurderes der ikke at være rimelige alternativer, hvor alle partnernes prioriterede interesser kan tilgodeses i tilstrækkeligt omfang til, at alle ønsker at deltage i et samarbejde. Derfor er der ikke gennemført en vurdering af alternativer.

6. Sammenfatning

6.1 Miljørapport og samarbejdsaftalen

Det fremgår af afsnit 3, at der er gennemført en miljøvurdering af samarbejdsaftalen i forhold til 9 miljøfaktorer. Miljøvurderingen af de enkelte miljøfaktorers indvirkning på miljøet fremgår af skemaet i afsnit 3.

Miljøvurdering af de 9 miljøfaktorer viser, at skovrejsningsprojektet vil have en positiv indvirkning på 7 miljøfaktorer, mens skovrejsningen kan have en negativ påvirkning på de sidste 2 miljøfaktorer, som er menneskers sundhed og materielle goder.

For miljøfaktoren menneskers sundhed vurderes i miljørapportens afsnit 6.3.2, at skovrejsningen vil kunne have en negativ skyggepåvirkning de steder, hvor naboejendommes beboelser og haver med tiden kan blive påvirket af skygge fra skoven.

Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsning i samarbejdsaftalens 20 årige periode, er det ikke muligt nøjagtigt at forudsige omfanget af boliger, som vil blive negativt påvirkede

Naturstyrelsens generelle retningslinjer suppleret med evt. yderligere afstand mellem hus/have og skovkant ud fra konkrete vurderinger vurderes, at være tilstrækkelige til at reducere/afbøde negativ skyggevirkninger. I forbindelse med borgerinddragelsen med dialog om den konkrete plan har borgerne og naboer mulighed for at komme med ideer og forslag til planen, som vil indgå i den samlede afvejning af planen.

For miljøfaktoren materielle goder vurderes i miljørapportens afsnit 6.7, at skovrejsning både kan have en positiv og negativ påvirkning af landbrugsbedrifter afhængig af den enkelte landbrugsbedrifts erhvervsmæssige interesser.

Salg af jord til skovrejsningen er baseret på frivillighed. Salg af jord kan enten ske gennem direkte skødehandler eller gennem en jordfordeling. Begge typer af handler kan anvendes i hele den 20-årige projektperiode efter behov.

Lodsejeres mulighed for at deltage i jordfordeling har en afbødende virkning og kan være positiv for den enkelte lodsejer, hvis en jordfordeling resulterer i en forbedret arrondering, eller at der erhverves mere jord, end der afgives.

Af ovennævnte grunde giver miljøvurderingen ikke anledningen til at justere i forslaget til samarbejdsaftalen for de ovennævnte faktorer, som kan være negative.

6.2 Høringssvar og samarbejdsaftalen

Der er modtaget 21 høringssvar. Heraf er 1 høringssvar fra berørte myndigheder og 20 fra borgere. Ét af høringssvarene er underskrevet af 19 borgere i og uden for projektområdet.

Høringssvarene fremgår i deres fulde udstrækning af bilag 3. I bilag 2 er en hvidbog over høringssvarene, hvor hvert enkelt høringssvar er gennemgået og kommenteret, og det er vurderet om de giver anledning til ændringer i samarbejdsaftalen og miljørapporten.

I afsnit 5 er høringssvarene kommenteret i sammenfattende afsnit/emner.

De indkomne høringssvar til afsnit 5.12 Fejl i materialet giver anledning til sletning af mødedatoen for det planlagte møde i marts på hjemmesiden og rettelse af oplysningen om ejerforhold i screeningsrapporten.

På baggrund af ét høringssvar til afsnit 5.8 om Friluftsliv tilføjes Miljørapportens afsnit 5.3.1 et afsnit om, at borger i projektområde, som ikke har interesse i at benytte skovrejsningen rekreativt, kan opleve en negativ indvirkning af skovrejsningen.

Ovennævnte justeringer giver ikke anledning til ændringer i forslag til samarbejdsaftalen.

7. Opfølgning på samarbejdsaftalen

Samarbejdsaftalen skaber en økonomisk ramme for skovrejsning i aftalens to projektområder. Gennemførelse af skovrejsning forudsætter, at der er lodsejere, som vil sælge jord til projektet. Derfor er det på nuværende tidspunkt uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode.

Når/hvis der købes jord til skovrejsningen, vil der bliver udarbejdet en konkret plan for etablering af skovrejsningen. Den konkrete plan vil blive baseret på en grundig forundersøgelse af arealet, som er købt til skovrejsning, og en borgerinddragelse med dialog med borgerne, hvor de kan bidrage med ønsker, ideer og bemærkninger til planen. Dette medvirker til at sikre at der ud fra en samlet afvejning ikke sker uønskede påvirkninger.

De konkrete planer for de enkelte projektetaper vil blive VVM-screenet i henhold til miljøvurderingslovens afsnit III. Her vil der blive foretaget en screening af de konkrete planer i forhold til virkninger på miljøet.

Flere af de påvirkninger, som skovrejsningen vil medføre, overvåges i eksisterende overvågningsprogrammer. Således overvåges udledning af næringsstoffer til vandmiljøet i forbindelse med statens natur- og vandmiljøovervågning (NOVANA). Som en del af denne overvågning har staten etableret et såkaldt grundvandsmoniteringsområde (GRUMO) med i alt 20 prøvetagningssteder inden for indvindingsoplandet til Skovmølleværket. Endvidere overvåger Svendborg Vand A/S vandkvaliteten i indvindingsboringerne tilknyttet Skovmølleværket.

På baggrund af ovennævnte forhold vurderes der ikke behov for særskilt overvågning af skovrejsningens indvirkning på miljøet.

8. Bilagsoversigt

Bilag 1: Samarbejdsaftalen (selvstændigt bilag)

Bilag 2: Miljørapport (selvstændigt bilag)

Bilag 3: Hvidbog over høring af miljøvurdering (selvstændigt bilag)

Bilag 4: Høringssvar

Alle høringssvar er indsendt pr. mail.

Høringssvar nr. 1 a og 1b

Høringssvar 1a

fr 07-08-2020 13:52

Asger Wilhelm Gewecke <AWG@KM.DK>

Vs: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej (STPR F2: 999022)

Til Anni Borup

Cc Kirsten og Jørgen

DSC04027.jpg 7 MB | DSC04031.jpg 8 MB | CCF07082020 0002.pdf 651 KB

Fremsendes til rette myndighed til behandling.

Stiftet har i mail af 31. marts 2020 meddelt at man ikke har bemærkninger til forslaget, da skovrejsningen ligger udenfor de byggelinier og fredningslinier som gælder for Skårup kirke

Asger Gewecke
Stiftskontorchef

Det sammenkædede billede kan ikke vises. Filen er muligvis blevet flyttet, omdøbt eller slettet. Kontrollér, at linket peger på den korrekte fil og placering.

Fyens Stift, Klingenberg 2,5000 Odense C
Tlf: 66 12 30 24, direkte: 63 11 39 45
awg@km.dk
www.fyensstift.dk

Når vi modtager en e-mail, registrerer vi de personoplysninger, der fremgår af e-mailen. Læs Fyens Stifts persondatapolitik her. Hvis du ikke er rette modtager af denne e-mail, beder vi dig slette den og underrette Fyens Stift, da mailen kan indeholde fortrolige oplysninger

Høringssvar 1b

fr 07-08-2020 13:52

Asger Wilhelm Gewecke <AWG@KM.DK>

Vs: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej (STPR F2: 999022)

Til Anni Borup

Cc Kirsten og Jørgen

DSC04027.jpg 7 MB | DSC04031.jpg 8 MB | CCF07082020 0002.pdf 651 KB

Til: Fyens Stift (KMFYN@KM.DK)
Fra: Kirsten og Jørgen (k.j.clausen@email.dk)
Titel: VS: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej
Sendt: 07-08-2020 11:24

Jeg har lige lagt et kort på

Fra: Kirsten og Jørgen <k.j.clausen@email.dk>
Sendt: 7. august 2020 10:37
Til: 'kmfyn@km.dk' <kmfyn@km.dk>
Emne: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej

Jeg vil gerne indgive en klage over at Svendborg Kommune vil lave skovrejsning på marken foran mig hvor billedet er taget og dermed tage indsigten til Skårup kirke. Jeg har vedhæftet et billede af mark med skovbryn, hvor Svendborg Kommune har valgt at friholde marken for skovrejsning der skulle være indsigt til skovbrynet.
Jeg mener kulturhistorie vægter mere.

Sidste frist for Høringssvar er 9-8-2020

Link til Høringssvar: https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/skovrejsning-ved-svendborg

Med Venlig Hilsen

Jørgen Clausen
Skovdongvej 20
5881 Skårup

Tlf. 22372977

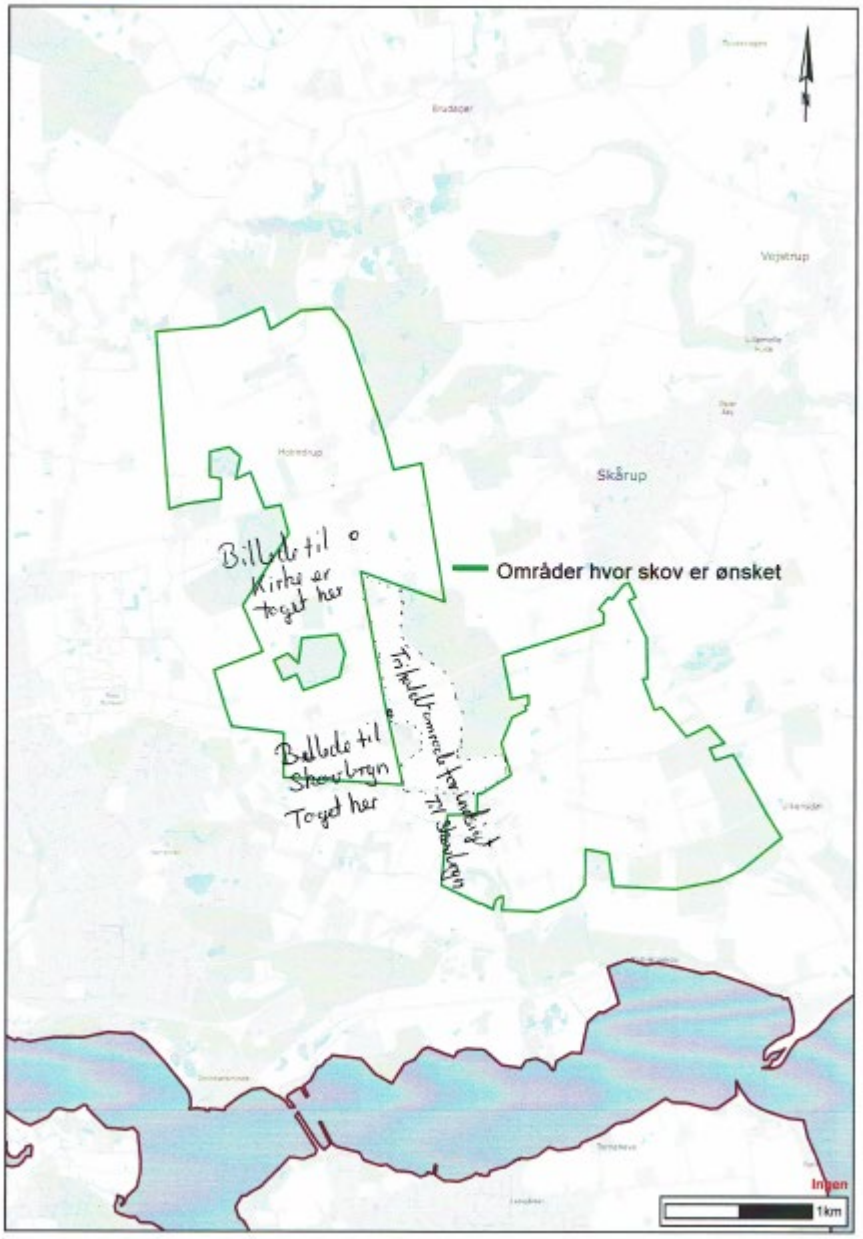
Skårup
Områder hvor skov er ønsket
1km

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 8. august 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Dette kortmateriale eller yderligere information er ikke blevet tilsendt de berørte lodsejer eller borger/beboer med grund op til eller inden for projektets kommende skovbyggelinie. Hvordan skal man så overhovedet kunne forholde sig til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det, at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang, inden et digitalt borgermøde blev tilbudt sidst i juni, som kun ganske få borgere vidste blev afholdt. En stor del af høringsperioden har desuden været i sommerferieperioden. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig. Desuden bør berørte lodsejer og beboer får tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst, at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning, som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder under den planlagte skov, 30 meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Vand og affald giver tilskud til skovrejsning, hvor grundvandet er beskyttet af moræneler, så vi mener, at man giver tilskud til skov og ikke for at beskytte grundvandet. De sårbare områder, hvor vandet indvindes, vil ikke blive beskytte.

Vi vil gerne have en uvildig juridisk vurdering.

Indvindingsoplande: Vi har talt, med Per Skriver, Ålborg Universitet, som er chef for afdelingen, hvor de er ved at implementere ny viden og data for grundvandsindvinding. Han siger, der vil komme data om, hvor indvindingsoplandet er, som skal beskyttes, da det er sårbart. Man vil gå ud til 200 år i det vandrette plan. Denne rapport kommer sidst på året, vil man rette sig efter denne og ændre på skovrejsningsområdet?

Indsigt: Indsigt til Skårup kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde, Vi mener kulturarv vægter mere end indsigt til skovbrynet ved Storehave, som Svendborg Kommune har fritaget for skovrejsning.

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejere, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300 meter på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport. Såfremt samarbejdsaftalen omkring skovrejsningsprojektet vedtages, anmoder vi om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinien for alle ejendomme i projektområdet plus de ejendomme, der grænser op til projektområdet, således at disse ejendomme "kun" vil blive underlagt de samme krav som de i dag er i forhold til landzonelov. Såfremt dette ikke gives, vil lodsejer / beboer kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen / Svendborg kommune.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

Den kystnære del af karakterområdet (sammenfald med kystforlandet)

Udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning – hvilket ikke passer sammen med skovrejsningsområdet hvor man ønsker at rejse skov syd for Skårup Tværvej. Skårup Tværvej giver netop borgerne mulighed for udsigt over kystforlandet, en mulighed som ikke ville være hvis der blev rejst skov. Pga de visuelle sammenhæng i kystlandskabet bør området friholdes for nye anlæg og nyt byggeri. Mulighederne for at opleve de markante erosionsdale kan styrkes ved at fjerne opvækst af krat og anden bevoksning.

Området nord for Skårup Tværvej nævnes som "tilpas" hvilket der blandt andet beskrives som: "skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse. Derfor giver det heller ikke mening at man ønsker at fritage området vest for Storhave skoven og ikke øst for skoven.

Holmdrup Huse og Holmdrup skal bevare sin karakteristiske form som vejlandsby, hvilket ikke vil ske hvis projektet gennemføres.

VVM-undersøgelse

Det oplyses i udkastet til samarbejdsaftalen, at der gennemføres en VVM screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven, efter at der er opkøbt jord. I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøpåvirkning af planer og programmer af konkrete projekter (VVM) hvis formål blandt andet er at inddrage offentligheden, tage hensyn til menneskers sundhed, jordarealer, vand, landskab, kulturarv herunder kirker og deres omgivelser mener vi at en VVM screening skal laves inden en samarbejdsaftale indgås.

Fejl i materialet / Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg kommune:

- På naturstyrelsens hjemmeside står der at der har været afholdt 11. marts – dette møde blev aflyst pga corona.
- s. 22 – Mod syd ligger de kommunalt ejede skove: Rubjerg Skov og Skovmølleskoven. Den formulering er forkert. Rubjerg skov er ikke kommunalt ejet men ejet af forskellige lodsejere i

området. Kun en meget lille del af skoven, hvor den grænser op til Skovmølleskoven er kommunalt ejet.

- På side 42 i screeningsrapporten punkt 7 er der henvist til FN's verdensmål blandt andet mål 17 – Partnerskab for handling. Skovrejsning gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsygningsselskab og lodsejere – der har til dato absolut IKKE været et samarbejde med lodsejere – der har ikke engang været et dialogmøde – kun et informationsmøde. Der er ligeledes henvist til mål 7 – bæredygtigt energi – skovrejsning producere træ, som blandt andet anvendes som grøn energi i form af flis – ifølge udmeldinger i løbet af sommeren ønsker regeringen fremover ikke at anvende flis til energi / afbrænding. I øvrigt er det oplyst, at skoven skal være uberørt skov og ikke fældes til anvendelse.
- Der henvises flere steder i både screeningsrapporten og samarbejdsaftalen til, at landbrugsjorden dyrkes konventionelt og at man derfor med en evt. skovrejsning vil udgå brug af gødning og pesticider. En stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk. Ligeledes bliver der ikke længere pløjet på en del af landbrugsjorden.

På vegne af: Jørgen Clausen

Jørgen Clausen

Skovdongvej 20

5881 Skårup

Tlf 22372977

Høringssvar nr. 2

Hans Christian Halmø
Dongsgaard
Skovdongvej 19
5881 Skårup

Svendborg Kommune
bo.hansen@svendborg.dk

Naturstyrelsen
abo@nst.dk

Dongsgaard, d. 31/7 2020

Høringssvar om projekt skovrejsning, Svendborg

Indledningsvis vil jeg slå helt fast, at jeg som landmand er tilhænger af projektets mange formål, herunder at sikre rent vand til kommende generationer.

Jeg er dog forundret over projektets fremgangsmåde, da jeg føler mig dårligt informeret, og at projektet mangler koordinering i kommunen. Dele af projektet hænger nemlig ikke sammen med, at jeg har fået tilladelse til udvidelser på min ejendoms drift.
På baggrund af tilladelse til udvidelse af min bedrift har jeg allerede planlagt og investeret for mange penge, som rækker langt ud i fremtiden. Dette passer rigtig dårligt med det fremsendte projekt.

Derfor må jeg protestere mod projektet på de punkter, det berører mine fremtidige muligheder som landmand.

Jeg har henvendt mig til bl.a. foreningen Bæredygtig Grundvandsbeskyttelse (BG) om teknisk og juridisk assistance. Dette arbejde vil jeg komme tilbage til på et senere tidspunkt.

Med hensyn til det tekniske har jeg fået følgende informationer fra BG:

1. De anførte udfordringer med "uønskede stoffer" i grundvand og drikkevand har intet med min fremtidige bedrift at gøre, da stofferne ikke anvendes mere.
2. Jeg og foreningen BG m.fl., har den klare opfattelse, at min bedrift sagtens kan drives som et helt normalt landbrug uden ekstra restriktioner og uden risiko for grundvand og drikkevand.

Med hensyn til det juridiske og økonomiske vil jeg også indhente flere oplysninger. Jeg kan dog fortælle, at de tal som er brugt som budget for erstatninger pr. ha slet ikke er nok, da ændringerne også vil betyde, at det økonomiske grundlag for min bedrift forsvinder.

Endelig vil jeg opfordre til en faglig dialog om mulige tekniske løsninger. Herunder løbende dokumentation om, at min bedrift leverer rent grundvand.
En dialog som også handler om vished for at eksistensgrundlaget for mig og kommende ejere af ejendommen ikke forringes som følge af skovrejsningsprojektet.

Med venlig hilsen

Hans Christian Halmø
Dongsgaard
Skovdongvej 19
5881 Skårup

Høringssvar nr. 3

KLINGSTRUP HOVEDGÅRD
Godsejer Jørgen Schiøttz-Christensen

Klingstrupvej 11 a, 5881 Skårup
Tlf.: 40384114, e-mail: post@klingstrup.com
www.klingstrup.com

"Høringssvar - miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg".

Samarbejdsaftalen indeholder tre bærende elementer:

Grundvandsbeskyttelse.
Co2 optagelse.
Rekreative områder.

Som lodsejer i projektet vil jeg gøre opmærksom på at alle tre ovennævnte elementer kan løses både lettere og meget billigere.

- Grundvandsbeskyttelse forbedres/beskyttes betydeligt ved omlægning af landbrugsjord til økologi, hvilket jeg selv har gjort.
- En ha. økologisk kornmark optager som minimum den samme mængde Co2 som en ha. skov.
- Hvis der er behov for flere rekreative skovområder,(hvilket jeg mangler en undersøgelse på) kunne der plantes mere skov på marginale jorde i stedet for god landbrugsjord.

Jeg ser derfor ikke grundvandsbeskyttende fredsskov ved Svendborg som en fremtidig løsning på de bærende elementer og fraråder derfor samarbejdsaftalen.

Mvh

Jørgen Schiøttz-Christensen
Klingstrup Hovedgård
Klingstrupvej 11a
5881 Skårup

Høringssvar nr. 4

lø 08-08-2020 15:05

Jakob Broegaard <jbholmdrup@gmail.com>

"Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg".

Til Anni Borup

Høringssvar.
Vedr. : Skovrejsning ved Svendborg.
Undertegnede vil hermed protestere mod den planlagte skovrejsning.
Ud fra Bygge og beskyttelseslinjer, skovbyggelinie § 17 er der følgende der bør i agt tages.
Den vil komme til at besværlig gøre, og begrænse den fortsatte drift og fremtidig udvidelse (forbedringer) af aktiviteter på mine ejendomme Skårupørevej 9. og Skårupørevej 11.
I § 17. stk. 4 er der nævnt nogle eksempler på undtagelser, som ikke kan anvendes her.
Dette vil komme til at forringe mine ejendomme økonomisk.
Hvis projektet gennemføres vil denne forringelse blive søgt kompenseret af Svendborg Kommune og de øvrige partshaver.
I øvrigt må det konstateres at hele sagsforløbet, med manglende oplysninger og indkaldelse af berørte borger til møder herom, har været meget mangelfulde og under al kritik. Det kan undre at man vil bruge så mange penge på denne sag. I stedet kunne der pålægges en klausul på at arealerne skulle dyrkes økologisk og uden brug af kemi. Dette skal selvfølgelig også gælde i private haver m.m.

Kopi af dette er sendt til relevante medlemmer af Svendborg Byråd.

Med venlig hilsen
Jakob Broegaard
Skårupørevej 9
5881 Skårup
40 36 24 08
jbholmdrup@gmail.com

Høringssvar nr. 5

on 05-08-2020 13:49

Basse <basse1952@live.dk>

Ang.skovrejsning i Østre bydel

Til NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Vedr. Skovrejsning i Østre bydel/Skårup.
Dette projekt er fuldstændig uønsket fra vores side.vi har intet ønske om at afgive noget jord fra vores matrikel.Vi er tredie generation på Egenappevej 193 og er i forvejen meget plaget af heste,mountainbike og mange mennesker som bruger området ved hallingskoven mm. Der er jo en årsag til at man flytter på landet, netop for at få fred og ro
Vi syntes at info og medinddragelse har og er meget ringe og argumentering omkring grundvand ikke holder.
Hilsner fam.jørgensen.
Sendt fra min iPad

Høringssvar nr. 6

Ø 08-08-2020 20:03

Allan og Karen <karenfidus@gmail.com>

Høringssvar - milijøvurdering af samarbejdsaftale om skovrejsning ved Svendborg.

Til Anni Borup

Vi er som udgangspunkt ikke uenige i projektets formål !
Men vil forholde os til gennemførelsen og valget af skovrejsning som indsats og metode.

Vi har boet på ejendommen siden 1991 og har ejet det nuværende jordstykke siden 1995.
Det blev lagt ud med græs og der er ikke tilført kunstgødning eller sprøjtet med kemikalier på noget tidspunkt.
Det er brugt som afgræsning til heste i en periode og med får i en anden periode. I de seneste år er der blevet lavet Wrap-hø ligeledes uden nogen form for tilførelse af gødning eller kemi.

Så lige nu - og i den tid der er gået mener vi, at have opfyldt og brugt metoder som har gavnet og understøttet naturen og grundvandets beskyttelse.

Det er derfor vi ikke kan bakke op om skovrejsning som metode.
Vi ville pege på en metode eller tænkning i retningen af økologisk dyrkning af afgrøder på det udvalgte areal.

Den politiske håndtering og proces af projektet fremstår i vores optik mangelfuld og forhastet!

Med venlig hilsen

Karen Broberg og Allan Ø. Hansen som passer godt på grundvandet på Skårup Mark.

Skovmøllevej 23, 5881 Skårup.

Høringssvar nr. 7

Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Vi anerkender ønsket om at beskytte vandressourcer og skabe mere naturligt miljø. Imidlertid sker skovrejsningen på bekostning af de eksisterende lodsejeres - og berørte naboers behov for at kunne bebo området og drive erhverv her. Derfor indgives denne indsigelse.

Brug af ens egen ejendom og dennes udviklingsmuligheder

Skovrejsningsprojektet fratager hele området omkring Skaarup og Holmdrup muligheden for at vokse og udvikle sig. Hvis der ikke sker udvikling, sker der afvikling. Det viser alle erfaringer. Byen kan ikke vokse og dermed kommer der ikke flere; men færre erhvervsmuligheder. Skulle nuværende beboere have ønske om at udvikle området, vil dette være helt umuligt med et skovrejsningsprojekt i sigte og en kommende begrænsning af byggelinje til skov. De nuværende beboere tilbydes anden jord langt væk; men konsekvensen er at der benyttes miljøomkostningstunge og vejbelastende transporter ud og ind af området. Vi havde planer om en husstandsvindmølle; men det vil ikke længere være rentabelt idet der ikke længere vil være vind til møllen. Ligeledes, havde vi gået med tanker om at stablere en autocamperplads; men det vil heller ikke være muligt længere. Alt i alt bliver stillet væsentligt ringere end i vor nuværende situation.

Afstand til skov

Det nuværende oplæg til plantning af skov taler om 25 meter høje træer med en afstand på 30 meter. Simpel matematik med en retvinklet trekant siger, at der således vil være en vinkel på 40° til træernes top. Det vil sige at solen skal stå minimum 40° på himlen før der kommer sol ind på grunden.

Ved hjælp af astronomiske tabeller får vi for vor position følgende mulighed for soltimer

	Maksimalt antal timer på dag, hvor solen står højt nok på himlen til at den kan skinne hen over træerne. (Median pr måned)	Mulighed for sol pr. dag inden skovrejsningsprojekt
September til marts	0	
April	3	14
Maj	6	17

Juni	7	17½
Juli	7	17½
August	5	15

Det ses tydeligt, at vi i 7 måneder om året ikke vil have mulighed for at få sol på grunden overhovedet og at det i de øvrige måneder giver væsentligt mindre mulighed for solindstråling på grunden. Det skader naturligvis muligheden for at have en attraktiv ejendom. At vi så har investeret 150.000 kr. i en solfanger, gør det jo bare endnu værre.

Det er naturligvis absolut uacceptabelt, at man derved forringer den værdi vi har i vores ejendomme.

Vi må derfor forlange, at man i givet fald forøger det område, hvor den er lav bevoksning, så det giver mulighed for at vore ejendomme kan bevare deres værdi og vi kan bevare vores herlighedsværdi. Hvis man ændrer afstanden til beboede matrikler til 50 meter, skal solen 27° på himlen og endnu bedre, hvis man forøgede afstanden til de høje træer til 100 meter. Her vil der være tale om at solen skal op på 14° på himlen før der kan ske solindstråling på grunden. Dette ville give følgende muligheder:

	30 meters afstand til 25 meter høje træer	50 meters afstand til 25 meter høje træer	100 meters afstand til 25 meter høje træer	Nu
Januar	0	0	0	7
Februar	0	0	5	8½
Marts	0	5	8	9½
April	3	7½	10½	14
Maj	6	10½	12½	17
Juni	7	10½	13½	17½
Juli	7	10	12½	17½
August	5	8½	11½	15
September	0	6	9½	12½
Oktober	0	2	6½	10
November	0	0	2½	8
December	0	0	0	7

Hvis vi ikke kan forhindre denne begrænsning af solindfald, ønsker vi naturligvis en afstand på minimum 100 meter men forlanger som minimum 50 meter til høje træer. Det er samlet set i skovrejsningsprojektets størrelse forholdsvist få arealer, hvor der er tale om lavere vækster, hvorfor CO2 regnskabet ikke vil påvirkes væsentligt og vandbeskyttelsen slet ikke. Vi forudser derfor, at denne ændring relativt let vil kunne implementeres idet det potentielt vil kunne få flere arealer ind i projektet med mere ro omkring egne arealer.

Herlighedsværdi

Vi har købt ejendommen med det formål at ligge, hvor vi har frit udsyn til landskabet omkring os. Med et skovrejsningsprojekt, vil vi komme til at ligge i en skovlysning med meget lidt lys, som ovenfor beskrevet. Vi ligger i et område med meget lidt lokaltrafik. Dette er godt, for vejenes dimension er allerede udfyldt maksimalt. Med skovrejsningsprojektets ambition om megen friluftsturisme vil vi opleve, at det vi købte, med det formål at ligge i det frie land, i stedet bliver i et område, som vil blive voldsomt belastet på de forvejen for små veje. Ligeledes vil vi blive belastet af alle de mennesker, det er forudset skal ind og ud af vores område og udøve deres mere eller mindre støj og forureningsgivende aktiviteter.

At projektet kun kan se positive konsekvenser af friluftslivet, må enten være en bevidst negligering af de nuværende beboere eller et bevidst fravalg af disses liv og interesser. Vi kan ikke protestere nok overfor denne vurdering og ønsker ikke en øget belastning af området.

Skal der være skovrejsningsprojekt og skal der stimuleres til fritidsaktiviteter, må man planlægge med adgange til skoven på områder, hvor de nuværende beboere ikke belastes, ligesom der skal skabes en betydelig fredzone op til eksisterende beboelser.

Vandbeskyttelse

Hvis folk ikke vælger at sælge til skovrejsning, vil der så ikke ske noget vandbeskyttelse?
Vi opfatter det som en forkert strategi af Svendborg Vand & Affald ensidigt at satse på skovrejsning. Vi kan kun opfordre til, at man i stedet indgår frivillige dyrkningsaftaler, økologisk forsøgsområde og lignende.

Som det er nu, er det udelukkende de eksisterende beboere i området, der skal betale for at resten af Svendborg kan få rent drikkevand.

Økonomiske konsekvenser

Som beskrevet ovenfor, opfatter vi hele dette projekt som negativt for værdien af vore ejendomme. Vi vil stå med værdier, der er væsentligt ringere end vi har i dag.

Hvis Naturstyrelsens påstand om at husene vil stige 25% i værdi, har vi et godt forslag til indtjening for enten Svendborg kommune eller

Naturstyrelsen: Eksproprier ejendommene til den nuværende handelsværdi og tjen de 25% selv.

Alternativet, som det er lagt op til er at lade de nuværende beboere tage den fulde risiko uden megen mulighed for blot at bevare den nuværende værdi for slet ikke at tale om at der slet ikke er mulighed for en naturlig stigning i værdi og dermed opsparing i ejendommen.

Konklusion

Vi protesterer i kraftige vendinger over den de facto forringelse af vore værdier uden at man vil betale for forringelsen som beskrevet i ekspropriationsloven.

Marianne Ellehauge

Torben Lund-Larsen

Rønnowsvej 3

5881 Skaarup

Høringssvar nr. 8

sø 09-08-2020 18:08

Allan Rasmussen <allanrasmussen76@yahoo.dk>

skovrejsning ved svendborg høringssvar

Til Anni Borup

hej ønsker på ingen måde at blive spærret inde i et skovområde, da jeg helder ser en løsning med økologisk landbrug i mit område da det også ville gøre projekt skovrejsning meget billiger

Med Venlig Hilsen

Allan Rasmussen
Skovdongvej 6
5881 Skårup Fyn

Mobil 40201153

Høringssvar nr. 9

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førsteballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 9 August 2020

Vedr.: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftale om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Skårup nær Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl og sætter spørgsmålstegn ved projektets opstart og efterfølgende gang. Vi undrer os over den demokratiske måde Svendborg Kommune vælger at processen køres på.

Den demokratiske proces: Opstart af det planlagte skovrejsningsprojekt er forgået i Svendborg Kommunen for lukkede døre, uden at de involverede lodsejer og øvrige borger i området er kontaktet, information om dette projekt bliver lægget på de sociale medier, da der er nogle der er bekendt med projektet og dens ikke korrekte proces, der er der allerede er taget beslutning om det skal gennemføres i området ved Skårup. Der bliver afholdt et borgermøde d. 30. januar 2020, hvor kun lodsejer er inviteret og ikke øvrige borger i området. Dette møde må betragtes som et informationsmøde, da der var meget begrænset spørgetid og flere af de få spørgsmål der blev stillede, ønskede de forskellige repræsentanter ikke at svare på. Det efterfølgende planlagte borgermøde, hvor vi var blevet lovet at der vil blive mere spørgetid og der også ville blive svaret på spørgsmålene blev aflyst pga. Covid-19. Samtidig med er vi blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale, der viser hvor skovlinjen skal være. Dette materiale har vi endnu ikke modtaget, samtidig med oplyser Naturstyrelsen på deres hjemmeside at det planlagte borgermøde blev afholdt, dette er en fejl. I stedet blev der afholdt "såkaldt offentligt" møde d. 29/7 2020, virtuelt med meget dårlig lyd kvalitet, derfor vil det klæde processen at man sætter projektet på pause og invitere til et nyt borgermøde, hvor alle borger har mulighed for at deltage og ikke kun lodsejer. Dette er et projekt som kommer til at have en økonomisk påvirkning for alle borgerne i Svendborg Kommunen, så vel også skal have love at hører om det og ytrer sig.

Skovloven: Ikke alle borger i området er lodsejer og i den forbindelse teoretisk ikke have medbestemmelse, om de vil bo i en skov. Der udover vil man også både som lodsejer og øvrige bebor i området for eftertiden være begrænset af skovloven, der ikke tillader at der bygges tættere på skoven

end 300m, i den forbindelse kan man som "nabo" til skoven være låst/ begrænset af ikke at bygge til på sin egen grund/jord. Projektet vil også have en økonomisk omkostning for beboerne i området, ejendomspriserne vil falde og det vil være svært at sælge, da det er en meget lille og begrænset mængde folk der ønsker at bo i en skov. Samtidig med at kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive helt ned til 30 m. fra skel.

Grundvandet: Naturstyrelsen Fyn blev kontaktet primo 2019, for at undersøge mulighederne for etablering af bynær- og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er der blevet oplyst at det primært er med formål at beskytte grundvandet. Er det undersøgt tilstrækkeligt om der er andre muligheder og om området man planlægger det skal være er det rigtige område, for at få bedst muligt grundvandsbeskyttelse. Hvorfor er det låst fast på det skal være i det område? Hvorfor afventer man ikke resultaterne af den reviderede grundvandskortlægning som forventes at være færdig sidst på året??

Størstedelen af jorden der tiltænkes til skov i området er der moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm. vand ned pt. år. Moræneleret er flere stedet i området 30m. tykt, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneleret er i sig selv beskyttende for grundvandet. Tænker der er andre steder der har mere behov for at hjælpe med at beskytte grundvandet.

På vegne af: Skovdongvej 11, 5881 Skårup

Høringssvar nr. 10

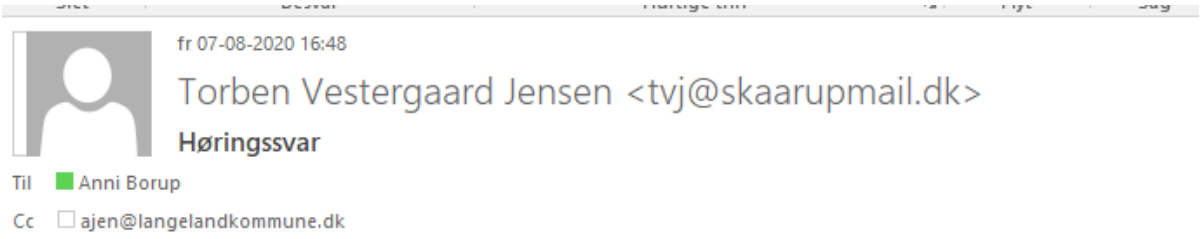

fr 07-08-2020 16:48

Torben Vestergaard Jensen <tvj@skaarupmail.dk>

Høringssvar

Til Anni Borup

Cc ajen@langelandkommune.dk

Jeg vil på det kraftigste protestere mod det skovrejsninges plan der er for Svendborg kommune
Jeg og min kone er ejere af Skårupørevej no 7 og i tilfælde af at skov rejsningen bliver godkendt vil det Blive et sandt mareridt at dyrke noget på vest siden af huset og vores udsigt fra vores terrasse vil blive væsentligt forringet og vores lysindfald ind i de vest vendte stuer bliver næsten ikke eksisterende.
Vores hus vil falde væsentligt hvis projektet gennemføres

Var det ikke bedre for grundvandets skyld at (tvinge landbruget på de pågældende områder til at være Økologiske i stedet for

Med venlig Hilsen
Torben og Annegrethe Jensen
Skårupørevej 7
5881 Skårup

Høringssvar nr. 11

sø 09-08-2020 10:23

Jane Svensson <janesk75@gmail.com>

Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Til Anni Borup

Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Beliggenhed, beliggenhed, beliggenhed -er ikke blot en titel på et tv-program. Det er også den afgørende faktor, når vi vælger det sted, der skal danne rammen for vores liv, fremtid, håb og drømme. Hvad vi vælger er individuelt, nogle foretrækker at bo tæt ved skoven, andre tæt på naboer, nogle med havudsigt, andre i vandkanten, at være omgivet af åbne marker eller tæt på byliv kan også være aktive tilvalg i forhold til beliggenheden.

Denne skrivelse bliver til en sommeraften på terrassen, med mejetærskeren og græshopper som lydtapetet, fordi de åbne marker er det aktive tilvalg vi har taget.

I følge skovrejningsplanerne skal disse åbne marker tilplantes med skov, og vores bevidste tilvalg af en specifik beliggenhed, blive pludselig ændret af noget udefrakommende, hvilket også gælder for mange af vores naboer. (Her føler vi os som naboer fordi vi kan kigge over markerne til hinanden)

Begrundelsen er ædel og smuk, -vores grundvand skal beskyttes, hvilket vi alle ønsker. Spørgsmålet er dog om skovrejsning er den eneste og bedste mulighed, der findes for at sikre vores grundvand, dette kunne vi ønske os undersøgt og belyst.

Skovrejsningsprojektet har store konsekevenser for de muligheder vi som grundejere har i dag sammenholdt med de regler vi vil blive underlagt, hvis markerne omkring os omdannes til skov. Eksempelvis reglen om skovbyggelinje §17, hvor det kan blive meget vanskelig at indhente tilladelser til boligændringer, tilbygninger m.m. fordi man som boligejer i et skovområde underlægges andre regler, end vi i dag er underlagt, når vi bor i en almindelig landzone. Dette kan have betydning, i en negativ retning, hvis vi en dag skal sælge vores ejendom.

Vi skal passe på vores fælles natur og vores værdifulde grundvand, men vi mener ikke, at det storstilede skovrejsningsprojekt er den eneste løsning. Der må kunne findes en vej så både naturen, dyrelivet, grundvandet og grundejerne stilles bedst muligt, uden at ende i en situation, hvor man føler, at beliggenheden pludselig ændres mod ens vilje. Derfor håber vi, at man vil kigge på flere muligheder for at tilgodese alle parter, dette projekt omfatter og berører.

Venlig hilsen

Rune og Jane Kirkmand
Skårupørevej 12
5881 Skårup

Høringssvar nr. 12

sø 09-08-2020 11:43

Niels Erik Nielsen <5005@5005.dk>

Høringssvar Indsigelse mod skovrejsning

Til Anni Borup

Vedr. Skovrejsning øst for Svendborg

Da der er blevet udarbejdet planer om skovrejsning i et område omkring Skårup (5881) er det ikke på nogen måde kommet ud til alle i og omkring i området har jeg erfaret, alle der har ejendom/jord op til området vil blive pålagt begrænsninger af en 300meters zone ,har snakket med en del på vejen hvor vi bor som ikke har hørt noget om en 300 meters zone, så vi er stærkt imod projektet.

Ang.Grundvandsbeskyttelse. Selv om det ikke er gjort helt klart om det er skov der er vigtigt, eller beskyttelse af grundvand, så ville den det nok være bedst at pengene blev brugt til at alle i området kunne blive omlagt til økologisk drift kvit og frit, det vil virke på grundvandet fremadrettet og ville ikke møde så meget modstand i området.
Vi tror det er mere vigtigt at finde de mergelgrave i området som er fyldt op med affald, ved der er nogle i området som endnu ikke er fundet/registeret, og få dem renset op, vi tror de er en større trussel for grundvandet.

Ang. Skovrejsning må det være mest rigtigt at finde de dårligste jorde til det, det giver mest mening, jorden omkring Skårup er noget af den bedst jord på Fyn, hvor der kan dyrkes fødevare selv i tørke år, og uden kunstvandning som giver stor miljøbelastning, det syntes vi også er vigtigt.
Da stævnsbåndet blev ophævet i 1788 fik bønderne i Skårup ret til deres jord og gårde som lå i byen, de blev flyttet ud på Skårup mark som er området syd for Skårup, det mener vi også har kulturhistorisk værdi (Skårupørevej 32 er fredet som af de gårde som blev udflyttet),da mange af skel fra dengang er at finde i dag,de ville være synd af bortvisk det kulturlandskab som blev skabt dengang,ved at plante skov i området.
Det vil også blive et problem med skygge fra træer på sigt, og al forskning vise at mennesker skal have så meget lys som muligt ind i husene,det vil bliv et kæmpe problem hvis der kan plantes kun 15 - 30meter fra skel.på syd og vest siden af huse.

Mvh. Anne Andersen
Emil H.H. Nielsen
Niels Erik Nielsen

Skårupørevej 29
5881 Skårup Fyn

Høringssvar nr. 13

Naturstyrelsen
Gjøddinggård, Førstballevej
7183 Randbøl

Svendborg 4. aug. 2020

Kære Naturstyrelsen
Vi forventer at du giver dette videre til byrådet og andre der har indflydelse/indblik angående skovrejsnings projektet.

Indsigelse vedr. skovrejsningsprojekt.

Vi ønsker høringsfasen forlænget grundet tidspres pga. bla. Covid-19.
Dette store skovrejsningsprojekt vedrører mange menneskers fremtid, derfor er det meget nødvendigt at der gives god tid, til at vi som borgere får mulighed for en reel dialog.
Der er mange ubesvarede spørgsmål vedr. projektet:
-Skov kontra dyrkningsaftaler, hvad er bedste for grundvandet
-Økonomi generelt.
-Kystlinje-bagland.
-Evt. skyggeeffekter for naboer til skov.
-Byggeret i forhold til skovlinje.
-Manglende info om projektet som lovet på første infomøde d. 30. jan. 2020.
-Generelt manglende borgerinddragelse.
Vi håber virkeligt i vil forlænge høringsfasen, som man ikke igen skal stå med en følelse af skueproces, magtfuldkommenhed over beslutninger truffet af Svendborg kommune.

I lovede den 30. januar 2020 på lodsejermødet at i ville lave en dialog med lokalsamfundet om hvordan projektet skulle forløbes. Den dialog er blevet sat på pause pga. Covid-19. Vi synes derfor at vi skal vente med at påbegynde projektet indtil at vi har haft den dialog. På linket nedenfor har vi beviset på at i lovede det.
https://www.svendborg.dk/om-kommunen/kommunen-i-udvikling/skovrejsning-nordoest-svendborg

Med venlig Hilsen

Lone Rasmussen, Laura Toft Rasmussen, Mathias Toft Rasmussen,
Per Toft Rasmussen & Laila M. Rasmussen.

Høringssvar nr. 14

sø 09-08-2020 10:08

Elin Rosenstrøm <elinrosenst@gmail.com>

Høringssvar

Til Anni Borup

Jeg er ikke enig i at skov er den bedste løsning til bevarelse af rent grundvand
Hilsen Elin

Høringssvar nr. 15

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 25. juli 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Det har vi ikke fået endnu. Hvordan skal vi så overhovedet forholde os til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang inden et digitalt borgermøde blev tilbudt, som ganske få borger vidste blev afholdt. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig.

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder, under den planlagte skov, 30meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejer, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300m på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

På vegne af:

Høringssvar nr. 16

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 8. august 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Dette kortmateriale eller yderligere information er ikke blevet tilsendt de berørte lodsejer eller borger/beboer med grund op til eller inden for projektets kommende skovbyggelinie. Hvordan skal man så overhovedet kunne forholde sig til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det, at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang, inden et digitalt borgermøde blev tilbudt sidst i juni, som kun ganske få borgere vidste blev afholdt. En stor del af høringsperioden har desuden været i sommerferieperioden. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig. Desuden bør berørte lodsejer og beboer får tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst, at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning, som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder under den planlagte skov, 30 meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Vand og affald giver tilskud til skovrejsning, hvor grundvandet er beskyttet af moræneler, så vi mener, at man giver tilskud til skov og ikke for at beskytte grundvandet. De sårbare områder, hvor vandet indvindes, vil ikke blive beskytte.

Vi vil gerne have en uvildig juridisk vurdering.

Indvindingsoplande: Vi har talt, med Per Skriver, Ålborg Universitet, som er chef for afdelingen, hvor de er ved at implementere ny viden og data for grundvandsindvinding. Han siger, der vil komme data om, hvor indvindingsoplandet er, som skal beskyttes, da det er sårbart. Man vil gå ud til 200 år i det vandrette plan. Denne rapport kommer sidst på året, vil man rette sig efter denne og ændre på skovrejsningsområdet?

Indsigt: Indsigt til Skårup kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde, Vi mener kulturarv vægter mere end indsigt til skovbrynet ved Storehave, som Svendborg Kommune har fritaget for skovrejsning.

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejere, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300 meter på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport. Såfremt samarbejdsaftalen omkring skovrejsningsprojektet vedtages, anmoder vi om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinien for alle ejendomme i projektområdet plus de ejendomme, der grænser op til projektområdet, således at disse ejendomme "kun" vil blive underlagt de samme krav som de i dag er i forhold til landzonelov. Såfremt dette ikke gives, vil lodsejer / beboer kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen / Svendborg kommune.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

Den kystnære del af karakterområdet (sammenfald med kystforlandet)

Udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning – hvilket ikke passer sammen med skovrejsningsområdet hvor man ønsker at rejse skov syd for Skårup Tværvej. Skårup Tværvej giver netop borgerne mulighed for udsigt over kystforlandet, en mulighed som ikke ville være hvis der blev rejst skov. Pga de visuelle sammenhæng i kystlandskabet bør området friholdes for nye anlæg og nyt byggeri. Mulighederne for at opleve de markante erosionsdale kan styrkes ved at fjerne opvækst af krat og anden bevoksning.

Området nord for Skårup Tværvej nævnes som "tilpas" hvilket der blandt andet beskrives som: "skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse. Derfor giver det heller ikke mening at man ønsker at fritage området vest for Storhave skoven og ikke øst for skoven.

Holmdrup Huse og Holmdrup skal bevare sin karakteristiske form som vejlandsby, hvilket ikke vil ske hvis projektet gennemføres.

VVM-undersøgelse

Det oplyses i udkastet til samarbejdsaftalen, at der gennemføres en VVM screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven, efter at der er opkøbt jord. I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøpåvirkning af planer og programmer af konkrete projekter (VVM) hvis formål blandt andet er at inddrage offentligheden, tage hensyn til menneskers sundhed, jordarealer, vand, landskab, kulturarv herunder kirker og deres omgivelser mener vi at en VVM screening skal laves inden en samarbejdsaftale indgås.

Fejl i materialet / Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg kommune:

- På naturstyrelsens hjemmeside står der at der har været afholdt 11. marts – dette møde blev aflyst pga corona.
- s. 22 – Mod syd ligger de kommunalt ejede skove: Rubjerg Skov og Skovmølleskoven. Den formulering er forkert. Rubjerg skov er ikke kommunalt ejet men ejet af forskellige lodsejere i

området. Kun en meget lille del af skoven, hvor den grænser op til Skovmølleskoven er kommunalt ejet.

- På side 42 i screeningsrapporten punkt 7 er der henvist til FN's verdensmål blandt andet mål 17 – Partnerskab for handling. Skovrejsning gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsyningsselskab og lodsejere – der har til dato absolut IKKE været et samarbejde med lodsejere – der har ikke engang været et dialogmøde – kun et informationsmøde. Der er ligeledes henvist til mål 7 – bæredygtigt energi – skovrejsning producere træ, som blandt andet anvendes som grøn energi i form af flis – ifølge udmeldinger i løbet af sommeren ønsker regeringen fremover ikke at anvende flis til energi / afbrænding. I øvrigt er det oplyst at skoven skal være uberørt skov og ikke fældes til anvendelse.

- Der henvises flere steder i både screeningsrapporten og samarbejdsaftalen til at landbrugsjorden dyrkes konventionelt og at man derfor med en evt. skovrejsning vil udgå brug af gødning og pesticider. En stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk. Ligeledes bliver der ikke længere pløjet på en del af landbrugsjorden.

På vegne af:

Christian Jorsal & Kirsten Jorsal

Christian Jorsal / Kirsten Jorsal / Allan Larsen

Skårup Tværvej 5

5881 Skårup

Høringssvar nr. 17

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 8. august 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Dette kortmateriale eller yderligere information er ikke blevet tilsendt de berørte lodsejer eller borger/beboer med grund op til eller inden for projektets kommende skovbyggelinie. Hvordan skal man så overhovedet kunne forholde sig til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det, at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang, inden et digitalt borgermøde blev tilbudt sidst i juni, som kun ganske få borgere vidste blev afholdt. En stor del af høringsperioden har desuden været i sommerferieperioden. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig. Desuden bør berørte lodsejer og beboer får tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst, at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning, som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder under den planlagte skov, 30 meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Vand og affald giver tilskud til skovrejsning, hvor grundvandet er beskyttet af moræneler, så vi mener, at man giver tilskud til skov og ikke for at beskytte grundvandet. De sårbare områder, hvor vandet indvindes, vil ikke blive beskytte.

Vi vil gerne have en uvildig juridisk vurdering.

Indvindingsoplande: Vi har talt, med Per Skriver, Ålborg Universitet, som er chef for afdelingen, hvor de er ved at implementere ny viden og data for grundvandsindvinding. Han siger, der vil komme data om, hvor indvindingsoplandet er, som skal beskyttes, da det er sårbart. Man vil gå ud til 200 år i det vandrette plan. Denne rapport kommer sidst på året, vil man rette sig efter denne og ændre på skovrejsningsområdet?

Indsigt: Indsigt til Skårup kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde, Vi mener kulturarv vægter mere end indsigt til skovbrynet ved Storehave, som Svendborg Kommune har fritaget for skovrejsning.

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejere, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300 meter på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport. Såfremt samarbejdsaftalen omkring skovrejsningsprojektet vedtages, anmoder vi om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinien for alle ejendomme i projektområdet plus de ejendomme, der grænser op til projektområdet, således at disse ejendomme "kun" vil blive underlagt de samme krav som de i dag er i forhold til landzonelov. Såfremt dette ikke gives, vil lodsejer / beboer kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen / Svendborg kommune.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

Den kystnære del af karakterområdet (sammenfald med kystforlandet)

Udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning – hvilket ikke passer sammen med skovrejsningsområdet hvor man ønsker at rejse skov syd for Skårup Tværvej. Skårup Tværvej giver netop borgerne mulighed for udsigt over kystforlandet, en mulighed som ikke ville være hvis der blev rejst skov. Pga de visuelle sammenhæng i kystlandskabet bør området friholdes for nye anlæg og nyt byggeri. Mulighederne for at opleve de markante erosionsdale kan styrkes ved at fjerne opvækst af krat og anden bevoksning.

Området nord for Skårup Tværvej nævnes som "tilpas" hvilket der blandt andet beskrives som: "skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse. Derfor giver det heller ikke mening at man ønsker at fritage området vest for Storhave skoven og ikke øst for skoven.

Holmdrup Huse og Holmdrup skal bevare sin karakteristiske form som vejlandsby, hvilket ikke vil ske hvis projektet gennemføres.

VVM-undersøgelse

Det oplyses i udkastet til samarbejdsaftalen, at der gennemføres en VVM screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven, efter at der er opkøbt jord. I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøpåvirkning af planer og programmer af konkrete projekter (VVM) hvis formål blandt andet er at inddrage offentligheden, tage hensyn til menneskers sundhed, jordarealer, vand, landskab, kulturarv herunder kirker og deres omgivelser mener vi at en VVM screening skal laves inden en samarbejdsaftale indgås.

Fejl i materialet / Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg kommune:

- På naturstyrelsens hjemmeside står der at der har været afholdt 11. marts – dette møde blev aflyst pga corona.
- s. 22 – Mod syd ligger de kommunalt ejede skove: Rubjerg Skov og Skovmølleskoven. Den formulering er forkert. Rubjerg skov er ikke kommunalt ejet men ejet af forskellige lodsejere i

området. Kun en meget lille del af skoven, hvor den grænser op til Skovmølleskoven er kommunalt ejet.

- På side 42 i screeningsrapporten punkt 7 er der henvist til FN's verdensmål blandt andet mål 17 – Partnerskab for handling. Skovrejsning gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsygningsselskab og lodsejere – der har til dato absolut IKKE været et samarbejde med lodsejere – der har ikke engang været et dialogmøde – kun et informationsmøde. Der er ligeledes henvist til mål 7 – bæredygtigt energi – skovrejsning producere træ, som blandt andet anvendes som grøn energi i form af flis – ifølge udmeldinger i løbet af sommeren ønsker regeringen fremover ikke at anvende flis til energi / afbrænding. I øvrigt er det oplyst at skoven skal være uberørt skov og ikke fældes til anvendelse.
- Der henvises flere steder i både screeningsrapporten og samarbejdsaftalen til at landbrugsjorden dyrkes konventionelt og at man derfor med en evt. skovrejsning vil udgå brug af gødning og pesticider. En stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk. Ligeledes bliver der ikke længere pløjet på en del af landbrugsjorden.

På vegne af:

Benedikte Knudsen
Jørgen Knudsen

Benedikte og Jørgen Knudsen

Skårup Tværvej 13

5881 Skårup

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Forslag til Samarbejdsaftale om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg

MILJØRAPPORT

Indhold

1.Indledning 4

1.1 Samarbejdsaftalen om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg 5

2.Ikke teknisk resumé 7

3.Lovgrundlag og proces for miljøvurdering 13

3.1 Tilgang og metode til miljøvurderingen 13

3.2 Geografisk afgrænsning 13

3.3 Afgrænsning, vurdering og kriterier 13

4. Miljøstatus 17

4.1 Miljøstatus for miljøfaktorer 17

4.2 0-alternativet 20

5. Miljømålsætninger 21

6. Miljøvurdering 27

6.1 Vurdering af de enkelte miljøfaktorer 27

6.2 Miljøfaktor: Biologisk mangfoldighed, flora, fauna og natur 28

6.3 Miljøfaktor: Befolkningens og menneskers sundhed 31

6.3.1. Friluftsliv 31

6.3.2 Skygge 32

6.3.3. Drikkevand 38

6.4 Miljøfaktor: Jordarealer og jordbund 39

6.5 Miljøfaktor: Vand 40

6.6 Miljøfaktor: Luft og klimatiske faktorer 42

6.7 Miljøfaktor: Materielle goder 44

6.8 Miljøfaktor: Landskab 46

6.9 Miljøfaktor: Kulturarv og arkæologisk arv 50

6.10 Kumulativ effekt 52

7. Overvågning 53

Bilagsoversigt: 54

Bilag 1: Forslag til samarbejdsaftalen om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg 54

Bilag 2: Oversigtskort med projektgrænse for skovrejsningen 54

Bilag 3: Rapport om screening af potentielt skoverejsningsprojekt i Svendborg Kommune 54

1.Indledning

Svendborg Vand A/S tog primo 2019 kontakt til Svendborg Kommune og Naturstyrelsen Fyn for at undersøge muligheden for sammen at etablere en fælles bynær og grundvandsbeskyttende skov. Et sådant skovrejsningsprojekt, gennemført ved opkøb af jorder, plantning af træer, etablering af lysåbne arealer og med mulighed for friluftsliv, vil kunne bidrage med mange samfundsmæssige goder.

Svendborg Vand A/S affalds initiativ var begrundet med at en stor del af vandforsyningen til Svendborgs borgere kommer fra et område nordøst for Svendborg by. Drikkevandsforsyningen i Svendborg Kommune er truet af forurening med pesticider og nedbrydningsprodukter. Svendborg Vand A/S ønsker derfor at iværksætte en langsigtet, aktiv indsats for at beskytte indvindingsområdet.

Svendborg Kommune ejer 290 ha skov fordelt på 21 skove, hvoraf de fleste er mindre skove beliggende mellem byens bydele. Der er et stort pres på de kommunale skove fra mange forskellige brugere. Der er ingen bynære statslige skove i Svendborg Kommune. Svendborg Kommune har i en årrække ønsket mere skov ved Svendborg. Skovrejsning indgår desuden i kommunens reviderede klimapolitik og understøtter kommunens mål for rent grundvand og øget biodiversitet. Derfor har der de seneste år været afsat en årlig bevilling til skovrejsning.

Naturstyrelsen har i 30 år arbejdet med skovrejsning og har etableret over 100 bynære og grundvandsbeskyttende skove i Danmark, herunder adskillige på Fyn. Det er bl.a. sket i samarbejde med kommuner og vandforsyninger. Svendborg er Fyns 2. største by med 27.000 indbyggere. Derfor giver det god mening også at arbejde for en større bynær rekreativ skov tæt på borgerne i Svendborg.

Alle partnere har således interesse i et fælles skovrejsningsprojekt. Ved at samarbejde med de øvrige partnere vil der i fællesskab kunne skabes synergi mellem interesser og en større skovrejsning.

På baggrund af den fælles interesse for et grundvandsbeskyttende og bynært skovrejsningsprojekt ved Svendborg, gennemførte partnerne i 2019 en screening af et potentielt projektområde for skovrejsningsprojektet i forhold til hver af de 3 partneres interesser, herunder grundvandsbeskyttelse og bynær skov, og i forhold til planlægningsmæssige bindinger, potentialer m.v.

Screeningsrapporten har været beslutningsgrundlag for en geografisk projektafgrænsning og projektets skala. På baggrund heraf er der udarbejdet et forslag til samarbejdsaftale om grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg. Forslag til samarbejdsaftalen er godkendt af projektets partnere i 2019. Forud for underskrift af samarbejdsaftalen gennemføres nu en miljøvurdering af selve aftalen.

1.1 Samarbejdsaftalen om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg

En forudsætning for at Naturstyrelsen kan erhverve jord og rejse skov er, at der er indgået en samarbejdsaftale med partnerne om økonomisk at ville bidrage til skovrejsningen, jf. bilag 1.

Samarbejdsaftalen fastlægger de formelle rammer for parternes samarbejde om skovrejsningen. Aftalen omfatter således:

- Skovrejsningens geografiske afgrænsning og skala.
- Finansiering af skovrejsningen og samarbejdsaftalens varighed.
- Parternes roller i forhold til skovrejsningen.

Skovrejsningens geografiske afgrænsning og skala

Skovrejsningsprojektets placering og størrelse er fremkommet på baggrund af en screening, som blev gennemført i 2019 inden for et forud fastlagt interesseområde, jf. bilag 2. Screeningen omfattede følgende temaer:

- Kommuneplanlægning og anden relevant planlægning
- Beskyttet natur, fortidsminder m.v.
- Grundvand
- Rekreative muligheder
- Klima

På baggrund af screeningen blev der afgrænset 2 projektområder på tilsammen ca. 540 ha, som vist på kortet, Figur 1.1 og bilag 2.

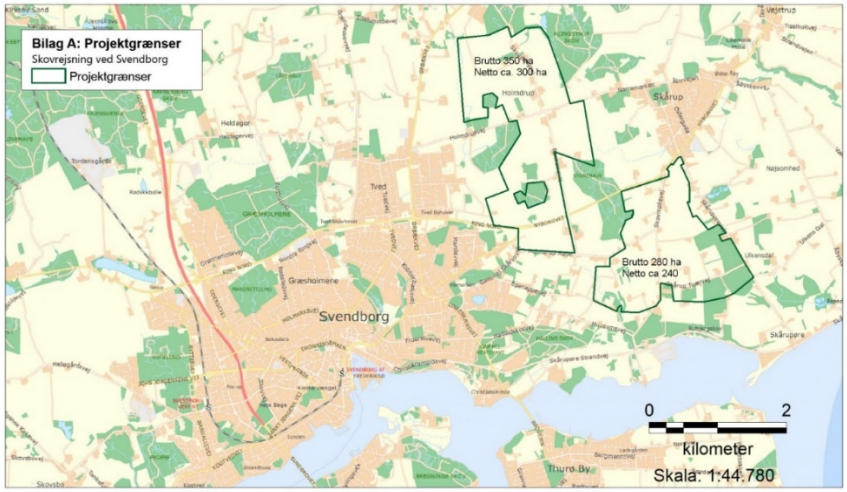

Figur 1.1: Geografisk placering og afgræsning af projektet.

Finansiering af skovrejsningen og samarbejdsaftalens varighed

På baggrund af projektets skala og skønnede omkostninger til erhvervelse og anlæg, er der opstillet et budget for projektet. På den baggrund har parterne aftalt en fordeling af finansieringen, Figur 2.

Samarbejdsaftalen løber i 20 år, mens Svendborg Vand A/S s og Svendborg Kommunes medfinansiering kan ske over en 30 årig periode. Aftalen rummer mulighed for justering og kan opsiges af partnerne.

Omkostninger	Naturstyrelsen	Svendborg Vand A/S	Svendborg Kommune	Sum
Omkostninger ved arealerhvervelser	26.460.000	47.250.000	20.790.000	94.500.000
Omkostninger ved anlæg af skoven	27.000.000	0	0	27.000.000
Totalomkostninger	53.460.000	47.250.000	20.790.000	121.500.000

Omkostninger	Naturstyrelsen	Svendborg Vand A/S	Svendborg Kommune
Fordeling af omkostninger ved arealerhvervelser	28 %	50 %	22 %
Fordeling af omkostninger ved anlæg af skoven	100 %	0 %	0 %
Fordeling af total-omkostninger	44 %	39 %	17 %

Figur 2: Tabellen øverst viser fordelingen af omkostninger til arealerhvervelser og anlæg af skoven, såfremt hele det foreslåede skovrejsningsprojekt realiseres. Beregningen er baseret på en anslået gennemsnitlig hektarpris på 175.000 kr. og udgifter til anlæg af skoven på 50.000 kr. pr. hektar. Tabellen nederst viser parternes procentvise fordeling af omkostninger ved arealerhvervelser og anlæg af skoven.

Parternes roller i forhold til skovrejsningen

På baggrund af samarbejdsaftalen kan Naturstyrelsen erhverve ejendomme til skovrejsning.

Aftalen giver Svendborg Vand A/S ret til at pålægge deklarationer om forbud mod brug af gødskning og pesticider på de erhvervede arealer. Desuden får Svendborg Vand A/S mulighed for at etablere nye kildepladser med tilhørende adgangsveje, foretage de nødvendige forudgående hydrologiske undersøgelser samt placere indvindingsboringer og råvandsledninger i nødvendigt omfang.

Efter køb af arealer til skovrejsning gennemfører Naturstyrelsen sammen med Kommunen og Svendborg Vand A/S en borgerinddragelsesproces i forbindelse med planlægningen for etablering af skov, lysåbne arealer og friluftsliv på de konkrete arealer, som erhverves til skovrejsningen.

2.Ikke teknisk resumé

Introduktion
Naturstyrelsen, Svendborg Kommune og Svendborg Vand A/S har udarbejdet et forslag til Samarbejdsaftale om grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg. Målet med aftalen er at sikre at borgere i Svendborg fortsat kan få rent drikkevand og forbedre mulighederne for bynært, rekreativt friluftsliv for borgere i bl.a. Svendborg og Skårup. Samarbejdsaftalen muliggør opkøb af jord inden for to projektområder til statslig skovrejsning.

Samarbejdsaftale om grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg er omfattet af reglerne i lov om miljøvurderingen af planer og programmer (herefter miljøvurderingsloven). Der skal derfor i forbindelse med udarbejdelse af samarbejdsaftalen også gennemføres en miljøvurdering af aftalens sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet.

Denne rapport er miljøvurderingen af forslag til samarbejdsaftalen. Miljøvurderingen kortlægger og vurderer de mulige påvirkninger, som forslag til samarbejdsaftalen kan medføre.

Samarbejdsaftalen om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg
Formålet med samarbejdsaftalen er at skabe de økonomiske rammer for at Naturstyrelsen kan opkøbe jord til skovrejsning inden for to geografisk afgrænsede projektområder på tilsammen 540 ha.

Svendborg Vand A/S interesse i skovrejsningen er at beskytte et vandindvindingsområde nordvest for Svendborg, som leverer drikkevand til en stor del af Svendborgs borgere.

Svendborg Kommunes interesse i skovrejsningen er etablering af skov, som kan forbedre de rekreative muligheder, samt bidrage til kommunens klimapolitik og øget biodiversitet.

Naturstyrelsens har i 30 år arbejdet med etablering af bynær og grundvandsbeskyttende skovrejsning, som skal bidrage til fordobling af skovarealet i Danmark. I den forbindelse giver skovrejsning ved Fyns næststørste by god mening.

Forud for udarbejdelse af forslag til samarbejdsaftalen, er der i 2019 gennemført en Screening af potentielt skovrejsningsprojekt, som har dannet beslutningsgrundlag for de to projektområders placering og størrelse.

Samarbejdsaftalen fastlægger rammerne for parternes samarbejde om skovrejsningen. Aftalen omfatter således:

- Skovrejsningens geografiske afgrænsning og skala.
- Finansiering af skovrejsningen og samarbejdsaftalens varighed.
- Parternes roller i forhold til skovrejsningen.

Afgrænsning
Der er forud for miljøvurderingen udarbejdet en afgrænsningsrapport, hvor miljøvurderingens omfang og detaljeringsgrad er blevet afgrænset. Afgrænsningsrapporten har været sendt i høring hos

de relevante myndigheder, som i dette tilfælde er Svendborg Kommune, Slots- og Kulturstyrelsen, Svendborg Museum, Region Syddanmark, Kirkeministeriet, Stiftsøvrigheden Fyns Amt, Miljø- og Fødevareministeriets Departement, Landbrugsstyrelsen, Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen.

På den baggrund er følgende miljøfaktorer blevet udvalgt til miljøvurdering:

- Biologisk mangfoldighed, flora, fauna og natur
- Befolkningens og menneskers sundhed
- Jordarealer og jordbund
- Vand
- Luft og klimatiske faktorer
- Materielle goder
- Landskab
- Kulturarv og arkæologisk arv
- Kumulative effekter

De vurderede miljøpåvirkninger kan være såvel positive som negative.

Resultat
I miljøvurderingen vurderes det, i hvilket omfang samarbejdsaftalen kan medføre påvirkninger af miljøet. Der tages udgangspunkt i de ovennævnte miljøfaktorer.

Samarbejdsaftalen skal gøre det muligt for Naturstyrelsen at købe jord op til statslig skovrejsning. Opkøb af jord sker gennem frivillige handler. Opkøb kan ske i flere etaper. Når der er købt jord til skovrejsning, gennemføres en forundersøgelse af det erhvervede areal. Herefter udarbejdes der en plan for skovrejsningen. Planen viser bl.a., hvor der etableres skovbevoksninger, lysåbne arealer og skovveje/skovstier og faciliteter til friluftsliv. Alle interesserede borgere inddrages i planlægningen og inviteres til at komme med ideer og bemærkninger til planen. Forslag til planerne for skovrejsningen høres i 8 uger. Der gennemføres en VVM-screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven. Når der er truffet screeningsafgørelsen, kan anlæg af skoven gå i gang. Det er vurderet, at den konkrete skovrejsning i forhold til miljøfaktorerne kan forventes at medføre væsentlige ændringer i miljøtilstanden, som altovervejende er positive.

Biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna
Ved skovrejsning konverteres intensivt drevne landbrugsjorder til skov og lysåben natur, hvor der ikke anvendes gødskning og pesticider i driften. Der genskabes naturlig hydrologi bl.a. ved brydning af interne dræn i muligt omfang. Der etableres skov og skovbryn med hjemmehørende træ- og buskarter, som er tilpasset de stedlige jordbundsforhold og hydrologiske forhold. Der etableres lysåbne arealer på ca. 1/3 af skovens areal. Beskyttede naturtyper, som indgår i skovrejsnings-projektet, hvor arealerne pålægges fredskovspligt, vil fortsat være beskyttede og i det omfang det er bl.a. teknisk og økonomisk muligt, bliver der arbejdet med forbedring af naturtypen.
Samlet set vurderes etablering af skovrejsning med skovbevoksninger og lysåbne arealer, at have en positiv påvirkning af biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

Befolkningen og menneskers sundhed
Som led i skovrejsningen etableres en række friluftsfaciliteter, som skal understøtte friluftslivet. Naturstyrelsens skove er offentlige, hvilke betyder, at der er adgang til skoven døgnet rundt og at

borgerne også må færdes uden for skovveje/stier. Undersøgelser har vist at adgang til natur, herunder skov, har betydning for befolkningens fysiske og mentale sundhed. For borgere, som bor i projektområdet, og som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt, vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger.

På den baggrund vurderes etablering af skovrejsning både kan være positiv og negativ for borgernes sundhed og rekreative interesser. Den negative indvirkning søges afbødet gennem en planlægning, så borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, tidligt ledes ind i skoven via parkeringspladser og skovveje, så de skaber mindst muligt trafik på vejene i området. Ved placering af stisystemerne i skoven tages der hensyn til naboejendomme.

Inden for projektområderne ligger i alt ca. 114 ejendomme. Desuden ligger der ejendomme med boliger og haver uden for projektområdet, som grænser op til projektet. Nogle ejendomme er afgrænset mod den omgivende landbrugsjord med hække, hegn og træer, som både giver læ og skygge på ejendommene. Andre ejendomme ligger mere åbent i landskabet. I de situationer, hvor husejeren ikke selv har etableret skyggegivende beplantning, vil skovrejsningen efterhånden som skoven vokser op til højstammet skov kunne give en skyggepåvirkning. Skyggen fra skoven afhænger af ejendommens beliggenhed i forhold til skoven (nord, syd, øst eller vest), hvor tæt boligen ligger på skoven, årstiden, som har betydning for hvor højt solen står på himlen, og tidspunktet på dagen. Skovrejsningen gennemføres i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for skovrejsning. Retningslinjerne fastlægger bl.a. i hvilken afstand fra naboejendommens matrikelgrænse, der må plantes på de strækninger, hvor skoven grænser op til bolig og have. Retningslinjerne fastlægger også bredden på skovbrynene i kanten af skoven.

Kombinationen af at skovens kant trækkes 15-30 meter væk fra matrikelgrænsen og at skovens yderste del består af et skovbryn primært med buske betyder, at den bagvedliggende skov, der med tiden kan blive til højstammet skove, vil have en afstand på mellem 25 – 50 meter fra skel til naboens bolig og have. Disse tiltag afbøder skovens skyggevirkning.
Ved skovrejsning omkring landsbyer eller en klynge af huse vil der ud fra en vurdering af landskabet og kulturmiljøet ofte blive etableret lysåbne arealer op mod bebyggelsen, så skovens kant bliver trukket længere væk fra landsbyen end kravet i ovennævnte retningslinjer

På nuværende niveau er vurderingen, at skygge kan have en negativ indvirkning på nogle naboejendomme. Det er primært ejendomme, som ligger øst og nord for skoven, der vil blive påvirkede. Naturstyrelsens generelle retningslinjer suppleret med konkrete vurderinger i forhold til planteafstand til skel i forbindelse med planlægningen vurderes at være tilstrækkelige til at reducere negativ skyggevirkninger. I forbindelse med VVM-screeningen af de konkrete planer for skovrejsningsetaperne vil der være et godt grundlag for at foretage miljøvurderingen i forhold til skygge. VVM-screeningen af den konkrete plan sendes i offentlig høring. Af ovennævnte grunde planlægges ikke yderligere afværgeforanstaltninger på nuværende niveau.

Efter Naturstyrelsens erhvervelse af jord til skovrejsning ophører brug af pesticider og gødskning i forbindelse med driften af jorden. Herved sikres en fremadrettet beskyttelse af drikkevandet, som har betydning for menneskers sundhed. Ophør med brug af gødskning og pesticider har en positiv påvirkning af adgangen til rent drikkevand. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømål-sætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

Jordarealer og jordbund
De jorder, som købes til skovrejsning, har generelt være anvendt til en intensiv landbrugsdrift med årlige pløjninger, harvning, gødskning og pesticider. Efter etablering af skoven sker der ikke yderligere jordbearbejdning. I forbindelse med skovrejsningen genetableres en mere naturlig hydrologi. Løvfald, dødt ved og visne planter medfører, at der opbygges organisk materiale og binding af kulstof i jorden over tid. Påvirkningen af jordbunden er positiv. Samlet set vurderes etablering af skovrejsning at være positiv for jordarealer og jordbund. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

Vand
Efter Naturstyrelsens erhvervelse af jord til skovrejsning ophører brug af pesticider og gødskning i forbindelse med driften af jorden. Herved sikres en fremadrettet beskyttelse af grundvandet, som er vigtigt i forhold til at beskytte det drikkevand, som pumpes op fra området. På Skovmølleværket produceres, hvad der svarer til godt en tredjedel af Svendborg Vand A/S samlede produktion af drikkevand og 20 - 25 % af det totale forbrug af drikkevand i hele Svendborg Kommune. Skovmølleværkets fremadrettede mulighed for at producere rent drikkevand har derfor meget stor betydning for forsyningen af Svendborg med rent drikkevand.

Skovrejsningsprojektet vil også bidrage til at nedbringe udledningen af kvælstof til kystvandene. De to projektområder ligger i Hovedoplandet (1.15) Det Sydfynske Øhav og inden for følgende tre deloplande: Skårupøre Sund, Langelandssund og Det Sydfynske Øhav, åbne del. I Vandområdeplan 2015-2021 er der et indsatsbehov for reduktion af udledningen af kvælstof i alle tre deloplande og skovrejsning indgår som indsats for alle tre deloplande. Ved gennemførelse af skovrejsning på alle projektområdets 540 ha vil projektet kunne bidrage med en reduktion på ca. 6 tons N pr. år.

Samlet set vurderes ophør af brug af pesticider og gødskning, at have en positiv påvirkning af vand, herunder drikkevandsinteresser, grundvand og vandmiljø. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

Luft og klimatiske faktorer
Svendborg Kommune er Klimakommune Plus+. Det betyder bl.a., at kommunen har forpligtet sig til at arbejde med skovrejsning.
Skovrejsning og efterfølgende forvaltning af skoven kan bidrage til reduktion af drivhusgasser gennem træernes optag af CO_2 fra atmosfæren og lagring i skovøkosystemet og i træprodukter, samt ved at det producerede træ erstatter fossiltunge råmaterialer og fossile brændsler.
I skoven lagres CO_2 i de levende træer (krone, stamme og rødder), i dødt ved, i skovbunden og jordbunden. Træ som råstof kan erstatte f.eks. stål og beton i byggeriet, olie og gas til opvarmning, polyester og andre syntetiske stoffer i beklædning, plastic som engangsservice etc.

Skovrejsning ved Svendborg er ét af mange store og små skovrejsninger på nationalt, EU og globalt niveau, som tilsammen kan give et bidrag til reduktionen af drivhusgasser og derved påvirke luft og klima. De nationale mål om fordobling af skovarealet er baseret på, at der over hele landet plantes større og mindre skove, som til sammen har en påvirkning.

Miljøfaktoren påvirkning af luft og klima er en global faktor, da drivhusgasser bevægelse ikke styres af grænser. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværge-foranstaltninger.

Materielle goder
Naturstyrelsens opkøb af jorder inden for projektområdet kan påvirke materielle goder for landbrugsbedrifter. Særligt de landbrugsbedrifter, som overvejende har jord beliggende inden for samarbejdsaftalens projektområde, i form af deres mulighed for forsat erhvervsmæssig udvikling eller afvikling. Denne påvirkning kan, afhængig af den enkelte landbrugsbedrifts erhvervsmæssige interesser, både være en positiv og negativ. Salg af jord til skovrejsningen er baseret på frivillighed og sker enten ved skødehandler eller gennem jordfordeling. Lodsejeres mulighed for at deltage i jordfordeling kan have en afbødende virkning og kan være positiv, hvis en jordfordeling resulterer i en forbedre arrondering af ejendommens jordtilliggender eller hvis en lodsejer, som ønsker at ekspandere ejendommen, netto erhverver mere jord end der afgives.

Skovrejsningen kan på langt sigt (ca. 200 år) blive kategoriseret som ammoniakfølsom skov, hvis der indfinder sig naturskovindikerende arter eller gammelskovsarter. Det kan have en konsekvens, når kommunen skal miljøgodkende husdyrbrug i form af vilkår, som begrænser ammoniakbelastningen. Dette kan være have en negativ påvirkning af landbrugsbedrifter. Da det eneste store husdyrbrug i nærheden af projektområdet ligger umiddelbart op ad en ammoniakfølsom skov, vil skovrejsningen ikke medføre yderligere begrænsninger i forhold til husdyrgodkendelser. Påvirkningen af landbrugs-erhvervets interesser vurderes på den baggrund at være neutral.

Landskab
De to projektområder ligger i landskabskarakterområderne Skårup Landbrugsflade. På baggrund af en screening forud for udarbejdelse af samarbejdsaftalen, blev projektområderne placeret, så de ikke har en negativ påvirkning af landskabet. Arealerne inden for de to projektområder er kategoriseret som "Tilpas" områder, hvor ændringer skal ske i respekt for landskabernes egenart og tilstand og om muligt medvirke til at styrke og genoprette landskaberne. Tilpasning i forbindelse med skovrejsning skal ske ved:

- Skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse.
- Ny skov bør etableres som løvskov i overensstemmelse med de eksisterende skove i området.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning med skovbevoksning, lysåbne arealer og udsigtskiler, at have en positiv påvirkning af landskabet. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømål-sætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

I og syd for det sydligste projektområde er udpeget et landskabsområde, som skal beskyttes. Området udgør kystforlandet mod Skårupøre Sund. Kystskråningens terrænfald med markante slugter og udsigter over sundet til Thurø giver særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Derfor er store dele af beskyttelsesområdet holdt uden for projektområdet. For de dele i hhv. det sydøstlige og sydvestlige dele af det sydlige projektområde, som er medtaget i projektet pga. nærheden til indvindingsboringer, vil skovrejsning ske i overensstemmelse med kommuneplanens målsætning.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning med skovbevoksning, lysåbne arealer og udsigtskiler, at have en positiv påvirkning af landskabet. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømål-sætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

Naboer til skovrejsningen vil, afhængig af personlige præferencer, både kunne opleve en positiv og negativ påvirkning af landskabet, omkring deres ejendom. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsning i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning af naboers næromgivelser. Desuden er påvirkningen afhængig af de konkrete planer for udformning af skoven, som først udarbejdes i næste fase af projektet, når der er købt jord. Borgere, herunder naboer, inviteres på dette tidspunkt til at bidrage med ønsker og bemærkninger til udformningen af de konkrete planer for skoven. Miljøpåvirkningen vil derfor bedre kunne vurderes på dette niveau og kan i en vis udstrækning afværges. Derfor planlægges ikke for afværgeforanstaltninger på nuværende tidspunkt.

Kulturarv og arkæologisk arv
Når Naturstyrelsen har erhvervet et areal til skovrejsning igangsættes en forundersøgelse. Som led i forundersøgelsen anmodes det lokale museum om en udtalelse i henhold til om forekomst af jordfaste fortidsminder, kulturhistoriske anlæg m.v. på de arealer, der er erhvervet til skovrejsning. I den forbindelse anmodes museet også om at oplyse, om der er andre interessante kulturmiljø-interesser i tilknytning til arealerne. Museerne har i den forbindelse også mulighed for at bidrage med oplysninger vedrørende kulturspor fra nyere tid.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning at være positiv for kulturarv og arkæologisk arv, da de fortidsminder, som er beskyttet af lovgivningen fortsat vil være beskyttede. Hertil kommer at Naturstyrelsens retningslinjer i en række tilfælde medfører beskyttelse af flere fortidsminder end museumsloven kræver. I forbindelse med forundersøgelse af arealer til skovrejsning har museet mulighed for at bidrag med viden om værdifulde kulturspor og forslag til bevaring/forvaltning af disse. Dette bidrag vil indgå i den samlede afvejning af planen for området. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger

Kumulativ effekt
Mange af de tiltag der sker i forbindelse med den multifunktionelle skovrejsning, herunder ophør med gødskning og brug af pesticider, udlæg af lysåbne arealer med forskellige driftsformer, naturnær skovdrift, skabelse af mere naturlig hydrologi og etablering af nye vandhuller, som er beskrevet under de enkelte miljøfaktorer vil tilsammen have en kumulativ effekt i forhold til udviklingen af biodiversitet i projektområdet.

Projektområderne ligger i nærheden af gamle skove og flere steder med en afgrænsning direkte op til gammel skov. Når og hvis der i løbet af projektperioden erhverves en større andel af jord, vil skovene i de to projektområder kunne ”vokse sammen” til én eller flere større skove, som via forbindelse til områdets levende hegn og de gamle skove i området vil skabe et større sammenhængende naturområde. Det kan have en kumulativ effekt i forhold til spredning og skabelse af nye levesteder for arter.

Samlet set vurderes skovrejsning at have en positiv kumulativ påvirkning på miljøet i form af øget biodiversitet. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

3.Lovgrundlag og proces for miljøvurdering

Samarbejdsaftalen er omfattet af krav om miljøvurdering, jf. § 8, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25/10/2018 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (herefter miljøvurderingsloven).

Miljøvurderingen forholder sig til samarbejdsaftalens overordnede mål og deraf følgende aktiviteter med statslig skovrejsning, som gennemføres på baggrund af retningslinjerne "Statslig skovrejsning. Remmer og retningslinjer. September 2019". Miljøvurderingen tager derimod ikke stilling til den helt konkrete miljøpåvirkning, som kan blive resultat at opkøb af jord, konkret planlægning af skovrejsning og efterfølgende skovrejsning. Sådanne konkrete planer for skovrejsning vil blive VVM-screenet i henhold til miljøvurderingslovens Afsnit III.

3.1 Tilgang og metode til miljøvurderingen

Miljøvurderingen gennemføres som en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang der forventes at være væsentlige indvirkninger på de enkelte miljøfaktorer, som er identificeret i afgrænsnings-rapporten. I afsnit 3.3 er kriterier og indikatorer, som ligger til grund for miljøvurderingen anført.

I miljøvurderingen indgår desuden en vurdering af, hvorvidt samarbejdsaftalen antages at fremme eller udgøre en hindring for realiseringen af miljømålsætninger, som er fastlagt i forskellige lovgivninger, handlingsplaner/strategier på nationalt niveau. De relevante målsætninger, der indgår i vurderingen, er kortlagt i forbindelse med afgrænsningen.

3.2 Geografisk afgrænsning

Samarbejdsaftalen omfatter to projektområder på tilsammen 540 ha, som overvejende består af landbrugsjord i omdrift, jf. Figur 1.1. Da målet er så vidt muligt, at opkøbe al landbrugsjord i området over en 20 årig perioden, vil der i begrænset omfang også forekomme opkøb af mindre skovbevoksede arealer, arealer omfattet af naturbeskyttelse og lignende mindre arealer, som ikke er i landbrugsmæssig omdrift.

3.3 Afgrænsning, vurdering og kriterier

I afgrænsningsrapporten er de miljøfaktorer, der sandsynligvis vil blive påvirket af gennemførelse af samarbejdsaftalen, identificeret og fastlagt. Afgrænsningsrapporten har været sendt i høring hos de relevante myndigheder, som i dette tilfælde er: Svendborg Kommune, Slots- og Kulturstyrelsen, Svendborg Museum, Region Syddanmark, Kirkeministeriet, Stiftsøvrigheden Fyns Stift, Miljø- og Fødevareministeriets Departement, Landbrugsstyrelsen, Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen.

I forbindelse med høringen af afgrænsningsrapporten er der indkommet høringssvar fra Svendborg Kommune og Svendborg Museum.

Svendborg Kommune finder det relevant, at der i forbindelse med vurdering af miljøfaktoren "Materielle goder" medtages en vurdering af, hvilken konsekvens etablering af skov kan få for nærved liggende landbrugsejendommes mulighed for udvikling på sigt i forhold til, at skoven kan udvikler sig til ammoniakfølsom skov. På baggrund af høringssvaret er der medtaget indikatoren "Udvikling af ammoniakfølsom skov" under miljøfaktoren Materielle goder.

Svendborg Museum har bemærket følgende:

> *Projektet er omfattende og vil forandre lokalområdet radikalt over lang tid. Det vil føre en række positive effekter med sig, og det vil skabe en ny fortælling om området. Fordi projektet er så omfattende, bør der gennemføres en nøjere undersøgelse af områdets kulturhistorie, for de træk i landskabet, der i dag fortæller historien, vil snart blive overlejret af en skovbevoksning, der reducerer dem (ex. overflødige landbrugsbygninger), slører dem (ex. skel og diger) eller bare gør dem uforståelige (ex. læhegn).*
>
> *……..*
>
> *I et projekt af denne størrelse bør der foretages en beskrivelse af områdets kulturhistoriske værdier fra de sidste 250 år og en udpegning af bevaringsværdige elementer - spor, det kunne være fint at finde i skoven om 50 år, og som kunne gøre en tur i kommunens nye skov mere spændende.*

På baggrund af høringssvaret suppleres miljøfaktoren Kulturarv og arkæologisk arv, der har vurderingskriteriet "Påvirkning af kulturarv og arkæologisk arv" med yderligere én indikator, der benævnes " Museets mulighed for afdækning af kulturspor og bidrage med forslag til kultursporenes integration i skovrejsningen". Indikatoren beskrives kvalitativt.

På baggrund af afgrænsningsrapporten fastlægges afgrænsningen af miljøvurderingen til følgende miljøfaktorer:

- Biologisk mangfoldighed, flora, fauna og natur
- Befolkningens og menneskers sundhed
- Jordbund og arealer
- Vand
- Luft og klimatiske faktorer
- Materielle goder
- Landskab
- Kulturarv og arkæologisk arv
- Kumulative effekter

I tabellen nedenfor angives de vurderingskriterier og indikatorer, der er anvendt ved vurderingen af sandsynlige påvirkninger for hver af de relevante miljøfaktorer. Desuden angives det, om vurderingen foretages på et kvalitativt eller kvantitativt grundlag.

De vurderede miljøpåvirkninger kan være både positive og negative. Der er først og fremmest fokuseret på forventede ændringer og dernæst på, om ændringen forventes at være positiv eller negativ.

Miljøfaktor	Vurderingskriterie	Indikator	Datagrundlag
Biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna	Påvirkning af biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna	Udvikling og fremme af biologisk mangfoldighed og udvikling af ny flora, fauna og natur. Ændring af forvaltningen af nuværende biodiversitet, flora og fauna og forventet effekt af dette. Sammenhæng mellem naturarealer/gamle skove.	Kvalitativ.
Befolkningens og menneskers sundhed	Påvirkning af sundhed og rekreative interesser. Skyggekast fra skoven på beboelse og have Påvirkning af adgangen til rent drikkevand	Adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv. Højstammede træers afstand til naboejendomme. Ændring af forvaltning af arealerne, så der ikke sker forurening af drikkevandet.	Kvalitative data evt. suppleret med kvantitative data og skitser/fotoeksempler.
Jordbund og jordarealer	Påvirkning af jordbundsforhold og jordarealer.	Ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse, som følge af etablering af skov og lysåbne arealer.	Kvalitativ.
Vand	Påvirkning af drikkevandsinteresser, grundvand og vandmiljø.	Ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse.	Kvalitativ.

Luft og klimatiske faktorer	Påvirkning af luft og klima.	Skovrejsningens binding af CO_2 og substitutionseffekt (f.eks. ved at træ erstatter beton og stål i byggeri).	Kvalitativ.
Materielle goder	Påvirkning af landbrugsbedrifters erhvervsmæssige interesser.	Naturstyrelsens procedure for opkøb af landbrugsejendomme inden for projektområdet. Udvikling af ammoniakfølsom skov.	Kvalitativ.
Landskab	Påvirkning af landskabet.	Skovrejsningens tilpasning til landskabsområdet Skårup Moræneflade.	Kvalitativ.
Kulturarv og arkæologisk arv	Påvirkning af kulturarv og arkæologisk arv.	Naturstyrelsens forvaltning af kulturarv og arkæologisk arv.	Kvalitativ.
Kumulative effekter	Kumulativ påvirkning af miljøet.	Den kumulative effekt på miljøfaktorer, som følge af at skovrejsningen gennemføres i stor skala og/eller skovrejsningens multifunktionalitet.	Kvalitativ.

4. Miljøstatus

4.1 Miljøstatus for miljøfaktorer

Biologisk mangfoldighed, flora, fauna og natur
Området består primært af landbrugsjord i omdrift med enårige landbrugsafgrøder i konventionel drift med brug af gødskning og pesticider. I det sydlige projektområde drives en del af jorderne med juletræskulturer (25-30 ha). I det nordlige projektområde drives et mindre område med økologisk planteavl.

Spredt ud over de 2 projektområder ligger en række naturtyper beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Det drejer sig helt overvejende om små søer/vandhuller, samt enkelte moser, engarealer og vandløb. Søerne ligger primært som "isolerede øer" i den opdyrkede landbrugsflade, dvs. uden sammenhæng med anden lysåben natur.

Projektområderne indgår ikke i Natura2000 områder.

Ifølge Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (2007) er der registreret følgende bilag IV arter inden for det 10 x 10 kilometer kvadrat, hvor projektområdet ligger:
Sydflagermus og dværgflagermus
Hasselmus
Markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø
Hvorvidt arterne forekommer inden for projektområdet fremgår ikke.

Ifølge Miljøstyrelsens biodiversitetskort (levesteder 2018) er der i 2004 observeret bred vandkalv og lys skivevandkalv, der begge er bilag IV-arter, lige nord for det nordligste projektområde. Begge arter kan være til stede i både små og store søer, der som regel ligger i større naturområder som f.eks. skove.

I tilknytning til de 2 projektområder ligger 3 større fredskove med lang kontinuitet (mere end 200 år).

Befolkningens og menneskers sundhed
Projektområdets påvirkning af befolkningens og menneskers sundhed vedrører dels dem, som bor inden for projektområdet, og befolkningen uden for projektområdet i bl.a. byerne Svendborg og Skårup.

Adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv har en positiv indvirkning på befolkningens sundhed. Projektområdet består primært af landbrugsjord i omdrift. Befolkningen som helhed, dvs. både borgere i og uden for projektområdet har ikke adgang til landbrugsjorderne i dag.
Op til de 2 projektområder ligger 3 private fredskove på 10-45 ha. Der er direkte adgang til to af skovene fra offentlig vej. Samlet set er befolkningens mulighed for adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv inden for projektområdet yderst begrænset.

Inden for projektområderne er der ca. 114 ejendomme. En mindre del er større ejendomme, som drives landbrugsmæssigt og som typisk har boliger i tilknytning til landbrugsjorden. De resterende ejendomme er enten fritidslandbrug med små jordstykker eller beboelser med have beliggende langs de offentlige veje. Desuden er der beboelsesejendomme umiddelbart uden for projektområdet, som grænser direkte op til projektet. Nogle ejendomme er afgrænset mod den omgivende landbrugsjord med hække, hegn og træer, som giver læ og skygge. Fra andre ejendomme er der fra have og beboelse udsyn til marker.

Projektområdet består primært af landbrugsjorder i konventionel drift med gødskning og sprøjtning. Driftsformen påvirker grundvandet og dermed det drikkevand, som Skovmølleværket kan levere til borgerne i bl.a. Svendborg. Skovmølleværket producerer godt en tredjedel af Svendborg Vand A/S samlede produktion af drikkevand. Grundvandet og dermed drikkevandet er sårbart for forurening med nitrat og pesticider, jf. afsnittet vand nedenfor.

Jordbund og -arealer
Jordbundstypekort viser at begge projektområder består af lerblandet sandjord.

Jorderne drives helt overvejende med konventionel drift i form af årlige pløjninger, harvninger, samt brug af gødskning og pesticider. Jorderne er drænede og afvander mod øst og syd til hhv. Langelandssund, Skårupøre Sund og Svendborgsund.
Inden for projektområdet forekommer desuden mindre, spredtliggende arealer med beskyttet natur eller arealer med krat.

Vand
Skovmølle Vandværk har siden 1979 hentet en stor del af drikkevandet til borgerne i Svendborg fra grundvandet under de 2 projektområder (900.000 mio. m3 årligt). Grundvandet er præget af ungt vand, som er sårbart over for forurening af nitrat og pesticider. Der er en stigende forekomst af pesticider i grundvandet, hvoraf DMS lige nu udgør det største problem.

Gødskning og afvanding betyder, at der via vandløb og dræn ledes kvælstof fra området ud i Langelands Sund, Skårupøre Sund og Svendborgsund. Projektområderne ligger i Hovedoplandet (1.15) Det Sydfynske Øhav.

Luft og klimatiske faktorer
Projektområdet er udsat for de samme klimatiske forhold, som gælder for hele landet og for nogle faktorers vedkommende globalt. På globalt niveau er der en stigende mængden CO_2 i luften, som fører til højere temperaturer over hele jordkloden. På nationalt niveau ses tendenser til et klima, hvor nedbør i perioder kommer i større mængder over kortere tid. Det betyder, at nedbøren ikke infiltreres i jorden i takt med nedbøren, hvilket skaber oversvømmelser og marker, som står under vand. Dette medfører desuden en større afvanding til dræn og vandløb og dermed en større udvaskning af kvælstof til de kystnære vandområder. Skov sikrer, at en større andel af nedbøren siver ned til grundvandet.

Skov kan bidrage til reduktion af CO_2 i luften, da skov via fotosyntese optager CO_2, som derved lagres i træernes stammer, grene og rødder. I vedvarig skov opbygges desuden CO_2 i humuslaget. Der er

ikke skove inden for projektområdet, men enkelte krat, levende hegn og lignende som i beskedent omfang lagrer CO_2.

Materielle goder
Ejendomsstrukturen for lodsejere, som ejer landbrugsjord i området er tidstypisk. Få lodsejere ejer langt størstedelen af jorden, mens mange ejer små deltids/fritidslandbrug med til sammen en mindre del af jorden. Flere af de største lodsejere har store dele af deres ejendomme beliggende uden for projektområderne.

Langs de offentlige veje ligger et par landsbyer. Desuden er der en del spredt bebyggelse og selvstændigt beliggende boliger langs de offentlige veje jævnt ud over projektområdet. De små ejendomme har for en dels vedkommende afgrænset ejendommen med hække, hegn eller træer. Andre ejendomme har en åben ejendomsgrænse mod marker.

Der er ikke gamle, fredskove inden for projektområdet, men mindre områder med krat og trægrupper.

Landskab
Projektområdernes landskab fremtræder som et relativt fladt til småkuperet terræn præget af store marker. De levende hegn skaber rum i landskabet. Ved færdsel langs offentlige veje lukker de levende hegn en del steder af for udsigten til markerne.

Projektområdet ligger inden for landskabsområdet Skårup landbrugsflade. På landbrugsfladen ligger 3 gamle fredskove med markante skovbryn, som ikke indgår i projektområdet.
Det nordlige projektområde gennemskæres af vejlandsbyen Holmdrup. De større gårde ligger typisk i direkte tilknytning til offentlig vej. Det sydlige projektområde består af større og mindre ejendomme, som ligger spredt i tilknytning til ejendommenes jorder direkte ud til offentlig vej eller trukket tilbage. Mod nordøst op mod Skårup er der mere sammenhængende bebyggelser med mindre beboelser.

Kulturarv og arkæologisk arv
Inden for projektområdet ligger en del sten- og jorddiger, som er beskyttet af museumslovens § 29. På mange af digerne er der levende hegn.

Der er ikke forekomst af fredede fortidsminder inden for det 2 projektgrænser. Opslag på Fund og fortidsminder og Svendborg Museums arkivalske kontrol viser, at der er gjort en række fund af genstande inden for projektområde af f.eks. flinteredskaber og skår fra lerkar. Desuden er der flere sløjfede (ikke fredede gravhøje).

4.2 0-alternativet

Afsnittet beskriver den forventede udvikling af miljøfaktorerne, hvis samarbejdsaftalen ikke indgås og skovrejsningsprojektet dermed ikke gennemføres.

Biologisk mangfoldighed, flora, fauna og natur
Ingen ændring i forhold til status for omfang. Der kan forventes en fortsat forarmning af de mindre og isolerede naturområder i de intensivt dyrkede arealer.

Befolkningens og menneskers sundhed
Ingen ændring i forhold til status for adgang til skov og natur og et aktivt friluftsliv. Landbrugs-jorderne vil fortsat blive drevet med lave enårige afgrøder.

I forhold til drikkevand vil der være risiko for udvaskning af miljøfremmede stoffer (i særdeleshed pesticider) til grundvandet fra arealer, der dyrkes konventionelt. Udvaskes der miljøfremmede stoffer til grundvandet vil de samme stoffer kunne genfindes i drikkevandet hos vandforsyningens kunder.

Jordbund og arealer
Ingen ændring i forhold til status.

Vand
Forurening af grundvandet med pesticider kan nå et opfang, der fordrer avanceret vandbehandling på Skovmølleværket eller lukning af kildepladserne.

Ingen ændringer i forhold til kvælstoftab til vandmiljøet.

Luft og klimatiske faktorer
Ingen ændring i forhold til status.

Materielle goder
Udviklingen i den nuværende ejendomsstruktur forventes at følge den generelle tendens inden for jordbruget, dvs. at de større ejendomme med driftsbygninger inden for området vil blive lagt sammen til færre og endnu større ejendomme. Flere driftsbygninger vil blive overflødiggjort.

For lodsejere, som ejer beboelsesejendomme eller fritidslandbrug, vil der ikke ske ændringer i forhold til status.

Der forventes ikke etableret skove, som på sigt vil udvikle højstammede skove.

Landskab
I forbindelse med strukturudviklingen i landbruget kan forventes en sammenlægning af marker og at hegn fjernes. I øvrigt igen ændring i forhold til status.

Kulturarv og arkæologisk arv
Ingen ændring i forhold til status.

5. Miljømålsætninger

Miljøvurdering af samarbejdsaftalen bygger på en vurdering af, hvorvidt aftalen kan antages at fremme eller udgøre en hindring for opnåelse af miljømålsætninger, som er fastlagt i lovgivning, strategier og kommuneplaner m.v., som kan blive berørt af gennemførelse af samarbejdsaftalens mål om skovrejsning.

Ved en gennemgang af lovgivninger, strategier og kommuneplaner m.v., der kan tænkes at indeholde målsætninger og retningslinjer, der er relevante for bedømmelsen af miljøpåvirkninger, er følgende målsætninger blevet kortlagt som relevante for miljøvurderingen.

Miljømål-sætning nr.	**Lovgivning, strategier og planer m.v.**	**Målsætninger for miljøbeskyttelse**
1	**FN´s Verdensmål, som Danmark som medlemsland har tilsluttet sig.** Vedtaget 25. september 2015.	Verdensmålene udgør 17 konkret mål, bl.a. **Mål 6: Rent drikkevand og sanitet** Delmål 6.3 Inden 2030 skal vandkvaliteten forbedres ved at reducere forurening, afskaffelse af affaldsdumping og minimere udslip af farlige kemikalier og materialer, (……) **Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund** Delmål 11.4. Styrke indsatsen for at beskytte og bevare verdens natur- og kulturarv. Delmål 11.7. Adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum, (…..) **Mål 13:Klimaindsats** Delmål 13.2 Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning. **Mål 14: Livet i havet** Delmål 14.1 Inden 2025, skal alle former for havforurening forhindres og væsentligt reduceres, især forurening forårsaget af landbaserede aktiviteter, herunder havaffald og forurening med næringsstoffer. **Mål 15. Livet på land** Delmål 15.2 Inden 2020, skal bæredygtig forvaltning af alle typer af skove fremmes, skovrydning stoppes, forringede skove

		genskabes og skovrejsning væsentligt øges globalt set.
2	**EU-forordningen om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner fra 2021-2030**	Forordningen forpligter medlemsstaterne på opfyldelses af EU's mål om i 2030 at reducere emissionen af drivhusgas i perioden 2021-2030 med 30% i forhold til niveauet i 2005. Drivhusgasakkumulationen fra forvaltede skovarealer, herunder nytilplantede arealer, kan bidrage til opgørelsen af landets samlede drivhusgasemission i form af en reduktion.
3	**Vandforsyningsloven**	Af Vandforsyningslovens kapitel 1 fremgår at lovens formål er at sikre, at udnyttelsen og den dertil knyttede beskyttelse af vandforekomster sker efter en samlet planlægning og efter en samlet vurdering med hensyn til vandforekomsternes omfang, på befolkningens og erhvervslivets behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning, på miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse, herunder bevarelse af omgivelsernes kvalitet, og på anvendelse af råstofforekomster.
4	**Skovloven**	Af skovlovens kapitel 1 om lovens formål fremgår: § 1. Loven har til formål at bevare og værne landets skove og hertil forøge skovarealet. Stk. 2. Loven har også til formål at fremme bæredygtig drift af landets skove. Bæredygtig drift betyder inddragelse af såvel økonomiske som økologiske og sociale værdier. Stk. 3. Bæredygtig drift indebærer, at det ved driften af det enkelte fredskovspligtige areal og ved lovens administration ud fra en helhedsbetragtning tilstræbes at: 1) Fremme opbygningen af robuste skove, 2) Sikre skovens produktion, 3) Bevare og øge skovens mangfoldighed og

		4) Sikre, at hensynet til landskab, naturhistorie, kulturhistorie, miljøbeskyttelse og friluftsliv kan tilgodeses. § 2. I offentligt ejede skove skal der lægges særlig vægt på de hensyn, der er nævnt i § 1, stk. 3, nr. 3 og 4. § 3.Fredskovspligtige arealer er: Stk. 1, nr.3) Arealer med skov, der ejes eller erhverves af stat, kommuner eller folkekirke, og hvor skov etableres eller indfinder sig, samt tilhørende arealer uden træbevoksning. § 28. Søer, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev, der hører til fredskov, og som ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, fordi de er mindre end de deri fastsatte størrelsesgrænser, må ikke dyrkes afvandes tilplantes eller på anden måde ændres.
5	**Naturbeskyttelsesloven** Naturstyrelses opgave med statslig skovrejsning og adgangen til offentlige skove. **Bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen (adgangsbekendtgørelsen)**	Af naturbeskyttelseslovens Kapitel 1 om lovens formål fremgår af § 2, at loven kan anvendes med sigte på at forøge skovarealet. Af § 55, stk. 1, nr. 1 fremgår, at der på de årlige finanslove afsættes en beløbsramme, inden for hvilken miljø- og fødevareministeren kan erhverve fast ejendom og afholde drifts- og anlægsudgifter på erhvervede ejendomme, bl.a. til tilplantning. Af § 60, stk. 2 fremgår at ekspropriation ikke kan anvendes til at fremme statslig skovtilplantning. Af naturbeskyttelseslovens Kapitel 1 om lovens formål fremgår af § 1, stk. 2, punkt 3), at loven skal medvirke til at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen, samt forbedre mulighederne for friluftslivet. Af loves § 23, samt adgangsbekendtgørelsens §§ 8-16 fremgår særlige, dvs. udvidede adgangsregler til offentlige skove.

6	**Vandområdeplan 2015-2021 for Jylland og Fyn**	Vandområdeplanen, som implementerer EU's vandrammedirektiv fra 2000 har det overordnede formål, at alt vand, overfladevand og grundvand skal have opnået mindst "god tilstand" eller "godt økologisk potentiale" inden 2021.
7	**Danmarks Nationale Skovprogram 2018** Det nationale skovprogram er statens redskab til at fremme bæredygtig skovdrift. (præciseres evt.)	**Kriterie: Mere skov og mindre global opvarmning** Strategiske pejlemærker: 1. Øge Danmarks skovareal og øge den samfundsmæssige nytte af de nye skove. Det langsigtede mål er at skovlandskaber dækker 20-25 % af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. 2. Øge optag og lagre kulstof i skov og træprodukter gennem bæredygtig drift.
8	**Svendborg Kommunes kommuneplan 2017-2029** **Landskabsområder** **Grønt Danmarkskort**	At bevare og styrke Svendborg Kommunes værdifulde landskaber, herunder karaktergivende landskabstræk og –elementer, kystforland og særlige visuelle oplevelsesmuligheder. At udvikle kommunens større sammenhængende landskaber i den grøn-blå struktur. At forandringer i det åbne land sker i respekt for den karakter og kvalitet, der knytter sig til landskaberne og om muligt medvirker til at styrke eller genoprette dem. At offentligheden har gode adgangsmuligheder til de områder, der rummer særlige landskabelige kvaliteter. Bynær natur og rekreative områder prioriteres højt. At skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder, herunder skove med lang kontinuitet. Indsatser, som samtidig bidrager til andre formål, herunder klimatilpasning og klimaforebyggelse, et bedre vandmiljø samt friluftsliv og rekreation vægtes højt.

	Kommuneplanens udpegning af skovrejsningsområder	Siden 2013 har projektområdet været udpeget til skovrejsning.
9	**Naturstyrelsens retningslinjer for arealforvaltning, herunder:** **Statslig skovrejsning: Rammer og retningslinjer** **Kulturhistoriske retningslinjer**	Retningslinje 7.2: De landskabelige kvaliteter skal understøttes og forbedres. Retningslinje 7.4: Der bør genskabes naturlig hydrologi og rørlagte vandløb skal åbnes. Retningslinje 7.7: Der bør holdes afstand mellem bevoksning og nabobeboelse. Retningslinjer 7.13: 10-40% af skoven skal udvikles til lysåbne arealer. De kulturhistoriske retningslinjerne pålægger bl.a. Naturstyrelsen at beskytte fortidsminder, som ikke er beskyttet umiddelbart af loven, f.eks. ikke registrerede jorddiger.
10	**FSC og PEFC certificering af at Naturstyrelsens skove forvaltes bæredygtigt**	Alle Naturstyrelsens skove er FSC og PEFC certificerede. Dette gælder også for skovrejsningsskove. Det betyder bl.a. at driften af skoven skal leve op til en række krav, f.eks.: • Naturnær drift af skoven • Beskyttelse af områder med særlig høj naturværdi • Sikring af gamle træer og dødt ved • Hensyn til fortidsminder • Minimering af evt. miljømæssige belastninger Den bæredygtige skovdrift skal sikre hensynet til kulturhistoriske spor. FSC og PEFC foretager løbende kontroller i skovene af at kriterierne for certificeringen overholdes.
11	**Svendborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2020**	Et indsatsområde er at øge arealet med offentlig skov.
12	**Svendborg Kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse**	Den sydlige del af det sydligste projektområde er omfattet af en indsatsplan for grundvands-beskyttelse for Svendborg Vand A/S. Grundvandskortlægningen har vist, at

		boringerne er sårbare over for nitrat. Desuden fremgår det af indsatsplanen, at den løbende overvågning af grundvandskvaliteten kan vise, at der er behov for en særlig indsats til beskyttelse af drikkevand. I forlængelse heraf er nævnt dyrkningsaftaler og skovrejsning m.v. De talrige fund af pesticider i grundvandet inden for oplandet til Skovmølleværket viser, at der er behov for en særlig indsats. I 2021 forventes Svendborg Kommune at udarbejde en revideret indsatsplan, der afspejler dette.
13	**Svendborg Kommunes Klima- og Energipolitik**	Et indsatsområde er at øge arealet med skov i samarbejde med Svendborg Vand A/S, Naturstyrelsen og lodsejere.
14	**Svendborg Kommunes strategi for natur og friluftsliv**	At styrke biodiversiteten i skovene og etablere ny biodiversitetsskov i synergi med friluftsliv, grundvandsbeskyttelse og CO_2-lagring

6. Miljøvurdering

6.1 Vurdering af de enkelte miljøfaktorer

Forud for miljøvurderingen er der foretaget en afgrænsning af de miljøfaktorer, som kan antages at blive påvirkede af samarbejdsaftalens implementering, jf. afsnit 3.3. I de følgende afsnit gennemgås og vurderes indvirkninger af samarbejdsaftalen på disse miljøfaktorer.

Omfanget af miljøvurderingen er i overensstemmelse med miljøvurderingsloven baseret på den aktuelle viden og samarbejdsaftalens detaljeringsniveau. Samarbejdsaftalen er en aftale, som på et overordnet niveau skaber rammerne for opkøb af jord til skovrejsning inden for 2 konkrete projektområder. Niveauet i behandling af de enkelte miljøfaktorer afspejler således planens overordnede niveau og karakter af økonomisk ramme for efterfølgende konkrete skovrejsnings-projekter inden for projektområdet.

Store dele af miljøvurderingen er således baseret på oplysninger frembragt i forbindelse med screening af det potentielle skovrejsningsprojekt i 2019, som er gået forud for udarbejdelse af forslag til samarbejdsaftalen.

I de situationer, hvor vurderingen er at samarbejdsaftalen har en positiv indvirkning på miljøfaktoren, som er ønsket og tilsigtet, planlægges ikke afværgeforanstaltninger. I de situationer, hvor vurderingen er, at samarbejdsaftalen kan have en negativ indvirkning på miljøfaktoren redegøres for, hvordan indvirkningen kan afværges eller minimeres. Der forekommer desuden situationer, hvor en vurdering af miljøfaktorens indvirkning bedre vil kunne ske på næste niveau af projektet. Dvs. hvis/når der er erhvervet jord til skovrejsningen og der foreligger en konkret plan, som giver et godt grundlag for at foretage en helt konkret vurdering vurderingen af miljøfaktoren. I sådanne situationer henvises til en nærmere vurdering på dette niveau, når/hvis det bliver aktuelt.

6.2 Miljøfaktor: Biologisk mangfoldighed, flora, fauna og natur

Samarbejdsaftalen skaber rammerne for erhvervelse af jord til skovrejsning med skovbevoksning og lysåbne arealer. Dette kan have en påvirkning på den biologiske mangfoldighed, flora, fauna og natur.

Indikatoren udvikling og fremme af biologisk mangfoldighed og udvikling af ny flora, fauna og natur

Landbrugsjorderne har generelt være anvendt til en intensiv drift med årlige pløjninger, harvning, gødskning, brug af pesticider, samt dræning. Skovrejsningen etableres og forvaltes uden anvendelse af gødskning og pestcider. Der genskabes naturlig hydrologi ved brydning af interne dræn i muligt omfang. Der etableres skov og skovbryn med hjemmehørende træ- og buskarter, som er tilpasset de stedlige jordbundsforhold og hydrologiske forhold. Dette bidrager til en mangfoldighed i bl.a. insekt-, fugle- og dyrearter tilknyttet de forskellige træer og buske. Skoven etableres ved plantning, såning og naturlig tilgroning, hvilket yderligere understøtter udvikling af biologisk mangfoldighed bl.a. i flora. Der etableres lysåbne arealer på ca. 1/3 af skovens areal. Disse arealer forvaltes med afgræsning, slet eller brakpudsning, som fremmer udvikling og mangfoldighed af ny fauna. I forbindelse med brydning af interne dræn kan etableres vandhuller og temporære minivådområder, som understøtter udvikling af biologisk mangfoldighed.

Det sydligste projektområde ligger inden for Grønt Danmarkskorts udpegning af naturbeskyttelses-interesser i forhold til potentiel ny natur. Samlet set vil etablering af skovrejsningen understøtte og fremme udvikling af ny flora og natur.

Indikatoren ændring af forvaltningen af nuværende biodiversitet, flora og fauna og forventet effekt af dette

Forud for udarbejdelse af samarbejdsaftalen i 2019 er projektområdet screenet i forhold til en række temaer, herunder i forhold til forekomsten af eksisterende natur bl.a. for at vurdere projektområdets potentialer i forhold til natur og biodiversitet, jf. bilag 3.

Spredt ud over de 2 projektområder ligger en række naturtyper beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3. Der ligger ca. 65 små søer/vandhuller i projektområderne. De fleste ligger isoleret på større landbrugsflader. Der er fire mosearealer i området, hvoraf det største er ca. 1 ha. De fleste er skov-/kratbevoksede. Der er ét engareal i området på 0,27 ha. Ifølge naturbeskyttelseslovens §3 må tilstanden i de beskyttede naturområder ikke ændres.

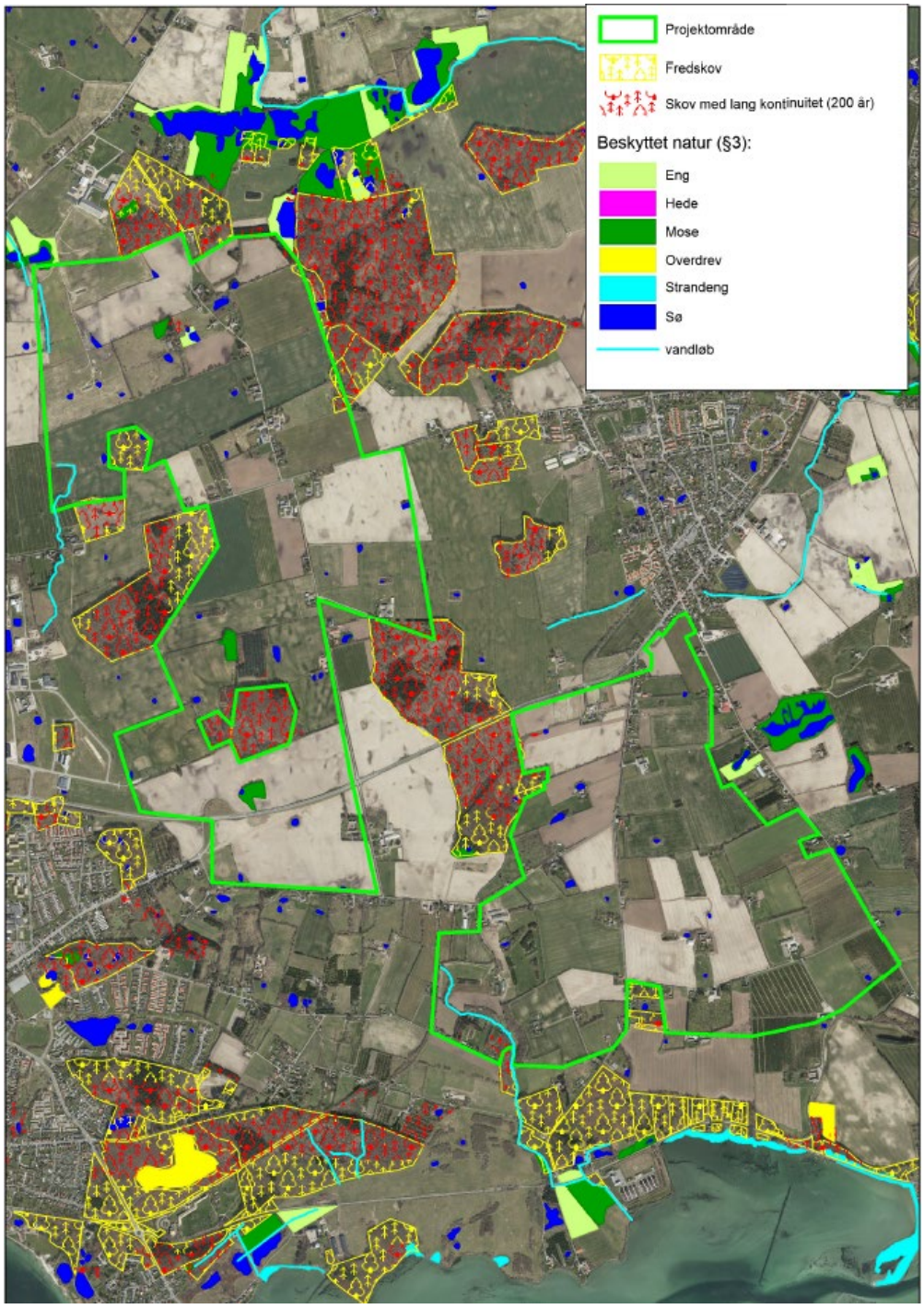

Figur 6.2.1: Kortet viser omfanget af natur beskyttet af naturbeskyttelsesloven inden for de to projektområder.

Beskyttede naturtyper, som indgår i et skovrejsningsprojekt, hvor arealerne pålægges fredskovspligt, vil fortsat være beskyttede. Der etableres ikke skov inden for § 3 områderne. Ved etablering af skoven tages der hensyn til de beskyttede arealer, så de ikke påvirkes negativt, f.eks. ved at etablere skoven, så bevoksningen ikke skygger for vandhullerne. I forbindelse med planlægning af en ny skov, vil der blive foretaget en nærmere vurdering af naturtypens naturtilstand, og i det omfang det er

bl.a. teknisk og økonomisk muligt, blive arbejdet med forbedring af naturtypen. F.eks. gennem etablering af naturlig hydrologi, og ved at nærliggende naturtyper (eng, mose og vandhul) forbindes med lysåbne arealer med afgræsning. Den ændrede forvaltning af naturtyper/naturområdet vil have en positiv effekt på biodiversitet, flora og fauna.

Ifølge Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (2007) er der registreret følgende bilag IV arter inden for det 10 x 10 kilometer kvadrat, hvor projektområderne ligger:

- Sydflagermus
- Dværgflagermus
- Hasselmus (EN/truet på Den Danske Rødliste 2019)
- Markfirben (VU/sårbar på Den Danske Rødliste 2019)
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø (NT/næsten truet på Den Danske Rødliste 2019)
- Springfrø

Skovene i og nord for Svendborg er et af hasselmusens vigtigste leveområder i Danmark.

Skovrejsning med lysåbne partier vil være positiv for alle disse arter, især når der tages hensyn til soleksponering af vandhuller og diger.

I tilknytning til projektområderne ligger større og gamle skove med lang kontinuitet (>200 år). Der vil være et stort spredningspotentiale fra disse skove til de nye skove, der således relativt hurtigt vil kunne opnå en høj biodiversitet.

Indikatoren sammenhæng mellem naturarealer/gamle skove
De nye skove vil samtidig skabe spredningskorridorer mellem de gamle skovområder. Tilsammen vil de gamle og nye skove danne et stort sammenhængende skov-og naturområde, som vil have en positiv effekt på biodiversitet, flora og fauna.

Vurderingskriterie påvirkning af biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna (alle tre indikatorer)
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger, jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 og 14.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning med skovbevoksninger og lysåbne arealer, at have en positiv påvirkning af biologisk mangfoldighed, natur, flora og fauna. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Hertil kommer at udvikling af biologisk mangfoldighed/biodiversitet tager tid. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes den på langt sigt at medføre en væsentlig positiv påvirkning. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

6.3 Miljøfaktor: Befolkningens og menneskers sundhed

Indgåelse af samarbejdsaftalen med efterfølgende opkøb af landbrugsjord og gennemførelse af skovrejsning, vil ændre arealanvendelsen fra landbrugsdrift til skov med natur og rekreative muligheder. Dette kan have en påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed.

6.3.1. Friluftsliv

Indikatoren adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv
Et af hovedformålene med den bynære skovrejsning er at give borgere bedre mulighed for adgang til friluftsliv i skov. Skov er befolkningens mest benyttede naturområde til friluftsliv.

Skovrejsningen gennemføres i overensstemmelse med naturstyrelsens retningslinjer for skovrejsning, som bl.a. betyder at der etableres parkeringsmuligheder, stier/skovveje, som giver rundturs-muligheder og opholdsarealer med borde og bænke. Naturstyrelsens skove er offentlige, hvilke betyder, at der er adgang til skoven døgnet rundt og at borgerne også må færdes uden for skovveje/stier.

Undersøgelser har vist at adgang til natur, herunder skov, har betydning for den mentale sundhed. Derudover vil øgede rekreative muligheder kunne medføre at borgerne får mere motion, hvilket kan have en positiv indflydelse på befolkningens fysiske sundhed. Derfor kan skovrejsning bidrage positivt til folkesundheden.

For borgere, som bor i projektområdet, og som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt, vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger.

Vurderingskriterie påvirkning af sundhed og rekreative interesser
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger: 1, 4, 7, 8, 11, og 14.

Etablering af skovrejsning vurderes overvejende at være positiv for borgernes sundhed og rekreative interesser. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes at den vil medføre en positiv påvirkning. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger. For borgere, som bor i projektområdet kan påvirkningen af rekreative interesser både være positiv og negativ. For de borgere i området, som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger. Denne indvirkning søges afbødet gennem en planlægning, så borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, tidligt ledes ind i skoven via parkeringspladser og skovveje, så de skaber mindst muligt trafik på vejene i området. Ved placering af stisystemerne i skoven tages der hensyn til naboejendomme.

6.3.2 Skygge

Indikatoren højstammede træers afstand til naboejendomme
Inden for projektområdet ligger ca. 114 ejendomme. En mindre del er større ejendomme, som drives landbrugsmæssigt, og som typisk har boliger i tilknytning til landbrugsjorden. De resterende ejendomme er generelt enten fritidsejendomme med små jordstykker eller beboelser med have beliggende langs de offentlige veje. Desuden ligger der ejendomme med boliger og haver uden for projektområdet, som grænser op til projektet.

Plantning af skov, på landbrugsarealer, som tidligere har været dyrket med lave afgrøder kan påvirke lysforholdene ved en naboejendom. Lodsejere foretrækker generelt, at der er sollys ved boliger og haver. Sollys har betydning for menneskers psykiske sundhed.

I nogle tilfælde har lodsejerne etableret en beplantning på grunden eller i kanten af grunden, som påvirker mængden af naturlig lys ved boligen. I disse situationer vil skovrejsningen ikke nødvendigvis medføre en mærkbar reduktion af lystilgangen til bolig og have. Andre ejendomme ligger mere åbent i landskabet.

I de situationer, hvor husejeren ikke har etableret skyggegivende beplantning, vil skovrejsningen efterhånden, som skoven vokser op til højstammet skov, kunne give en skyggepåvirkning. Omfanget af solskinstimer varierer hen over året. Skyggen fra skoven afhænger af ejendommens beliggenhed i forhold til skoven (nord, syd, øst eller vest), hvor tæt boligen ligger på skoven, terrænforhold, årstiden, som har betydning for hvor højt solen står på himlen, og tidspunktet på dagen.

Når Naturstyrelsen har erhvervet jord til skovrejsning gennemføres en forundersøgelse forud for den konkrete planlægning af skovens udformning. Skoven planlægges bl.a. ud fra det kendskab forundersøgelsen giver til de lokale forhold, Naturstyrelsens retningslinjer for skovrejsning og borgernes ideer og forslag til skovrejsningen i forbindelse med borgerinddragelse om planen.

Én af retningslinjerne fastlægger regler for i hvilken afstand fra naboejendommens matrikelgrænse, der må plantes på de strækninger, hvor skoven grænser op til bolig og have. Afstanden afhænger af ejendommens beliggenhed i forhold til skoven. Når skoven ligger vest og syd for ejendommens bolig og have skal holdes en planteafstand på 30 meter fra skel. Ligger skoven nord eller øst for bolig og have skal holdes en planteafstand på 15 meter til skel, jf. figur 6.3.1 og 6.3.2.

I forbindelse med den konkrete planlægning for jorder, som er købt til skovrejsning, besluttes om skovkanten skal trækkes yderligere væk fra boliger ud fra en samlet afvejning af interesser i forhold til skovrejsningen.

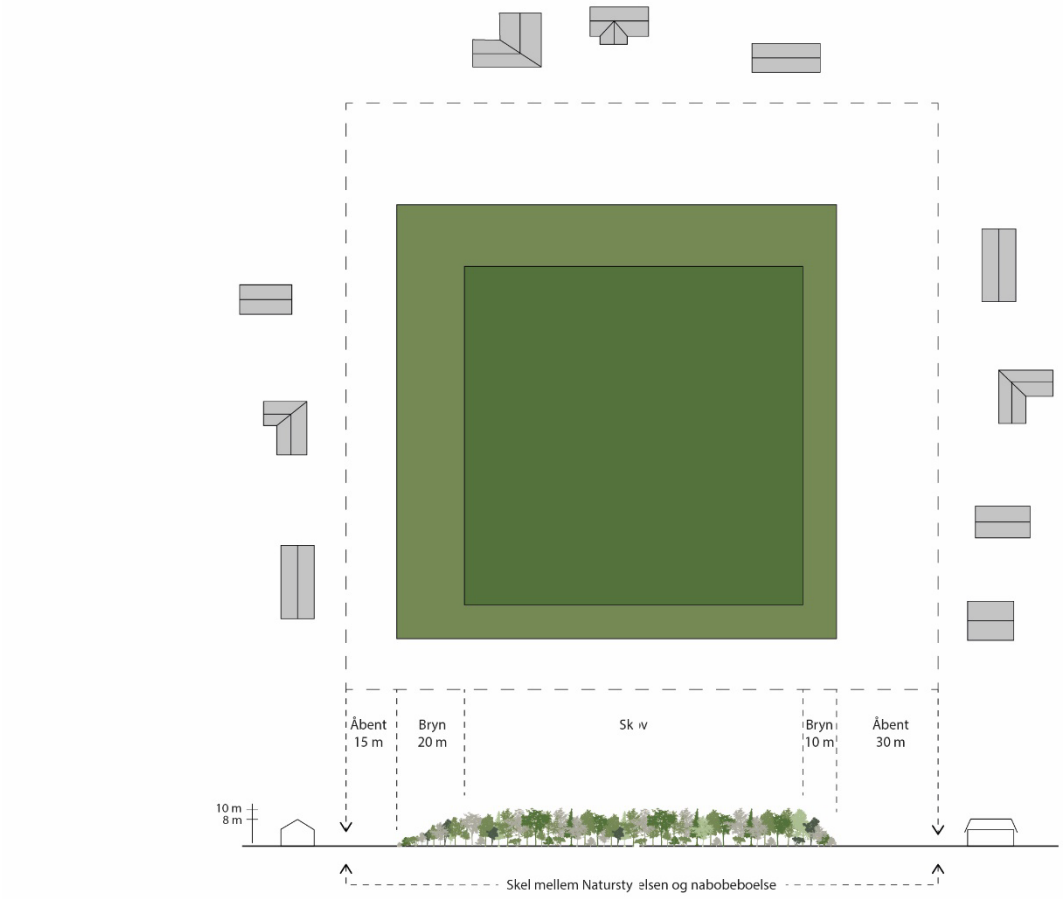

Figur 6.3.1: Grundtegning 10 meter høj skov. Den stiplede firkant viser en skovrejsningsskov, hvor skovens kant er trukket 15 hhv. 30 meter væk fra matrikelgrænsen. Den lysegrønne farve viser skovbrynet, som er 10 hhv. 20 meter bredt. Den mørkegrønne farve viser skovbevoksning.

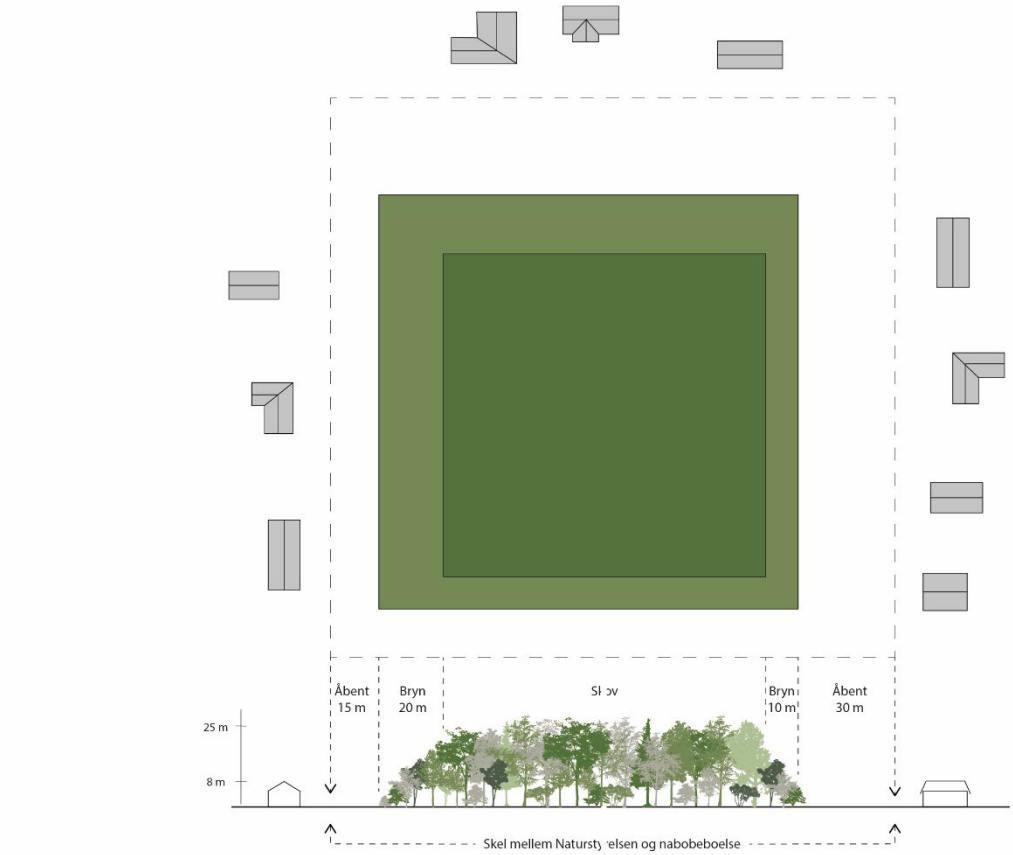

Figur 6.3.2: Grundtegning 25 meter høj skov. Den stiplede firkant viser en skovrejsningsskov, hvor skovens kant er trukket 15 hhv. 30 meter væk fra matrikelgrænsen. Den lysegrønne farve viser skovbrynet, som er 10 hhv. 20 meter bredt. Den mørkegrønne farve viser skovbevoksning.

I skovens yderkant plantes skovbryn, som primært består af buske og i mindre omfang af træer. Det betyder, at afstanden fra skovens matrikelgrænse (og dermed naboens bolig og have) og til træer, som med tiden kan blive ca. 25 meter høje øges. Bredden på skovbrynet afhænger af hvilket verdenshjørne skovbrynet ligger ud til, jf. figur 6.3.1 og 6.3.2. I den nordlige og vestlige kant af skoven etableres skovbryn i 20 meters bredde. I den sydlige og østlige kant etableres skovbryn i 10 meters bredde.

Kombinationen af at skovens kant trækkes 15-30 meter væk fra matrikelgrænsen og at skovens yderste del består af et skovbryn primært med buske betyder, at den bagvedliggende skov, der med tiden kan blive til højstammet skove, vil have en afstand på mellem 25 – 50 meter fra skel til naboens bolig og have. Disse tiltag afbøder skovens skyggevirkning. Figur 6.3.3 og 6.3.4 viser skovens skyggeeffekt på boliger, som ligger 10-15 meter fra skel, hen over døgnet og året.

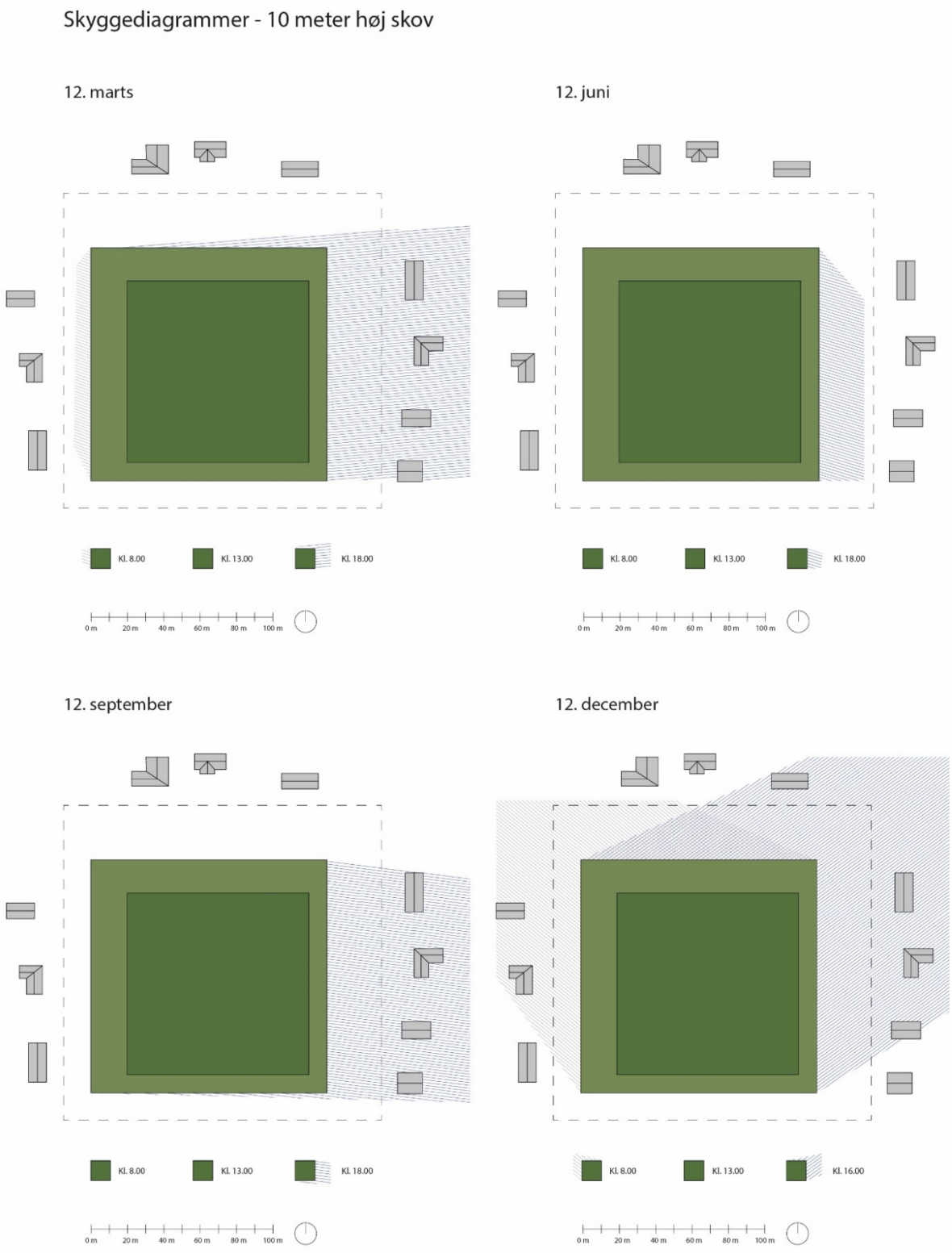

Figur 6.3.3: Skyggediagram for 10 meter høj skov. Figuren viser skyggepåvirkning på boliger, som ligger 10-15 meter fra skellet til skovrejsningen, på fire tidspunkter af året og hhv. kl. 8.00, 13.00 og 18.00.

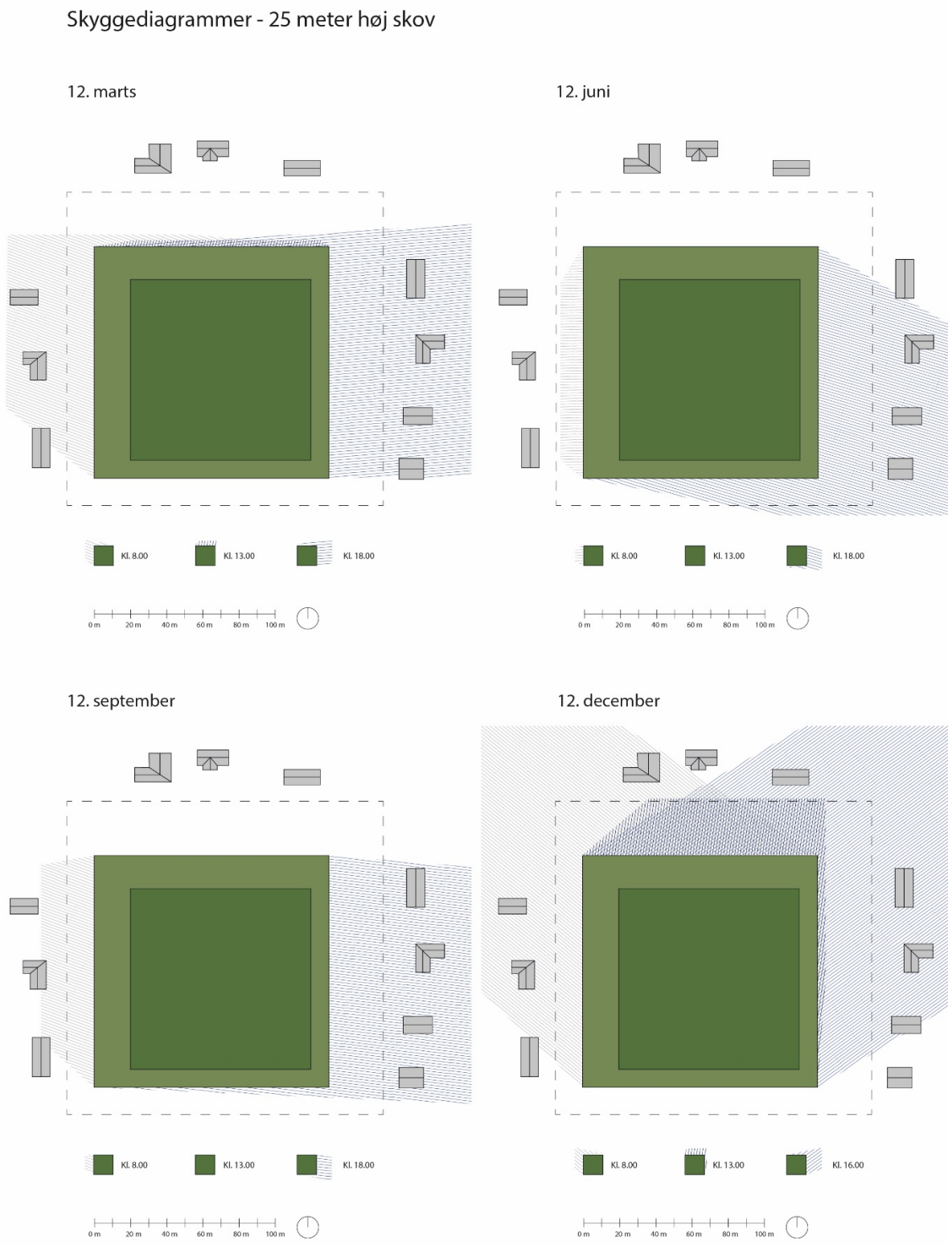

Figur 6.3.4: Skyggediagram for 10 meter høj skov. Figuren viser skyggepåvirkning på boliger, som ligger 10-15 meter fra skellet til skovrejsningen, på fire tidspunkter af året og hhv. kl. 8.00, 13.00 og 18.00.

Ved skovrejsning omkring landsbyer eller en klynge af huse vil der ud fra en vurdering af landskabet og kulturmiljøet ofte blive etableret lysåbne arealer op mod bebyggelsen, så skovens kant bliver trukket længere væk fra landsbyen end kravet i ovennævnte retningslinjer, jf. eksempel nedenfor.

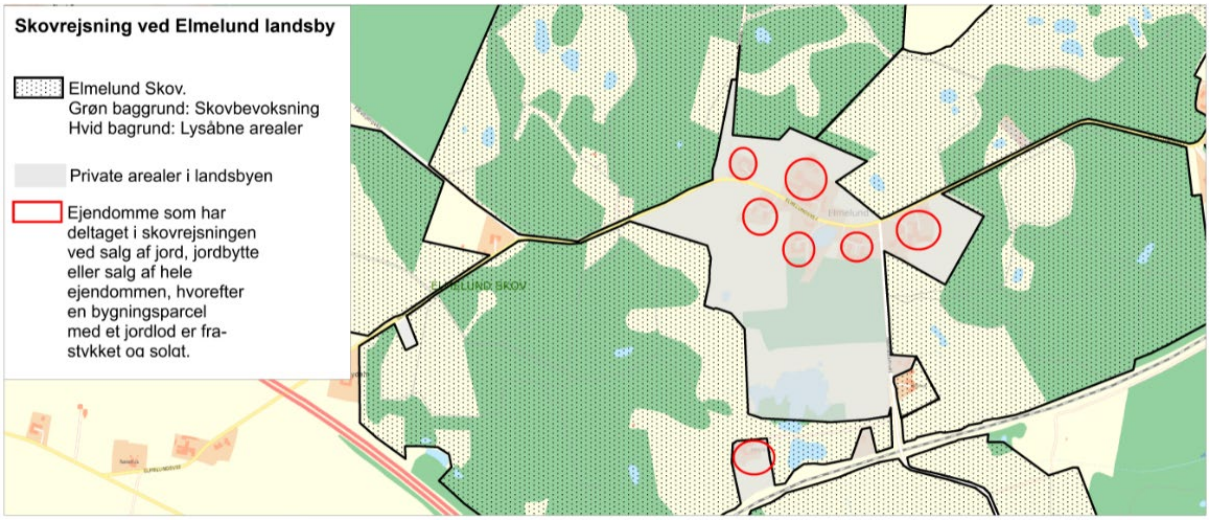

Figur 6.3.5: Figuren viser, hvordan skovrejsningen Elmelund Skov møder Elmelund landsby. Skovens er trukket et stykke væk fra landsbyen og de fleste af skovens arealerne op til landsbyen er udlagt til lysåbne arealer.

Vurderingskriterie skyggekast fra skoven på beboelse og have
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger, jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 5, 7, 8, 9, 11 og 13.

På nuværende niveau er vurderingen, at skygge kan have en negativ indvirkning på nogle naboejendomme. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, er det ikke muligt nøjagtigt at forudsige omfanget af boliger, som vil blive negativt påvirkede af skygge, og hvor omfattende det vil være i forhold til årstid og tid på dagen. Da det primært er ejendomme, som ligger øst og nord for skoven, som vil blive påvirkede, vurderes omfanget kun at berører en mindre del af de ca. 114 ejendomme inden for projektområdet, samt ejendomme som grænser op til projektområdet. Flere ejendomme har bevoksning på deres ejendomme, som betyder, at ejendomme allerede er på påvirkede af skygge fra højstammede træer. Skovrejsningen vil i de situationer ikke medføre en mærkbar forøgelse af skygge.

Naturstyrelsens generelle retningslinjer suppleret med konkrete vurderinger i forhold til planteafstand til skel i forbindelse med planlægningen vurderes at være tilstrækkelige til at reducere/afbøde negativ skyggevirkninger. I forbindelse med borgerinddragelsen om den konkrete plan har borgerne og naboer mulighed for at komme med ideer og forslag til planen.

Den konkrete plan for skovrejsning skal VVM-screenes i henhold til miljøvurderingslovens afsnit III, jf. afsnit 3. Den konkret plan vil som nævnt ovenfor bl.a. vise, skovens placering i forhold til tilgrænsende ejendomme, herunder hvor der er holdt afstand i henhold til retningslinjerne, hvor der evt. er holdt en øget afstand, og hvor der placeres lysåbne arealer i forhold til landsbyer og tilstødende ejendomme. Det betyder, at der på dette tidspunkt vil være et godt grundlag for at

foretage miljøvurderingen i forhold til skygge. VVM-screeningen af den konkrete plan sendes i offentlig høring.

Af ovennævnte grunde planlægges ikke yderligere afværgeforanstaltninger på nuværende niveau.

6.3.3. Drikkevand

Indikatoren ændring af forvaltning af arealerne, så der ikke sker forurening af drikkevandet
Skovrejsningen påvirker miljøfaktoren befolkningens og menneskers sundhed gennem ændring af driften af jorden. Efter Naturstyrelsens erhvervelse af jord til skovrejsning ophører brug af pesticider og gødskning i forbindelse med driften af jorden. Denne ændring af driften er permanent, og der tinglyses en deklaration om, at der ikke må udbringes gødskning og pesticider på arealerne. Herved sikres en fremadrettet beskyttelse af drikkevandet, som har betydning for menneskers sundhed. Indikatorens overlapper med indikatoren *Indikatoren ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse* under miljøbegrebet vand, jf. afsnit 6.5.

Vurderingskriterie påvirkning af adgangen til rent drikkevand
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger, jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 3, 6, 10 og 12.

Ophør med brug af gødskning og pesticider har en positiv påvirkning af adgangen til rent drikkevand. Da det på nuværende tidspunkt er uvist i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes at det vil medføre en væsentlig positiv indvirkning på adgangen til rent drikkevand. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

6.4 Miljøfaktor: Jordarealer og jordbund

Indikator ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse, som følge af etablering af skov og lysåbne arealer
Indgåelse af samarbejdsaftalen med efterfølgende opkøb af landbrugsjord til skovrejsning påvirker anvendelsen af jordarealer ved, at der sker en varig omlægning fra landbrugsdrift på arealerne til naturnær skov med lysåbne arealer og friluftsliv.

Landbrugsjorderne har generelt være anvendt til intensiv drift med årlige pløjninger, harvning, gødskning og pesticider. Ved anlæg af skoven kan der i forbindelse med plantning og såning indgå pløjning og harvning. I de første år efter plantning kan der bliver gennemført en mekanisk renholdes med harve. Herefter sker der ikke yderligere jordbearbejdning.

I forbindelse med skovrejsningen vil der enten ske en aktiv brydning af interne dræn eller det vil ske gradvist i takt med, at træernes rødder blokerer drænene, så jordbunden får genetableret en naturlig hydrologi.

Løvfald, dødt ved og visne planter, som nedbrydes af bl.a. orme og svampe vil over tid medføre at der opbygges organisk materiale og binding af kulstof i jorden. Tilsvarende udvikling vil over tid ske på de lysåbne arealer. Påvirkningen af jordbunden er positiv.

Vurderingskriterie påvirkning af jordbundsforhold og jordarealer
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger, jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 2, 3, 5,7, 8, 10, 11, 12, 13 og 14.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning at være positiv for jordarealer og jordbund. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes at det vil medføre en positiv påvirkning. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

6.5 Miljøfaktor: Vand

Indikatoren ændring af driften af jorden og ændret arealanvendelse
Skovrejsningen påvirker miljøfaktoren vand gennem ændring af driften af jorden. Efter Naturstyrelsens erhvervelse af jord til skovrejsning ophører brug af pesticider og gødskning. Denne ændring af driften er permanent, og der tinglyses en deklaration om, at der ikke må udbringes gødskning og pesticider på arealerne. Herved sikres en beskyttelse af grundvandet, der danner grundlag for produktion af drikkevand på Skovmølleværket.

På Skovmølleværket produceres, hvad der svarer til godt en tredjedel af Svendborg Vand A/S samlede produktion af drikkevand og 20 - 25 % af det totale forbrug af drikkevand i hele Svendborg Kommune. Muligheden for at producere drikkevand på Skovmølleværket baseret på rent grundvand har derfor meget stor betydning for forsyningen af Svendborg med rent drikkevand. Fremtidssikring af den grundvandsressource, som Skovmølleværkets produktion er baseret på, er derfor helt afgørende for at opretholde en tilfredsstillende forsyningssikkerhed og god drikkevandskvalitet på længere sigt.

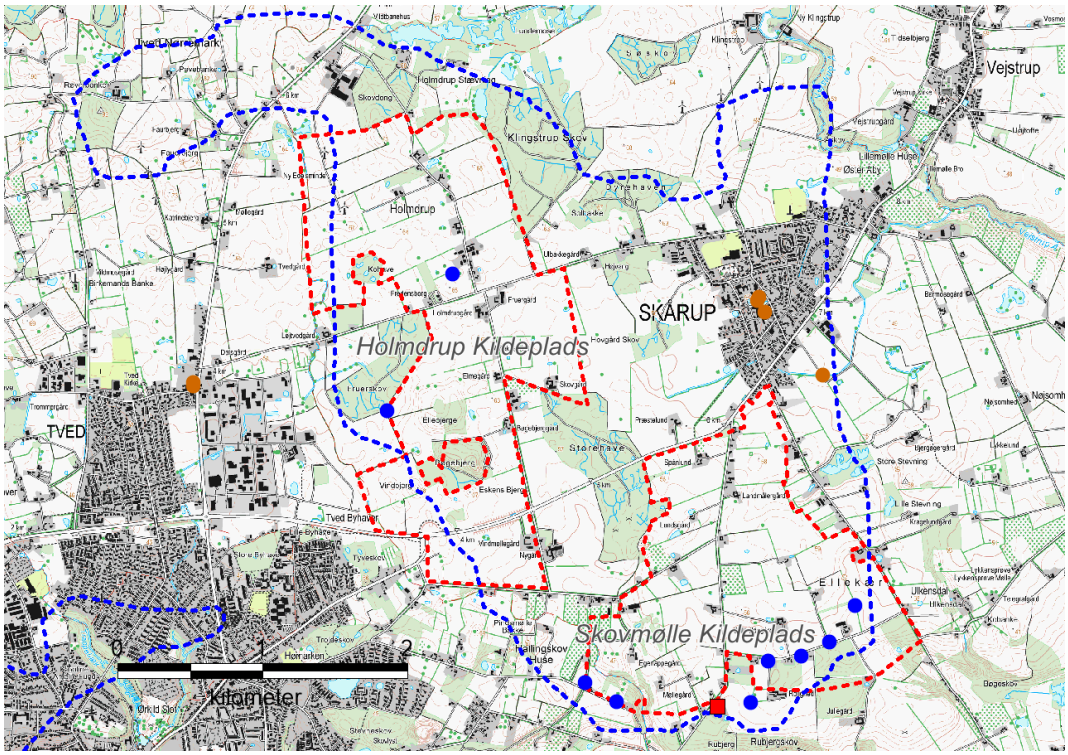

Figur 6.5.1:Kortet viser beliggenheden af indvindingsboringerne (blå cirkler) tilknyttet kildepladserne på Skovmølleværket (rød firkant). Holmdrup Kildeplads omfatter de to indvindingsboringer placeret umiddelbart syd for Holmdrup. Skovmølle Kildeplads omfatter indvindingsboringerne henholdsvis vest og øst for Skovmølleværket. Indvindingsoplandet til kildepladserne er vist med en blå stiplet linje. Projektområderne er vist med en rød stiplet linje.

Skovrejsningsprojekt vil også bidrage til at nedbringe udledningen af kvælstof til kystvandene. Den nuværende intensive landbrugsdrift medfører et tab af kvælstof fra rodzonen til vandmiljøet. Ved gennemførelse af skovrejsningsprojektet vil udledningen af kvælstof til kystvandene blive reduceret. Effekten vil være varig, idet der tinglyses en deklaration om, at der fremover ikke må gødes eller bruges pesticider på arealerne.
De to projektområder ligger i Hovedoplandet (1.15) Det Sydfynske Øhav og inden for følgende tre deloplande: Skårupøre Sund, Langelandssund og Det Sydfynske Øhav, åbne del. Det Sydfynske Øhav er i Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn målsat til god økologisk tilstand. Målsætningen er ikke opfyldt. I Vandområdeplan 2015-2021 er der et indsatsbehov for reduktion af udledningen af kvælstof i alle tre deloplande og skovrejsning indgår som indsats for alle tre deloplande. Ved gennemførelse af skovrejsning på alle projektområdets 540 ha vil projektet kunne bidrage med en reduktion på ca. 6 tons N pr. år.

Vurderingskriteriet påvirkning af drikkevandsinteresser, grundvand og vandmiljø
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 3, 4, 6, 10 og 12.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning med ophør af brug af pesticider og gødskning, at have en positiv påvirkning af vand, herunder drikkevandsinteresser, grundvand og vandmiljø. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes den på langt sigt at medføre en væsentlig positiv påvirkning på grundvand og drikkevand. Påvirkningen af vandmiljøet er ligeledes positiv og vil kunne give et positivt (men mindre) bidrag i forhold det samlede indsatsbehov i Hovedoplandet Det Sydfynske Øhav. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

6.6 Miljøfaktor: Luft og klimatiske faktorer

Indikatoren skovrejsningens binding af CO2 og substitutionseffekt
Svendborg Kommune er Klimakommune Plus+. Det betyder, at kommunen dels har forpligtet sig til en reduktion i CO_2-udledning på 2 % årligt for virksomheden Svendborg Kommune. Dels har kommunen forpligtet sig til at arbejde med tiltag, som rækker ud over kommunens egen virksomhed, i form af energirenoveringer i boliger, samt skovrejsning.

Skovrejsning og efterfølgende forvaltning af skoven kan bidrage til reduktion af drivhusgasser gennem træernes optag af CO_2 fra atmosfæren og lagring i skovøkosystemet og i træprodukter, samt ved at det producerede træ erstatter fossiltunge råmaterialer og fossile brændsler (substitution).
I skoven lagres CO_2 i de levende træer (krone, stamme og rødder), i dødt ved, i skovbunden og jordbunden. Træ som råstof kan erstatte f.eks. stål og beton i byggeriet, olie og gas til opvarmning, polyester og andre syntetiske stoffer i beklædning, plastic som engangsservice etc.

Naturstyrelsens skovrejsning bliver fredskovspligtig og gennemføres i overensstemmelse med de statslige retningslinjer for skovrejsning, kravene til fredskovspligtig skov og FSC/PEFC-certificeringen som bæredygtig skov. Det betyder, at der primært anvendes hjemmehørende og robuste træarter, som forvaltes med naturnær skovdrift. Både plantede og sådede bevoksninger kan etableres med brug af forkulturer eller ammetræer af hurtigt voksende træarter, som ud over at beskytte den varige skov også hurtigere lagrer en større mængde CO_2.

På nuværende stadie af skovrejsningsprojektet er der ikke taget konkret stilling til arealfordeling mellem skovbevoksede og lysåbne arealer og fordelingen mellem de forskellige bevoksningstyper. Praksis er, at der efter køb af jorder, gennemføres en forundersøgelse, som fagligt afsæt for planlægningen. Planlægningen gennemføres desuden, som en dialogbaseret planlægning, hvor borgere og interesseorganisationer har mulighed for at komme med ideer og ønsker til udformningen af skoven.

Et erfaringsbaseret skøn for arealdisponeringen kan være en omtrentlig fordeling med ca. 25-30 % lysåbne arealer, 15-20 % naturlig tilgroning, 50-55 % plantning eller såning. Københavns Universitet har i 2019 publiceret notatet Kulstofbinding ved skovrejsning[1], som belyser, hvor meget CO_2 der kan bindes ved skovrejsning. Da der på nuværende tidspunkt i projektforløbet ikke er udarbejdet konkrete planer for skoven, herunder fordelingen af hovedtræarter, er der ikke grundlag for at vurdere den kvantitative effekt af skovrejsningen i bindingen af tons CO_2 eq/ha/år. Størrelsen af CO_2-bindingen afhænger bl.a. af jordbundsforhold, træarter, etableringsmetode og forvaltningen af skovbevoksningerne. Det samlede danske skovareal har i flg. rapporten et gennemsnitligt årligt optag på 9 t CO_2eq/ha/år.

Vurderingskriteriet påvirkning af luft og klima
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 2, 7, 8 og 13.

Skovrejsning ved Svendborg er ét af mange store og små skovrejsninger på nationalt, EU og globalt niveau, som tilsammen kan give et bidrag til reduktionen af drivhusgasser og derved påvirke luft og

[1] Johannesen, V.K., Nord-Larsen, T., Vesterdal, L., &Bentsen, N. S. (2019). Kulstofbinding ved skovrejsning.

klima. De nationale mål om fordobling af skovarealet er baseret på, at der over hele landet plantes større og mindre skove, som til sammen har en påvirkning.

Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsning i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Den nuværende landbrugsmæssige drift af arealerne har ikke genereret CO_2 binding på arealerne. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes den lokalt at bidrage positivt med binding af CO_2 i den stående vedmasse i skoven og i træprodukter til substitution.

Sammenholdt med den tidligere drift af arealerne, som ikke har medvirket til CO_2 binding på arealerne, skaber skovrejsningen lokalt en øget binding af CO_2. Skovrejsningsprojektets mulige CO_2 binding er i et større perspektiv lille, men sammen med andre skovrejsninger nationalt, i EU og globalt niveau vil skovrejsningsprojektet medvirke til en positiv indvirkning på luft og klima. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

6.7 Miljøfaktor: Materielle goder

Indikatoren Naturstyrelsens procedure for opkøb af landbrugsejendomme inden for projektområdet

Skovrejsningen påvirker miljøfaktoren materielle goder gennem ændring af ejerforhold og ejendomsstrukturen i området, hvilket medfører en varig ændring af landbrugsjorder, som benyttes til landbrugsproduktion til fredskov med produktion af skov, natur og friluftsliv.

Naturstyrelsens opkøb af jorder inden for projektområdet kan påvirke materielle goder for landbrugsbedrifter. Særligt de landbrugsbedrifter, som overvejende har jord beliggende inden for samarbejdsaftalens projektområde, i form af deres mulighed for fortsat erhvervsmæssig udvikling. Den påvirkning kan, afhængig af den enkelte landbrugsbedrifts erhvervsmæssige interesser, både være en positiv og negativ påvirkning.

For lodsejere, som ikke har interesse i at udvide deres landbrugsbedrifter, men på et tidspunkt ønsker at sælge ejendommen, kan indvirkningen være positiv, da Naturstyrelsen kan være en mulig køber.

For lodsejere, som har det meste af ejendommen beliggende inden for projektområdet og på et tidspunkt ønsker at udvide ejendommen med nærliggende jord, kan indvirkningen være negativ, hvis lodsejere i projektområdet foretrækker at sælge til Naturstyrelsen.

Salg af jord til skovrejsningen er baseret på frivillighed og kan enten ske gennem direkte skødehandler eller gennem en jordfordeling. Begge typer af handler kan anvendes i hele den 20-årige projektperiode efter behov.

Salg til Naturstyrelsen ved direkte skødehandler, sker enten ved at en lodsejer tager kontakt til Naturstyrelsen med tilbud om salg eller ved at Naturstyrelsen tager en direkte kontakt til lodsejer, hvorefter lodsejeren, efter overvejelse, beslutter sig for et salg.

Køb af jord i nye skovrejsningsprojekter gennemføres ofte som jordfordelinger, hvis lodserne i området har interesse i dette. Målet med jordfordelingen er, at erhverve jord i projektområdet til skovrejsning, samtidig med at der kan være mulighed for at lodsejere, som afgiver jord til jordfordelingen/skovrejsningen, gennem jordfordelingen kan modtage jord uden for projektområdet, som erstatning for den jord, som afgives. På den måde kan jordfordelingen afbøde effekten af, at der bliver mindre landbrugsjord til produktion inden for projektområdet. Landbrugsstyrelsen har i maj 2020 igangsat en ny jordfordelingstype – multifunktionel jordfordeling – som giver mulighed for en jordfordeling, som på én gang både arbejder aktivt med at købe jord til skovrejsning, samtidig med at der arbejdes aktivt med at forbedre arronderingen af landbrugsejendomme, som deltager i jordfordelingen. Lodsejere, som deltager jordfordelingen, skal ikke betale for udarbejdelse af skøder, tinglysning, omkostninger til landinspektør m.v. Naturstyrelsen har i maj 2020 søgt om skovrejsningsprojektets deltagelse i en multifunktionel jordfordeling.

Indikatoren udvikling af ammoniakfølsom skov

Skovrejsningen gennemføres på landbrugsjord, hvor skovbevoksningerne etableres ved plantning, såning eller naturlig tilgroning. Med tiden vil der opstå en skov med højstammede træer og en skovbund med muldlag og blade/dødt ved/plantedele som langsomt formuldes. Den type skov kan ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3 blive kategoriseret som en

ammoniakfølsom naturtype (kategori 3-natur). Ammoniakfølsomme skove er i bekendtgørelsen defineret som arealer, hvor der har været skov i lang tid (i størrelsesordenen 200 år), hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal (dvs. jordbunden ikke tidligere har været dyrket mark), eller hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende arter eller gammelskovsarter (liste er tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside). Om der er tale om en ammoniakfølsom skov, fastslås af kommunen ud fra kortmateriale og evt. ved en besigtigelse. I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen vurdere husdyrbrugets mulige belastning af ammoniakfølsom skov og eventuelt stille vilkår til begrænsning af belastningen. Der findes allerede i dag potentielt ammoniakfølsomme skove grænsende op til projektområdet. Der findes ingen store husdyrbrug inden for projektområdet. Det eneste store husdyrbrug i nærheden af projektområdet ligger umiddelbart op ad en ammoniakfølsom skov og vil dermed ikke blive begrænset yderligere af ny skov.

Vurderingskriteriet påvirkning af landbrugserhvervets interesser
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 5, 7, 8, 11, 12 og 13.

Omfanget af miljøpåvirkning vil afhænge af hvor mange af projektområdets 540 ha, som erhverves til skovrejsning i den 20 årige projektperiode. For lodsejere med landbrugsejendomme kan påvirkningen af landbrugserhvervets interesser både være positiv og negativ, afhængig af den enkelte lodsejers interesse i udvikling af ejendommen. Lodsejeres mulighed for at deltage i jordfordeling har en afbødende virkning og kan være positiv for den enkelte lodsejer, hvis en jordfordeling resulterer i en forbedret arrondering, eller at der erhverves mere jord, end der afgives.

Skovrejsning på landbrugsjorder vil medføre, at omfanget af landbrugsjorder med fødevare-produktion mindskes. Til gengæld øges produktionen træ, som også er et materielt gode. Reduktionen i landbrugsjord er en uundgåelig konsekvens af de ovennævnte miljømålsætninger, som ikke kan afværges. I og med at salg af jord er frivillig og salg af jord kan ske over en lang tidshorisiont, samt at lodsejerne har mulighed for at sælge gennem en jordfordeling, som også tilgodeser lodsejernes interesser afbødes påvirkningen af den enkelte lodsejer.

Skovrejsningen kan på langt sigt (ca. 200 år) blive kategoriseret som ammoniakfølsom skov, hvis der indfinder sig naturskovindikerende arter eller gammelskovsarter. Det kan have en konsekvens, når kommunen skal miljøgodkende husdyrbrug i form af vilkår, som begrænser ammoniakbelastningen. Dette kan være have en negativ påvirkning af landbrugsbedrifter. Da det eneste store husdyrbrug i nærheden af projektområdet ligger umiddelbart op ad en ammoniakfølsom skov, vil skovrejsningen ikke medføre yderligere begrænsninger i forhold til husdyrgodkendelser. Påvirkningen af landbrugserhvervets interesser vurderes på den baggrund at være neutral.

6.8 Miljøfaktor: Landskab

Indgåelse af samarbejdsaftalen med efterfølgende opkøb af landbrugsjord og gennemførelse af skovrejsning, vil ændre arealanvendelsen fra landbrugsdrift til skov, hvor der er skovbevoksninger og lysåbne arealer. Dette kan påvirke landskabet.

Indikatoren skovrejsningens tilpasning til landskabsområdet Skårup Landbrugsflade
Svendborg Kommunes landskab er på baggrund af landskabskaraktermetoden inddelt i 23 landskabsområder med hvert sit særkende. For hvert landskabskarakterområde er udarbejdet detaljerede beskrivelser af landskabskarakteren og vurderinger af landskabskarakterens styrke, tilstand og sårbarhed over for ændringer samt områdernes særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Vurderingerne kan være forskellige inden for det enkelte karakterområde. Hvor det er tilfældet underopdeles landskabskarakterområderne i delområder.

På baggrund af vurderingerne i landskabskarakteranalysen deles landskabet op i tre kategorier, og der fastlægges strategiske mål for landskabet i hver kategori:

- Landskaber der skal beskyttes (Beskyt-områder)
- Landskab hvor der skal ske tilpasninger (Tilpas-områder)
- Landskab der kan ændres

For såkaldte Beskyt-områder gælder, at der alene kan ske ændret arealanvendelse, som ikke nedtoner områdets landskabelige værdier. For såkaldte Tilpas-områder gælder, at ændringer skal ske i respekt for landskabernes egenart og tilstand og om muligt medvirke til at styrke og genoprette landskaberne.

I 2019 blev der forud for udarbejdelse af samarbejdsaftalen gennemført en screening inden for interesseområdet for skovrejsningsprojektet, bl.a. med henblik på at lokalisere projektets placering og afgræsning, jf. Bilag 3.

Langt den største del af de to projektområder ligger i landskabet mellem Svendborgs nordøstlige del og Skårup, som er karakteriseret ved spredtliggende mindre skovområder med markante skovbryn samt kraftige hegn/bevoksede diger, jf. figur 6.8.1.

Kommuneplanens mål for dette områdes beskyttelse er ”Tilpas” og der gælder:

- Skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse.
- Ny skov bør etableres som løvskov i overensstemmelse med de eksisterende skove i området.

I forbindelse med screeningen af projektet, jf. bilag 3, har Svendborg kommune vurderet at skovrejsning vil kunne indpasses og styrke landskabet.

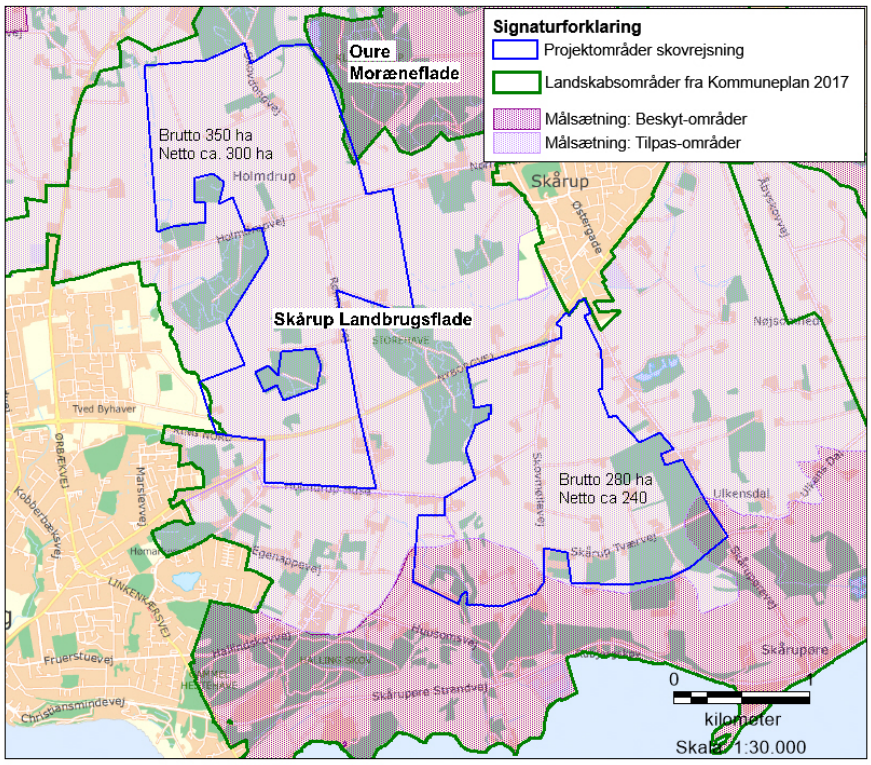

Figur 6.8.1: Figuren viser de afgrænsede projektområder (blå streg) og kommuneplanens målsætning for områdets landskab

I den sydlige del af det sydlige projektområde og syd herfor er udpeget et landskabsområde, som skal beskyttes. Området udgør kystforlandet mod Skårupøre Sund. Kystskråningens terrænfald med markante slugter og udsigter over sundet til Thurø giver særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Rejsning af skov i dette område vil bryde den visuelle sammenhæng mellem land og vand og modstående kyst. En del af beskyttelsesområdet er samtidig udpeget som uønsket skovrejsning. Derfor er store dele af beskyttelsesområdet holdt uden for projektområdet. For de dele i hhv. det sydøstlige og sydvestlige hjørne af projektområdet, som er medtaget i projektet på grund af nærheden til indvindingsboringer, vil skovrejsning ske i overensstemmelse med kommuneplanens målsætning.

En meget lille del af interesseområdet for screeningen ligger mod nordøst inden for landskabsområdet Oure Moræneflade og var udpeget som beskyttelsesområde. Området indgår som en del af Klingstrup hovedgårdsejerlav, der er karakteriseret ved store markflader og markante skovbryn, hvor landskabsrummets enkle udtryk skal bevares/beskyttes. Derfor er dette beskyttelsesområde holdt helt uden for projektområdet.

I forbindelse med forarbejdet til samarbejdsaftalen om skovrejsningen er der således sket en lokalisering af projektet ud fra hensyn til de landskabelige interesser, som fremgår af kommuneplanen.

Skovrejsningen sker i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for skovrejsning, herunder retningslinjen om landskab. Det fremgår, at der ved planlægningen skal tages hensyn til eksisterende kvaliteter og elementer i landskabet samtidig med at skoven planlægges, så der skabes nye landskabskvaliteter, oplevelsesmuligheder og integration mellem de forskellige elementer.

Den gode oplevelse af landskabet opnås bl.a. ved en varieret landskabsoplevelse, hvor borgerne ved færdsel gennem skovlandskabet oplever en passende variation af at færdes i en tæt skov, gennem eller på kanten af åbne naturarealer, større og mindre lysninger og udsigter. Et kuperet område vil ofte rumme forskellige udsigter, hvor de bedste udsigter kan bevares gennem udsigtskiler, som både kan være udsigter ind i og ud af skoven. Eksisterende småbiotoper kan være et godt udgangspunkt for et større naturareal.

Det fremgår desuden af retningslinjen om landskabet, at der bør sigtes mod en fordeling mellem lysåbent areal og træbevokset areal, så der opstår et skovlandskab med variation mellem tæt skov, lysåbne områder, større eller mindre lysninger og udsigter og ikke mindst overgangszoner mellem de forskellige arealtyper.

Ejere af beboelsesejendomme eller mindre fritidslandbrug, som ligger inden for projektområderne eller, som grænser op til projektområdet, kan blive nabo til ny skov. Det betyder, at de vil kunne opleve en ændring fra at have boet i et relativt åbent landbrugslandskab til at bo i et skov- og naturlandskab. Oplevelsen af denne ændring er subjektiv og kan, afhængig af de personlige præferencer, både opfattes som positiv og negativ

Naboernes oplevelse/holdning til ændringen af landskabet omkring ejendommen vil også ofte være påvirket af deres interesse i at bruge skoven rekreativt. Nogle naboer kan omvendt være bekymrede for øget offentlig færdsel omkring deres ejendom. Når der er købt jord til skovrejsning bliver borgere, herunder naboer, inviteret til at bidrage med ønsker og bemærkninger til udformningen af skoven, herunder også placering af rekreative faciliteter. I forbindelse med den endelige plan for skoven, besluttes skovkantens placering i forhold til naboejendomme og de rekreative anlæg ud fra en samlet afvejning af interesser i forhold til skovrejsningen.

Erfaringen fra andre projekter er, at skeptiske naboer over tid ofte ændrer holdning til at bo nær ved en skov, og at naboerne hurtigt begynder at benytte skoven til friluftsliv, så den bliver et nærliggende gode.

Erfaringen fra andre projekter er, at skeptiske naboer over tid ofte ændrer holdning til at bo nær ved en skov. Dette sker i takt med at naboerne begynder opleve, at det nye landskab, give en helt ny tilgængelighed til de nære omgivelser og åbner op for nye muligheder for friluftsliv, så skoven bliver et nærliggende gode.

Vurderingskriteriet påvirkning af landskabet
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 4, 5, 7, 8, 9, 11 og 13.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning med skovbevoksning, lysåbne arealer og udsigtskiler, at have en positiv påvirkning af landskabet. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang,

vurderes den på langt sigt at medføre en væsentlig positiv påvirkning, fordi skovrejsningen også har fokus på at understøtte og forbedre landskabets kvaliteter. Desuden vil den offentlige adgang betyde, at borgerne få helt nye muligheder for at opleve værdifulde landskaber og udsigter, som tidligere ikke har været tilgængelige fra offentlige veje. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes at det samlet at ville medføre en positiv påvirkning af landskabet. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

Naboer til skovrejsningen vil, afhængig af personlige præferencer, både kunne opleve en positiv og negativ påvirkning af landskabet, omkring deres ejendom. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsning i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning af naboers næromgivelser. Desuden er påvirkningen afhængig af de konkrete planer for udformning af skoven, som først udarbejdes i næste fase af projektet, når der er købt jord. Borgere, herunder naboer, inviteres på dette tidspunkt til at bidrage med ønsker og bemærkninger til udformningen af de konkrete planer for skoven. Miljøpåvirkningen vil derfor bedre kunne vurderes på dette niveau og kan i en vis udstrækning afværges. Derfor planlægges ikke for afværgeforanstaltninger på nuværende tidspunkt.

6.9 Miljøfaktor: Kulturarv og arkæologisk arv

Indgåelse af samarbejdsaftalen med efterfølgende opkøb af landbrugsjord og gennemførelse af skovrejsning, vil ændre arealanvendelsen fra landbrugsdrift til skov, hvor der er skovbevoksninger og lysåbne arealer. Dette kan have en påvirkning på kulturarv og arkæologisk arv.

Indikatoren museets mulighed for afdækning af kulturspor og bidrage med forslag til kultursporenes integration i skovrejsningen
Når Naturstyrelsen har erhvervet et areal til skovrejsning igangsættes en forundersøgelse. Som led i forundersøgelsen anmodes det lokale museum om en udtalelse i henhold til Museumsloven (kap. 8, § 27) om forekomst af jordfaste fortidsminder, kulturhistoriske anlæg m.v. på de arealer, der er erhvervet til skovrejsning. I denne forbindelse anmodes museet også om at oplyse, om andre interessante kulturmiljøinteresser i tilknytning til arealerne. Museerne bidrager oftest med oplysninger om fund (stenøkser, skår mv.), som evt. kan formidles og forekomst af gravhøje, som for længst er fjernet, så arealet nu indgår i den landbrugsmæssige omdrift. Museerne har i den forbindelse også mulighed for at bidrage med oplysninger vedr. kulturspor fra nyere tid.

Hvis museerne bidrag med oplysninger/ønsker om særlige hensyn til fredede fortidsminder, vil Naturstyrelsen gå videre med en dialog om, hvordan hensynet varetages i skovrejsningen. Ofte vil hensynet bestå i at friholde et afgrænset området for plantning af skov. Der kan også - ud fra en konkret vurdering og i afvejning med de øvrige interesser i forhold til skovrejsningen - tages konkrete hensyn til ikke fredede fortidsminder samt kulturspor og -miljøer.

Indikatoren Naturstyrelsens forvaltning af kulturarv og arkæologisk arv
Den hidtidige landbrugsdrift har generelt medført tilbagevendende årlige pløjninger af jorden til en dybde af ca. 30 cm. Ved etablering af skoven bliver der i visse tilfælde foretaget en tilsvarende pløjning forud for plantning. Hvis skovbevoksningerne etableres ved plantning vil der de første år i nogle tilfælde ske en overfladisk, mekanisk jordbearbejdning for at fremme træernes overlevelse ved at mindske konkurrencen fra f.eks. tidsler og græsopvækst. Herefter sker der ikke yderligere jordbearbejdning.

Forvaltningen af fredede fortidsminder og øvrige kulturmiljøinteresser på Naturstyrelsens arealer sker med afsæt i bestemmelserne i Museumsloven, Skovloven samt Naturbeskyttelsesloven. Herudover rummer Naturstyrelsens FSC og PEFC certificeringer kriterier om, at et bæredygtigt skovbrug skal sikre hensynet til skovens kulturhistoriske spor. Naturstyrelsen forvalter den arkæologiske arv, så tilstanden som minimum overholder den til enhver tid gældende lovgivning på området.

Herudover betyder Naturstyrelsens retningslinjer for skovrejsning at landbrugsarealer ikke må dybdepløjes forud for etablering af skov, heller ikke på arealer, som tidligere har været dybdepløjet.

Naturstyrelsens retningslinjer for forvaltning af fortidsminder og kulturmiljøer betyder, at Naturstyrelsen også forvalter mere vanskeligt erkendelige fortidsmindetyper som fredede, i det omfang at Naturstyrelsens kan erkende disse. Der er således tale om en udvidet beskyttelse, idet disse fortidsminder i henhold til loven kun er fredede, hvis ejeren har fået meddelelse fra Slots- og Kulturstyrelsen.

Særligt værdifulde kulturspor yngre end 100 år kan i flg. Naturstyrelsens retningslinjer beskyttes, selv om det ikke er fastlagt i lovgivning. Dette gælder f.eks. særligt værdifulde kulturspor fra 2. Verdenskrig.

Naturbeskyttelseslovens § 18 medfører en 100 m beskyttelseszonen for en række fortidsminder. For sten- og jorddiger, som ikke har en beskyttelseszone holdes minimum 2 meters planteafstand fra digefod. Ofte placeres skovspor eller lysåbne arealer op til en del af digerne, så afstanden øges yderligere.

I Svendborg Kommunes kommuneplan er der ikke udpeget kulturmiljøer inden for de 2 projektområder.

Vurderingskriteriet påvirkning af kulturarv og arkæologiske arv
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 4, 5, 9 og 10.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning at være positiv for kulturarv og arkæologisk arv, da de fortidsminder, som er beskyttet af lovgivningen, fortsat vil være beskyttede. Hertil kommer, at Naturstyrelsens retningslinjer i en række tilfælde medfører beskyttelse af flere fortidsminder end museumsloven kræver. I forbindelse med forundersøgelse af arealer til skovrejsning har museet mulighed for at bidrag med viden om værdifulde kulturspor og forslag til bevaring/forvaltning af disse. Dette bidrag vil indgå i den samlede afvejning af planen for området.

Skovrejsningen er et resultat af en række miljømålsætninger, som har den konsekvens at kulturlandskabet gradvist ændres fra et overvejende åbent landskab til et mere lukket skov- og naturlandskab. Det åbne lands landskaber har til alle tider afspejlet samfundets ønsker og behov, således også en skovrejsning med grundvandsbeskyttelse og friluftsliv som primære formål. Nogle gange sker det langsomt og andre gange hurtigere. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes at det samlet at ville medføre en positiv påvirkning. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

6.10 Kumulativ effekt

Indikatoren den kumulative effekt på miljøfaktorer, som følge af skovrejsningen gennemføres i stor skala og/eller skovrejsningens multifunktionalitet
Skovrejsningen er multifunktionel med mange tiltag, herunder: Ophør med gødskning og brug af pesticider, udlægning af lysåbne arealer med forskellige driftsformer, naturnær skovdrift, etablering af mere naturlig hydrologi og nye vandhuller. Tiltagene, som de er beskrevet under de enkelte miljøfaktorer, vil tilsammen have en kumulativ effekt i forhold til udviklingen af biodiversitet i projektområdet og et renere vandmiljø.

Projektområderne ligger i nærheden af gamle skove og flere steder med en afgrænsning direkte op til gammel skov. I begyndelsen af projektet vil de nye skovområder formentlig komme til at ligge som større og mindre adskilte skove, hvor processen med udvikling af natur sker med begrænset interaktion mellem skovene. Når og hvis der i løbet af projektperioden erhverves en større andel af jorderne i området, vil skovene i de to projektområde kunne "vokse sammen" til én eller flere større skove, som via forbindelse til områdets levende hegn og de gamle skove i området vil skabe et større sammenhængende naturområde. Det kan have en kumulativ effekt i forhold til spredning og skabelse af nye levesteder for arter. F.eks. vil flagermus, som følger skovbryn og levende hegn i deres fødesøgning få bedre levevilkår og hasselmus mulighed for levesteder og muligheder for at spredes vil forøges.

Vurderingskriteriet kumulativ påvirkning af miljøet
Påvirkningen er en konsekvens af følgende miljømålsætninger og/eller understøtter følgende miljømålsætninger jf. oversigten over miljømålsætninger i afsnit 5: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 13 og 14.

Samlet set vurderes etablering af skovrejsning at have en positiv kumulativ påvirkning på miljøet i form af øget biodiversitet, renere og mere grundvand og bidrag til renere havmiljø. Da det på nuværende tidspunkt er uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsning i samarbejdsaftalens 20 årige periode, kan det være vanskeligt at forudsige graden af påvirkning. Gennemføres skovrejsningen i fuldt omfang, vurderes at det vil medføre en væsentlig positiv påvirkning biodiversiteten og vandmiljøet. Da indvirkningen er ønsket i forhold til miljømålsætningerne, planlægges ikke afværgeforanstaltninger.

7. Overvågning

Samarbejdsaftalen skaber en økonomisk ramme for skovrejsning i aftalens to projektområder. Gennemførelse af skovrejsning forudsætter, at der er lodsejere, som vil sælge jord til projektet. Derfor er det på nuværende tidspunkt uvist, i hvor stort omfang samarbejdsaftalen fører til skovrejsningen i samarbejdsaftalens 20 årige periode.

Når/hvis der købes jord til skovrejsningen, vil der bliver udarbejdet en konkret plan for etablering af skovrejsningen. Den konkrete plan vil blive baseret på en grundig forundersøgelse af arealet, som er købt til skovrejsning, og en borgerinddragelse, hvor borgerne har mulighed for at komme med ideer og bemærkninger til planen. Dette medvirker til at sikre, at der ikke sker uønskede påvirkninger, som det er muligt at afbøde eller imødegå.

De konkrete planer for de enkelte projektetaper vil blive VVM-screenet i henhold til miljøvurderingslovens afsnit III. Her vil der blive foretaget en screening af de konkrete planer i forhold til virkninger på miljøet.

Flere af de påvirkninger, som skovrejsningen vil medføre, overvåges i eksisterende overvågningsprogrammer. Således overvåges udledning af næringsstoffer til vandmiljøet i forbindelse med statens natur- og vandmiljøovervågning (NOVANA). Som en del af denne overvågning har staten etableret et såkaldt grundvandsmoniteringsområde (GRUMO) med i alt 20 prøvetagningssteder inden for indvindingsoplandet til Skovmølleværket. Endvidere overvåger Svendborg Vand A/S vandkvaliteten i indvindingsboringerne tilknyttet Skovmølleværket.

På baggrund af ovennævnte forhold vurderes der ikke behov for særskilt overvågning af skovrejsningen.

Bilagsoversigt:

Bilag 1: Forslag til samarbejdsaftalen om etablering af grundvandsbeskyttende fredskov ved Svendborg
Bilag 2: Oversigtskort med projektgrænse for skovrejsningen
Bilag 3: Rapport om screening af potentielt skoverejsningsprojekt i Svendborg Kommune

Samarbejdspartnernes hvidbog over høringssvar indkommet i forbindelse med forudgående høring vedrørende samarbejdsaftale om skovrejsning nordøst for Svendborg

Generelt om høringen:

- Høringen forløb i perioden 10. juni til og med 9. august 2020.
- Offentliggjort i samme periode på Naturstyrelsens hjemmeside og Svendborg Kommunes hjemmeside.

Om hvidbogen:

- Hvidbogen gengiver høringssvarene som resumé med partnernes bemærkninger og forslag til videre proces. Alle høringssvar er desuden vedlagt i deres fulde længde.

Høringssvar:
Der er modtaget i alt 21 høringssvar fra:

1a. Fyns Stift, Klingenberg 2, 5000 Odense C
1b. Jørgen Clausen, Skovdongvej 20, 5881 Skårup
2. Hans Christian Halmø, Skovdongvej 19, 5881 Skårup
3. Jørgen Schiøtz-Christensen, Klingstrupvej 11a, 5881 Skårup
4. Jakob Broegaard, Skårupørevej 9, 5881 Skårup
5. Familien Jørgensen, Egenappevej 193, 5700 Svendborg
6. Karen Broberg og Allan Hansen, Skovmøllevej 23, 5881 Skårup
7. Marianne Ellehauge og Torben Lund-Larsen, Rønnowsvej 3, 5881 Skaarup
8. Allan Rasmussen, Skovdongvej 6, 5881 Skårup
9. Kim og Rikke Rasmussen, Skovdongvej 11, 5881 Skårup
10. Torben og Annegrethe Jensen, Skårupørevej 7, 5881 Skårup
11. Rune og Jane Kirkmand, Skårupørevej 12, 5881 Skårup
12. Anne, Emil og Niels Erik Nielsen, Skårupørevej 29, 5881 Skårup
13. Lone, Laura, Mathias, Per og Laila Rasmussen. Adresse ikke oplyst
14. Elin Rosenstrøm. Adresse ikke oplyst
15. Høringssvar underskrevet af 19 borgere
16. Kirsten og Christian Jorsal, Allan Larsen, Skårup Tværvej 5, 5881 Skårup
17. Benedikte og Jørgen Knudsen, Skårup Tværvej 13, 5881 Skårup
18. Bjarne Jorsal, Skårup Tværvej 11, 5881 Skårup
19. Jørgen Clausen, Skovdongvej 20, 5881 Skårup
20. Solveig og Christian Jensen, Skårup Tværvej 2, 5881 Skårup

Nr. 1a	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
1a.1	Har ingen bemærkninger		
Nr. 1b	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
1b.1	Indsigt til kirken bør friholdes	Skovrejsningsområdet ligger udenfor kirkebeskyttelseslinjer. Hvis der erhverves jord til skovrejsning gennemføres en konkret planlægningsproces, hvor det bl.a. afklares, om der er værdifulde udsigter fra området, som f.eks. ud fra et hensyn til kulturmiljø eller landskab ønskes	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer

		bibeholdt. Det sker ved at etablere lysåbne arealer i udsigtskilen.	
Nr. 2	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
2.1	Er i udgangspunktet tilhænger af projektets mange formål, men føler sig dårlig informeret.	Som lodsejer modtog han invitation til et informationsmøde så snart partnerne var enige om, at der var basis for en samarbejdsaftale.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer
2.2.	Mangler koordinering fra kommunens side i forhold til hans husdyrproduktion og nylig udvidelse.	Tidspunktet for seneste miljøgodkendelse af husdyrbruget (juni 2018) ligger forud for opstart af planer om skovrejsningsprojekt (februar 2019). Skovrejsningen vil ikke være en hindring for evt. senere udvidelser af produktionen, da en eksisterende skov, der ligger nærmere husdyrbruget, i dag er ammoniakfølsom. Salg eller bytte af jord til projektet er frivilligt.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer
2.3	Mener at bedriften sagtens kan drives som et helt almindeligt landbrug uden ekstra restriktioner i forhold til grundvand.	Landbrugsdrift kan generelt medføre udvaskning af næringsstoffer og pesticidrester til grundvandet.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer
2.4	De beskrevne erstatninger per ha er ikke store nok.	Der er ikke tale om erstatninger, men frivillige aftaler om køb eller bytte med anden jord. Jordprisen angivet i budgettet er en gennemsnitspris, da prisen på den enkelte mark vil afhænge af bl.a. bonitet, størrelse/arrondering og adgangsforhold. Der vil kunne forekomme prissvingninger over tid.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer
2.5	Ønsker en fremadrettet dialog om tekniske løsninger og vished for at eksistensgrundlaget for ejendommen ikke forringes af skovrejsningsprojektet.	Svendborg Kommune og de øvrige projektpartnere vil bestræbe sig på at sikre god og konstruktiv dialog. Se i øvrigt 2.2 og 2.3	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 3	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
3.1	Fraråder samarbejdsaftalen og mener at projektelementerne kan løses lettere og billigere på anden måde ved omlægning til økologisk drift.	Økologisk drift bidrager til grundvandsbeskyttelse. Det er dog ikke en garanteret varig beskyttelse på samme måde som skovrejsning.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
3.2	En ha økologisk kornmark kan optage mindst lige så	En kornmark optager også meget CO_2. Den store forskel er dog, at i skoven bindes CO_2 i træernes vedmasse i takt	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

	meget CO_2, som en ha skov.	med, at bevoksningen udvikler sig fra træerne plantes til den fuldt udviklede skov i løbet af cirka 100 år.	
3.3	Mangler en undersøgelse som viser, at der er behov for flere rekreative skovområder.	Ved borgermøder i forbindelse med kommuneplanrevisioner får kommunen mange ønsker om flere rekreative muligheder. Helt konkret oplever kommunen i dag et stort og mangesidigt rekreativt brug af de kommunale skove især Gl. Hestehave, Hallind Skov og Stevneskoven med en del konflikter mellem brugerne til følge.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
3.4	Skov bør plantes på marginale jorde i stedet for god landbrugsjord.	Folketinget har besluttet, at skovarealet i Danmark skal fordobles. Desuden er det politisk besluttet, at de statslige skove skal etableres bynært, og hvor der er grundvandsinteresser. Derfor vil en del af skovrejsningen blive på gode landbrugsjorder.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 4	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
4.1	Protesterer mod den planlagte skovrejsning, da det vil besværliggøre og begrænse drift og aktiviteter på hans to ejendomme.	De to ejendomme, der refereres til ligger i byzone og vil derfor være omfattet af undtagelsesbestemmelserne i § 17 stk. 4 for skovbyggelinjen.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
4.2	Vil søge kompensation hos kommunen og de øvrige partnere for værdiforringelse af ejendommene.	Skovrejsningen vil ske på arealer, som er udpeget til skovrejsning i kommuneplanlægningen. Kommuneplanlægning er jf. Planloven som udgangspunkt en erstatningsfri regulering.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
4.3	Kritiserer sagsforløbet for at være under al kritik med manglende oplysninger og indkaldelse af berørte borgere.	Borgeren er ikke lodsejer inden for skovrejsningsområdet og bor lige udenfor, så er ikke blevet inviteret direkte til de to afholdte møder. Det sidste møde blev annonceret i Ugeavisen Svendborg, på Facebook og sendt til mange foreninger i området.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
4.4	Arealerne skulle hellere dyrkes økologisk	Se 3.1	
Nr. 5	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
5.1	Projektet er uønsket og de vil ikke afgive jord.	Salg eller bytte af jord til projektet er frivilligt.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
5.2	Er i forvejen plaget af heste mountainbikere og mange mennesker, som bruger Hallindskoven mm. Ønsker fred og ro.	For beboere, som bor i området og som ikke har interesse i at benytte den nye skov rekreativt, vil skovrejsningen kunne opleves negativt i form af øget færdsel i området og nær deres boliger. Den indvirkning søges afbødet gennem en planlægning, så borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, tidligt ledes ind i skoven via	Høringssvaret giver anledning til, at der ændres i miljørapportens afsnit 6.3.1 om friluftsliv, så det fremgår, at borgere, som bor i projektområdet, og som ikke har interesse i at

		parkeringspladser og skovveje, så de skaber mindst muligt trafik på vejene i området. Ved placering af stisystemerne i skoven tages der hensyn til naboejendomme.	benytte skoven rekreativt, vil kunne opleve skovrejsningen negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger.
5.3	Information og medinddragelse har været meget ringe.	Borgerne er lodsejere indenfor skovrejsningsområdet og er dermed inviteret direkte til det første møde, som blev afholdt.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
5.4	Argumentering om grundvand holder ikke.	Der kan ikke afgives fyldestgørende bemærkninger, da der ikke henvises til, hvilke argumenter, som ikke holder.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 6	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
6.1	Er uenige i projektets formål. Ejer jord indenfor projektområdet, som siden 1995 har været udlagt med græs og aldrig kunstgødet og sprøjtet. Mener, at økologisk dyrkning vil være en bedre metode.	Se 3.1.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
6.2	Politisk håndtering og proces af projektet fremstår mangelfuld og forhastet.	Samarbejdspartnerne indledte drøftelser om projektet i februar 2019. Det var vurderingen, at det mest hensigtsmæssige var først at involvere lodsejere og borgere, når der var vished for om et projekt kunne realiseres med hensyn kommuneplansbindinger, natur og miljøhensyn samt økonomi. Der har siden været afholdt to møder for lodsejere og andre borgere.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 7	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
7.1	Anerkender ønsket om at beskytte vandressourcer og skabe mere naturligt miljø men mener det sker på bekostning af lodsejeres og naboers behov for at bo og drive erhverv der.	Der er givet bemærkninger til de enkelte punkter i 7.2-7.12	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.2	Hele området omkring Skårup og Holmdrup fratages muligheden for at vokse. Byen kan ikke vokse og der kommer dermed færre erhvervsmuligheder.	Skovrejsningsområdet overlapper ikke med lokalplanlagte områder eller erhvervsarealer. I både Skårup og Tved hhv. øst o vest for skovrejsningsområdet findes ubebyggede boligområder og erhvervsgrunde. Holmdrup er en landsby og ligger i landzone. Her kan ikke umiddelbart opføres nye boliger med mindre de	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

		erstatter eksisterende. Med hensyn til tilbygninger henvises til 7.3	
7.3	Det vil være helt umuligt for beboere at udvikle området når der kommer en byggelinje til skov.	Skovbyggelinjen vil blive søgt reduceret fra 300 m til 40 m. Ejendomme, som kommer til at ligge inden for den reducerede skovbyggelinje, vil kunne søge kommunen om dispensation fra skovbyggelinjen. I kommunens vurdering vil indgå, om den ønskede placering af bygninger eller andet vil være i strid med formålet med skovbyggelinjen. Kommunen vil blandt andet vurdere, om det ansøgte rent faktisk vil påvirke udsynet til skoven eller værdien som levesteder. Hvis det ikke er tilfældet kan der gives dispensation.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.4	De nuværende beboere tilbydes anden jord langt væk; men konsekvensen er at der benyttes miljøomkostnings-tunge og vejbelastende transporter ud og ind af området.	Salg eller bytte af jord er frivilligt. De lodsejere, som vælger at få erstatningsjord, vil få jord, som ligger bedre i forhold til deres ejendom, hvilket vil mindske kørsel med landbrugsmaskiner indenfor skovrejsningsområdet.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.5	Havde planer om en husstandsvindmølle og autocamperplads; men det vil ikke længere være rentabelt/muligt.	Efter erhvervelse af jord til skovrejsning vil Naturstyrelsen gennemføre en konkret planlægningsproces. I den forbindelse bliver der dialog med naboer. Naturstyrelsen vil så vidt mulig imødekomme ønsker og behov.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.6	Har beregnet meget på hvilken afstand træerne skal være i for ikke at give urimelige skyggegener, blandt andet for et solfangeranlæg, som de har etableret. Forlanger at afstanden til skoven skal være minimum 50 meter og ønsker en afstand på 100 m.	Naturstyrelsens retningslinjer for planteafstande til beboelser og haver sikrer fra 15-30 meters afstand afhængig af skovens placering i forhold til beboelser og haver. I skovens kant etableres skovbryn i 10-20 meters bredde primært med buske, som ikke bliver så høje som træer og derfor skygger mindre. En tredjedel af skoven vil bestå af lysåbne arealer, som bl.a. placeres i tilknytning til landsbyer/byer og beboelser. Se i øvrigt 7.5.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.7	Uacceptabelt at man forringer ejendommenes værdi. Protesterer over, at deres værdier forringes uden at man vil betale for forringelsen som beskrevet i ekspropriationsloven.	Vurderingen af, hvorvidt skovrejsningen vil føre til en nedsat ejendomsværdi, skal ses ud fra kredsen af mulige købere, som kan have andre ønsker til beliggenhed, end de nuværende ejere. Der foreligger enkelte undersøgelser af bynær skovrejsnings betydning for huspriser. De angiver prisstigninger på op til 10% og 25%.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

		Der er ikke hjemmel i Naturbeskyttelsesloven til ekspropriation i forbindelse med skovrejsning.	
7.8	Protesterer over vurderingen af, at der kun er positive konsekvenser af friluftslivet. Vejene vil blive voldsomt belastet, og området vil blive belastet af mennesker, der udøver støjende og forureningsgivende aktiviteter.	Når Naturstyrelsen planlægger skoven, tages der udgangspunkt i at borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, ledes ind i skoven via parkeringspladser og skovveje, på en måde så de skaber mindst muligt trafik på vejene i området. Ved placering af stisystemer tages der hensyn naboejendomme. For beboere, som bor i området og som ikke har interesse i at benytte den nye skov rekreativt, er Naturstyrelsen enig i, at skovrejsningen vil kunne opleves negativt.	På baggrund af høringssvaret foretages ændringer i teksten i miljørapportens afsnit 6.3.1 Friluftliv. Indikatoren adgang til skov og natur og mulighed for friluftsliv tilføjes: For borgere, som bor i projektområdet, og som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt, vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger. Afsnittet Vurderingskriterie påvirkning af sundhed og rekreative interesser tilføjes: For borgere, som bor i projektområdet kan påvirkningen af rekreative interesser både være positiv og negativ. For de borgere i området, som ikke har interesse i at benytte skoven rekreativt vil skovrejsningen kunne opleves negativ f.eks. i form af øget færdsel i området og nær deres boliger. Denne indvirkning søges afbødet gennem en planlægning, så borgere, som bor uden for området og skal ud i skoven, tidligt ledes ind i skoven via parkeringspladser og skovveje, så de skaber mindst muligt trafik på

			vejene i området. Ved placering af stisystemerne i skoven tages der hensyn til naboejendomme. Miljørapportens afsnit 2. Ikke teknisk resumé ajourføres i overensstemmelse med ændringen.
7.9	Man skal planlægge adgange til skoven på områder, hvor de nuværende beboere ikke belastes, og der skal skabes en betydelig fredzone op til eksisterende beboelser.	Se 7.8.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.10	Hvis folk ikke vælger at sælge til skovrejsning, vil der så ikke ske noget vandbeskyttelse?	Hvis der ikke kan erhverves jord til projektet, kan der ikke etableres skov. Svendborg Kommune vil derefter i samarbejde med Svendborg Vand vurdere, hvad der alternativt kan gøres for at beskytte grundvandet.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.11	Forkert strategi at satse på skovrejsning. Frivillige dyrkningsaftaler og økologisk forsøgsområde er bedre.	Partnerne har vurderet andre virkemidler til grundvandsbeskyttelse end skovrejsning (dyrkningsaftaler om pesticidfri og gødningsfri drift). De er fravalgt, fordi de ikke kan give samme varige beskyttelse, og fordi de ikke samtidig giver andre synergier som biodiversitet, CO_2-akkumulation og rekreativ værdi. Se også 3.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
7.12	Udelukkende beboere i området, der skal betale for at resten af Svendborg kan få rent drikkevand.	Den statslige del af finansieringen betales over finansloven. Kommunens andel betales af alle kommunens borgere. Svendborg Vands udgifter til medfinansiering af skovrejsningsprojektet vil blive opkrævet over vandtaksten. Alle der modtager vand fra Svendborg Vand vil således være med til at betale.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 8	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
8.1	Ønsker på ingen måde at blive spærret inde i et skovområde.	Se 7.5 og 7.6.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
8.2	Ser hellere en løsning med økologisk landbrug.	Se 3.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
8.3	Projektet ville blive billigere med økologisk landbrug.	Det er sandsynligt, men der vil ikke kunne opnås en varig sikring. Se 3.1.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

Nr. 9	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
9.1	Påpeger fejl og sætter spørgsmålstegn ved projektets opstart og efterfølgende gang. Undrer sig over den demokratiske måde kommunen vælger at processen køres på.	Der er givet bemærkninger til de enkelte punkter i 9.1-9.15	
9.2	Opstart af projektet er forgået for lukkede døre, uden at de involverede lodsejere og øvrige borgere i området er kontaktet.	Forud for offentlighedens inddragelse i planerne om skovrejsningsprojektet drøftede de partnerne mulighederne for at realisere et projekt. Det var vurderingen, at det mest hensigtsmæssige var først at involvere lodsejere og borgere, når der var vished for hvor et projekt kunne realiseres. Et realiserbart projekt kræver mange hensyn til blandt andet økonomi, kommuneplan, natur og miljø, herunder grundvandssikring. Indtil da blev sagen behandlet som lukket på de politiske dagsordner.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.3	Mødet den 30. januar 2020 må betragtes som et informationsmøde, da der var meget begrænset spørgetid og flere spørgsmål ønskede ikke at svare på.	Mødet den 30. januar var et orienteringsmøde for alle lodsejere, og formålet var, at partnerne ville orientere om planerne. Der var afsat tid til spørgsmål. En del af spørgsmålene drejede sig om andet end skovrejsning.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.4	Blev lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale, som de endnu ikke har modtaget.	På lodsejermødet den 30. januar 2020 var der på alle borde printede kopier af et kort, som viste afgrænsningen af projektområdet. På kortet er angivet bynavne og stednavne. Kortet har ligget tilgængelig på kommunens hjemmeside siden januar 2020. Partnerne vurderer, at en husejer kan lokalisere sin ejendom. Et mere detaljeret kort er ikke muligt, når hele projektområdet skal vises. Kortet er desuden sendt direkte til 3-4 borgere som har henvendt sig herom.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.5	Fejl at det aflyste borgermøde den 30. marts 2020 stadig står på Naturstyrelsens hjemmeside.	Det er en fejl, at det ikke er blevet rettet i forbindelse med aflysning af mødet. Naturstyrelsen sletter sætningen. Borgermødet blev, som det fremgår både på Naturstyrelsen og Svendborg Kommunes hjemmesider afholdt den 29. juni.	Mødet slettes fra Naturstyrelsens hjemmeside.
9.6	Et ”såkaldt offentligt” møde den 29/7 2020 var	Mødet var offentligt for alle borgere. Det blev annonceret i Ugeavisen, på	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

	virtuelt med meget dårlig lyd kvalitet. Det vil klæde processen, at man sætter projektet på pause og inviterer til et nyt borgermøde, hvor alle borgere har mulighed for at deltage og ikke kun lodsejere.	Facebook og sendt til mange foreninger i området. Det blev afholdt både fysisk og virtuelt.	
9.10	Vil for eftertiden være begrænset af skovloven, der ikke tillader, at der bygges tættere på skoven end 300 m.	Se 7.3	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.11	Ejendomspriserne vil falde og svært at sælge, da det er en meget lille og begrænset mængde folk der ønsker at bo i en skov.	Se 7.7	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.12	Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive helt ned til 30 m. fra skel.	Det, kommunen ønsker, er at søge Miljøstyrelsen om en indskrænkning af skovbyggelinjen omkring skoven fra 300 meter til 40 meter. Reduktionen af skovbyggelinjen betyder, at færre ejendomme bliver omfattet af skovbyggelinjen. Se endvidere 7.5 og 7.6	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.13	Er det undersøgt tilstrækkeligt om der er andre muligheder og om området man planlægger det skal være er det rigtige område, for at få bedst muligt grundvandsbeskyttelse?	Samarbejdet er lokaliseret til det område i kommunen, hvor Svendborg Vand A/S har størst interesse i en grundvandsbeskyttelse, da der indvindes meget vand i området, grundvandsforekomsterne er meget store og sårbare overfor forurening, samt der er allerede investeret betydeligt i vandinvindingsanlæg i området. Partnerne vurderer, at der ikke er rimelige alternativer, hvor alle partnernes prioriterede interesser kan tilgodeses i tilstrækkeligt omfang til, at alle ønsker at deltage i et samarbejde. Derfor er der ikke gennemført en vurdering af alternativer. Se også 7.11	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
9.14	Hvorfor afventer man ikke resultaterne af den reviderede grundvandskortlægning som forventes at være færdig sidst på året?	Der ligger ikke nye kortlægningsaktiviteter til grund for den forestående revision. Baggrunden for revisionen er ikke ny viden, men derimod ønsket om en samlet model for hele Fyn. Når modellen foreligger,	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

		vil der blive foretaget en genberegning af indvindingsoplande, og der vil blive udpeget boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) samt indsatsområder med hensyn til nitrat. Revisionen vil tage udgangspunkt i en transporttid af grundvandet på 200 år i stedet for som hidtil 100 år. Det vil medføre udpegning af større indvindingsoplande. Det er dog kildepladser med relativ kort transport, der har størst interesse med hensyn til beskyttelse af grundvandet, da det er i disse områder effekten af grundvandsbeskyttelsen er størst. Samlet set vil revisionen derfor ikke give anledning til at ændre på partnernes prioritering med hensyn til grundvandsbeskyttelse.	
9.15	Moræneleret er flere steder i området 30 m. tykt, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned.	Det er korrekt, at grundvandsmagasinerne flere steder er dækket af tykke lerlag. Grundvandet i grundvandsmagasinerne er dog kendetegnet ved at være forholdsvis ungt, hvilket afspejles af den udbredte forurening med pesticider samt et højt sulfatindhold. Tykkelsen af reducerede lerlag over grundvandsmagasinerne kan bruges som et udtryk for sårbarheden overfor nitrat. Det er dog pesticider, der udgør den største trussel imod grundvandets kvalitet på kildepladserne tilknyttet Skovmølleværket, og her yder lerdæklag ikke den samme beskyttelse, da pesticider kan transporteres forholdsvis hurtigt igennem lerlag via sprækketransport.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 10	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
10.1	Protesterer mod skovrejsningen pga. skygge i have, hus og på terrasse.	Se 8.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
10.2	Huset vil falde væsentligt	Se 7.7	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
10.3	Spørger om det ikke er bedre for grundvandet, hvis der i stedet dyrkes økologisk.	Se 3.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 11	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
11.1	Har aktivt tilvalgt åbne marker som omgivelser til deres hus. Det bliver nu pludselig ændret.	Se 7.11	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

	Anerkender ønsket om grundvandssikring men ønsker belyst om det er den bedste mulighed.		
11.2	Store konsekvenser for fremtidige boligændringer, tilbygninger mm pga. skovbyggelinjen.	Se 7.3	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
11.3	Er bekymret for en negativ betydning ved evt. salg af huset.	Se 10.2	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
11.4	Håber at man vil kigge på flere muligheder for at tilgodese alle parter, så både naturen, dyrelivet, grundvandet og grundejerne stilles bedst muligt.	9.13	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 12	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
12.1	Information er ikke kommet ud til alle.	Se 4.3 og 2.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
12.2	De vil blive pålagt en 300 m skovbyggelinje.	Se 11.2	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
12.3	Bedre hvis der skete omlægning til økologisk drift.	Se 3.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
12.4	Bedre at finde mergelgrave i området, som er fyldt op med affald.	Der er allerede sat et arbejde i gang, med at opspore punktforureninger i området, som bl.a. kunne være sådanne mergelgrave, der er fyldt op med affald. Arbejdet bliver udført i et samarbejde mellem Region Syddanmark, der er myndighed på punktforureninger, Svendborg Vand og Svendborg Kommune. Det forventes, at de indledende undersøgelser er udført inden udgangen af 2020. Derefter skal det vurderes, om der skal ske en oprydning.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
12.5	Mest rigtigt at bruge de dårligste jorde til skovrejsning.	Se 3.4	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
12.6	Kulturhistorisk værdi vil forsvinde når man ikke længere kan se udflyttede gårde og skel.	Der ligger ingen særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder eller kulturmiljøer indenfor skovrejsningsområdet. Der ligger 9 bevaringsværdige bygninger. Bevaringsværdien omhandler kun selve bygningerne – ikke omgivelserne. Når/hvis der erhverves jord til skovrejsning vil de historiske skel, som består af eksisterende sten- og jorddiger blive opretholdt. Mange sten-	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

		og jorddiger er beskyttet af museumslovens § 29a. Hvis der også findes ikke beskyttede sten- og jorddiger vil disse bliver forvaltet på tilsvarende måde som beskyttede jorddiger i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for kulturmiljø. Svendborg museum vil blive anmodet om en udtalelse i henhold til museumsloven og i den forbindelse anmodes museet også om at oplyse, om der er interessante kulturmiljøinteresser i tilknytning til arealerne.	
12.7	Problem med skygge fra træerne hvis der plantes 15-30 m. fra skel mod vest.	I skovens kant etableres skovbryn i 10-20 meters bredde primært med buske, der ikke bliver så høje som træer og derfor skygger mindre. En tredjedel af skoven vil bestå af lysåbne arealer, som bl.a. placeres i tilknytning til landsbyer/byer og beboelser.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 13	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
13.1	Ønsker høringsfasen forlænget grundet tidspres pga. bla. COVID19.	Partnerne mener, at COVID19-situationen ikke har betydet, at folk har haft mindre tid til at læse høringsmaterialet og sende høringssvar. Hvis der med bemærkningen henvises til at et møde blev aflyst, så blev det senere afholdt både fysisk og digitalt.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
13.2	Skov kontra dyrkningsaftaler – hvad er bedst for grundvandet?	Se 7.11	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
13.3	Økonomi generelt	Det er ikke klart, hvad der menes. Der henvises til 2.4 og 7.7	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
13.4	Kystlinje-bagland	Mindre dele af skovrejsningsområdet mod syd ligger indenfor kystforlandet, hvor kommuneplanens mål er ”Beskyt”. Her kan der alene ske ændret arealanvendelse, som ikke nedtoner områdets landskabelige værdier. Derfor fremgår det også af miljørapporten, at skovrejsning vil ske i overensstemmelse med kommuneplanens målsætninger. Hvis Naturstyrelsen erhverver jord til skovrejsning inden for dette område, vil det betyde, at områderne primært vil blive udlagt som lysåbne arealer.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
13.5	Evt. skyggeeffekter	Se 7.5 og 7.6	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
13.6	Byggeret i fht. Skovlinje	Se 7.3	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

13.7	Manglende info om projektet som lovet på lodsejermødet i januar.	Se 4.3 og 9.4	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
13.8	Generelt manglende borgerinddragelse. Projektet bør afvente en bedre dialog som lovet.	Der er fastsat nærmere regler for offentlighedens inddragelse i Bekendtgørelse om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter. Det fremgår af § 3, at myndigheden inden der træffes beslutning om gennemførelse af et projekt skal bekendtgøre planerne og indkalde til et offentligt møde om sagen. Det fremgår ligeledes, at høringsfristen skal være mindst 8 uger til fremsættelse af indsigelser mod planerne om projektet. Den gældende lovgivning er overholdt i forhold til offentlighedens inddragelse i projektet. I lyset af, at der mere end 4 måneder forud for høring af planen (samarbejdsaftalen) blev holdt et offentligt møde for lodsejere i projektområdet med information om planerne for projektet, ligesom interesseorganisationerne er blevet informeret i foråret, vurderes der ikke behov for et nyt borgermøde på nuværende tidspunkt. Der vil blive afholdt borgermøder forud for etablering af den konkrete skov.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 14	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
14.1	Ikke enig i at skov er den bedste løsning til bevarelse af grundvand	Se 3.1 og 7.11	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 15	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
15.1	Fejl i materialet, sætter spørgsmålstegn ved hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og undrer sig over en demokratisk proces, som er tilsidesat pga. Corona-krisen.	Der er givet bemærkninger til de enkelte punkter i 15.2-15.11	
15.2	Kortmateriale dårligt og blev lovet et bedre.	Se 9.4	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.3	Høringsprocessen gik i gang inden et digitalt borgermøde blev holdt. Anmoder om at proces sættes på pause så et nyt borgermøde kan holdes.	Høringen foregik mellem 10. juni og 9. august 2020. Borgermødet blev afholdt den 29. juni 2020 – både digitalt og fysisk.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

15.4	Hvorfor er der ikke undersøgt andre muligheder for grundvandsbeskyttelse?	Vedr. alternativ om økologisk dyrkning se 3.1. Se 9.16	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.5	Hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning som forventes af være færdig ultimo 2020?	Se 9.14	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.6	Størstedelen af jorden i skovrejsningsområdet er moræneler og flere steder 30 meter tykt.	Se 9.15	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.7	Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag?	Se 3.1, 7.11 og 9.13	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.8	Man kan blive lukket inde i en skov.	Se 7.5 og 7.6	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.9	Kommunen ønsker dispensation så skovgrænsen kan blive 20-30 m fra skel. Det vil have store konsekvenser for ejendomspris.	Se 9.12	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.10	Skovbyggelinjen medfører restriktioner på ejendommen i forbindelse med tilbygning.	Se 7.3	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
15.11	Skovrejsningen går imod kommuneplanen, som siger at kystforlandet skal beskyttes.	Se 13.4	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 16	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
16.1	Høringssvaret ligner i høj grad høringssvar 15, så derfor er kun medtaget bemærkninger/spørgsmål her, som ikke er nævnet i 15.1-15.11		
16.2	Berørte lodsejere og beboere bør få tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem.	Alle lodsejere og beboere indenfor skovrejsningsområdet blev inviteret direkte til det første møde, som blev afholdt og fik dermed direkte information om projektet.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.3	Mener at de sårbare områder, hvor vandet indvindes ikke vil blive beskyttet. Vil gerne have en uvildig juridisk vurdering af om Vand og Affald giver tilskud på et forkert grundlag.	Via skovrejsning beskyttes størstedelen af de boringsnære beskyttelsesområder omkring indvindingsboringerne på kildepladserne. I de dele af de boringsnære beskyttelsesområder, hvor der ikke er mulighed for at beskytte grundvandet via skovrejsning, forventes alternative virkemidler (eksempelvis	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

		dyrkningsaftaler) at blive taget i anvendelse. Med hensyn til det juridiske grundlag for indsatsen henvises til §52a stk. 10 i vandforsyningsloven, hvor der står at udgifterne til kortlægning, overvågning og beskyttelse af vandressourcerne må indgå som en del af opkrævningen. Se i øvrigt 3.1, 7.11 og 9.13.	
16.4	Der kommer ny viden og data for grundvandsindvinding sidst på året. Vil man rette sig efter det og ændre skovrejsningsområdet?	Se 9.14	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.5	Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde.	Se 1b.1	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.6	Anmoder om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinjen for alle ejendomme i projektområdet plus ejendomme, der grænser op til, så krav ikke er anderledes end i dag. Hvis det ikke gives vil lodsejere/beboere kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen/kommune n.	Kommunen har ikke mulighed for at meddele en generel dispensation. Se endvidere 4.2 og 7.3	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.7	Der skal laves en VVM-screening inden samarbejdsaftale indgås.	En VVM-screening er en vurdering, der gennemføres for at undersøge om en plan skal omfattes af en egentlig miljøvurdering. I dette tilfælde har Miljø- og Fødevareministeriets Departement vurderet, at Naturstyrelsens samarbejdsaftaler om skovrejsning er direkte omfattet af en miljøvurdering jf. miljø-vurderingslovens § 8, stk. 1, og der skal derfor ikke gennemføres en VVM-screening forud for miljøvurderingen. Nærværende miljøvurdering er gennemført i overensstemmelse med Departementets anvisninger.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.8	Der er en fejl at der på Naturstyrelsens hjemmeside står at mødet den 11. marts har været afholdt.	Det er en fejl, at det ikke er blevet rettet i forbindelse med aflysning af mødet. Naturstyrelsen sletter sætningen. Borgermødet blev, som det fremgår både på Naturstyrelsen og Svendborg Kommunes hjemmesider afholdt den 29. juni.	Mødet slettes fra Naturstyrelsens hjemmeside.

16.9	Der er en fejl, at der på side 22 i rapporten Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg Kommune står, at Rubjerg skov er kommunalt ejet.	Det er kun dele af skoven, som er kommunalt ejet.	Naturstyrelsen retter fejlen og lægger en rettet version hjemmesiden.
16.10	Der er en fejl, at der på side 42 i rapporten Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg Kommune står, at projektet gennemføres i samarbejde mellem stat, kommune, vandforsyningsselskab og lodsejere.	Partnerne er ikke enig i den vurdering. I løbet af foråret og sommeren har der været dialog med en række lodsejere, som ejer landbrugsjord i projektområdet. Enten i form af møder hos lodsejeren eller via telefon med drøftelse af mulighederne for salg af jord til projektet og deltagelse i en multifunktionel jordfordeling. Samarbejde med lodsejere, som ejer landbrugsjord i området, om salg af jord til projektet, er afgørende for om projektet kan gennemføres. Herudover har der været holdt lodsejermøde for alle lodsejere i projektområdet den 30. januar og borgermøder for alle interesserede borgere inklusiv lodsejere den 29. juni.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.11	Der bør ikke henvises til verdensmål 7 om bæredygtig energi, når regeringen ikke ønsker, at anvende flis til energi og det er oplyst, at skoven skal være uberørt skov.	Naturstyrelsen tager bemærkning om flis til efterretning. Hvis der i forbindelse med den multifunktionelle jordfordeling erhverves jord til projektet, vil der gå 20-25 år inden den første gennemhugst, hvor træet fra hugsten vil kunne anvendes til energiformål eller andre formål. Naturstyrelses forvaltning af statsskovene udføres i overensstemmelse med den siddende regerings beslutninger på det tidspunkt, hvor aktiviteterne udføres. Med hensyn til uberørt skov, er det ikke korrekt. Naturstyrelsens skovrejsningsskove forvaltes med naturnær skovdrift. Screeningsrapportens afsnit 2.1 omhandler kommunens generelle visioner for naturområderne i kommunen.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
16.12	I screeningsrapporten og samarbejdsaftalen står der flere steder, at landbrugsjorden dyrkes konventionelt, hvilket ikke er korrekt, da en stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk og andre	Naturstyrelsen har gennemgået Geodata fra Landbrugsstyrelsen med oplysninger om tilskud til økologisk drift. På den baggrund skønnes at ca. 96 ha inden for projektområderne er dyrket økologisk (tal fra 2019). Det er ikke umiddelbart muligt at opgøre omfanget af areal, hvor der ikke pløjes.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

	jorder drives uden pløjning.		
Nr. 17	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
	Høringssvaret er identisk med høringssvar 16.	Der henvises til 16.2-16.12	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 18	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
	Høringssvaret er identisk med høringssvar 16.	Der henvises til 16.2-16.12	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 19	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
	Høringssvaret er identisk med høringssvar 16.	Der henvises til 16.2-16.12	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.
Nr. 20	Resumé	Administrationens bemærkninger	Forslag til videre proces
	Høringssvaret er identisk med høringssvar 16.	Der henvises til 16.2-16.12	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

Høringssvar nr. 1 a og 1b

Høringssvar 1a

fr 07-08-2020 13:52

Asger Wilhelm Gewecke <AWG@KM.DK>

Vs: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej (STPR F2: 999022)

Til Anni Borup

Cc Kirsten og Jørgen

DSC04027.jpg 7 MB | DSC04031.jpg 8 MB | CCF07082020 0002.pdf 651 KB

Fremsendes til rette myndighed til behandling.

Stiftet har i mail af 31. marts 2020 meddelt at man ikke har bemærkninger til forslaget, da skovrejsningen ligger udenfor de byggelinier og fredningslinier som gælder for Skårup kirke

Asger Gewecke
Stiftskontorchef

Det sammenkædede billede kan ikke vises. Filen er muligvis blevet flyttet, omdøbt eller slettet. Kontrollér, at linket peger på den korrekte fil og placering.

Fyens Stift, Klingenberg 2,5000 Odense C
Tlf: 66 12 30 24, direkte: 63 11 39 45
awg@km.dk
www.fyensstift.dk

Når vi modtager en e-mail, registrerer vi de personoplysninger, der fremgår af e-mailen. Læs Fyens Stifts persondatapolitik her. Hvis du ikke er rette modtager af denne e-mail, beder vi dig slette den og underrette Fyens Stift, da mailen kan indeholde fortrolige oplysninger

Høringssvar 1b

fr 07-08-2020 13:52

Asger Wilhelm Gewecke <AWG@KM.DK>

Vs: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej (STPR F2: 999022)

Til Anni Borup

Cc Kirsten og Jørgen

DSC04027.jpg 7 MB | DSC04031.jpg 8 MB | CCF07082020 0002.pdf 651 KB

Til: Fyens Stift (KMFYN@KM.DK)
Fra: Kirsten og Jørgen (k.j.clausen@email.dk)
Titel: VS: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej
Sendt: 07-08-2020 11:24

Jeg har lige lagt et kort på

Fra: Kirsten og Jørgen <k.j.clausen@email.dk>
Sendt: 7. august 2020 10:37
Til: 'kmfyn@km.dk' <kmfyn@km.dk>
Emne: Indsigt til Skårup Kirke fra Rønnowsvej

Jeg vil gerne indgive en klage over at Svendborg Kommune vil lave skovrejsning på marken foran mig hvor billedet er taget og dermed tage indsigten til Skårup kirke. Jeg har vedhæftet et billede af mark med skovbryn, hvor Svendborg Kommune har valgt at friholde marken for skovrejsning der skulle være indsigt til skovbrynet.
Jeg mener kulturhistorie vægter mere.

Sidste frist for Høringssvar er 9-8-2020

Link til Høringssvar: https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/skovrejsning-ved-svendborg

Med Venlig Hilsen

Jørgen Clausen
Skovdongvej 20
5881 Skårup

Tlf. 22372977

Vejstrup
Skårup
Områder hvor skov er ønsket
Ingen
1km

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 8. august 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Dette kortmateriale eller yderligere information er ikke blevet tilsendt de berørte lodsejer eller borger/beboer med grund op til eller inden for projektets kommende skovbyggelinie. Hvordan skal man så overhovedet kunne forholde sig til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det, at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang, inden et digitalt borgermøde blev tilbudt sidst i juni, som kun ganske få borgere vidste blev afholdt. En stor del af høringsperioden har desuden været i sommerferieperioden. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig. Desuden bør berørte lodsejer og beboer får tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst, at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning, som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder under den planlagte skov, 30 meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Vand og affald giver tilskud til skovrejsning, hvor grundvandet er beskyttet af moræneler, så vi mener, at man giver tilskud til skov og ikke for at beskytte grundvandet. De sårbare områder, hvor vandet indvindes, vil ikke blive beskytte.

Vi vil gerne have en uvildig juridisk vurdering.

Indvindingsoplande: Vi har talt, med Per Skriver, Ålborg Universitet, som er chef for afdelingen, hvor de er ved at implementere ny viden og data for grundvandsindvinding. Han siger, der vil komme data om, hvor indvindingsoplandet er, som skal beskyttes, da det er sårbart. Man vil gå ud til 200 år i det vandrette plan. Denne rapport kommer sidst på året, vil man rette sig efter denne og ændre på skovrejsningsområdet?

Indsigt: Indsigt til Skårup kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde, Vi mener kulturarv vægter mere end indsigt til skovbrynet ved Storehave, som Svendborg Kommune har fritaget for skovrejsning.

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejere, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300 meter på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport. Såfremt samarbejdsaftalen omkring skovrejsningsprojektet vedtages, anmoder vi om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinien for alle ejendomme i projektområdet plus de ejendomme, der grænser op til projektområdet, således at disse ejendomme "kun" vil blive underlagt de samme krav som de i dag er i forhold til landzonelov. Såfremt dette ikke gives, vil lodsejer / beboer kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen / Svendborg kommune.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

Den kystnære del af karakterområdet (sammenfald med kystforlandet)

Udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning – hvilket ikke passer sammen med skovrejsningsområdet hvor man ønsker at rejse skov syd for Skårup Tværvej. Skårup Tværvej giver netop borgerne mulighed for udsigt over kystforlandet, en mulighed som ikke ville være hvis der blev rejst skov. Pga de visuelle sammenhæng i kystlandskabet bør området friholdes for nye anlæg og nyt byggeri. Mulighederne for at opleve de markante erosionsdale kan styrkes ved at fjerne opvækst af krat og anden bevoksning.

Området nord for Skårup Tværvej nævnes som "tilpas" hvilket der blandt andet beskrives som: "skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse. Derfor giver det heller ikke mening at man ønsker at fritage området vest for Storhave skoven og ikke øst for skoven.

Holmdrup Huse og Holmdrup skal bevare sin karakteristiske form som vejlandsby, hvilket ikke vil ske hvis projektet gennemføres.

VVM-undersøgelse

Det oplyses i udkastet til samarbejdsaftalen, at der gennemføres en VVM screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven, efter at der er opkøbt jord. I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøpåvirkning af planer og programmer af konkrete projekter (VVM) hvis formål blandt andet er at inddrage offentligheden, tage hensyn til menneskers sundhed, jordarealer, vand, landskab, kulturarv herunder kirker og deres omgivelser mener vi at en VVM screening skal laves inden en samarbejdsaftale indgås.

Fejl i materialet / Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg kommune:

- På naturstyrelsens hjemmeside står der at der har været afholdt 11. marts – dette møde blev aflyst pga corona.
- s. 22 – Mod syd ligger de kommunalt ejede skove: Rubjerg Skov og Skovmølleskoven. Den formulering er forkert. Rubjerg skov er ikke kommunalt ejet men ejet af forskellige lodsejere i

området. Kun en meget lille del af skoven, hvor den grænser op til Skovmølleskoven er kommunalt ejet.

- På side 42 i screeningsrapporten punkt 7 er der henvist til FN's verdensmål blandt andet mål 17 – Partnerskab for handling. Skovrejsning gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsygningsselskab og lodsejere – der har til dato absolut IKKE været et samarbejde med lodsejere – der har ikke engang været et dialogmøde – kun et informationsmøde. Der er ligeledes henvist til mål 7 – bæredygtigt energi – skovrejsning producere træ, som blandt andet anvendes som grøn energi i form af flis – ifølge udmeldinger i løbet af sommeren ønsker regeringen fremover ikke at anvende flis til energi / afbrænding. I øvrigt er det oplyst, at skoven skal være uberørt skov og ikke fældes til anvendelse.
- Der henvises flere steder i både screeningsrapporten og samarbejdsaftalen til, at landbrugsjorden dyrkes konventionelt og at man derfor med en evt. skovrejsning vil udgå brug af gødning og pesticider. En stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk. Ligeledes bliver der ikke længere pløjet på en del af landbrugsjorden.

På vegne af: Jørgen Clausen

Jørgen Clausen

Skovdongvej 20

5881 Skårup

Tlf 22372977

Høringssvar nr. 2

Hans Christian Halmø
Dongsgaard
Skovdongvej 19
5881 Skårup

Svendborg Kommune
bo.hansen@svendborg.dk

Naturstyrelsen
abo@nst.dk

Dongsgaard, d. 31/7 2020

Høringssvar om projekt skovrejsning, Svendborg

Indledningsvis vil jeg slå helt fast, at jeg som landmand er tilhænger af projektets mange formål, herunder at sikre rent vand til kommende generationer.

Jeg er dog forundret over projektets fremgangsmåde, da jeg føler mig dårligt informeret, og at projektet mangler koordinering i kommunen. Dele af projektet hænger nemlig ikke sammen med, at jeg har fået tilladelse til udvidelser på min ejendoms drift.
På baggrund af tilladelse til udvidelse af min bedrift har jeg allerede planlagt og investeret for mange penge, som rækker langt ud i fremtiden. Dette passer rigtig dårligt med det fremsendte projekt.

Derfor må jeg protestere mod projektet på de punkter, det berører mine fremtidige muligheder som landmand.

Jeg har henvendt mig til bl.a. foreningen Bæredygtig Grundvandsbeskyttelse (BG) om teknisk og juridisk assistance. Dette arbejde vil jeg komme tilbage til på et senere tidspunkt.

Med hensyn til det tekniske har jeg fået følgende informationer fra BG:

1. De anførte udfordringer med "uønskede stoffer" i grundvand og drikkevand har intet med min fremtidige bedrift at gøre, da stofferne ikke anvendes mere.
2. Jeg og foreningen BG m.fl., har den klare opfattelse, at min bedrift sagtens kan drives som et helt normalt landbrug uden ekstra restriktioner og uden risiko for grundvand og drikkevand.

Med hensyn til det juridiske og økonomiske vil jeg også indhente flere oplysninger. Jeg kan dog fortælle, at de tal som er brugt som budget for erstatninger pr. ha slet ikke er nok, da ændringerne også vil betyde, at det økonomiske grundlag for min bedrift forsvinder.

Endelig vil jeg opfordre til en faglig dialog om mulige tekniske løsninger. Herunder løbende dokumentation om, at min bedrift leverer rent grundvand.
En dialog som også handler om vished for at eksistensgrundlaget for mig og kommende ejere af ejendommen ikke forringes som følge af skovrejsningsprojektet.

Med venlig hilsen

Hans Christian Halmø
Dongsgaard
Skovdongvej 19
5881 Skårup

Høringssvar nr. 3

KLINGSTRUP HOVEDGÅRD
Godsejer Jørgen Schiøttz-Christensen

Klingstrupvej 11 a, 5881 Skårup
Tlf.: 40384114, e-mail: post@klingstrup.com
www.klingstrup.com

"Høringssvar - miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg".

Samarbejdsaftalen indeholder tre bærende elementer:

Grundvandsbeskyttelse.
Co2 optagelse.
Rekreative områder.

Som lodsejer i projektet vil jeg gøre opmærksom på at alle tre ovennævnte elementer kan løses både lettere og meget billigere.

- Grundvandsbeskyttelse forbedres/beskyttes betydeligt ved omlægning af landbrugsjord til økologi, hvilket jeg selv har gjort.
- En ha. økologisk kornmark optager som minimum den samme mængde Co2 som en ha. skov.
- Hvis der er behov for flere rekreative skovområder,(hvilket jeg mangler en undersøgelse på) kunne der plantes mere skov på marginale jorde i stedet for god landbrugsjord.

Jeg ser derfor ikke grundvandsbeskyttende fredsskov ved Svendborg som en fremtidig løsning på de bærende elementer og fraråder derfor samarbejdsaftalen.

Mvh

Jørgen Schiøttz-Christensen
Klingstrup Hovedgård
Klingstrupvej 11a
5881 Skårup

Høringssvar nr. 4

lø 08-08-2020 15:05

Jakob Broegaard <jbholmdrup@gmail.com>

"Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg".

Til Anni Borup

Høringssvar.
Vedr. : Skovrejsning ved Svendborg.
Undertegnede vil hermed protestere mod den planlagte skovrejsning.
Ud fra Bygge og beskyttelseslinjer, skovbyggelinie § 17 er der følgende der bør i agt tages.
Den vil komme til at besværlig gøre, og begrænse den fortsatte drift og fremtidig udvidelse (forbedringer) af aktiviteter på mine ejendomme Skårupørevej 9. og Skårupørevej 11.
I § 17. stk. 4 er der nævnt nogle eksempler på undtagelser, som ikke kan anvendes her.
Dette vil komme til at forringe mine ejendomme økonomisk.
Hvis projektet gennemføres vil denne forringelse blive søgt kompenseret af Svendborg Kommune og de øvrige partshaver.
I øvrigt må det konstateres at hele sagsforløbet, med manglende oplysninger og indkaldelse af berørte borger til møder herom, har været meget mangelfulde og under al kritik. Det kan undre at man vil bruge så mange penge på denne sag. I stedet kunne der pålægges en klausul på at arealerne skulle dyrkes økologisk og uden brug af kemi. Dette skal selvfølgelig også gælde i private haver m.m.

Kopi af dette er sendt til relevante medlemmer af Svendborg Byråd.

Med venlig hilsen
Jakob Broegaard
Skårupørevej 9
5881 Skårup
40 36 24 08
jbholmdrup@gmail.com

Høringssvar nr. 5

on 05-08-2020 13:49

Basse <basse1952@live.dk>

Ang.skovrejsning i Østre bydel

Til NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Vedr. Skovrejsning i Østre bydel/Skårup.
Dette projekt er fuldstændig uønsket fra vores side.vi har intet ønske om at afgive noget jord fra vores matrikel.Vi er tredie generation på Egenappevej 193 og er i forvejen meget plaget af heste,mountainbike og mange mennesker som bruger området ved hallingskoven mm. Der er jo en årsag til at man flytter på landet, netop for at få fred og ro
Vi syntes at info og medinddragelse har og er meget ringe og argumentering omkring grundvand ikke holder.
Hilsner fam.jørgensen.
Sendt fra min iPad

Høringssvar nr. 6

Ø 08-08-2020 20:03

Allan og Karen <karenfidus@gmail.com>

Høringssvar - milijøvurdering af samarbejdsaftale om skovrejsning ved Svendborg.

Til Anni Borup

Vi er som udgangspunkt ikke uenige i projektets formål !
Men vil forholde os til gennemførelsen og valget af skovrejsning som indsats og metode.

Vi har boet på ejendommen siden 1991 og har ejet det nuværende jordstykke siden 1995.
Det blev lagt ud med græs og der er ikke tilført kunstgødning eller sprøjtet med kemikalier på noget tidspunkt.
Det er brugt som afgræsning til heste i en periode og med får i en anden periode. I de seneste år er der blevet lavet Wrap-hø ligeledes uden nogen form for tilførelse af gødning eller kemi.

Så lige nu - og i den tid der er gået mener vi, at have opfyldt og brugt metoder som har gavnet og understøttet naturen og grundvandets beskyttelse.

Det er derfor vi ikke kan bakke op om skovrejsning som metode.
Vi ville pege på en metode eller tænkning i retningen af økologisk dyrkning af afgrøder på det udvalgte areal.

Den politiske håndtering og proces af projektet fremstår i vores optik mangelfuld og forhastet!

Med venlig hilsen

Karen Broberg og Allan Ø. Hansen som passer godt på grundvandet på Skårup Mark.

Skovmøllevej 23, 5881 Skårup.

Høringssvar nr. 7

Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Vi anerkender ønsket om at beskytte vandressourcer og skabe mere naturligt miljø. Imidlertid sker skovrejsningen på bekostning af de eksisterende lodsejeres - og berørte naboers behov for at kunne bebo området og drive erhverv her. Derfor indgives denne indsigelse.

Brug af ens egen ejendom og dennes udviklingsmuligheder

Skovrejsningsprojektet fratager hele området omkring Skaarup og Holmdrup muligheden for at vokse og udvikle sig. Hvis der ikke sker udvikling, sker der afvikling. Det viser alle erfaringer. Byen kan ikke vokse og dermed kommer der ikke flere; men færre erhvervsmuligheder. Skulle nuværende beboere have ønske om at udvikle området, vil dette være helt umuligt med et skovrejsningsprojekt i sigte og en kommende begrænsning af byggelinje til skov. De nuværende beboere tilbydes anden jord langt væk; men konsekvensen er at der benyttes miljøomkostningstunge og vejbelastende transporter ud og ind af området. Vi havde planer om en husstandsvindmølle; men det vil ikke længere være rentabelt idet der ikke længere vil være vind til møllen. Ligeledes, havde vi gået med tanker om at stablere en autocamperplads; men det vil heller ikke være muligt længere.
Alt i alt bliver stillet væsentligt ringere end i vor nuværende situation.

Afstand til skov

Det nuværende oplæg til plantning af skov taler om 25 meter høje træer med en afstand på 30 meter. Simpel matematik med en retvinklet trekant siger, at der således vil være en vinkel på 40° til træernes top. Det vil sige at solen skal stå minimum 40° på himlen før der kommer sol ind på grunden.

Ved hjælp af astronomiske tabeller får vi for vor position følgende mulighed for soltimer

	Maksimalt antal timer på dag, hvor solen står højt nok på himlen til at den kan skinne hen over træerne. (Median pr måned)	Mulighed for sol pr. dag inden skovrejsningsprojekt
September til marts	0	
April	3	14
Maj	6	17
Juni	7	17½
Juli	7	17½
August	5	15

Det ses tydeligt, at vi i 7 måneder om året ikke vil have mulighed for at få sol på grunden overhovedet og at det i de øvrige måneder giver væsentligt mindre mulighed for solindstråling på grunden. Det skader naturligvis muligheden for at have en attraktiv ejendom. At vi så har investeret 150.000 kr. i en solfanger, gør det jo bare endnu værre.

Det er naturligvis absolut uacceptabelt, at man derved forringer den værdi vi har i vores ejendomme.

Vi må derfor forlange, at man i givet fald forøger det område, hvor den er lav bevoksning, så det giver mulighed for at vore ejendomme kan bevare deres værdi og vi kan bevare vores herlighedsværdi. Hvis man ændrer afstanden til beboede matrikler til 50 meter, skal solen 27° på himlen og endnu bedre, hvis man forøgede afstanden til de høje træer til 100 meter. Her vil der være tale om at solen skal op på 14° på himlen før der kan ske solindstråling på grunden. Dette ville give følgende muligheder:

	30 meters afstand til 25 meter høje træer	50 meters afstand til 25 meter høje træer	100 meters afstand til 25 meter høje træer	Nu
Januar	0	0	0	7
Februar	0	0	5	8½
Marts	0	5	8	9½
April	3	7½	10½	14
Maj	6	10½	12½	17
Juni	7	10½	13½	17½
Juli	7	10	12½	17½
August	5	8½	11½	15
September	0	6	9½	12½
Oktober	0	2	6½	10
November	0	0	2½	8
December	0	0	0	7

Hvis vi ikke kan forhindre denne begrænsning af solindfald, ønsker vi naturligvis en afstand på minimum 100 meter men forlanger som minimum 50 meter til høje træer. Det er samlet set i skovrejsningsprojektets størrelse forholdsvist få arealer, hvor der er tale om lavere vækster, hvorfor CO2 regnskabet ikke vil påvirkes væsentligt og vandbeskyttelsen slet ikke. Vi forudser derfor, at denne ændring relativt let vil kunne implementeres idet det potentielt vil kunne få flere arealer ind i projektet med mere ro omkring egne arealer.

Herlighedsværdi

Vi har købt ejendommen med det formål at ligge, hvor vi har frit udsyn til landskabet omkring os. Med et skovrejsningsprojekt, vil vi komme til at ligge i en skovlysning med meget lidt lys, som ovenfor beskrevet. Vi ligger i et område med meget lidt lokaltrafik. Dette er godt, for vejenes dimension er allerede udfyldt maksimalt. Med skovrejsningsprojektets ambition om megen friluftsturisme vil vi opleve, at det vi købte, med det formål at ligge i det frie land, i stedet bliver i et område, som vil blive voldsomt belastet på de forvejen for små veje. Ligeledes vil vi blive belastet af alle de mennesker, det er forudset skal ind og ud af vores område og udøve deres mere eller mindre støj og forureningsgivende aktiviteter.

At projektet kun kan se positive konsekvenser af friluftslivet, må enten være en bevidst negligering af de nuværende beboere eller et bevidst fravalg af disses liv og interesser. Vi kan ikke protestere nok overfor denne vurdering og ønsker ikke en øget belastning af området.

Skal der være skovrejsningsprojekt og skal der stimuleres til fritidsaktiviteter, må man planlægge med adgange til skoven på områder, hvor de nuværende beboere ikke belastes, ligesom der skal skabes en betydelig fredzone op til eksisterende beboelser.

Vandbeskyttelse

Hvis folk ikke vælger at sælge til skovrejsning, vil der så ikke ske noget vandbeskyttelse?
Vi opfatter det som en forkert strategi af Svendborg Vand & Affald ensidigt at satse på skovrejsning. Vi kan kun opfordre til, at man i stedet indgår frivillige dyrkningsaftaler, økologisk forsøgsområde og lignende.

Som det er nu, er det udelukkende de eksisterende beboere i området, der skal betale for at resten af Svendborg kan få rent drikkevand.

Økonomiske konsekvenser

Som beskrevet ovenfor, opfatter vi hele dette projekt som negativt for værdien af vore ejendomme. Vi vil stå med værdier, der er væsentligt ringere end vi har i dag.

Hvis Naturstyrelsens påstand om at husene vil stige 25% i værdi, har vi et godt forslag til indtjening for enten Svendborg kommune eller Naturstyrelsen: Eksproprier ejendommene til den nuværende handelsværdi og tjen de 25% selv.

Alternativet, som det er lagt op til er at lade de nuværende beboere tage den fulde risiko uden megen mulighed for blot at bevare den nuværende værdi for slet ikke at tale om at der slet ikke er mulighed for en naturlig stigning i værdi og dermed opsparing i ejendommen.

Konklusion

Vi protesterer i kraftige vendinger over den de facto forringelse af vore værdier uden at man vil betale for forringelsen som beskrevet i ekspropriationsloven.

Marianne Ellehauge

Torben Lund-Larsen

Rønnowsvej 3

5881 Skaarup

Høringssvar nr. 8

sø 09-08-2020 18:08

Allan Rasmussen <allanrasmussen76@yahoo.dk>

skovrejsning ved svendborg høringssvar

Til Anni Borup

hej ønsker på ingen måde at blive spærret inde i et skovområde, da jeg helder ser en løsning med økologisk landbrug i mit område da det også ville gøre projekt skovrejsning meget billiger

Med Venlig Hilsen

Allan Rasmussen
Skovdongvej 6
5881 Skårup Fyn

Mobil 40201153

Høringssvar nr. 9

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førsteballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 9 August 2020

Vedr.: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftale om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Skårup nær Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl og sætter spørgsmålstegn ved projektets opstart og efterfølgende gang. Vi undrer os over den demokratiske måde Svendborg Kommune vælger at processen køres på.

Den demokratiske proces: Opstart af det planlagte skovrejsningsprojekt er forgået i Svendborg Kommunen for lukkede døre, uden at de involverede lodsejer og øvrige borger i området er kontaktet, information om dette projekt bliver lægget på de sociale medier, da der er nogle der er bekendt med projektet og dens ikke korrekte proces, der er der allerede er taget beslutning om det skal gennemføres i området ved Skårup. Der bliver afholdt et borgermøde d. 30. januar 2020, hvor kun lodsejer er inviteret og ikke øvrige borger i området. Dette møde må betragtes som et informationsmøde, da der var meget begrænset spørgetid og flere af de få spørgsmål der blev stillede, ønskede de forskellige repræsentanter ikke at svare på. Det efterfølgende planlagte borgermøde, hvor vi var blevet lovet at der vil blive mere spørgetid og der også ville blive svaret på spørgsmålene blev aflyst pga. Covid-19. Samtidig med er vi blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale, der viser hvor skovlinjen skal være. Dette materiale har vi endnu ikke modtaget, samtidig med oplyser Naturstyrelsen på deres hjemmeside at det planlagte borgermøde blev afholdt, dette er en fejl. I stedet blev der afholdt "såkaldt offentligt" møde d. 29/7 2020, virtuelt med meget dårlig lyd kvalitet, derfor vil det klæde processen at man sætter projektet på pause og invitere til et nyt borgermøde, hvor alle borger har mulighed for at deltage og ikke kun lodsejer. Dette er et projekt som kommer til at have en økonomisk påvirkning for alle borgerne i Svendborg Kommunen, så vel også skal have love at hører om det og ytrer sig.

Skovloven: Ikke alle borger i området er lodsejer og i den forbindelse teoretisk ikke have medbestemmelse, om de vil bo i en skov. Der udover vil man også både som lodsejer og øvrige bebor i området for eftertiden være begrænset af skovloven, der ikke tillader at der bygges tættere på skoven end 300m, i den forbindelse kan man som "nabo" til skoven være låst/ begrænset af ikke at bygge til på sin egen grund/jord. Projektet vil også have en økonomisk omkostning for beboerne i området, ejendomspriserne vil falde og det vil være svært at sælge, da det er en meget lille og begrænset mængde folk der ønsker at bo i en skov. Samtidig med at kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive helt ned til 30 m. fra skel.

Grundvandet: Naturstyrelsen Fyn blev kontaktet primo 2019, for at undersøge mulighederne for etablering af bynær- og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er der blevet oplyst at det primært er med formål at beskytte grundvandet. Er det undersøgt tilstrækkeligt om der er andre muligheder og om området man planlægger det skal være er det rigtige område, for at få bedst muligt grundvandsbeskyttelse. Hvorfor er det låst fast på det skal være i det område? Hvorfor afventer man ikke resultaterne af den reviderede grundvandskortlægning som forventes at være færdig sidst på året??

Størstedelen af jorden der tiltænkes til skov i området er der moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm. vand ned pt. år. Moræneleret er flere stedet i området 30m. tykt, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneleret er i sig selv beskyttende for grundvandet. Tænker der er andre steder der har mere behov for at hjælpe med at beskytte grundvandet.

På vegne af: Skovdongvej 11, 5881 Skårup

Høringssvar nr. 10

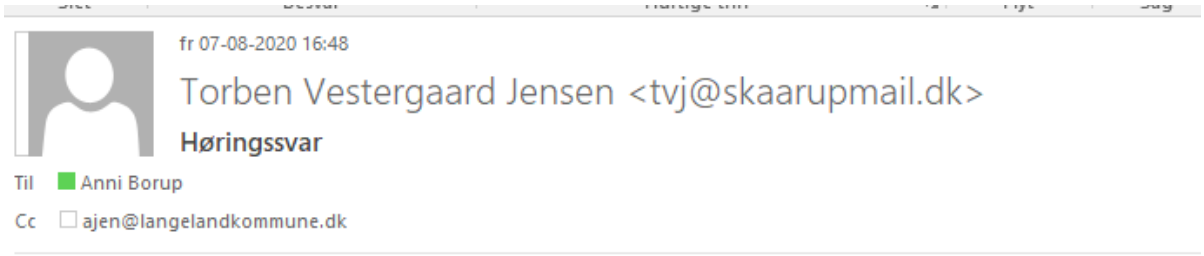

fr 07-08-2020 16:48

Torben Vestergaard Jensen <tvj@skaarupmail.dk>

Høringssvar

Til Anni Borup

Cc ajen@langelandkommune.dk

Jeg vil på det kraftigste protestere mod det skovrejsninges plan der er for Svendborg kommune
Jeg og min kone er ejere af Skårupørevej no 7 og i tilfælde af at skov rejsningen bliver godkendt vil det Blive et sandt mareridt at dyrke noget på vest siden af huset og vores udsigt fra vores terrasse vil blive væsentligt forringet og vores lysindfald ind i de vest vendte stuer bliver næsten ikke eksisterende.
Vores hus vil falde væsentligt hvis projektet gennemføres

Var det ikke bedre for grundvandets skyld at (tvinge landbruget på de pågældende områder til at være Økologiske i stedet for

Med venlig Hilsen
Torben og Annegrethe Jensen
Skårupørevej 7
5881 Skårup

Høringssvar nr. 11

sø 09-08-2020 10:23

Jane Svensson <janesk75@gmail.com>

Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Til Anni Borup

Høringssvar – miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Beliggenhed, beliggenhed, beliggenhed -er ikke blot en titel på et tv-program. Det er også den afgørende faktor, når vi vælger det sted, der skal danne rammen for vores liv, fremtid, håb og drømme. Hvad vi vælger er individuelt, nogle foretrækker at bo tæt ved skoven, andre tæt på naboer, nogle med havudsigt, andre i vandkanten, at være omgivet af åbne marker eller tæt på byliv kan også være aktive tilvalg i forhold til beliggenheden.

Denne skrivelse bliver til en sommeraften på terrassen, med mejetærskeren og græshopper som lydtapetet, fordi de åbne marker er det aktive tilvalg vi har taget.

I følge skovrejningsplanerne skal disse åbne marker tilplantes med skov, og vores bevidste tilvalg af en specifik beliggenhed, blive pludselig ændret af noget udefrakommende, hvilket også gælder for mange af vores naboer. (Her føler vi os som naboer fordi vi kan kigge over markerne til hinanden)

Begrundelsen er ædel og smuk, -vores grundvand skal beskyttes, hvilket vi alle ønsker. Spørgsmålet er dog om skovrejsning er den eneste og bedste mulighed, der findes for at sikre vores grundvand, dette kunne vi ønske os undersøgt og belyst.

Skovrejsningsprojektet har store konsekevenser for de muligheder vi som grundejere har i dag sammenholdt med de regler vi vil blive underlagt, hvis markerne omkring os omdannes til skov. Eksempelvis reglen om skovbyggelinje §17, hvor det kan blive meget vanskelig at indhente tilladelser til boligændringer, tilbygninger m.m. fordi man som boligejer i et skovområde underlægges andre regler, end vi i dag er underlagt, når vi bor i en almindelig landzone. Dette kan have betydning, i en negativ retning, hvis vi en dag skal sælge vores ejendom.

Vi skal passe på vores fælles natur og vores værdifulde grundvand, men vi mener ikke, at det storstilede skovrejsningsprojekt er den eneste løsning. Der må kunne findes en vej så både naturen, dyrelivet, grundvandet og grundejerne stilles bedst muligt, uden at ende i en situation, hvor man føler, at beliggenheden pludselig ændres mod ens vilje. Derfor håber vi, at man vil kigge på flere muligheder for at tilgodese alle parter, dette projekt omfatter og berører.

Venlig hilsen

Rune og Jane Kirkmand
Skårupørevej 12
5881 Skårup

Høringssvar nr. 12

sø 09-08-2020 11:43

Niels Erik Nielsen <5005@5005.dk>

Høringssvar Indsigelse mod skovrejsning

Til Anni Borup

Vedr. Skovrejsning øst for Svendborg

Da der er blevet udarbejdet planer om skovrejsning i et område omkring Skårup (5881) er det ikke på nogen måde kommet ud til alle i og omkring i området har jeg erfaret, alle der har ejendom/jord op til området vil blive pålagt begrænsninger af en 300meters zone ,har snakket med en del på vejen hvor vi bor som ikke har hørt noget om en 300 meters zone, så vi er stærkt imod projektet.

Ang.Grundvandsbeskyttelse. Selv om det ikke er gjort helt klart om det er skov der er vigtigt, eller beskyttelse af grundvand, så ville den det nok være bedst at pengene blev brugt til at alle i området kunne blive omlagt til økologisk drift kvit og frit, det vil virke på grundvandet fremadrettet og ville ikke møde så meget modstand i området.
Vi tror det er mere vigtigt at finde de mergelgrave i området som er fyldt op med affald, ved der er nogle i området som endnu ikke er fundet/registeret, og få dem renset op, vi tror de er en større trussel for grundvandet.

Ang. Skovrejsning må det være mest rigtigt at finde de dårligste jorde til det, det giver mest mening, jorden omkring Skårup er noget af den bedst jord på Fyn, hvor der kan dyrkes fødevare selv i tørke år, og uden kunstvandning som giver stor miljøbelastning, det syntes vi også er vigtigt.
Da stævnsbåndet blev ophævet i 1788 fik bønderne i Skårup ret til deres jord og gårde som lå i byen, de blev flyttet ud på Skårup mark som er området syd for Skårup, det mener vi også har kulturhistorisk værdi (Skårupørevej 32 er fredet som af de gårde som blev udflyttet),da mange af skel fra dengang er at finde i dag,de ville være synd af bortvisk det kulturlandskab som blev skabt dengang,ved at plante skov i området.
Det vil også blive et problem med skygge fra træer på sigt, og al forskning vise at mennesker skal have så meget lys som muligt ind i husene,det vil bliv et kæmpe problem hvis der kan plantes kun 15 - 30meter fra skel.på syd og vest siden af huse.

Mvh. Anne Andersen
Emil H.H. Nielsen
Niels Erik Nielsen

Skårupørevej 29
5881 Skårup Fyn

Høringssvar nr. 13

Naturstyrelsen
Gjøddinggård, Førstballevej
7183 Randbøl

Svendborg 4. aug. 2020

Kære Naturstyrelsen
Vi forventer at du giver dette videre til byrådet og andre der har indflydelse/indblik angående skovrejsnings projektet.

Indsigelse vedr. skovrejsningsprojekt.

Vi ønsker høringsfasen forlænget grundet tidspres pga. bla. Covid-19.
Dette store skovrejsningsprojekt vedrører mange menneskers fremtid, derfor er det meget nødvendigt at der gives god tid, til at vi som borgere får mulighed for en reel dialog.
Der er mange ubesvarede spørgsmål vedr. projektet:
-Skov kontra dyrkningsaftaler, hvad er bedste for grundvandet
-Økonomi generelt.
-Kystlinje-bagland.
-Evt. skyggeeffekter for naboer til skov.
-Byggeret i forhold til skovlinje.
-Manglende info om projektet som lovet på første infomøde d. 30. jan. 2020.
-Generelt manglende borgerinddragelse.
Vi håber virkeligt i vil forlænge høringsfasen, som man ikke igen skal stå med en følelse af skueproces, magtfuldkommenhed over beslutninger truffet af Svendborg kommune.

I lovede den 30. januar 2020 på lodsejermødet at i ville lave en dialog med lokalsamfundet om hvordan projektet skulle forløbes. Den dialog er blevet sat på pause pga. Covid-19. Vi synes derfor at vi skal vente med at påbegynde projektet indtil at vi har haft den dialog. På linket nedenfor har vi beviset på at i lovede det.
https://www.svendborg.dk/om-kommunen/kommunen-i-udvikling/skovrejsning-nordoest-svendborg

Med venlig Hilsen

Lone Rasmussen, Laura Toft Rasmussen, Mathias Toft Rasmussen,
Per Toft Rasmussen & Laila M. Rasmussen.

Høringssvar nr. 14

sø 09-08-2020 10:08

Elin Rosenstrøm <elinrosenst@gmail.com>

Høringssvar

Til Anni Borup

Jeg er ikke enig i at skov er den bedste løsning til bevarelse af rent grundvand
Hilsen Elin

Høringssvar nr. 15

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 25. juli 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Det har vi ikke fået endnu. Hvordan skal vi så overhovedet forholde os til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang inden et digitalt borgermøde blev tilbudt, som ganske få borger vidste blev afholdt. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig.

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder, under den planlagte skov, 30meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejer, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300m på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

På vegne af:

Høringssvar nr. 16

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 8. august 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Dette kortmateriale eller yderligere information er ikke blevet tilsendt de berørte lodsejer eller borger/beboer med grund op til eller inden for projektets kommende skovbyggelinie. Hvordan skal man så overhovedet kunne forholde sig til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det, at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang, inden et digitalt borgermøde blev tilbudt sidst i juni, som kun ganske få borgere vidste blev afholdt. En stor del af høringsperioden har desuden været i sommerferieperioden. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig. Desuden bør berørte lodsejer og beboer får tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst, at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning, som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder under den planlagte skov, 30 meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Vand og affald giver tilskud til skovrejsning, hvor grundvandet er beskyttet af moræneler, så vi mener, at man giver tilskud til skov og ikke for at beskytte grundvandet. De sårbare områder, hvor vandet indvindes, vil ikke blive beskytte.

Vi vil gerne have en uvildig juridisk vurdering.

Indvindingsoplande: Vi har talt, med Per Skriver, Ålborg Universitet, som er chef for afdelingen, hvor de er ved at implementere ny viden og data for grundvandsindvinding. Han siger, der vil komme data om, hvor indvindingsoplandet er, som skal beskyttes, da det er sårbart. Man vil gå ud til 200 år i det vandrette plan. Denne rapport kommer sidst på året, vil man rette sig efter denne og ændre på skovrejsningsområdet?

Indsigt: Indsigt til Skårup kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde, Vi mener kulturarv vægter mere end indsigt til skovbrynet ved Storehave, som Svendborg Kommune har fritaget for skovrejsning.

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejere, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300 meter på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport. Såfremt samarbejdsaftalen omkring skovrejsningsprojektet vedtages, anmoder vi om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinien for alle ejendomme i projektområdet plus de ejendomme, der grænser op til projektområdet, således at disse ejendomme "kun" vil blive underlagt de samme krav som de i dag er i forhold til landzonelov. Såfremt dette ikke gives, vil lodsejer / beboer kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen / Svendborg kommune.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

Den kystnære del af karakterområdet (sammenfald med kystforlandet)

Udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning – hvilket ikke passer sammen med skovrejsningsområdet hvor man ønsker at rejse skov syd for Skårup Tværvej. Skårup Tværvej giver netop borgerne mulighed for udsigt over kystforlandet, en mulighed som ikke ville være hvis der blev rejst skov. Pga de visuelle sammenhæng i kystlandskabet bør området friholdes for nye anlæg og nyt byggeri. Mulighederne for at opleve de markante erosionsdale kan styrkes ved at fjerne opvækst af krat og anden bevoksning.

Området nord for Skårup Tværvej nævnes som "tilpas" hvilket der blandt andet beskrives som: "skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse. Derfor giver det heller ikke mening at man ønsker at fritage området vest for Storhave skoven og ikke øst for skoven.

Holmdrup Huse og Holmdrup skal bevare sin karakteristiske form som vejlandsby, hvilket ikke vil ske hvis projektet gennemføres.

VVM-undersøgelse

Det oplyses i udkastet til samarbejdsaftalen, at der gennemføres en VVM screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven, efter at der er opkøbt jord. I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøpåvirkning af planer og programmer af konkrete projekter (VVM) hvis formål blandt andet er at inddrage offentligheden, tage hensyn til menneskers sundhed, jordarealer, vand, landskab, kulturarv herunder kirker og deres omgivelser mener vi at en VVM screening skal laves inden en samarbejdsaftale indgås.

Fejl i materialet / Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg kommune:

- På naturstyrelsens hjemmeside står der at der har været afholdt 11. marts – dette møde blev aflyst pga corona.
- s. 22 – Mod syd ligger de kommunalt ejede skove: Rubjerg Skov og Skovmølleskoven. Den formulering er forkert. Rubjerg skov er ikke kommunalt ejet men ejet af forskellige lodsejere i

området. Kun en meget lille del af skoven, hvor den grænser op til Skovmølleskoven er kommunalt ejet.

- På side 42 i screeningsrapporten punkt 7 er der henvist til FN's verdensmål blandt andet mål 17 – Partnerskab for handling. Skovrejsning gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsygningsselskab og lodsejere – der har til dato absolut IKKE været et samarbejde med lodsejere – der har ikke engang været et dialogmøde – kun et informationsmøde. Der er ligeledes henvist til mål 7 – bæredygtigt energi – skovrejsning producere træ, som blandt andet anvendes som grøn energi i form af flis – ifølge udmeldinger i løbet af sommeren ønsker regeringen fremover ikke at anvende flis til energi / afbrænding. I øvrigt er det oplyst at skoven skal være uberørt skov og ikke fældes til anvendelse.
- Der henvises flere steder i både screeningsrapporten og samarbejdsaftalen til at landbrugsjorden dyrkes konventionelt og at man derfor med en evt. skovrejsning vil udgå brug af gødning og pesticider. En stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk. Ligeledes bliver der ikke længere pløjet på en del af landbrugsjorden.

På vegne af:

Christian Jorsal / Kirsten Jorsal / Allan Larsen

Skårup Tværvej 5

5881 Skårup

Høringssvar nr. 17

Naturstyrelsen

Gjøddinggård, Førstballevej 2

7183 Randbøl

Skårup, 8. august 2020

Vedr: Høringssvar, miljøvurdering af samarbejdsaftalen om skovrejsning ved Svendborg

Med baggrund i planerne om et skovrejsningsprojekt ved Svendborg, fremsender vi hermed høringssvar, hvor vi påpeger fejl i materialet, hvor vi sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor eksisterende kommuneplan og skovlov ønskes tilsidesat, og hvor vi undrer os over en demokratisk proces, som er blevet tilsidesat på grund af Corona-krisen.

Den demokratiske proces: 11. marts var et borgermøde planlagt for Svendborgs borgere vedrørende projektet. Det blev aflyst på grund af Corona. Vi var som lodsejere blevet lovet et tydeligt og korrekt kortmateriale til den dag. Dette kortmateriale eller yderligere information er ikke blevet tilsendt de berørte lodsejer eller borger/beboer med grund op til eller inden for projektets kommende skovbyggelinie. Hvordan skal man så overhovedet kunne forholde sig til, hvor skovlinjen skal gå? På Naturstyrelsens hjemmeside oplyses det, at det planlagte borgermøde blev afholdt. Det er en fejl. Høringsprocessen gik i gang, inden et digitalt borgermøde blev tilbudt sidst i juni, som kun ganske få borgere vidste blev afholdt. En stor del af høringsperioden har desuden været i sommerferieperioden. Derfor anmoder vi om, at den igangværende proces bliver sat på pause så et nyt borgermøde kan holdes, og Svendborgs borgere kan blive informeret om dette store, dyre projekt og få mulighed for at ytret sig. Desuden bør berørte lodsejer og beboer får tilsendt direkte information om betydningen af projektet for dem

Grundvand: Det nævnes, at man kontaktede Naturstyrelsen Fyn (primo 2019) for at undersøge muligheden for at etablere en bynær og grundvandsbeskyttende skov. Efterfølgende er det blevet oplyst, at det primære formål er at beskytte grundvandet. Hvorfor undersøges der så ikke andre muligheder for grundvands-beskyttelse? Der er andre muligheder som fx økologisk jordbrug eller andre tiltag. Hvorfor er man fra start låst fast? Og hvorfor ikke vente på den reviderede grundvandskortlægning, som forventes at være færdig ultimo 2020. Størstedelen af jorden på det område, hvor man ønsker at rejse skov, er moræneler, hvor der typisk trækker 150-200mm vand ned pr. år. Moræneleret er flere steder under den planlagte skov, 30 meter tykt, enkelte steder 20 meter, så det kommer til at tage mange år for vandet at trække ned. Moræneler er i sig selv beskyttende for grundvandet. Måske er det helt andre steder, der kræver mere beskyttelse??

Giver Vand og Affald tilskud på et forkert grundlag??

Vand og affald giver tilskud til skovrejsning, hvor grundvandet er beskyttet af moræneler, så vi mener, at man giver tilskud til skov og ikke for at beskytte grundvandet. De sårbare områder, hvor vandet indvindes, vil ikke blive beskytte.

Vi vil gerne have en uvildig juridisk vurdering.

Indvindingsoplande: Vi har talt, med Per Skriver, Ålborg Universitet, som er chef for afdelingen, hvor de er ved at implementere ny viden og data for grundvandsindvinding. Han siger, der vil komme data om, hvor indvindingsoplandet er, som skal beskyttes, da det er sårbart. Man vil gå ud til 200 år i det vandrette plan. Denne rapport kommer sidst på året, vil man rette sig efter denne og ændre på skovrejsningsområdet?

Indsigt: Indsigt til Skårup kirke fra Rønnowsvej vil forsvinde, Vi mener kulturarv vægter mere end indsigt til skovbrynet ved Storehave, som Svendborg Kommune har fritaget for skovrejsning.

Skovlov: Ikke alle beboere / husejere er også jordejere, så man kan teoretisk blive lukket inde midt i en skov uden at have medbestemmelse?? Kommunen ønsker dispensation, så skovgrænsen kan blive ned til 20-30 meter fra skel, hvilket vil betyde at flere af husene ikke vil få meget lys ind, og det kan have store konsekvenser for både huse, beboere og ejendomspris. Ifølge skovloven §17 må man ikke bygge tættere end 300 meter på en skov. Endvidere medfører skovbyggelinien restriktioner på ejendommen i fx forbindelse med tilbygning og bygning af carport. Såfremt samarbejdsaftalen omkring skovrejsningsprojektet vedtages, anmoder vi om at der gives en generel dispensation for skovbeskyttelseslinien for alle ejendomme i projektområdet plus de ejendomme, der grænser op til projektområdet, således at disse ejendomme "kun" vil blive underlagt de samme krav som de i dag er i forhold til landzonelov. Såfremt dette ikke gives, vil lodsejer / beboer kunne kræve erstatning af Naturstyrelsen / Svendborg kommune.

Kommuneplan: Skovrejsningsplanen går imod kommuneplanen. Svendborg kommuneplan for 2017-2029 siger blandt andet at kystforlandet skal beskyttes: (s881/1116) 19.M1

Den kystnære del af karakterområdet (sammenfald med kystforlandet)

Udsigterne over kystforlandet til de omkringliggende farvande og modstående kyster bør friholdes for ny skov og anden beplantning – hvilket ikke passer sammen med skovrejsningsområdet hvor man ønsker at rejse skov syd for Skårup Tværvej. Skårup Tværvej giver netop borgerne mulighed for udsigt over kystforlandet, en mulighed som ikke ville være hvis der blev rejst skov. Pga de visuelle sammenhæng i kystlandskabet bør området friholdes for nye anlæg og nyt byggeri. Mulighederne for at opleve de markante erosionsdale kan styrkes ved at fjerne opvækst af krat og anden bevoksning.

Området nord for Skårup Tværvej nævnes som "tilpas" hvilket der blandt andet beskrives som: "skovbrynenes markante fremtoning i landskabet skal respekteres og fastholdes. Ny beplantning må derfor ikke placeres i umiddelbar tilknytning til disse. Derfor giver det heller ikke mening at man ønsker at fritage området vest for Storhave skoven og ikke øst for skoven.

Holmdrup Huse og Holmdrup skal bevare sin karakteristiske form som vejlandsby, hvilket ikke vil ske hvis projektet gennemføres.

VVM-undersøgelse

Det oplyses i udkastet til samarbejdsaftalen, at der gennemføres en VVM screening af de endelige planer efter miljøvurderingsloven, efter at der er opkøbt jord. I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøpåvirkning af planer og programmer af konkrete projekter (VVM) hvis formål blandt andet er at inddrage offentligheden, tage hensyn til menneskers sundhed, jordarealer, vand, landskab, kulturarv herunder kirker og deres omgivelser mener vi at en VVM screening skal laves inden en samarbejdsaftale indgås.

Fejl i materialet / Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg kommune:

- På naturstyrelsens hjemmeside står der at der har været afholdt 11. marts – dette møde blev aflyst pga corona.
- s. 22 – Mod syd ligger de kommunalt ejede skove: Rubjerg Skov og Skovmølleskoven. Den formulering er forkert. Rubjerg skov er ikke kommunalt ejet men ejet af forskellige lodsejere i

området. Kun en meget lille del af skoven, hvor den grænser op til Skovmølleskoven er kommunalt ejet.

- På side 42 i screeningsrapporten punkt 7 er der henvist til FN's verdensmål blandt andet mål 17 – Partnerskab for handling. Skovrejsning gennemføres i et samarbejde mellem stat, kommune, vandforsyningsselskab og lodsejere – der har til dato absolut IKKE været et samarbejde med lodsejere – der har ikke engang været et dialogmøde – kun et informationsmøde. Der er ligeledes henvist til mål 7 – bæredygtigt energi – skovrejsning producere træ, som blandt andet anvendes som grøn energi i form af flis – ifølge udmeldinger i løbet af sommeren ønsker regeringen fremover ikke at anvende flis til energi / afbrænding. I øvrigt er det oplyst at skoven skal være uberørt skov og ikke fældes til anvendelse.
- Der henvises flere steder i både screeningsrapporten og samarbejdsaftalen til at landbrugsjorden dyrkes konventionelt og at man derfor med en evt. skovrejsning vil udgå brug af gødning og pesticider. En stor del af landbrugsjorden dyrkes økologisk. Ligeledes bliver der ikke længere pløjet på en del af landbrugsjorden.

På vegne af:

Benedikte Knudsen
Jørgen Knudsen

Benedikte og Jørgen Knudsen

Skårup Tværvej 13

5881 Skårup

Version 4

Samarbejdsaftale

mellem

Svendborg Vand A/S, Svendborg Kommune, og

Miljø- og Fødevareministeriet v/Naturstyrelsen

om etablering af grundvandbeskyttende fredskov ved Svendborg

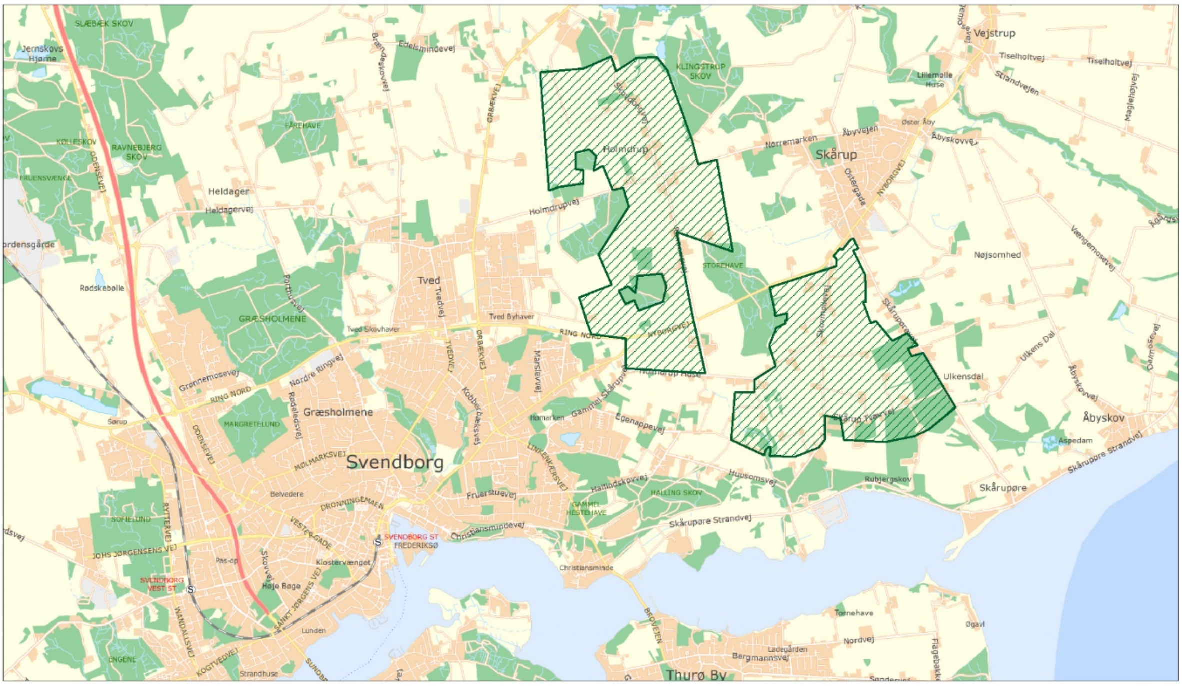

§ 1 Formål

Formålet er at beskytte grundvandet inden for indvindingsoplandet til kildepladserne tilknyttet Skovmølleværket, ved at etablere fredskov. Herved sikres det, at der også i fremtiden kan indvindes rent grundvand til drikkevand og samtidig etableres offentlig, bynær og rekreativ skov.

§ 2 Aftalens omfang

Parterne i aftalen:

- Svendborg Vand A/S, CVR nr. 30235843
- Svendborg Kommune, CVR 29189730 (herefter benævnt Kommunen)
- Miljø- og Fødevareministeriet v/Naturstyrelsen (herefter benævnt Naturstyrelsen), CVR nr. 33157274

Projektområdet omfatter ca. 540 ha i indvindingsoplandet til Svendborg Vand A/S kildepladser nordøst for Svendborg. Arealer, som erhverves i projektområdet pålægges fredskovspligt og tilplantes eller udlægges til lysåben natur, så de følger skovlovens regler for fredskove.

./. Projektområdet fremgår af kortet i vedlagte bilag A.

Der afsættes midler til erhvervelse af ca. 540 ha.

Det kan vise sig nødvendigt, i projektet, at erhverve arealer uden for det egentlige projektområde for at kunne få ejerskab til de ønskede arealer inden for projektområdet. Dette kan være et resultat af opkøb af hele ejendomme med arealer såvel indenfor som uden for området. Ligesom det kan være relevant at opkøbe arealer med henblik på efterfølgende mageskifte af arealer inden for vandindvindingsområdet eller arealer, der på anden vis opfylder formålet i aftalen se endvidere § 10.

Naturstyrelsen indgår i aftalen under forudsætning af bevilling til statslig skovrejsning på finansloven. Bevillinger på finansloven gives for et år ad gangen, dvs. bortfalder bevillingerne, så kan Naturstyrelsen ikke opfylde sin del af aftalen. Endvidere afhænger udmøntningen af midlerne af de politiske udmeldte kriterier. For nuværende er det et politisk kriterium for anvendelse af bevillingen til statslig skovrejsning, at midlerne anvendes, hvor medfinansieringen fra vandværker og kommuner er størst. Medfinansieringen i dette projekt er 72 % af købsprisen for jorden, samt 56 % af et. evt. ejendomstab ved frasalg af bygningerne med et mindre jordlod.

§ 3 Forventede effekter af projektet

Projektområderne er beliggende inden for oplandet til Skovmølleværket. På Skovmølleværket producerer Vand & Affald op til 900.000 m3 drikkevand om året. Det svarer til ca. en tredjedel af Vand & Affalds samlede produktion. Produktionen er baseret på grundvand fra 2 kildepladser: Henholdsvis Skovmølle Kildeplads og Holmdrup Kildeplads. Begge kildepladser er særdeles sårbare over for forurening af grundvandet med pesticider og til dels nitrat. På kildepladserne er der påvist pesticider i samtlige indvindingsboringer og i mange tilfælde er grænseværdien på 0,1 µg/l overskredet. Det vurderes at være særdeles vanskeligt at finde alternativer til den nuværende indvinding på kildepladserne. Derfor er

der behov for en stor indsats med henblik på at sikre, at det i fremtiden vil være muligt at opretholde en produktion af drikkevand på Skovmølleværket, der er baseret på rent grundvand.

Med denne aftale banes der vej for beskyttelse af grundvandet inden for oplandet til Skovmølleværket via skovrejsning. Ifølge Vandforsyningsloven er det muligt for vandselskaber at bidrage økonomisk til tiltag, der sikrer grundvandet (§52a). Ved skovrejsning, som skitseret i dette projekt, opnås et forbud mod at gøde og sprøjte arealerne, der er omfattet af skovrejsningen, og da offentligt ejet skov endvidere er fredskov i henhold til Skovloven, er der i princippet tale om en varig beskyttelse af grundvandet.

Svendborg Kommune betragter denne skovrejsningsaftale som et miljømål jf. §11 i bekendtgørelse nr. 938 om økonomiske rammer for vandselskaber. Det indebærer, at den økonomiske ramme for Vand & Affald A/S kan udvides med henblik på at dække omkostningerne, der følger ved medfinansiering af skovrejsning.

Skovrejsning med især løvtræ er en effektiv måde til beskyttelse af grundvandet mod forurening. Kvaliteten af grundvand fra skov- og naturområder vil som udgangspunkt altid være bedre end grundvand dannet under arealer, hvor der er intensiv brug af arealer, eksempelvis landbrug og byer.

Forskning viser endvidere, at kvantiteten af grundvand, der dannes under løvskov og naturområder sandsynligvis ikke er mindre end under marker i omdrift. Det skyldes, at grundvandsdannelsen i Danmark helt primært sker i vinterhalvåret, hvor løvtræerne står bladløse og hverken optager vand fra jorden eller opfanger regn i kronetaget. Omvendt sker der i vinterhalvåret pga. dræning en betydelig afledning af overskudsnedbør fra landbrugsarealer i omdrift til vandløb og søer.

§ 4 Kommuneplanlægning og anden planlægning

Jævnfør bekendtgørelse nr. 1420 af 28/11/2018 om udpegning af drikkevandsressourcer er der inden for projektområdet udpeget arealer til:

- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Nitratfølsomt indvindingsområde
- Indsatsområde med hensyn til nitrat
- Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

I kommuneplanen er der inden for projektområdet udlagt arealer til:

- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Nitratfølsomt indvindingsområde (sydlig del af projektområdet)
- Indsatsområde med hensyn til nitrat
- Skovrejsningsområde
- Grønt Danmarkskorts potentielle naturområder
- Landzone

Skovrejsning inden for projektområdet vil understøtte kommuneplanens plantema Grønt Danmarkskort (Naturbeskyttelsesinteresser og Økologisk forbindelse).

Skovrejsningen vil endvidere være et led i realisering af Svendborg Kommunes 'Strategi og handleplan for Natur og Friluftsliv' samt 'Klima- og Energipolitik'. Skovrejsningen ved Svendborg vil kunne indgå i 'Geopark Det Sydfynske Øhav'.

Selve skovrejsningen med plantning af skove, lysåbne arealer, stier m.v. er et konkret projekt, som er omfattet Miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, 2). Naturstyrelsen gennemfører derfor en VVM-screening (lovens kapitel 6) af de konkrete planer for projektet, inden projektet påbegyndes.

§ 5 Økonomi

Projektet gennemføres ved, at Naturstyrelsen erhverver arealer inden for projektområdet, og indretter og driver disse som fredskovspligtige arealer.

Den projekterede økonomi for projektet fremgår af bilag B. I alt budgetteres opkøb og etablering af de nye skovrejsningsarealer at komme til at koste ca. 121,5 mio. kr. over de næste 20 år.

Af de ca. 121,5 mio. kr. forventes ca. 94,5 mio. kr. at gå til køb af arealer. Kommunen og Svendborg Vand A/S betaler, hvad der svarer til 72 % af 94,5 mio.kr. til erhvervelse af arealer. Kommunen finansierer 22 % af prisen for arealkøb, mens Svendborg Vand A/S medfinansierer 50%. Svendborg Vand A/S medfinansiering udgør værdien af og sikrer, at der udarbejdes og tinglyses en deklaration på opkøbte arealer vedrørende forbud om brug af gødning og pesticider (bilag C). Sammen med fredskovspligten betyder deklarationen, at grundvandsressourcen i princippet vil være varigt beskyttet.

Naturstyrelsen bekoster etableringen af selve skoven.

Foruden ovennævnte udgifter til realisering af skovrejsningsprojektet, vil der også være procesomkostninger. Procesomkostninger omfatter udgifter til ejendomsmæssige forundersøgelser, jordfordeling, handelsomkostninger, evt. procestab ved frastykning og salg af bygningsparceller såfremt, der også erhverves jord med bygninger, samt evt. procestab ved salg af jord uden for projektområdet.

Naturstyrelsen påtager sig udgiften til handelsomkostninger (tinglysningsafgift og udgift til matrikulære ændringer). Øvrige procesomkostninger deles mellem parterne med 39 % til Svendborg Vand A/S, 44 % til Naturstyrelsen og 17% til Svendborg Kommune.

Opkøb af ejendomme forudsætter, at alle aftalens parter kan godkende og medfinansiere henholdsvis opkøbet og deklarationerne.

Naturstyrelsen tager forbehold for de bevilgende myndigheders årlige godkendelse af bevillinger på finansloven. Kommunen tager forbehold for, at byrådet godkender tilskud til de konkrete opkøb af jord. Svendborg Vand A/S tager forbehold for, at bestyrelsen godkender de konkrete opkøb og dermed betaling for deklarationen på de konkrete arealer. Endvidere tager Svendborg Vand A/S forbehold for Forsyningssekretariatets

godkendelse af samarbejdsaftalen i henhold til §11 i Bekendtgørelse nr. 938 om økonomiske rammer for vandselskaber.

Såfremt én part ikke samtykker til et konkret køb, kan de øvrige parter dog vælge at afholde hele udgiften. Der er dog enighed mellem parterne om, at denne situation skal tilstræbes undgået.

Kommunen kan anvende 17 % af den estimerede årlige CO2-lagring på arealerne i Kommunens grønne regnskab og Svendborg Vand A/S kan anvende 39 % af den estimerede årlige CO2-lagring på arealerne i Svendborg Vand A/S grønne regnskab. Denne CO2-lagring kan som udgangspunkt ikke sælges. Såfremt der i Danmark opstår et egentligt marked for handel med CO2-lagring ved skovrejsning eller såfremt CO2-lagring bliver en del af det internationale CO2-kvotesystem, bortfalder Kommunens og Svendborg Vand A/S muligheden for at indregne CO2-lagringen. I så fald tages en drøftelse mellem parterne om, hvordan den CO2 lagringen som skovrejsningen medfører håndteres.

§ 6 Afbetalings- og opsparingsordning

Naturstyrelsen har, som angivet i tekstanmærkning BV2.2.13 i finanslov 2020, mulighed for at tilbyde enten en opsparings- eller afdragsordning inden for visse rammer, der fastsættes af de bevilgende myndigheder. Såfremt at tekstanmærkningen i kommende finanslovsaftaler ændres vil denne aftale ændres i overensstemmelse hermed.

På nuværende tidspunkt er rammerne, at Naturstyrelsen inden for et samlet loft på 30 mio. kr. kan lægge ud for kommuners og vandforsyningsselskabers bidrag til etablering af nye statsskove. En kommune kan således aftale at afbetale sit bidrag til en erhvervelse i et projektområde i op til 10 år. Erhverver Naturstyrelsen således et areal til 1.000.000 kr., hvoraf en kommune skal medfinansiere 50 % af jordkøbet, så er der mulighed for, at kommunen kan fordele udgiften på 500.000 kroner over en periode på 10 år. Dvs. 500.000/10 kr. hvert år i 10 år. Tilsvarende gælder vandforsyningsselskaber. Her kræves dog en bankgaranti eller anden form for sikkerhed for det beløb, Naturstyrelsen har til gode, idet der først stilles krav om bankgaranti, når der erhverves arealer, og Naturstyrelsen således har lagt beløbet ud for kommunen eller vandforsyningsselskabet. Lånet pålægges ikke renter eller gebyrer.
Der er også mulighed for en opsparingsordning, hvis situationen er den, at der ikke umiddelbart er arealer til salg i projektområdet. Naturstyrelsen opretter i givet fald en projektkonto, som kommunen eller vandforsyningsselskabet kan indsætte beløb på. Projektkontoen navngives med projektnavnet og indbetalerens navn. Herved kan opspares medfinansieringsbeløb til kommende erhvervelser. Hvis en kommune eksempelvis indbetaler 100/5 kr. til en sådan bankkonto i 5 år, så kan kommunen betale sin andel på 100 kr. med det samme, når den store centrale ejendom i projektområdet kommer til salg og Naturstyrelsen køber den efter 5 år fra projektets start. Opgives projektet, så udbetales pengene på projektkontoen til indbetaleren. Projektkontoen har ingen renter eller gebyrer.

§ 7 Gennemførelse af projektet

a) Svendborg Vand A/S har bl.a. på baggrund af det nævnte i §§ 3 og 4 besluttet at yde tilskud til projektet på nedenstående måde.

Svendborg Vand A/S får, for deres del af medfinansieringen, tinglyst en deklaration med Svendborg Vand A/S som påtaleberettigede, om ingen brug af gødning eller pesticider samt oplag af miljøbelastende materialer på arealerne, på alle erhvervede arealer, som indgår i projektet, jf. bilag C. Se også § 13. Værdien af de fremtidige tinglyste bindinger på arealerne jævnfør deklarationen værdisættes som 50% af erhvervelsesprisen af det pågældende areal og udgør medfinansieringen fra Svendborg Vand A/S.

Herudover medfinansierer Svendborg Vand A/S procesomkostninger med 39 %, jf. § 5.

Naturstyrelsen skal indhente samtykke fra Svendborg Vand A/S til ethvert køb af arealer.

Svendborg Vand A/S underretter Naturstyrelsen, såfremt de bliver opmærksomme på evt. erhvervelsesmuligheder i eller lige uden for projektområdet.

b) Kommunen har bl.a. på baggrund af det nævnte i §§ 3 og 4 besluttet at yde tilskud til projektet på nedenstående måde:

Kommunen afholder 22 % af udgifterne til erhvervelse af arealerne. Naturstyrelsen skal indhente samtykke fra Kommunen forud for ethvert køb af arealer.

Herudover medfinansierer Svendborg Kommune procesomkostninger med 17 %, jf. § 5.

Byrådet betragter projektet som et miljømål for Vand og Affald samt en indsats for at øge biodiversiteten, forbedre friluftslivet og som klimaindsats

Hvis Svendborg Kommunen ønsker en hurtigere etablering af stier, ridestier, shelters og lignende faciliteter for skovgæsterne, end Naturstyrelsen har ressourcer til, kan der optages forhandlinger mellem Naturstyrelsen og Kommunen om, at Kommunen bidrager til etablering og vedligeholdelse af faciliteterne.

c) Naturstyrelsen har, på baggrund af det nævnte i §§ 3 og 4, besluttet at medvirke til projektet på nedenstående måde:

Naturstyrelsen erhverver arealer på vilkår af, at Kommunen efterfølgende refunderer den aftalte del af erhvervelsesprisen jf. § 7b og på vilkår af, at Svendborg Vand A/S medfinansierer deres del jf. § 7a.

Naturstyrelsen står for det praktisk administrative arbejde i forbindelse med indgåelse af handler, herunder forhandlinger med lodsejerne, udarbejdelse af skøde, tinglysning, opkrævning af refusion etc.

Naturstyrelsen får ejerskabet til arealerne. Udgifterne til tinglysning og berigtigelse af Naturstyrelsens erhvervelse af arealer, samt gennemførelse af de i den forbindelse nødvendige matrikulære ændringer, afholdes af Naturstyrelsen.

Naturstyrelsen etablerer skov eller lysåben natur på projektarealerne samt sørger for publikumsfaciliteter såsom stier, veje, borde, bænke o. lign. og står for den fremtidige drift, jf. bilag D. Jf. § 8 søges dog indgået partnerskaber om anlæg af faciliteter, ligesom der kan træffes aftaler med Kommunen eller frivillige om mindre driftsopgaver.

Naturstyrelsens erhvervelse af arealer ved direkte handel kan ifølge statens regler kun ske efter at Vurderingsstyrelsen har godkendt købspriserne.

Erhvervelserne gennemføres i den takt relevante ejendomme kommer til salg i projektområdet, og i det omfang parterne har midler til rådighed til gennemførsel af projektet jf. § 5. I overensstemmelse med § 60, stk. 2 i Naturbeskyttelsesloven, kan der ikke eksproprieres til skovrejsning under naturforvaltningsbevillingen.

§ 8 Andre finansieringskilder

Parterne er enige om, at der skal gøres en indsats for at give andre mulighed for at medfinansiere erhvervelse af jord, anlæg og faciliteter i projektet. Det kan være lokale virksomheder, energiselskaber, naboer, fonde, rideskoler o.a.

Det aftales i hvert enkelt tilfælde, hvordan medfinansiering bedst tilføres projektet, og evt. aflaster de tre parters forpligtigelser i projektet.

§ 9 Køb af ejendomme med bygninger

Så vidt muligt erhverves ikke bygninger til projektet. I de situationer, hvor det er en betingelse for erhvervelse af jord, at Naturstyrelsen køber hele ejendommen med bygninger, vil Naturstyrelsen i de fleste tilfælde hurtigt forsøge at frasælge bygningerne. Bygningen sælges med et mindre jordtilliggende (typisk 1-1,5 ha). Det er hensigten at landbrugspligten vil blive ophævet på denne bygningsparcel, og der vil blive tinglyst en deklaration om pesticidfri og gødskningsfri drift inden salget, hvis Svendborg Vand A/S vil betale for denne deklaration. Prisfastsættelsen vil ske i det konkrete tilfælde og ud fra de konkrete erfaringer fra området og nationalt, f.eks. ved, at Vurderingsstyrelsen vurderer bygningsparcellens salgsværdi.

Opstår der tab for Naturstyrelsen ved salg af bygninger og jord, fordi provenuet bliver væsentlig mindre end bygningernes købsværdi, så dækkes tabet af parterne med følgende fordeling: Svendborg Kommune 17 %, Svendborg Vand A/S 39 % og Naturstyrelsen 44 %.

Salget af bygningen kan vare flere år, f.eks. hvis Naturstyrelsen vælger at anvende bygningsparcellen til længerevarende mageskifteforhandlinger, eller har overtaget ejendommen med betingelse fra sælgeren om, at denne kan blive boende i en kortere årrække, eller hvis ejendommen er udlejet.

§ 10 Salg af arealer m.v.

Når projektet er færdigt, kræver salg af arealer fra projektområdet - som Kommunen og Svendborg Vand A/S har medfinansieret - en afklaring af provenuets anvendelse mellem parterne. Som udgangspunkt vil provenuet skulle anvendes til udvikling af projektarealet

Hvis skoven eller dele af skoven sælges tinglyses en deklaration om, at adgangen skal følge reglerne i Naturbeskyttelsesloven om adgang til offentligt ejede skove, som de er gældende ved aftalens indgåelse, således at der sikres fortsat uhindret offentlig adgang til fredsskovsarealerne.

Kommunen har forkøbsret til skoven, hvis Naturstyrelsen på et tidspunkt beslutter at sælge skoven jf. bilag E. Såfremt Svendborg Kommune sælger skoven, har Svendborg Vand A/S forkøbsret. Svendborg Vand A/S forkøbsret tinglyses på relevante ejendomme ved Svendborg Kommunes erhvervelse.

I tilfælde af, at Svendborg Kommune ikke udnytter sin forkøbsret, forpligtes Naturstyrelsen til at tilbyde Svendborg Vand A/S arealet med samme svarfrist, jf. bilag E. Hvor hverken Svendborg Kommune eller Svendborg Vand A/S udnytter sin forkøbsret, står det Naturstyrelsen frit for at sælge til tredjemand.

§ 11 Byggelinjer

Skovrejsningen i de 2 projektområder bliver nye statsskove, som - når de er plantet - vil afkaste en byggelinje på 300 meter jf. naturbeskyttelseslovens § 17, hvor der gælder et forbud mod placering af bebyggelse. Undtaget herfor er kun forsvarsanlæg, havneanlæg, driftsbygninger til landbrug, skovbrug og fiskeri. På strækninger, hvor der allerede findes væsentlig lovlig bebyggelse (dvs. en sammenhængende bebyggelse) nærmere skoven end 300, gælder forbuddet kun mellem bebyggelsen og skoven, jf. § 17.

Parterne er enige om, at kommunen i overensstemmelse med fast praksis ansøger Miljøstyrelsen om at træffe afgørelse om at reducere skovbyggelinjen til ca. 40 meter, hvor skoven kommer til at ligge op til byen.

§ 12 Inddragelse af offentligheden

Samarbejdsaftalen er omfattet af Bekendtgørelse om offentlighedens inddragelse ved store naturforvaltningsprojekter. Det betyder bl.a. at alle lodsejere i projektområdet vil bliver orienteret om skovrejsningsprojektet og inviteret til et informations møde om udkast til samarbejdsaftalen. Der afholdes desuden et offentligt møde for borgere, foreninger og organisationer med interesser i projektet. Samarbejdsaftalen fremlægges med en høringsfrist på 8 uger.

Naturstyrelsen gennemfører sammen med Kommunen og Svendborg Vand A/S en borgerinddragelsesproces i forbindelse med planlægningen for de konkrete arealer, som erhverves til skovrejsningen. Der afholdes minimum 2 offentlige møder i forbindelse med planlægningen. Repræsentanter fra relevante interesseorganisationer, naboer til skovrejsningen, beboerforeninger og andre, med interesse i projektet inviteres til at deltage via annoncering m.v.

Planen for skovrejsningen på det konkrete areal sendes i 8 ugers offentlig høring.

§ 13 Nye kildepladser, adgangsveje m.v.

På de arealer, som Svendborg Vand A/S har medfinansieret, og hvor Svendborg Vand A/S dermed har sikret pålæggelse af deklarationen om forbud mod brug af gødskning og pesticider, får Svendborg Vand A/S mulighed for at etablere nye kildepladser med tilhørende adgangsveje, foretage de nødvendige forudgående hydrologiske undersøgelser samt placere indvindings-boringer og råvandsledninger i nødvendigt omfang. Placering og

etablering af anlæg skal ske efter forudgående og konkret aftale med Naturstyrelsen. Der skal tinglyses en deklaration, vedrørende de pågældende anlæg, jf. bilag F.

I de konkrete tilfælde forudsætter det dog, at der foreligger de nødvendige tilladelser efter gældende lovgivning, herunder skovloven og vandforsyningsloven.

Svendborg Vand A/S kan opretholde eksisterende undersøgelsesboringer og forsynings-ledninger samt vejadgang hertil inden for projektområdet.

Det er mellem Naturstyrelsen og Svendborg Vand A/S aftalt, at det ulovbestemte gæsteprincip fraviges for nyetablering af ovennævnte typer af anlæg. Fravigelsen af gæsteprincippet betyder at anlæg placeres på vilkår om fuldtilstedeværelsesret.

§ 14 Driften

Naturstyrelsen udarbejder en konkret plan for arealerne inden anlæg igangsættes, jf. bilag D om forventet indretning af projektet.

Etablering og drift af skov og lysåbne naturarealer skal i al fremtid udføres på en måde, som er skånsom over for miljøet for at sikre en kvalitetsmæssig acceptabel og uforurenet grundvandsdannelse. Efter erhvervelse af arealerne må der ikke udbringes, håndteres eller opbevares nogen former for pesticider eller gødning på arealerne eller ved bygninger, indkørsler og gårdspladser, ligesom der ikke må deponeres, håndteres eller opbevares returjord eller spildevandsslam, hvilket tinglyses på ejendommen (bilag C).

Naturstyrelsens drift af arealerne sker i overensstemmelse med strategier for naturnær skovdrift, naturpleje, driftsplanlægning, skovrejsning o.a. (kan findes på www.naturstyrelsen.dk).

Arealer erhvervet til projektet skal hurtigst muligt ophøre med anvendelse som landbrugsjord i omdrift. Arealerne kan dog kortvarigt fortsat være i omdrift, f.eks. hvis sælger har betinget sig retten til fortsat at drive arealerne på konventionel vis i en kortere årrække eller indtil der er udarbejdet en konkret plan for området og dette konkrete projekt er VVM-screenet. Hvis Naturstyrelsen selv driver arealerne som omdriftsarealer indtil planen er endelig, vil dyrkningen ske uden pesticider og med begrænset gødskning.

I projektarealet vil der blive etableret en række lysåbne naturarealer samt skovlysninger. Disse vil muligvis blive søgt bortforpagtet til ekstensiv græsning. Dette kræver ikke særskilt godkendelse af Svendborg Vand A/S. Vintergræsning og intensiv græsningsdrift samt husdyrhold, f.eks. i forbindelse med etablering af en rideskole, kræver derimod godkendelse af Svendborg Vand A/S.

Alle fremtidige indtægter fra driften af arealerne tilfalder Naturstyrelsen.

§ 15 Information

Ved udarbejdelse af informationsmateriale og lignende til brug for skovens gæster skal Naturstyrelsen informere om projektets grundvandsbeskyttende formål, og parternes navne og logoer skal fremgå af skilte, foldere mv.

§ 16 Ansvar
Eventuelt ansvar i forbindelse med erhvervelsen af arealerne, skovrejsning, naturgenopretning og drift af området påhviler Naturstyrelsen, og er de øvrige parter uvedkommende.

§ 17 Ikrafttræden, ophør og genforhandling
Aftalen træder i kraft ved underskrift af alle parter og løber i 20 år, eller indtil parterne er enige om, at formålet med aftalen er udtømt. Hver 6. år tages aftalen op til evt. revision i forhold til f.eks. projektafgrænsning og finansiering.

De erhvervede arealer pålægges fredskovspligt og vedbliver med at være skov og lysåben natur efter aftalens udløb.

For Svendborg Kommune, den

_____

For Svendborg Vand A/S, den

_____

For Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen, den

_____

Vedlagt:

Bilag A: Oversigtskort over projektområderne

Bilag B: Projekteret økonomi

Bilag C: Servitut om pesticidfri og gødningsfri drift, vandværkernes aktiviteter på ejedommen m.v.

Bilag D: Kort beskrivelse af forventet indretning af projektområdet

Bilag E: Deklaration vedrørende forkøbsret

Bilag F: Deklaration om (beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg, boring m.v.)

Bilag A: Oversigtskort over projektområdet

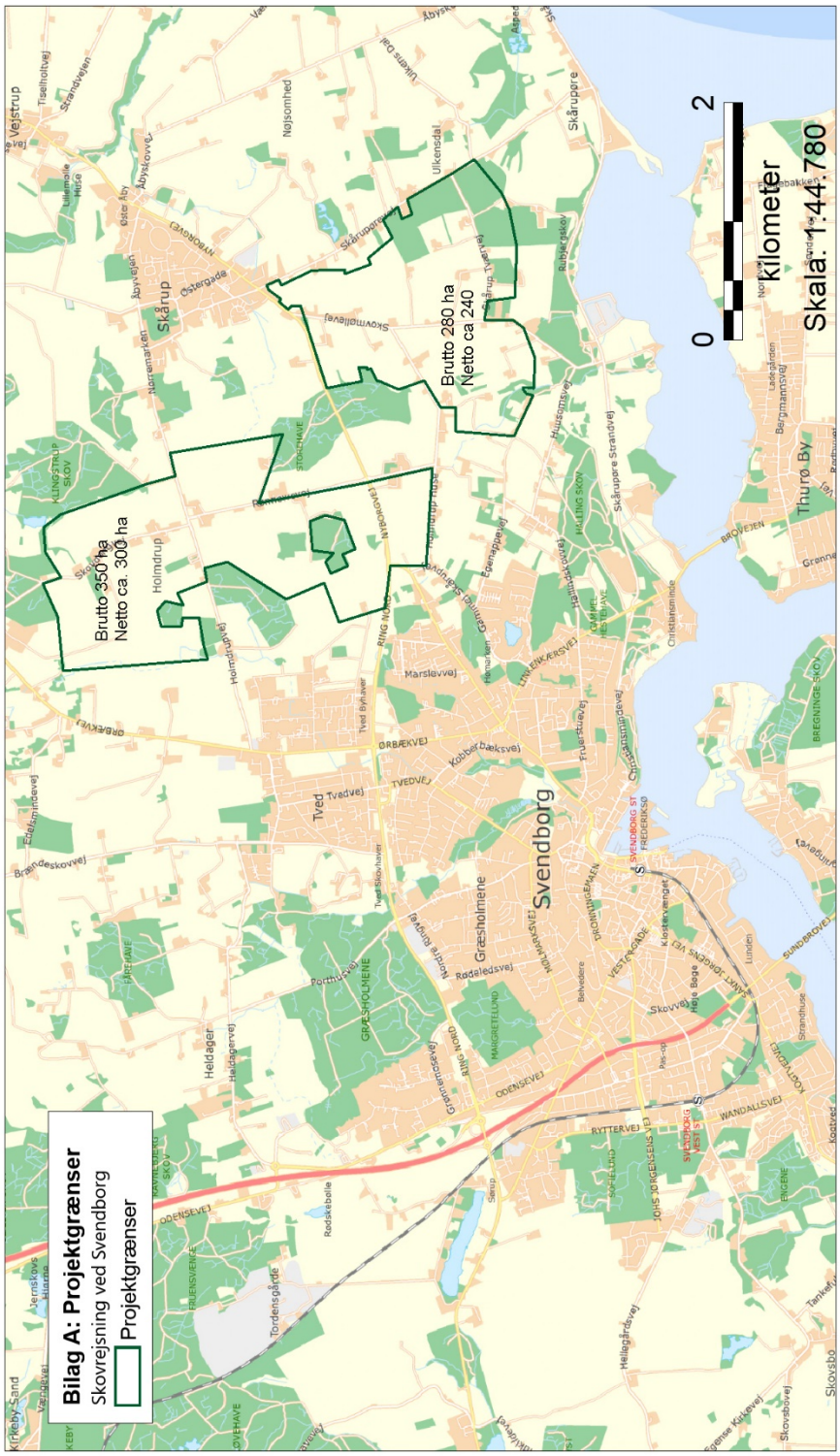

Bilag B: Budgetteret økonomi

Økonomi
Projektområdet fremgår af bilag A.

Det vurderes, at landbrugsjorden kan erhverves til omkring 175.000 kr. pr. ha, og at der vil kunne erhverves op til 540 ha landbrugsjord til skovrejsning. Jordpriserne er konjunkturfølsomme og vil desuden afhænge af jordernes bonitet, så svingninger over tid vil forekomme.

Budget for erhvervelse af jord og etablering af skoven fremgår nedenfor.

Naturstyrelsen bekoster etableringen af selve skoven.

Foruden udgifter til realisering af skovrejsningsprojektet, vil der også være procesomkostninger. Procesomkostninger omfatter udgifter til ejendomsmæssige forundersøgelser, jordfordeling, handelsomkostninger, evt. procestab ved frastykning og salg af bygningsparceller såfremt, der også erhverves jord med bygninger, samt evt. procestab ved salg af jord uden for projektområdet. Parterne er enige om at søge om deltagelse i Multifunktionel jordfordeling, så procesomkostningerne reduceres.

Naturstyrelsen påtager sig udgiften til handelsomkostninger (tinglysningsafgift og udgift til matrikulære ændringer). Øvrige procesomkostninger deles mellem parterne med 39 % til Svendborg Vand A/S, 44 % til Naturstyrelsen og 17% til Svendborg Kommune.

Omkostninger	Naturstyrelsen	SvendborgVand A/S	Svendborg Kommune
Fordeling af omkostninger ved arealerhvervelser	28 %	50 %	22 %
Fordeling af omkostninger ved anlæg af skoven	100 %	0 %	0 %
Fordeling af totalomkostninger	44 %	39 %	17 %

Tabel 1: Fordelingen af de omkostninger ved arealerhvervelser og anlæg af skoven.

Omkostninger	Naturstyrelsen	SvendborgVand A/S	Svendborg Kommune	Sum
Omkostninger ved arealerhvervelser	26.460.000	47.250.000	20.790.000	94.500.000
Omkostninger ved anlæg af skoven	27.000.000	0	0	27.000.000
Totalomkostninger	53.460.000	47.250.000	20.790.000	121.500.000

Tabel 2: Tabellen viser fordelingen af omkostninger til arealerhvervelser og anlæg af skoven, såfremt hele det foreslåede skovrejsningsprojekt realiseres. Beregningen er baseret på en anslået hektarpris på 175.000 kr. og udgifter til anlæg af skoven på 50.000 kr. pr. hektar.

Bilag C: Servitut om pesticidfri og gødningsfri drift, vandværkernes aktiviteter på ejedommen m.v.

Afgift kr. 1.400

Ejerlav:
Matr. nr.:

ANMELDER:
Naturstyrelsen
Førstballevej 2
7183 Randbøldal

Deklaration

Den til enhver tid værende ejer af det på vedhæftede rids angivne areal matr.nr. xx, yy by, zz (herefter "Ejendommen") erklærer herved at være pligtig

> at anvende ejendommen, der er markeret på vedhæftede rids, med skyldig hensyntagen til grundvandsdannelsen og beskyttelsen, hvorfor der ikke på ejendommen vil blive udbragt, håndteret eller opbevaret pesticider eller gødning, ligesom der ikke må deponeres, håndteres eller opbevares returjord eller spildevandsslam. (På servitutten der pålægges bygningsdelen som frasælges tilføjes: Undtaget herfra er indendørs bekæmpelse og forebyggelse af skadedyr, fluer, myrer, svampeangreb og lignende samt opstilling af rottekasser uden for bygninger.)

Svendborg Vand A/S har på ejendommen uden vederlag ret til at foretage hydrogeologiske undersøgelser, at placere indvindingsboringer og moniteringsboringer, råvandsledninger og adgangsveje. Anlæggene placeres på erstatningslignende vilkår, da Svendborg Vand A/S via samarbejdet om skovrejsning har betalt for erhvervelse af jorden.

Placeringen af veje og ledninger skal ske så lempeligt som muligt i forhold til eksisterende kulturer, spor og veje.

Ejeren har ikke krav på erstatning i den anledning.

Såfremt Naturstyrelsen ikke længere er ejer af ejendommen, så ifalder ejeren af ejendommen en bod på kr. 100.000 kr. til Svendborg Vand A/S, hver gang der i strid med denne deklaration udbringes, håndteres eller opbevares pesticider, gødning, returjord eller spildevandsslam på ejendommen. Bodens størrelse reguleres med nettoprisindekset. Reguleringen sker på baggrund af nettoprisindekset per 1. januar 2020.

Hvis tabet overstiger boden, kan det overskydende tab kræves erstattet efter dansk rets almindelige bestemmelser for erstatning.

Ejeren ifalder ansvar for såvel egne handlinger og undladelser som for ikke efter bedste evne at have hindret andre i at foretage handlingerne eller undladelser mv.

Svendborg Vand A/S, eller dennes repræsentant, har ret til efter forudgående varsel at føre tilsyn med henblik på at kontrollere, at denne deklaration overholdes.

Med hensyn til de på ejendommen hvilende pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Påtaleberettiget er Naturstyrelsen og Svendborg Vand A/S.

For Naturstyrelsen

Randbøl den _____

_____

Bilag D: Kort beskrivelse af forventet indretning af projektområdet

Generelle forhold og borgerinddragelse

Skovrejsningen sker i takt med at der inden for de 2 projektområder erhverves jord til skovrejsning. Dette kan se over en længere årrække.

Erhvervede arealer bliver ved skovrejsningen fredskovspligtige og skal leve op til skovlovens regler. Planlægningen sker i overensstemmelse med skovlovens formål for offentligt ejede skove. Der lægges således særlig vægt på at skabe, bevare og øge skovens biologiske mangfoldighed og sikre, at hensyn til landskab, natur, kulturmiljø, miljøbeskyttelse og friluftsliv tilgodeses – såvel eksisterende værdier, som potentialer.

Projektområdernes afgrænsning er fastlagt på baggrund af en screeningen "Screening af potentielt Skovrejsningsprojekt i Svendborg Kommune". Screeningen har gennemgået kommuneplanlægningen og anden relevant planlægning, beskyttet natur, arter, kulturmiljø og landskabskarakteranalysen, samt potentialer og bindinger i forhold til et skovrejsningsprojekt.

Når der er erhvervet konkrete arealer til skovrejsningen, vil der forud for planlægningen blive gennemført en grundigere forundersøgelse forud for den konkrete planlægning af skovrejsningen.

I forbindelse med planlægningsprocessen for de konkrete arealer gennemføres der i samarbejde med Kommunen og Svendborg Vand A/S en borgerinddragelse, for at få borgernes gode ideer og ønsker til den nye skov og for at sikre lokal indflydelse, opsamling og brug af lokal viden i planlægningen.

Landskabsmæssige hensyn

De landskabelige forhold inddrages i forhold til planlægning af områdets fremtidige struktur, herunder planlægning for bevoksede og åbne områder, udsigtskiler, stier mm.

På lavtliggende arealer overvejes udvikling af våde skovnaturtyper. I forbindelse med skovrejsningen vil der være fokus på, at skabe en mere naturlig hydrologi, ved brydning af dræn og lukning af grøfter, så grundvandsstanden hæves.

Naturmæssige hensyn og etablering af skov

De beskyttede naturtyper inden for projektområderne består primært af små søer beliggende isoleret i større landbrugsflader. De beskyttede naturtyper vil fortsat være beskyttede af naturbeskyttelsesloven. Der etableres ikke skov inden for § 3 områderne. Ved etablering af skoven tages der hensyn til de beskyttede arealer, så de ikke påvirkes negativt, f.eks. ved at etablere skoven, så bevoksning ikke skygger for søerne. I forbindelse med planlægning af en ny skov, vil der blive foretaget en nærmere vurdering af naturtypens naturtilstand, og i det omfang det er bl.a. teknisk og økonomisk muligt, blive arbejdet med forbedring af naturtypen. F.eks. ved at nærliggende naturtyper forbindes med åbne naturarealer.
Eksisterende småbiotoper skal fremhæves i planlægningen som udgangspunkt for et større naturareal, og tilplantningen skal tage højde herfor. Ligeledes gælder i forhold til kendskabet til beskyttede arter.

Træartsvalg og skovens opbygning tilpasses de lokale forhold. Indledningsvist foretages således jordbundsmæssige og hydrologiske kortlægninger. Skoven etableres primært med

hjemmehørende træarter i blandingskulturer. Ved projektets ydergrænser etableres brede skovbryn med brug af mange forskellige oprindelige danske træ- og buskarter.

I begrænset omfang plantes også nåletræ i skoven, f.eks. som mindre bevoksninger eller som spredt indblanding i løvskoven. Nåletræerne vil, både som indblanding og i mindre bevoksninger, have rekreativ, biologisk og landskabelig værdi. Det gælder især i vinterhalvåret, hvor de vil give læ og skjul, når løvtræerne har fældet deres blade.

En del af skoven etableres ved naturlig tilgroning. Det vil sige at skoven opstår i takt med at der med vind og dyr spredes frø på arealet, som vokser op til skov og krat.

En del af området (ca. 1/3) udlægges til lysåbne arealer/lysninger for henholdsvis at skabe eller opretholde de landskabelige, rekreative og biologiske værdier. Disse arealer forvaltes med græsning, høslet eller brakpudsning.

Græsningsskov på langt sigt eller i forbindelse med minde skovområder, som erhverves i forbindelse med opkøb af landsbrugsjord, kan hvis det er muligt, indtænkes i samspil med afgræsning af nyetablerede, lysåbne naturtyper i området. Dette vil skabe skovlysninger og lysåbne skovpartier med en rig undervegetation, der bl.a. vil tilgodese insektlivet.

Projektområdet består i dag primært af marker i omdrift, der pløjes, gødskes, drænes og sprøjtes med pesticider hvert år. På arealer, der indgår i projektet, ophører denne drift, hvilket skaber rammen for en stigning i biodiversiteten i området. Egentlig skov-biodiversitet som i en gammel løvskov vil udvikles over en lang tidshorisont. Der er dog gode spredningsmuligheder fra eksisterende gamle skove i området.

Kulturmiljø
Planlægningen og skovtilplantningen skal respektere registrerede fortidsminder.
Proceduren ved statslig skovrejsning er, at Naturstyrelsen i forlængelse af opkøb af en ejendom, anmoder det ansvarlige museum om en udtalelse i henhold til museumsloven. Naturstyrelsen anvender ikke dybdepløjning i forbindelse med etablering af skov og derfor er skovrejsning sjældent problematisk i forhold til fortidsminder. Hvor der er punktvis forekomst af fortidsminder, som vil kunne ødelægges af træernes rødder, undlades plantning efter nærmere aftale med museet.

I det omfang at museet kan bidrage med viden om fortidsminderne kan denne indtænkes i den generelle formidling af området.

Miljøbeskyttelse
Et overordnet formål med projektet er at øge grundvandsbeskyttelsen i indsatsområdet ved at etablere fredskov. Det skal sikres, at der i fremtiden kan indvindes rent grundvand til drikkevand i området. Arealerne pålægges en deklaration om, at der ikke må udbringes hverken sprøjtemidler eller gødning. Sammen med fredskovspligten betyder deklarationen, at grundvandsressourcen i princippet vil være beskyttet for evigt.

Ophør med brug af gødning vil reducere udvaskningen af kvælstof til Det Sydfynske Øhav.

Den fremtidige skov vil binde øgede mængder af CO_2. Kulstofbindingen vil først og fremmest ske, hvor der etableres skov, men der vil også ske en binding af kulstof i jorden på de lysåbne arealer.

Friluftsliv
Ved skovrejsningen er der fokus på, at der er gode adgangsforhold til skoven og parkeringsmulighed. Da skovrejsning inden for et projektområde sker i etaper, efterhånden som det er muligt at købe jord, vil udvikling af god tilgængelighed være en fortløbende proces, som afhænger af hvornår, og hvor der sker opkøb.

Hele projektområdet er gennemskåret af flere større og mindre veje. Der vil derfor være kort afstand fra offentlig vej til skoven uanset hvor i området, der rejses skov.

Der er cykelsti til projektområdet både fra Svendborg og Skårup langs Nyborgvej. Desuden er der gode cykelmuligheder ad de mange småveje, som gennemskærer området. Fra den kommunalt ejede Hallingskoven kan man via banestien komme ud til det sydlige projektområde.

Øhavsstien, der er en 220 km lang vandrerute på Sydfyn og øer, og den nationale cykelrute, Østersøruten, skærer igennem det sydlige projektområde.

En ny skov vil kunne skabe rum for formidling om geologien i Det Sydfynske Øhav og dermed bidrage til udviklingen af 'Geopark Det Sydfynske Øhav'.

I planlægningsfasen afklares behovet for og lokalisering af evt. faciliteter i forbindelse med borgerinddragelse. Mængden og omfang af friluftsfaciliteter i skoven planlægges bl.a. ud fra indkomne ønsker i borgerinddragelse og de økonomiske muligheder. Etablering af friluftsfaciliteter vil ofte ske i et samarbejde med Kommunen og interessenter, der ønsker faciliteten.

I forbindelse med borgerinddragelse undersøges også interessen for at indgår partnerskaber, der tilgodeser særlige friluftsinteresser, f.eks. opsætning af Find Vej pæle til orienteringsløb.

Ved skiltning på området anvendes Naturstyrelsens skilteprogram.

Bilag E: Deklaration vedrørende forkøbsret

Matr.nr. … … … … Anmelder:

Deklaration

Efter aftale mellem Naturstyrelsen, Svendborg Kommune og Svendborg Vand A/S pålægger Naturstyrelsen hermed ejendommen matr.nr. … …, …… sogn, …… af areal … … m2/ha forkøbsret for Svendborg Kommune subsidiært Svendborg Vand A/S.

Forkøbsretten respekterer private rettigheder, der måtte være tinglyst før tinglysning af forkøbsretten.

Forkøbsretten gælder ved enhver afhændelse af ejendommen eller en del af denne.

Forkøbsretten indfries ved erlæggelse af samme købesum, som kan opnås ved salg til tredjemand.

Som dokumentation for købesummen fremlægges vurderingsudtalelse fra Vurderingsstyrelsen, der max. er 2 måneder gammel. Vurderingsstyrelsens vurdering fremsendes sammen med et udkast til købsaftale.

En udnyttelse af forkøbsretten er betinget af godkendelse fra de bevilligede myndigheder (Vurderingsstyrelsen, Finansministeriet samt evt. Finansudvalget) i overensstemmelse med reglerne i budgetvejledningen om ejendomssalg, jf. Cirkulære om salg af statens faste ejendomme.

Er der ikke senest på 3 måneders dagen for Svendborg Kommunes modtagelse af udkast til købsaftale og vurdering fra Vurderingsstyrelsen afgivet meddelelse til Naturstyrelsen om at udnytte forkøbsretten, kan denne ikke gøres gældende.

Hvor Svendborg Kommune ikke udnytter sin forkøbsret, forpligtes Naturstyrelsen til at tilbyde Svendborg Vand A/S en forkøbsret med tilsvarende svarfrist.

Hvor hverken Svendborg Kommune eller Svendborg Vand A/S vælger at udnytte sin forkøbsret, står det Naturstyrelsen frit for at sælge til tredjemand.

Med hensyn til de på ejendommen hvilende pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Påtaleretten i henhold til denne deklaration tilkommer Svendborg Kommune og Svendborg Vand A/S.

Godkendt i.h.t. lov om planlægning § 42.

Lokalplan ikke påkrævet

For Naturstyrelsen

Den … … … …

Bilag F: Deklaration om (beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg, boring m.v.)

Matr.nr. X
<landsejerlav>

Anmelder:

<Firmanavn>
<Adresse>
<Postnummer>

Deklaration

om [beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg, boring m.v.]

1. Indledning

1.1 Naturstyrelsen (herefter ”Grundejeren”) er ejer af ejendommen matr.nr. [- nr. og ejerlav - udfyldes], beliggende [adresse - udfyldes] (herefter ”Ejendommen”).

1.2 Svendborg Vand A/S (herefter ”Ledningsejeren”) er ejer af [beskrivelse af det pågældende ledningsanlæg - udfyldes] (herefter ”Ledningen”), der er etableret på Ejendommen, som vist på bilag 1(Tinglysningsrids)

1.3 Ledningsejeren har ret til, via af samarbejdsprojektet om ”Skovrejsning ved Svendborg”, uden yderligere betaling af vederlag herfor at have Ledningen liggende på Ejendommen og til at anvende Ledningen på de nedenfor nævnte betingelser, hvilket tiltrædes af Ledningsejeren for sig selv og eventuelle efterfølgende ejere af Ledningen og af Grundejeren for sig selv og eventuelle efterfølgende ejere af Ejendommen.

1.4 [beskrivelse af evt. bredde på plantefrit bælte omkring ledningensanlægget - udfyldes]

2. Anvendelse

2.1 Grundejeren er indforstået med, at Ledningen fungerer som [beskrivelse af, hvad Ledningen gør/hvilket formål tjener den - udfyldes].

3. Drift, vedligeholdelse, reparation og udskiftning

3.1 Ledningsejeren er ansvarlig for enhver form for drift, vedligeholdelse og reparation af Ledningen.

3.2 Ledningsejeren har til enhver tid ret til at efterse Ledningen i forbindelse med drift, vedligeholdelse og reparation af Ledningen.

3.3 Ledningsejeren har til enhver tid ret til at udskifte Ledningen, dog under forudsætning af forudgående orientering til Grundejeren.

3.4 Ved Ledningens etablering, omlægning, reparation og/eller fjernelse, forpligtes Ledningsejeren til at reetablere berørte arealer efter anvisning og aftale med Grundejer.

4. Ændringer og fjernelse

4.1 Fysiske ændringer af Ledningen og ændringer i anvendelsen af Ledningen må ikke foretages uden skriftlig tilladelse fra Grundejeren.

4.2 Hvis Ledningen tages ud af drift, er Ledningsejeren forpligtet til at fjerne Ledningen fra Ejendommen uden videre efter anmodning herom fra Grundejeren.

5. Gæsteprincippet

5.1. Det er mellem Grundejeren og Ledningsejeren aftalt, at det ulovbestemte gæsteprincip er fraveget fuldt ud for Ledningen. Det er således Grundejeren, der afholder samtlige udgifter forbundet med ethvert form for ledningsarbejde i forhold til Ledningen, herunder flytning eller ændring af Ledningen, der er nødvendiggjort af en ændring af Grundejerens anvendelse af Ejendommen. Fravigelsen af gæsteprincippet er tidsubegrænset. Fravigelsen er begrundet i, at Ledningsejeren har finansieret 50 % af arealopkøbet i forbindelse med skovrejsningsprojektet, jf. samarbejdsaftale af (indsæt dato).

6. Ansvar

6.1 Ledningsejeren er erstatningsansvarlig for enhver skade, der er forårsaget af Ledningen, arbejder på Ledningen, eller i forbindelse med etablering, drift, vedligeholdelse, reparation og udskiftning af Ledningen.

6.2 Ved uenighed mellem Grundejeren og Ledningsejeren om erstatningens størrelse fastsættes erstatningsbeløbet ved domstolene, medmindre parterne kan blive enige om at få spørgsmålet afgjort ved voldgift.

7. Dækning af udgifter og tinglysningsafgift

7.1 Ledningsejeren afholder samtlige udgifter forbundet med Ledningen, herunder udgifter i forbindelse med Ledningens etablering, drift, vedligeholdelse, reparation, udskiftning, fjernelse og arbejder på Ledningen.

7.2 Afgiften til tinglysning af nærværende servitut på Ejendommen afholdes af Ledningsejeren.

8. Deklarationsstridige forhold

8.1 Hvis Ledningsejeren ikke overholder sine forpligtelser efter nærværende deklaration, kan Grundejeren pålægge Ledningsejeren at bringe den retsstridige tilstand til ophør straks eller inden for en af Grundejeren fastsat frist. Sker dette ikke, kan Grundejeren udføre de nødvendige foranstaltninger for Ledningsejerens regning.

9. Overdragelse

9.1 Hvis Ledningsejeren overdrager Ledningen til tredjemand, har Ledningsejeren pligt til skriftligt at give Grundejeren besked herom.

10. Påtaleret og tinglysning

10.1 Påtaleretten i medfør af nærværende deklaration tilkommer Ledningsejeren.

10.2 Ved overdragelse af Ledningen til tredjemand kan Ledningsejeren ikke uden samtykke fra Grundejeren tinglyser påtegning på nærværende deklaration om skift af påtaleretten.

10.3 Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende og med respekt af de på Ejendommen tidligere tinglyste servitutter og pantehæftelser, hvorom der henvises til Ejendommens blad i tingbogen.

Orienteringsnotat vedr. tilslutningsbidrag (Vand og spildevand)

I VA oplever vi et stigende pres på vores vandregulativ og betalingsvedtægter, da der er flere udstykninger i gang samt flere på vej i Svendborg Kommune, hvilket er meget positivt.

Med nærværende orienteringsnotat ønsker vi at belyse regler og rammer i VA vedr. betaling for tilslutning til vand og Spildevand ved ny-udstykninger.

Gældende primær lov for ovenstående skal findes i:

Vand: Vandforsyningsloven

Spildevand: Spildevandsbetalingsloven

Indledningsvis er det væsentligt at orientere, at tilslutningsbidrag er uafhængigt af de faktiske omkostninger ved selve tilslutningen. Derfor skal tilslutningsbidrag tillige opfattes som et slags indmeldelsesgebyr for at deltage i vand- og kloakfællesskabet.

1. Tilslutningsbidrag - Vand

Vanforsyningsloven fastsætter bestemmelserne for opkrævning af tilslutningsbidrag for vand. Svendborg Vand A/S' vandregulativ er udfærdiget iht. denne lov og er derfor retningsgivende for opkrævning af tilslutningsbidrag for vandtilslutning.

Tilslutningsbidraget til Svendborg Vand A/S består af et **hovedbidrag**, et **forsyningsledningsbidrag** og et **stikledningsbidrag**. Tilslutningsbidraget fastsættes af Svendborg Vand A/S og godkendes af byrådet ifm. godkendelse af takster for det kommende år.

1.1 Betaling af tilslutningsbidrag

Når en ejendom bliver tilsluttet, så skal der betales tilslutningsbidrag.

- Hovedbidraget reguleres efter målerstørrelse
    - Hovedbidraget vil blive reduceret hvis flere boligenheder er på samme stikledning (f.eks. etageejendomme). Reduktionen udgør 25% af normalbidraget.
    - Ét-værelses boligenheder vil yderligere have et reduceret tilslutningsbidrag. Reduktionen udgør 70% af normalbidraget.

- Forsyningsledningsbidraget er fast, men der gælder de samme vilkår for prisreduktion som ved hovedbidraget.

- Stikledningsbidraget reguleres efter dimension på stikledning uden mulighed for reduktion ift. boligenhed.

Et eksempel på et tilslutningsbidrag til en alm. Boligenhed ser ud som nedenstående (ekskl. moms):

Hovedbidrag, målerstørrelse Qn 2,5	9.812,00	Kr.
Forsyningsledningsbidrag	8.392,00	Kr.
Stikledningsbidrag	9.800,00	Kr.
I alt	**28.004,00**	**Kr. (35.005,00 kr. inkl. moms)**

2. Tilslutningsbidrag - Spildevand

Spildevandsbetalingsloven fastsætter bestemmelserne for opkrævning af tilslutning til afledning af spildevand. Svendborg Spildevand A/S' betalingsvedtægter er udfærdiget iht. denne lov og er derfor retningsgivende for opkrævning af tilslutning til det offentlige kloaksystem.

Tilslutningsbidraget til Svendborg Spildevand A/S er fastsat i spildevandsbetalingsloven §2 og udgør et standardbidrag på **30.000** kr. ekskl. moms (1997 tal). Tilslutningsbidraget fastsættes af Svendborg Spildevand A/S og godkendes af byrådet ifm. godkendelse af takster for det kommende år.

2.1 Betaling af tilslutningsbidrag

Tilslutningsbidraget er løbende blevet indekseret siden 1997 og udgør i dag **51.964** kr. ekskl. moms (2020 priser).

I modsætning til tilslutningsbidraget på Vand, så sondres der for tilslutning til spildevand om, hvorvidt det er en **boligejendom** eller **andre ejendomstyper**, herunder **erhvervsejendomme** der skal tilsluttes:

- For boligejendomme, dvs. ejendomme der alene anvendes eller er udlagt til beboelse samt sommerhuse og tilsvarende ejendomme, skal der betales for tilslutning ift. antal boligenheder der tilsluttes.

- For erhvervsejendomme, alle ejendomme der ikke er indrettet til beboelse alene, her beregnes tilslutningsbidraget pr. 800 m2 matrikulært areal

Nogle boligejendomme og erhvervsejendomme har mulighed for at håndtere tag og overfladevand på egen grund, via LAR-løsninger etc. Her vil tilslutningsbidraget udgøre 60% af standardbidraget, hvilket svarer til et tilslutningsbidrag på **31.176** kr. ekskl. moms (2020 priser).

2.2 Mulighed for at fastsætte tilslutningsbidraget til et lavere beløb end standardbidraget

I særlige tilfælde kan tilslutningsbidraget efter en konkret bedømmelse fastsættes til et lavere beløb end standardbidraget - dog aldrig lavere end de faktisk afholdte udgifter til detailledningsnettet. Det er i tilfælde, hvor anvendelsen af reglerne vil føre til et tilslutningsbidrag, der er ude af proportioner med de faktiske omkostninger ved kloakeringen og den faktiske afledning.

Ovenstående mulighed praktiseres vidt forskelligt i spildevandbranchen. Nogle forsyninger har lagt sig fast på konkrete modeller for beregning af et lavere tilslutningsbidrag i særlige tilfælde, mens andre forsyninger opkræver standardbidraget hver gang.

I VA har der som udgangspunkt ikke været praktiseret med en model, som har fastlagt tilslutningsbidraget lavere end standardbidraget. Dog har der ved byggemodning af større områder, hvor det ikke er fastlagt hvad der skal bygges, opkrævet efter reglerne for erhvervsejendomme, altså pr. 800 m2 jf. ovenfor.

August 2020 / MIJ

NOTAT

18. august 2020
Sagsnr. P000109
Udarbejdet af: LIL

Der er behov for at revidere VA's gældende administrationsgrundlag for LAR. Dette skyldes at Svendborg Kommune har vedtaget en ny Spildevandsplan 2020-2031, som dermed danner grundlag for en ændring ift. tidligere praksis. Desuden har det nuværende administrationsgrundlag været afprøvet og gældende i en længere periode, og der er derfor punkter, der trænger til at blive revideret. Til notatet hører bilag 1: "Administrationgrundlag for Lokal Afledning af Regnvand (LAR) i Svendborg", som er et oplæg til en ny og revideret udgave. Herefter benævnt "administrationsgrundlaget".

Dette notat omhandler beslutning og orienteringer om overordnede principper for Administrationsgrundlaget for LAR. Notatet uddyber de væsentlige ændringer, heraf to beslutningspunkter, som bestyrelsen anmodes om at forholde sig til.

Beslutningspunkter:

1) **Skal vi fortsat udbetale refusion til private lodsejere for sporadiske LAR-anlæg i fælleskloakerede områder?**

2) **Kan bestyrelsen godkende, at indkørsler tælles med uden reduktion i det samlede befæstede areal?**

Sporadiske LAR-anlæg i fælleskloakerede områder (beslutningspunkt)

I dag kan alle lodsejere der er tilsluttet fælleskloak modtage tilbagebetaling af regnvandsbidraget som overordnet princip for administrationsgrundlaget.

Erfaringerne, vi har gjort os her 6-7 år efter første beslutning om og implementering af administrationsgrundlaget, er følgende:

- Lodsejere, der har en fælleskloakeret ejendom og som frivilligt har etableret LAR-anlæg og modtaget tilbagebetaling af regnvandsbidraget, er relativt få (89 p.t.).

- LAR-anlæg, der etableres frivilligt i fælleskloakerede områder, er spredte over hele Svendborg Kommune, og kun i få tilfælde samlet på enkeltveje.

- Effekten af de få sporadiske LAR-anlæg der frivilligt anlægges i fælleskloakerede områder (med undtagelse af de tilfælde, hvor flere i samme område laver LAR-anlæg), er endnu ikke målbar i kloaksystemet.

- Effekten af større områder med private LAR-anlæg (fx Pilotprojekt LAR i Kogtved og projekt på Sandbjergvej), er mere synlig for kloaksystemet og giver en målbar økonomisk besparelse for kloakfællesskabet (43 p.t. inkl. 10 nye ejendomme fra et privat LAR-projekt).

    - I Pilotprojekt LAR i Kogtved deltog 26% (12/46 ejendomme)
    - På Strandhuse deltog 7 ejendomme (ved siden af Pilotprojektet LAR)
    - På Tankefuldvej deltog 46% (6/13 privatkloakerede ejendomme)
    - På Sandbjergvej deltager 100% (20 ejendomme, 8 er pt. afkoblede)

- Omkostningen til tilbagebetaling af regnvandsbidrag for **LAR-anlæg spredt over hele Svendborg Kommune** (ekskl. Kogtved, Tankefuldvej og Sandbjergvej) har været på godt **2,2 mio. kr**., som vi ikke kan måle effekten af.

- Omkostningen til tilbagebetaling af regnvandsbidrag for **LAR-anlæg i samlede områder** (Kogtved, Tankefuldvej og Sandbjergvej) har været ca. **1 mio. kr.**

    - Anlægsudgifterne i Pilotprojekt LAR i Kogtved var tilsvarende et traditionelt separatkloakerings-projekt inkl. LAR-refusionerne. Den miljømæssige effekt (inkl. ejendommene med LAR-anlæg på Strandhuse) har været en 100% reduktion af overløbshændelser fra 2016 og indtil videre, og en teoretisk beregnet reduktion på 50%.

    - På Tankefuldvej har det været muligt at bibeholde den eksisterende fælleskloak, som tidligere var meget belastet.

    - På Sandbjergvej er der sparet en regnvandsledning i projektet. Den eksisterende fælleskloak er derfor erstattet af en ny separat spildevandsledning. Denne besparelse stemmer stort set overens med udbetalingen af LAR-refusioner. Samfundsøkonomisk er projektet en god løsning.

I August 2017 blev bestyrelsen præsenteret for et notat vedrørende, hvad andre forsyninger har af procedurer for LAR-administration. Nedenstående tabel 1 viser en opdateret oversigt over andre forsyningers procedurer.

Tabel 1 Andre kommuners administrationspraksis omkring LAR opdateret 14. august 2020.

Kommune	**Forsyning**	**Designkrav**	**Områder**	**Frivillig/påbud**	**Særlige forhold**
Svendborg	Vand og Affald	Min. 2-års regn = 35 mm. Anbefaler 5-års regn = 50 mm	Fælleskloakerede samt i særlige tilfælde for erhverv også separatkloakerede	Frivillig basis. *Spildevandsplan 2020-2031 har enkelte steder krav om separatkloakering*	Indkørsler, lyskasser, kælderskakter er undtaget op til 25 m^2
København	HOFOR	Anlægget og nedsivningstest skal godkendes af kommunen.	HOFOR vurderer alle ansøgninger og afgør, om der kan gives refusion.	Frivillig basis. Forskellige kommuner har påbud om separatkloakering	Omfangsdræn: 20% refusion. Generelt: 300 kr. pr afkoblet m^2
Århus – uændret siden 2017.	Århus Vand	10-års regn for nedsivningsanlæg og lignende LAR-anlæg	Udpegede oplande, hvor forsyningen har en særlig interesse	Påbud om separatkloakering. Mulighed for frivillig LAR i udpegede områder	Uspecificeret
Odense	Vandcenter Syd	Anlægget og nedsivningstest skal godkendes af kommunen.	Fælleskloakerede	Frivillig basis. P.t. ingen påbud om separatkloakering	Indkørsler, lyskasser, kælderskakter tæller med i det samlede areal.
Middelfart	Middelfart Spildevand	10-års regn for nedsivningsanlæg og lignende LAR-anlæg	Udpegede oplande, hvor forsyningen har en særlig interesse	Frivillig basis. P.t. ingen påbud om separatkloakering	Uspecificeret
Gladsaxe	Novafos	Forskellige kommuner har forskellige designkrav.	Fælleskloakerede og mindre refusion i separatkloakerede	Frivillig basis. Påbud om separatkloakering	Individuel vurdering af tilbagebetaling ift. forsk. Kommuners beslutning.
Kolding – uændret siden 2017.	Kolding Spildevand	Uspecificeret	Udpegede områder til separatkloakering	Påbud om separatkloakering	Ingen LAR-administration gældende p.t.
Vejle	Vejle Spildevand	Uspecificeret	Udpegede projektområder i spildevandsplanen	Ved påbud om separatkloakering, kan man efter vurdering i visse områder søge om tilladelse til LAR	Uspecificeret

I tabel 1 kan man se, at forsyningerne bortset fra Vand og Affald, Vandcenter Syd og Novafos p.t. vælger at give tilbagebetaling af regnvandsbidraget i *udvalgte områder*, hvor det er en fordel for kloakfællesskabet. Ligeledes er der også sket stigning siden 2017 med påbud for separatkloakering og adskillelse af regn- og spildevand i de medtagede forsyninger i tabel 1.

Beslutningspunkt
Bestyrelsen i Svendborg Spildevand A/S anmodes om at beslutte følgende:

Skal vi fortsat udbetale refusion til private lodsejere for sporadiske LAR-anlæg i fælleskloakerede områder?

Indkørsler og parkeringsarealer (beslutningspunkt)

Mange private indkørsler har store flisebelagte arealer. I det nuværende administrationsgrundlag giver vi dispensation for 25 m^2 fliseareal til indkørsler, som ikke tæller med i den samlede opgørelse af, hvor meget areal, der afkobles fra kloaksystemet. Dvs. overfladevandet fra de 25 m^2 må i dag fortsat være tilsluttet kloaksystemet.

Som udgangspunkt må der ikke transporteres overfladevand mellem matrikler. Heller ikke mellem private grunde og offentlige veje. De 25 m^2 opstod i en dialog med Svendborg Kommune, som dengang erkendte, at man som myndighed ikke havde ressourcer til at håndhæve reglen, når der løber vand fra højtliggende ejendomme og ned på offentlige veje. Omvendt, har vi oplevet, at det ikke gælder den anden vej: Når en lodsejer oplever overfladevand, der løber fra offentlig vej ind på vedkommendes ejendom, er lodsejere ofte hurtige med at håndhæve sin egen ret til, at kommunen skal gøre noget ved det, hvilket kommunen gør.

Vi har spurgt et par andre forsyninger om deres praksisser, da det har vist sig vanskeligt for os at administrere denne praksis og i hvilket omfang den var rimelig for at få refusion. Andre forsyninger vælger at tælle hele indkørslen med som befæstet areal til afkobling, eftersom der findes løsninger til afdræning af indkørsler til LAR-anlæg, fx Aco dræn.

Vi anbefaler at der ikke bruges offentlige takstmidler til at fortsætte denne lempelse om end kommunen formentlig stadigvæk ikke har ressourcer til at håndhæve deres ret ift. vand mellem matrikler. Vi anbefaler at lodsejere skal opfylde alle reglerne for at få udbetalt offentlige midler, så overfladevand ikke løber til vej og efterfølgende i rendestensbrønden og ned i kloakken.

Beslutningspunkt

Kan bestyrelsen godkende, at indkørsler tælles med uden reduktion i det samlede befæstede areal?

Nye områder, der er forberedt til separatkloakering (orienteringspunkt)

I den nye Spildevandsplan 2020-2031, er der et antal områder, der allerede er forberedt til separatkloakering. Det betyder, at Svendborg Spildevand A/S allerede har afholdt udgiften til at etablere nyt regnvandsstik ind til alle ejendomme.

Der er i Spildevandsplanen lagt op til, at lodsejerne gerne må lave LAR-anlæg som alternativ til at koble deres regnvand på det nye regnvandsstik. Det kan for nogen give mening, eftersom omkostningen til et LAR-anlæg kan være billigere end omkostningen til regnvandsledninger på grunden.

Men eftersom Svendborg Spildevand A/S allerede har afholdt omkostningerne til regnvandsstik, vil det blive et fordyrende element også at skulle udbetale refusion af regnvandsbidraget til de lodsejere, der måtte lave LAR-anlæg. Derfor er der i Spildevandplanen skrevet følgende passus:

Planlagt separatkloakeret: *(hvor ledningerne allerede er lagt)*
- Vand og Affald har allerede lagt separat kloak i området, pga. et renoveringsbehov.
- Alle kan søge kommunen om at etablere LAR-anlæg. Se mere i afsnittet "Tilpasning til mere vand".
- Lodsejere, der har en ejendom i områder, der har status fælleskloakeret, og samtidigt er planlagt separatkloakeret, kan som udgangspunkt ikke modtage tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand hos Vand og Affald, såfremt de etablerer LAR-anlæg. Dette gælder også virksomheder.

Nye områder, der skal have afkoblet regnvand (orienteringspunkt)

Fremadrettet, når Svendborg Spildevand A/S skal adskille regnvand fra spildevand jf. spildevandsplanens "afkoblingsstrategi", er der beskrevet følgende procedure i spildevandsplanen.

Planlagt afkobling af regnvand*:*
- Denne kategori er ny, og der er endnu ikke planlagt områder med denne kategori.
- Når kategorien træder i kraft, vil den blive anvendt på fælleskloakerede områder, der fx. skal have fornyet kloaksystemet eller, når der er udefrakommende krav til reduktion af regnbetingede overløb eller, hvis volumenet i kloaksystemet giver problemer nedstrøms.
- Alle kan søge kommunen om at etablere LAR-anlæg. Se mere i afsnittet "Tilpasning til mere vand"
- Lodsejere, der bor i områder, der p.t. har status som fælleskloakerede områder, kan sålænge der ikke er etableret et projekt i området, p.t. (2020) ansøge om tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand hos Vand og Affald, såfremt de etablerer eget LAR-anlæg.
- Når der igangsættes et projekt for fornyelse af kloaksystemet i et område, der har status fælleskloakeret, og samtidigt er planlagt (for) afkobling af regnvand vil lodsejere stadigvæk kunne vælge at etablere private LAR-anlæg.
- Men projektet bliver nu afgørende for, om lodsejerne kan få tilbagebetaling af tilslutningsbidraget. Dette afhænger af, om etableringen af private LAR-anlæg vil kunne reducere udgiften for Vand og Affald til projektet, så det er en økonomisk fordel for kloaksystemet. Det er Vand og Affald, der afgør, om det er muligt at få denne refusion.

Tidsfrister i nye områder, der skal have kloakfornyelse (orienteringspunkt)

I behandlingen af Spildevandsplanen er til Miljø- og Natur Udvalget beskrevet nedenstående procedure. Proceduren er kun relevant for større projekter med mange lodsejere, som skal modtage et påbud om separatkloakering. Forud for proceduren vil der være en længere planlægningsperiode i Svendborg Spildevand A/S. Proceduren skal forstås som gældende fra det tidspunkt hvor et projekt er nået så langt i Svendborg Spildevand A/S, at det er muligt at påbegynde projektet i praksis og inddrage Svendborg Kommune og lodsejerne på åstedet.

Procesplan for planlægning af tiltag, hvor der kommer påbud til lodsejere:
Administrationen *(Svendborg Kommune)*, i samarbejde med Vand og Affald, arbejder ud fra en procesplan, hvor det må forventes at der går minimum 18 til 24 måneder fra start af projekt *(dvs. orientering af Svendborg Kommune)* til udløb af frist for lodsejerne.

Forud for nedenstående procesplan er projektet blevet såkaldt "projektmodnet" og klargjort til processen i Vand og Affald.

- VA - Orientering af VA's bestyrelse samt efterfølgende Svendborg Kommune.
- SK - Orientering af Udvalget for Miljø og Natur.
- VA - Kontakt til borgere i oplandet for at kunne udarbejde den bedste løsning. Evt. borgermøde.
    - *Her stilles LAR-refusioner i området midlertidigt i bero*
- VA – Endelig løsning afgøres
    - *Hvis løsningen giver en fordel for kloakfællesskabet at private etablerer LAR-løsninger, genåbnes LAR-refusioner i området*
    - *Hvis løsningen ikke giver en fordel for kloakfællesskabet at private etablerer LAR-løsninger, lukkes LAR-refusioner i området*
- SK - Udarbejder tillæg til spildevandsplanen til den valgte løsning.
- Tillæg sendes i høring.
- Evt. afholdelse af borgermøde.
- Tillæg vedtages.
- VA - Der udarbejdes udbud.
- SK - Information om projektstart sendes til berørte lodsejere, brevet betragtes som varsel om ændring af kloakeringsløsningen for deres ejendom.
- VA - Udfører den valgte løsning.
- Evt. ansøgning om udledningstilladelse til den valgte løsning.
- SK - Udarbejder evt. udledningstilladelse til den valgte løsning.
- VA - Projektet færdigmeldes til Svendborg Kommune.
- SK - Fremsender indskærpelse til lodsejere om at koble på den nye kloakløsning, brevet betragtes som påbud om ændring af kloakeringsløsningen på deres ejendom.
- Lodsejere får en frist på 5 måneder til at koble til den nye løsning.

Tilslutning af yderligere arealer eller gentilslutning (orienteringspunkt)
Hvis en ejendom har afkoblet regnvand, er det en bindende løsning der som udgangspunkt ikke kan ændres. Se vedlagte notat fra advokatfirmaet DLA-Piper, bilag 2.

Lodsejers ønske om at blive gentilsluttet kloak fra ikke-tilsluttede befæstede arealer til Vand og Affalds kloaksystem kan kun ske ved en genvurdering af kloaksystemets kapacitet i hele området, og i sidste ende skal beslutningen afgøres i kommunalbestyrelsen.

Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at ændre forholdene i et område, skal grundejer ansøge kommune og Vand og Affald om fornyet tilslutning og betale tilslutningsbidrag for regnvand for det nye areal. Tilslutningsbidraget for regnvand for det nye areal fastsættes da ud fra den forholdsmæssige forøgelse af det befæstede areal og det allerede betalte tilslutningsbidrag.

Denne passus medtages, da det vil koste Vand og Affald uforholdsvis store omkostninger til enhver tid at opretholde et kloaksystem, der er tilpasset den øgede regnmængde fra lodsejere, der i fremtiden fortryder deres LAR-anlæg og vedligeholdelsen heraf. Det vil betyde, at ethvert projekt ikke vil kunne opnå nogen besparelse, som kan godtgøre, at vi udbetaler refusion. Dette har advokatfirmaet beskrevet i vedlagte notat, og der står specifikt beskrevet, at HVIS kommunalbestyrelsen alligevel vælger at omstøde denne passus, hvilket de har ret til, så skal lodsejeren på ny betale tilslutningsbidrag.

LÆSEVEJLEDNING:

- Tekst med grå baggrund er nye tilføjelser, som er vedtaget i Spildevandsplan 2020-2031
- Tekst med *turkis baggrund* er dele, der tilpasses bestyrelsens beslutninger i notatet

vand og affald

Bilag 1: REVISIONSFORSLAG

18. august 2020
Sagsnr. P000109
Udarbejdet af: LIL

Administrationsgrundlag for Lokal Afledning af Regnvand (LAR) i Svendborg

Baggrund og formål

Administrationsgrundlag for Lokal Afledning af Regnvand (LAR) i Svendborg dækker sædvanlige praksisser i forbindelse med lodsejeres ansøgninger om tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand i forbindelse med delvis udmelding af kloakforsyningen.

Forudsætningerne for administrationsgrundlaget beror ligeledes på en række administrative praksisser, som skal følges af lodsejer. Disse er relateret til ansøgninger om tilladelser og dispensationer hos Svendborg Kommune, som er myndighed. Tilladelser og dispensationer er kort omtalt i administrationsgrundlaget, men for nærmere beskrivelse heraf henvises til Svendborg Kommune.

Administrationsgrundlaget tager ligeledes hensyn til andre relaterede forhold, som gør sig gældende overfor lodsejer. Det kan være juridisk ansvar, forsikringsforhold, bygningsreglement, spildevandsplan m.v. og regler for forhold mellem offentlig og privat ejendom.

Sidst i administrationsgrundlaget er vist en procesliste til orientering for lodsejere, Svendborg kommune og Vand og Affald. Det juridiske selskab, som varetager administrationsgrundlaget i Vand og Affald er Svendborg Spildevand A/S.

LAR-metoder

Der findes i princippet 2 måder at lave private LAR-anlæg:

Nedsivningsløsninger:

- Alt overfladevandet håndteres på egen grund i fx faskine eller regnbede. Disse løsninger kan etableres og Vand og Affald kan ofte ansøges om tilbagebetaling af regnvandsbidraget. Svendborg Kommune skal ansøges for godkendelse af anlægget. Dokumentation for overholdelse af retningslinjerne inklusive nedsivningstest skal vedlægges ansøgningen. Herefter behandles ansøgningen hos både Vand og Affald og Svendborg Kommune, og en fælles tilladelse gives.

Overfladeløsninger:

- Overfladevandet tilbageholdes på grunden eller udledes evt. til dræn, vandløb, sø eller hav. Disse løsninger skal altid ansøges ved Svendborg Kommune inden etablering. Vær opmærksom på at udledningen kan kræve tilladelse efter andre lovgivninger.

Hvem kan søge?

- Ejendomme, der har tilkoblet regn-/overfladevand til fælleskloak,
- Visse erhvervsejendomme i separatkloakerede områder, hvis det er en samfundsmæssig fordel for kloakfællesskabet, såfremt minimum 50% af regn-/overfladevandet afkobles fra Vand og Affalds kloak.

Hvem vil få afslag?

En ejendom kan godt ligge i et fælleskloakeret område, men ikke være tilkoblet fælleskloak med regn-/overflade-vand. Dette gælder fx ejendomme, som i forvejen leder regnvand til havet, vandløb eller søer/moser.

Ligeledes kan en erhvervsejendom i forvejen have krav om at tilbageholde en vis mængde regn-/overfladevand fra kloaksystemet, og denne del er ikke omfattet af mulighederne for refusion.

Ejendomme med forsinkelsesløsninger kan ikke opnå refusion.

Tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand kan kun tildeles de ejendomme, der aktivt afkobler regnvand fra Vand og Affalds kloak.

I spildevandsplanen er nogle områder forberedt til separatkloakering eller anden separering af regnvandet fra spildevandet. Her kan ejendomme/erhvervsejendomme ikke modtage tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand, hvis de etablerer LAR-anlæg. Det skyldes, at Vand og Affald allerede har afholdt udgiften til etablering af regnvandsstik til ejendommen eller fx et offentligt LAR-anlæg.

I nye områder, der skal have afkoblet regnvand, kan tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand afvises, såfremt det samlede projekt viser, at etableringen af private LAR-anlæg ikke vil kunne reducere udgiften for Vand og Affald. Der skal i disse områder være en økonomisk fordel for kloakfællesskabet for at der kan opnås refusion. Det er Vand og Affald, der afgør, om det er muligt at få denne refusion.

1. Tilbagebetaling af tilslutningsbidrag for regnvand

1.1 Fuld afkobling af hele ejendommen

- Lov om betalingsregler
- Tilbagebetaling af tilslutningsbidrag for regnvand (jf. gældende takster)
- Gælder fælleskloakerede ejendomme samt visse erhvervsejendomme i separatkloakerede områder
- Fuld afkobling af regnvand og overfladevand fra kloaksystemet.
- LAR-anlæg skal minimum dimensioneres for en 10-års regn for at udløse refusion.
- Klimafaktor på 1,3 skal tillægges anlæggets dimensionering.
- Omfangsdræn skal afkobles.
- Overfladevand fra indkørsler og andre overflader skal afkobles.
- Lyskasser samt trappenedgange til kældre kan fortsat ledes til kloak.
- En autoriseret kloakmester skal underskrive en færdigmeldingsblanket (som fås hos Vand og Affald) og dermed attestere, at dimensioneringskravene er overholdt for at udløse tilbagebetaling af regnvandsbidraget. Dokumentation for kravoverholdelse skal vedlægges ansøgningen.
- Dispensation / tilladelser, herunder udlednings- og nedsivningstilladelser, skal være søgt og afklaret hos Svendborg Kommune.

1.1.1 Aftalegrundlag

Som grundlag for tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand skal der indgås en aftale mellem lodsejer og Vand og Affald. Forud for dette skal lodsejeren indhente nødvendige udlednings- og nedsivningstilladelser samt eventuelt dispensationer fra Svendborg Kommune. I aftalen skal det på baggrund af luftfoto/Google Maps eller lignende opgøres, hvor store befæstede arealer der er på ejendommen og hvilke arealer som direkte eller indirekte tilleder regn- eller overfladevand til Vand og Affalds kloaksystem.

Aftalen inklusive størrelsen af det befæstede areal registreres og arkiveres i Vand og Affalds arkivsystem (ESDH). Vand og Affald udarbejder i forbindelse med aftaleindgåelse med lodsejeren en tegning, hvor der indtegnes afkoblede dele af ejendommen. Tegningen såvel som selve aftalen underskrives af lodsejeren. Efterfølgende registrerer Svendborg Kommune i BBR-registret, om lodsejeren er fuldt afkoblet eller delvist afkoblet med hensyn til regnvand. Procentsatsen for delvis afkobling kan ses i aftaledokumentet mellem Vand og Affald og lodsejeren.

1.1.2 Anlæg på tværs af skel

Retningslinjer for fællesprivate LAR-anlæg:
1. Der skal oprettes et regnvandslav, med vedtægter om pligter, rettigheder og ind- og udtræden af lavet.
2. Deklaration om rettighed til brug af LAR-anlægget skal tinglyses på de berørte ejendomme.
3. Svendborg Kommune er påtaleberettiget.
4. Lavet kan varetages af en grundejerforening/vejejerforening.

1.2 Delvis afkobling af regnvand på ejendommen (50% regel)

Mindst 50% af ejendommen skal være afkoblet med tag og overfladevand fra Vand og Affalds kloaksystem for, at der kan ske tilbagebetaling. Den del af ejendommen, som er koblet fra, skal være fuldt afkoblet.

Omfangsdræn og indkørsler skal være fuldt afkoblet.

Det maksimale beløb, der kan tilbagebetales, sættes ud fra en forholdsmæssig beregning af, hvor stor en del af regn- og overfladevand, der udtrædes for.

1.3 Afkobling med overløb

Der tillades ikke afkobling med overløb til kloak.

Overløb fra LAR-anlægget skal som udgangspunkt håndteres på overfladen på egen grund. Såfremt der er behov for dispensation til overløb af regnvand fra LAR-anlægget til en recipient (havet, vandløb eller en sø), skal lodsejeren søge tilladelse hos Svendborg Kommune i henhold til relevante lovgivninger, herunder Miljøbeskyttelsesloven, evt. Vandløbsloven, Kystbeskyttelsesloven og Vejloven.

1.4 Tilbagebetaling for boliger med én boligenhed

Udgangspunktet i lov om betalingsregler er, at der ved afkobling af tag- og overfladevand maksimalt kan tilbagebetales et beløb på 40% af standardtilslutningsbidraget (som også indeholder spildevandsbidrag) pr. boligenhed.

En boligenhed er en én-families bolig med selvstændigt køkken, og omfatter et parcelhus, et rækkehus, et stuehus til en landbrugsejendom, en bolig i etageejendom (lejelejlighed), en andelslejlighed, en ejerlejlighed, et sommerhus eller lignende.

Det beløb der kan tilbagebetales, er uafhængigt af hvad der i sin tid måtte være betalt i tilslutningsbidrag. Det er Vand og Affalds gældende Takstblad, der anvendes ved tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand. Tilbagebetalingen af tilslutningsbidraget for regnvand tilfalder ejeren.

Boliger er omfattet af reglerne i pkt. 1.2 og 1.3.

1.5 Tilbagebetaling for ejendomme med flere boligenheder (dvs. boligejendomme)

Udgangspunktet i lov om betalingsregler er at der ved afkobling af tag- og overfladevand maksimalt kan tilbagebetales et beløb på 40% af standardtilslutningsbidraget (som også indeholder spildevandsbidrag) pr. boligenhed.

En boligenhed er en én-families bolig med selvstændigt køkken, og omfatter et parcelhus, et rækkehus, et stuehus til en landbrugsejendom, en bolig i etageejendom (lejelejlighed), en andelslejlighed, en ejerlejlighed, et sommerhus eller lignende.

- For udlejningsejendomme tilfalder tilbagebetalingen af tilslutningsbidraget ejeren.
- For ejerboligforeninger (med ejerforening) tilfalder tilbagebetalingen af tilslutningsbidraget for regnvand ejerforeningen.
- For ejendomme, der er opdelt i individuelle anparter (f.eks. en villa delt mellem to familier, hvor der ikke er krav om ejerforening), fordeles tilbagebetalingen af tilslutningsbidraget for regnvand mellem anpartshaverne. Begge anpartshavere skal ansøge om tilbagebetaling af tilslutningsbidrag for regnvand.

For boligejendomme der ligger på en grund, der er mindre end 800 m^2 tilbagebetales maksimalt for 3 boligenheder pr. boligejendom. Vand og Affald afgør ud fra boligejendommens afløbsforhold hvor mange boligenheder, ejendommen kan opnå tilbagebetaling for.

Det beløb der kan tilbagebetales, er uafhængigt af hvad der i sin tid måtte være betalt i tilslutningsbidrag. Det er Vand og Affald, som afgør hvilke takster, der skal anvendes ved tilbagebetaling, så længe de tilbagebetalte beløb ikke overstiger lovgivningens maksimumsgrænser.

Boligejendomme er omfattet af reglerne i pkt. 1.2 og 1.3.

1.6 Tilbagebetaling for erhvervsejendomme

En erhvervsejendom er en ejendom, der ikke kan henregnes til bolig alene. Dvs. industri- og håndværksvirksomheder, skoler, hoteller, kirker, sportsanlæg, kontorer, institutioner og ejendomme med blandet bolig og erhverv, herunder også landbrugsejendomme, der er tilsluttet det forsyningens kloaksystem med andet end husspildevand fra boligen.

For erhvervsejendomme tilbagebetales maksimalt svarende 40% af standardtilslutningsbidraget pr. påbegyndt 800 m^2 grundareal. Dette princip er i overensstemmelse med, hvordan standardtilslutningsbidraget beregnes i dag.

Der kan være forskellige forhold, som gør sig gældende for erhvervsejendomme i forhold til befæstelsesgrad, krav om tilbageholdelse af regnvand uden tilbagebetaling (ved øget befæstelsesgrad) samt hvilken andel af tilbageholdt regn, der kan søges tilbagebetaling for.

For eksempel kan en erhvervsejendom have fået tilladelse af kommunen til at udvide sin befæstelsesgrad mod at tilbageholde en del regn eller fælleskloakeret spildevand på egen grund. Denne andel kan der ikke søges tilbagebetaling for. Det er kun den del af regnvandet, som fuldstændigt afkobles kloaksystemet og tilbageholdes på egen grund, som der kan søges tilbagebetalt. Vand og Affald bestemmer ud fra en vurdering og beregning, hvor meget tilbagebetaling, den enkelte erhvervsejendomsejer kan opnå.

Erhvervsejendomme er omfattet af reglerne i 1.2 og 1.3.

1.6.1 Erhvervsejendomme i separatkloakerede områder

I helt særlige tilfælde kan erhvervsejendomme i separatkloakerede områder også opnå tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand. Dette afgør Vand og Affald individuelt fra sag til sag. Kriteriet for er at Vand og Affald

skal kunne se en fordel for kloakfællesskabet; at der er tale om erhvervsejendomme i disse områder, der afkobler regnvand; at erhvervsejendommene afkobler minimum 50% af den del af regnvandet, som der aktivt ledes til kloaksystemet uden krav om tilbageholdelse eller forsinkelse; og at myndighederne giver tilladelse til dette (inklusive vandløbsmyndighederne).

Ejere af erhvervsejendomme anbefales at kontakte Vand og Affald for muligheder for at opnå tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand samt Svendborg Kommune for diverse tilladelser eller dispensationer.

1.7 Afledning til offentlige arealer

Hvis lodsejer ønsker at aflede regnvand til offentlige arealer (veje, grønne områder m.v.) kræver dette tilladelse fra Svendborg Kommune. Det er ikke muligt at få tilbagebetalt tilslutningsbidrag for den del af regnvandet, der ledes til offentlige arealer. Dette gælder også i de tilfælde, hvor der afledes til arealer, hvor Vand og Affald etablerer fælles LAR-løsninger i offentligt areal (vejbede, permeabel vejbelægning, wadier m.v.).

Hvis kommunen giver tilladelse, kan det accepteres at private grundejere etablerer LAR anlæg i et offentligt areal. Hvis LAR-anlægget ligger i vejmatrikel, ligger det i henhold til gæsteprincippet og ejerforholdet kan ikke tinglyses. Hvis LAR-anlægget ligger i andre offentlige arealer end vejmatrikler, kan ejerforholdet godt tinglyses. Ejere skal indgå en aftale omkring drift og vedligehold sammen med kommunen i henhold til vejreglerne eller kommunens regler for det offentlige areal.

1.8 Forsinkelsesløsninger

Forsinkelsesløsninger kan være tanke, bassiner, skybrudsventiler eller LAR-regulatorer på privat grund som forsinker eller fjerner såkaldte ”peaks”, men stadigvæk afleder regnvand til kloak gennem et droslet udløb. Forsinkelsen af afledningen betyder at Vand og Affalds afløbssystem under regn friholdes for den del af afstrømningen der opmagasineres i forsinkelsesløsningen, hvilket øger kapaciteten i systemet.

Lovgivningens udgangspunkt for tilbagebetaling af tilslutningsbidrag for regnvand er imidlertid, at der skal ske en fuld afkobling fra kloaksystemet. Ved forsinkelsesløsninger er grundejer fortsat fuldt tilsluttet kloaksystemet, ligesom der ikke sker en reduktion af den samlede vandmængde der ledes til kloak. Skybrudsventiler, der fjerner ”peaks” fra kloakken kan heller ikke anses som en fuld afkobling fra kloakken.

Grundejer er således stadig tilsluttet kloakken i betalingslovens forstand. Etablering af forsinkelsesløsninger og skybrudsventiler kan derfor ikke give mulighed for tilbagebetaling af tilslutningsbidrag for regnvand.

1.9 Tilslutning af yderligere arealer eller gentilslutning

Hvis en ejendom er helt eller delvist koblet af kloaksystemet med hensyn til regn-/overfladevand, er det en bindende løsning der som udgangspunkt ikke kan ændres. Ejers ønske om at blive gentilsluttet kloak fra ikke-tilsluttede befæstede arealer til Vand og Affalds kloaksystem kan kun ske ved en genvurdering af hele områdets kapacitet, som skal afgøres i kommunalbestyrelsen.

Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at ændre forholdene i et område og tillade gentilslutning, skal grundejer ansøge kommune og Vand og Affald om fornyet tilslutning og betale tilslutningsbidrag for regnvand for det nye areal. Tilslutningsbidraget for regnvand for det nye areal fastsættes da ud fra den forholdsmæssige forøgelse af det befæstede areal og det evt. allerede betalte tilslutningsbidrag.

2. Forholdet til Spildevandsplanen

2.1 Status

Spildevandsplanen angiver kloakeringsforholdene på ejendommene.

- Er en ejendom fuldt afkoblet for regn-/overfladevand, angives ejendommen som spildevandskloakeret.
- Er ejendommen delvist afkoblet for regn-/overfladevand, angives ejendommen som delvist afkoblet.
- Er en ejendom tilsluttet et LAR-anlæg der drives af Vand og Affald i offentligt areal, angives ejendommen som separatkloakeret.
- BBR opdateres løbende af Svendborg Kommune.

2.2 Områder forberedt til separatkloakering eller separering til offentlig LAR-anlæg

I spildevandsplanen er nogle områder forberedt til separatkloakering. Vand og Affald har således allerede afholdt udgiften til at etablere nye regnvandsstik til alle ejendomme. Lodsejere skal derfor tilslutte regnvandet til det nye regnvandsstik.

Lodsejerne må gerne lave LAR-anlæg som alternativ til at koble deres regnvand på det nye regnvandsstik. Det kan for nogen give mening, eftersom omkostningen til et LAR-anlæg kan være billigere end omkostningen til regnvandsledninger.

Der kan senere komme områder, der er forberedt med et offentligt LAR-anlæg. Vand og Affald afholder her udgiften til at etablere et offentligt LAR-anlæg, som lodsejere vil skulle slutte sig på. Her kan lodsejere også vælge at etablere egne LAR-anlæg som alternativ, hvilket kan være billigere end at tilsluttes sig det offentlige LAR-anlæg. Det kan være tilfældet, hvis en grund ligger med topografisk fald væk fra vejen hvor det offentlige LAR-anlæg er placeret, så det kan være vanskeligt at føre overfladevand ud til det offentlige LAR-anlæg.

I begge disse typer områder samt lignende områder kan lodsejere ikke modtage tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand fra Vand og Affald, såfremt de etablerer egne LAR-anlæg.

2.3 Nye områder til afkobling af regnvand

Spildevandsplanen indeholder en konkret strategi for afkobling af regnvand fra fælleskloakerede områder. Dette kan blive aktuelt, når et fælleskloakeret område skal have:

- fornyet kloaksystemet
- afkoblet regnvandet fra spildevandet
- når der er udefrakommende krav til reduktion af regnbetingede overløb
- hvis der er kapacitetsproblemer i kloaksystemet.

Alle lodsejere kan søge kommunen om at etablere LAR-anlæg. *Så længe der ikke er planlagt et projekt i det fælleskloakerede område, kan lodsejere ansøge om tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand hos Vand og Affald.*

Når der igangsættes et projekt i området, vil lodsejere stadigvæk kunne vælge at etablere private LAR-anlæg.

Men projektet bliver nu afgørende for om lodsejerne kan få tilbagebetaling af tilslutningsbidraget. Dette afhænger af, om etableringen af private LAR-anlæg vil kunne reducere udgiften for Vand og Affald til projektet, så det er en økonomisk fordel kloakfællesskabet. Vand og Affald afgør om det er muligt at få denne refusion.

3. Dimensionering

Afgørende for funktionen af LAR-anlæg er, hvilken kapacitet anlægget har til at håndtere regn. Kapaciteten udtrykkes ved gentagelsesperioden for den regnhændelse som LAR-anlægget kan håndtere. En regn med en gentagelsesperiode på 10 år er således en regn der er så kraftig at den i gennemsnit kun optræder hvert tiende år.

Der skal anvendes en sikkerhedsfaktor på 1,3 på den dimensionsgivende regn.

Borgerdrevne LAR-projekter skal udføres i overensstemmelse med Spildevandskomiteens skrift 27 og 29 og de nyeste vejledninger om faskiner og LAR-projekter. Det anbefales at benytte fx Spildevandskommitéens regneark for dimensionering af regnbede, faskiner, mm. Udgangspunktet er Bolbro-regnserien, som er en årlig nedbør på 669 mm. I spildevandsplanens Skrift 29 for Svendborg er i kap. 10.1 angivet nedbørsmængder ved forskellige beregningsmetoder og regnhændelser.

Dimensioneringsark kan findes på LAR i Danmarks hjemmeside (http://www.laridanmark.dk/dimensionering-af-lar-anlaeg/31582)

Såfremt en ejendom kun afkobles delvist for regnvand, jf. pkt. 1.2, dimensioneres LAR anlægget i forhold til det areal som afkobles med samme sikkerhedsfaktorer.

4. Ansøgningsproces

Nedenstående ses ansøgningsprocessen for godkendelse af LAR-anlæg og ansøgning om tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand.

Skæringsdato for hvilken version af administrationsgrundlaget der anvendes, er datoen for Vand og Affalds modtagelse af lodsejers ansøgning om tilbagebetaling af tilslutningsbidraget for regnvand.

1. Lodsejer henvender sig til Vand og Affald.
2. Vand og Affald undersøger, om ejendommen er berettiget til refusion.
3. Vand og Affald sender ansøgningsmaterialet til lodsejeren, eller denne downloader det fra hjemmesiden www.vandogaffald.dk
4. I tilfælde af, at der skal søges om nedsivnings- eller udledningstilladelse, henvises lodsejere Svendborg Kommune.
5. Svendborg Kommune udarbejder nødvendige tilladelser og dispensationer til anlægget.
6. Lodsejer sender den udfyldte ansøgning samt færdigmelding fra en autoriseret kloakmester inklusive bilag med tegninger over anlægget til Vand og Affald.
7. Vand og Affald udarbejder en aftale og en tegning, som sendes til underskrift hos lodsejeren.
8. Lodsejer sender den underskrevne aftale og underskrevet tegning til Vand og Affald.
9. Vand og Affald udbetaler refusionen til lodsejeren.
10. Vand og Affald sender kopi af aftalen til lodsejeren sammen med et udmeldelsesbrev og tegning tilhørende aftalen. Udmeldelsesbrevet sendes i kopi til Svendborg Kommune, som opdaterer BBR registret med de nye afløbsforhold.

4.1 Bilag, der skal vedhæftes ansøgningen til Vand og Affald

- Ansøgningsblanket
- Nedsivningstest
- Evt. udledningstilladelse fra Svendborg Kommune
- Evt. relevante dispensationer fra Svendborg Kommune
- Evt. aftaler/tinglysninger ift. regnvandslav
- Færdigmelding underskrevet af autoriseret kloakmester og lodsejer
    - Inkl. dokumentation for dimensionering af LAR-anlægget

    - Inkl. tegning over anlægget
- Udfyldt aftale fra lodsejers side

4.2 GDPR og Vand og Affalds opbevaring af personlige oplysninger

Vand og Affald opbevarer kontrakter og aftaler med lodsejere i en aflåst bankboks, og kun administrative medarbejdere, der behandler ansøgningen, er inde over disse dokumenter. Ingen GDPR-informationer udveksles med 3. part.

DLA Piper Denmark
Advokatpartnerselskab
DOKK1
Hack Kampmanns Plads 2
8000 Aarhus C

Tlf. +45 33 34 00 00
Fax +45 33 34 00 01
CVR 35 20 93 52
denmark@dlapiper.com
www.dlapiper.com

NOTAT

om rammer for (delvis) udtræden og genindtræden af spildevandsforsyningen

2. marts 2018

J.nr. 324279-DJU

Jacob Sparre Christiansen

Advokat

1. Formål og baggrund

Svendborg Spildevand A/S har anmodet DLA Piper om at beskrive rammerne for grundejeres delvise udtræden og genindtræden af spildevandsforsyningen, i forbindelse med etablering af lokal afledning af regnvand (LAR).

Formålet med notatet er at beskrive de lovgivningsmæssige rammer for, at grundejere kan udtræde og genindtræde i spildevandsforsyningen for så vidt angår tag- og overfladevand (regnvand).[1] Endvidere tilsigter notatet at beskrive de risici, de forskellige mulige ordninger medfører for spildevandsselskabet, og angive måder, hvorpå disse risici kan begrænses.

Det er aftalt, at betalingsspørgsmålene i forbindelse med ud- og genindtræden kun omtales, i det omfang det har relevans for beskrivelsen af spildevandsselskabets risici.

2. Rammer for udtræden af spildevandsforsyningen

Ejendomme, som er tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, har som udgangspunkt såvel ret som pligt til at være tilsluttet spildevandsanlægget. I en afgørelse fra 1994[2] har Miljøklagenævnet imidlertid fastslået, at kommunalbestyrelsen kan tillade, at en allerede tilsluttet ejendom kan blive fritaget fra tilslutningspligten, og udtræde af spildevandsforsyningen.

[1] De principper, der beskrives i notatet, finder tilsvarende anvendelse ved fuldstændig ind- og udtræden af spildevandsforsyningen.
[2] KFE 1994.301.

DLA Piper Denmark
Advokatpartnerselskab (CVR-nummer 35 20 93 52) er en del af det globale advokatfirma DLA Piper, der opererer via flere særskilte juridiske enheder. Vores kontorer i Danmark ligger på Rådhuspladsen 4, 1550 København V, og DOKK1, Hack Kampmanns Plads 2, Niveau 3, 8000 Aarhus C.

På www.dlapiper.com findes en liste over kontorer og firmaoplysninger

Hovedtelefonnummer i Danmark:
+45 33 34 00 00

Adgangen til at tillade hel eller delvis udtræden af spildevandsforsyningen er efterfølgende blevet lovfæstet i miljøbeskyttelseslovens § 29, som giver mulighed for, at Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om ophævelse af tilslutningsret og -pligt.

De nærmere betingelser for udtræden er fastsat i spildevandsbekendtgørelsens[3] § 16, som foreskriver, at kommunalbestyrelsen kan give tilladelse til hel eller delvis udtræden, når følgende betingelser er opfyldt:

1) Der er overensstemmelse med kommunalbestyrelsens plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, jf. § 5, stk. 1, nr. 3.
2) Der er enighed herom mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen.
3) Der sker ikke en væsentlig forringelse af spildevandsforsyningsselskabets samlede økonomi.
4) Spildevandsforsyningsselskabet kan fortsat fungere teknisk forsvarligt.

Betingelse nr. 1 indebærer, at udtræden af spildevandsforsyningen kun kan ske, hvis spildevandsplanen giver mulighed herfor.

Reglen skal ses i sammenhæng med bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 3, hvorefter spildevandsplanen skal indeholde oplysning om områder, hvor kommunalbestyrelsen er indstillet på at ophæve tilslutningsretten og -pligten helt eller delvis. Hvis den pågældende ejendom ligger inden for et sådant område, er betingelsen opfyldt.

Ifølge forarbejderne til miljøbeskyttelseslovens § 29, 3. pkt.[4] bør en hel eller delvis ophævelse af tilslutningsretten og -pligten medføre en ændring, så det udtrykkeligt fremgår af planen, hvilke ejendomme, der er tilsluttet det offentlige spildevandsnet, og i hvilket omfang de er tilsluttede.

Dette er nu direkte implementeret i den gældende spildevandsbekendtgørelses § 16, stk. 3, hvoraf det fremgår: "*Når de ejendomme, der har fået tilladelse efter stk. 1, er trådt ud af spildevandsforsyningsselskabet, skal det indføres i en spildevandsplan, jf. § 5, stk. 1, nr. 9*".

[3] Bekendtgørelse nr. 1469 af 12. december 2017.
[4] Lovforslag nr. 128 af 18. december 1996, som fremsat, ad § 1, nr. 1.

Betingelse nr. 2 forudsætter efter sin ordlyd, at enigheden skal foreligge mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen. Dette indebærer, at en ejendom ikke kan tvinges til at udtræde af spildevandsforsyningen imod grundejerens vilje.

Da formuleringen stammer fra tiden før vandsektorreformen, kan det overvejes, om bestemmelsen skal læses således, at enigheden skal foreligge mellem grundejeren og spildevandsselskabet, frem for kommunalbestyrelsen.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til spildevandsbekendtgørelsen,[5] skal kravet om enighed værne om hensynet til grundejerens økonomi samt kloakforsyningens økonomi og forsvarlige funktion.

Eftersom betingelsen således har til formål at værne om de interesser, der i dag ligger i spildevandsforsyningsselskaberne, taler en formålsfortolkning umiddelbart for, at betingelsen skal forstås således, at enigheden skal foreligge mellem grundejeren og spildevandsselskabet.

Rammerne for spildevandsbekendtgørelsens § 16 (tidligere § 11) var medtaget i lovforslaget til miljøbeskyttelseslovens § 29, 3. pkt., som sondrede mellem "kommunalbestyrelsen" og "kloakforsyningen".[6] Denne sondring blev bevaret ved revisionen af spildevandsbekendtgørelsen i 2016,[7] hvor "kloakforsyningen" blev ændret til "spildevandsforsyningsselskabet".

Det må på denne baggrund lægges til grund, at enigheden skal bestå mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen, og at spildevandsselskabet således ikke har mulighed for at modsætte sig, at en ejendom helt eller delvist udtræder af spildevandsforsyningen - eller på egen hånd at opstille vilkår herfor.

Spildevandsselskabets interesser tilgodeses gennem betingelse nr. 3 og 4, som forpligter kommunalbestyrelsen til at inddrage hensynene til spildevandsselskabets økonomi og tekniske funktion, før der gives tilladelse til udtræden.

Endelig er det ifølge spildevandsbekendtgørelsens § 16, stk. 2 en forudsætning for, at der kan gives tilladelse til udtræden af spildevandsforsyningen, at der er

[5] Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, 1999, afsnit 6.3.2.
[6] Lovforslag nr. 128 af 18. december 1996 som fremsat, ad § 1, nr. 1.
[7] Jf. bekendtgørelse nr. 46 af 12. januar 2016.

givet tilladelse til alternativ bortskaffelse eller afledning af spildevandet – typisk i form af en nedsivningstilladelse.

3. Rammer for genindtræden i spildevandsforsyningen

3.1 Miljøbeskyttelseslovens ordning

Adgangen til at udtræde af spildevandsforsyningen omtales i miljøbeskyttelseslovens § 29, 3. pkt. som *"... hel eller delvis ophævelse af tilslutningsret og -pligt"* (min understregning).[8]

Det ligger således i lovens ordlyd, at grundejeren ved udtrædelsen for regnvand delvist mister sin ret til at være tilsluttet spildevandsnettet. Dette underbygges desuden af bestemmelsens tilblivelseshistorie.

Miljøbeskyttelseslovens § 29, 3. pkt. blev indsat i miljøbeskyttelsesloven på baggrund af spildevandsudvalgets anbefalinger, der var en opfølgning på Miljøstyrelsens Spildevandsredegørelse 1995. I spildevandsredegørelsen er anført følgende:[9]

> *"Adgangen til at udtræde af kloaksystemet er ikke reguleret i det nuværende regelsæt. Miljøstyrelsen finder, at der er behov for en regulering af muligheden for udtræden.*
>
> *En model for en sådan regulering kunne være, at der, hvor en ejendom helt eller delvist afstod sin tilslutningsret, skete en fuldstændig eller forholdsmæssig tilbagebetaling af tilslutningsbidraget efter betalingsloven på tilbagebetalingstidspunktet. Hvis man senere ønskede at blive tilsluttet igen, skulle der betales et nyt tilslutningsbidrag efter den på det tidspunkt gældende betalingslov. Såfremt man alene helt eller delvist blev fritaget for tilslutningspligten, men bevarede sin tilslutningsret, således at man når som helst efter aftale igen kunne udnytte sin tilslutningsret, ville man ikke få tilbagebetalt nogen del af tilslutningsbidraget, og man skulle fortsat betale den faste del af vandafledningsbidraget. Den variable del af vandafledningsbidraget skulle til gengæld bortfalde."*

[8] Formuleringen "Ophævelse af tilslutningsretten og -pligten" er ligeledes anvendt i overskriften til spildevandsbekendtgørelsens kapitel 8.
[9] Miljøstyrelsens Spildevandsredegørelse 1995, redegørelse nr. 2/1995, side 74f.

I redegørelsen blev der således dels peget på en model, hvor man enten *»afstod sin tilslutningsret«*, eller *»bevarede sin tilslutningsret, således at man når som helst efter aftale igen kunne udnytte sin tilslutningsret«*.

Spildevandsudvalget anbefalede en mere simpel ordning, hvor udtrådte ejendomme ligestilles med ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet spildevandsanlægget, således at de udtrådte ejendomme hverken har tilslutningsret eller -pligt.[10] Denne anbefaling blev medtaget i lovforslaget,[11] som førte til den nuværende miljøbeskyttelseslovs § 29, 3. pkt.

Det må herefter lægges til grund, at ejendomme, der udtræder af spildevandsforsyningen for regnvand, mister tilslutningsretten for denne del. Det er således lovens ordning, at udtrådte ejendomme ikke har retskrav på at genindtræde på et senere tidspunkt.

3.2 Ret til genindtræden på andet grundlag

Selvom lovens ordning indebærer, at udtrådte ejendomme har mistet deres tilslutningsret, og derfor ikke har retskrav på at kunne genindtræde i spildevandsforsyningen, må det antages, at et sådant krav kan være stiftet på et andet grundlag.

Hvis der i forbindelse med en ejendoms udtræden er udarbejdet en formel aftale om vilkårene herfor, og det heri er bestemt, at den pågældende ejendom – eventuelt på nærmere angivne vilkår – har ret til at genindtræde i spildevandsforsyningen, vil en sådan aftale normalt være bindende. En grundejer vil efter omstændighederne også kunne støtte ret på mere uformelle tilkendegivelser om ret til genindtræden fra kommunen.

Vi har gennemgået den skabelon til aftale og det orienteringsbrev, der har været anvendt i forbindelse med, at ejendomme i Svendborg Spildevand A/S' forsyningsområde er udtrådt af spildevandsforsyningen, og konstateret, at der ikke heri er noget, der kan have givet de pågældende grundejere en berettiget forventning om, at miljøbeskyttelseslovens ordning skulle være fraveget, således at de pågældende ejendomme har ret til at genindtræde.

[10] Miljøstyrelsens betænkning nr. 3/1996 om spildevandsafledningen i det åbne land m.v., side 20.
[11] Lovforslag nr. 128 af 18. december 1996 som fremsat, ad § 1, nr. 1.

3.3 Kan spildevandsselskabet modsætte sig genindtræden?

Som anført ovenfor under pkt. 3.1, har lovgiver ønsket at sidestille ejendomme, der er udtrådt af spildevandsforsyningen, med ejendomme, der aldrig har været tilsluttet.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, at et spildevandsselskab har forsyningspligt for ejendomme i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde som fastlagt af kommunalbestyrelsen. Dette indebærer, at kommunalbestyrelsen fastlægger hvilke ejendomme, der skal aflede spildevand til det kollektive spildevandsnet, og at spildevandsselskabet herefter har pligt til at modtage spildevand fra de pågældende ejendomme.

Miljøbeskyttelsesloven § 32 b indeholder endvidere i stk. 2-4 bl.a. bestemmelser om, at spildevandsforsyningsselskaber ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, at der skal være en årlig drøftelse om omfang og tidsfrist for opfyldelse af forsyningspligten, og at der i tilfælde af manglende mulighed for at indgå aftale på rimelige vilkår er mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan meddele påbud til spildevandsforsyningsselskabet om at forsyne et område indenfor en nærmere fastsat frist.

Endelig er det forudsat, at der på et senere tidspunkt efter miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 5 af ministeren vil blive fastsat nærmere regler om forsyningspligt, omfanget heraf og tidsfrister, hvilket ifølge forarbejderne vil ske efter en erfaringsopsamling.

I forhold til ovenstående må det anføres, at kerneområdet for bestemmelsen er etablering af spildevandsforsyning i nye områder (som tidligere ikke har været offentligt kloakeret), men det er dog efter vores opfattelse ikke udelukket, at en kommunalbestyrelse eventuelt kan vedtage en ny spildevandsplan for tidligere offentligt kloakerede områder, som forudsætter en hel eller delvis genindtræden. Det er som ovenfor nævnt en mulighed, at ministeren senere i bekendtgørelsesform vil fastsætte nærmere regler om bl.a. omfanget af forsyningspligten.

4. Risici forbundet med ud- og genindtræden

Der kan være ønske om at genindtræde i spildevandsforsyningen for afledning af regnvand af flere grunde, herunder eksempelvis ved ejendomssalg, hvor en erhverver af en ejendom ikke ønsker ansvaret for at vedligeholde et LAR-anlæg, eller i forbindelse med, at anlægget er udskiftningsmodent.

For Svendborg Spildevand A/S kan det have store økonomiske konsekvenser, , hvis ejendomme skal genindtræde for regnvand uden at nettet mv. har den nødvendige kapacitet.

Hvis selskabet må påregne, at ejendomme, der er udtrådt af spildevandsforsyningen for afledning af regnvand, senere skal kunne genindtræde, vil det derfor være nødvendigt at opretholde en overkapacitet i regnvandsnettet og bassiner mv., således at ejendommene kan gentilsluttes uden kapacitetsproblemer.

Hvis ikke ledningsnettet har den nødvendige kapacitet til, at ejendommene kan gentilsluttes, kan det i værste fald blive nødvendigt at udskifte regnvandsledningerne med ledninger i en større dimension, selvom der er tale om relativt nye ledninger.

I de følgende afsnit vil en række potentielle risici forbundet med ud- og genindtræden af spildevandsforsyningen blive beskrevet, med angivelse mulige måder hvorpå risikoen kan reduceres.

4.1 Politisk ønske om mulighed for genindtræden

Der vil altid være mulighed for, at en ny politisk sammensætning i kommunalbestyrelsen ønsker, at udtrådte ejendomme skal kunne genindtræde i spildevandsforsyningen, selvom dette oprindeligt ikke har været hensigten. Som anført ovenfor under pkt. 3.3 kan det ikke antages, at spildevandsforsyningsselskabet vil kunne modsætte sig dette.

Et sådant politisk ønske kan eksempelvis opstå som følge af pres fra grundejere, der ikke ønsker at vedligeholde eller forny LAR-anlæg.

For at begrænse denne risiko, kan der udarbejdes en skriftlig aftale om udtræden, som både kommunen, spildevandsselskabet og grundejeren underskriver, og

hvori det anføres udtrykkeligt, at ejendommen ikke senere har ret til at genindtræde, tillige med en kort beskrivelse af baggrunden for, at ejendommen ikke har mulighed for at genindtræde.

Selvom det ikke kan garanteres med sikkerhed, at en sådan privatretlig aftale kan begrænse en ny kommunalbestyrelses myndighedsbeføjelser i forbindelse med spildevandsplanlægningen, må det forventes, at en sådan aftale vil have en vis signalmæssig værdi – både for kommunen og grundejeren.

Principielt kunne det også overvejes, om man i en sådan aftale på forhånd kunne tilpligte kommunalbestyrelsen til at friholde spildevandsforsyningsselskabet for de eventuelle omkostninger ved en genindtræden, som ikke vil kunne dækkes af spildevandsforsyningsselskabets ret til at opkræve tilslutningsbidrag efter Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber mv., § 4 a, stk. 3. Spørgsmålet undersøges ikke nærmere her, idet vi på forhånd lægger til grund, at det vil være vanskeligt at få Svendborg Kommune til at indgå på en aftale om sådanne vilkår

4.2 Forhøjet grundvandsstand umuliggør lokal nedsivning

Der vil kunne opstå en situation, hvor en forhøjet grundvandsstand gør det umuligt at nedsive regnvandet lokalt, og hvor gentilslutning derfor vil være en nødvendighed.

Det vurderes ikke, at der er mulighed for at undgå denne risiko – bortset fra at etablere regnvandsledningerne med tilstrækkelig kapacitet til, at nogle ejendomme kan genindtræde.

4.3 Konkrete løfter om ret til genindtræden

Enkelte grundejere, der er udtrådt af spildevandsforsyningen, kan eventuelt have fået indtryk af, at de har ret til at genindtræde i spildevandsforsyningen.

I sidste ende vil det afhænge af en bevisbedømmelse, hvorvidt en grundejer, kan dokumentere at have fået lovning på at kunne genindtræde. Er der tale om skriftlig tilkendegivelse, kan sagen være klar. Hvis grundejerens opfattelse derimod

beror på en mundtlig dialog mellem grundejeren og kommunen,[12] kan spørgsmålet under en eventuel retssag i sidste ende blive afgjort på baggrund af troværdigheden af de forskellige forklaringer.

Hvis et tidspunkt vil være særligt belejligt for eventuelle genindtrædelser, eksempelvis ved udskiftning eller separering af spildevandsnettet i et område, kan det overvejes at give de relevante grundejere meddelelse om, at det nu er sidste chance for at genindtræde i spildevandsforsyningen, med henblik på at undgå, at grundejere på et senere tidspunkt gør gældende, at de har ret til at genindtræde.

4.4 Usikkerhed om, hvorvidt en ejendom er udtrådt

Hvis en ejendom, der tidligere har været tilsluttet både for regnvand og husspildevand, udtræder for regnvand, kan det ikke udelukkes, at der på et senere tidspunkt kan opstå tvivl om, hvorvidt ejendommen har ret til at aflede regnvand til spildevandsnettet.

Som anført ovenfor under pkt. 2, skal det angives i spildevandsplanen, hvilke ejendomme, der er udtrådt helt eller delvist af spildevandsforsyningen, ligesom oplysningen normalt vil være indberettet til BBR.

Selvom disse registreringer mindsker risikoen for en tvist om, hvorvidt en ejendom er udtrådt, kan det ikke udelukkes, at der kan opstå tvivl om registreringernes rigtighed, hvis en grundejer efter en årrække gør gældende, at ejendommen har tilslutningsret, og kan fremlægge dokumentation for, at der (oprindeligt) er indbetalt fuldt tilslutningsbidrag.

Ved at fastlægge vilkårene for ejendommens udtræden i en skriftlig aftale, og tinglyse denne på ejendommen, undgås det, at der i fremtiden kan opstå tvivl om, hvorvidt ejendommen er udtrådt eller ej.

4.5 Tilslutningsbidrag ved genindtræden

Når en ejendom udtræder helt eller delvist af spildevandsforsyningen, skal der ifølge betalingslovens § 4 b, stk. 1 i særlige tilfælde ske hel eller delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidraget.

[12] Det bemærkes, at beføjelsen til at tillade en ejendom at genindtræde ligger hos kommunen, og ikke hos spildevandsselskabet, hvorfor korrespondance med spildevandsselskabet ikke kan give en grundejer ret til at genindtræde.

Som det fremgår, er der ikke som udgangspunkt pligt til at foretage hel eller delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidraget, hvilket jo har sammenhæng med, at spildevandsforsyningsselskabet allerede tidligere har afholdt de fulde etableringsomkostninger ved en tilslutning, således at det kun er den efterfølgende løbende mindre modtagelse af regnvand, der eventuelt kan give spildevandsforsyningsselskabet en besparelse på driften. Det er som nævnt indledende ikke formålet med dette notat nærmere at redegøre for disse spørgsmål, men der henvises herom nærmere til lovforarbejderne til betalingslovens § 4 b.

Hvis en ejendom, som har fået ophævet tilslutningsretten og -pligten for regnvand, på et senere tidspunkt genindtræder, følger det af betalingslovens § 4 a, stk. 3, at spildevandsforsyningsselskabet kan opkræve et tilslutningsbidrag, der svarer til en sædvanlig ny tilslutning, dog maksimalt de afholdte udgifter i forbindelse med generhvervelsen af ejendommens ret og pligt og som minimum det eventuelle beløb, spildevandsforsyningsselskabet tidligere måtte have tilbagebetalt i forbindelse med den delvise udtræden.

Hvis en udtrådt ejendom har fået tilbagebetalt et beløb, og senere genindtræder, skal der ifølge § 4 b, stk. 3, 3. pkt. mindst betales et tilslutningsbidrag svarende til det tilbagebetalte beløb.

Hvis der er gået meget lang tid fra ejendommen er udtrådt for regnvand, til den genindtræder, kan det eventuelt være vanskeligt at dokumentere, hvor stort et beløb, der eventuelt er blevet tilbagebetalt i forbindelse med ejendommens delvise udtræden.

Ved at tinglyse en aftale om udtræden på ejendommen, og heri angive størrelsen af det tilbagebetalte beløb, sikres kendskabet til beløbet i fremtiden.

5. Anbefalinger

Grundet de potentielt store økonomiske konsekvenser, det kan have for spildevandsselskabet, og dermed for taksterne, hvis delvist udtrådte ejendomme tillægges ret til at genindtræde, anbefales det, at der holdes fast i lovens udgangspunkt om, at ejendomme, der er udtrådt for regnvand, ikke har ret til at genindtræde i spildevandsforsyningen.

Det er endvidere vores anbefaling, at der ved ejendommes delvise udtræden udarbejdes en skriftlig aftale herom mellem kommunen, Svendborg Spildevand A/S og grundejeren, hvori det angives, at grundejeren mister sin ret til at blive gentilsluttet for regnvand, med en beskrivelse af baggrunden herfor.

Af hensyn til at sikre dokumentationen, anbefaler vi desuden, at den pågældende aftale tinglyses på ejendommen, og at et eventuelt tilbagebetalt beløb i forbindelse med udtrædelsen fremgår af aftalen. For at aftalen skal kunne tinglyses, vil det være nødvendigt at formulere aftalen med udgangspunkt i, at ejendommen for fremtiden er forpligtet til at aflede det "sorte spildevand" til spildevandsforsyningsselskabet, men omvendt ikke berettiget til at aflede tag- og overfladevand.

Aarhus, den 2. marts 2018

Jacob Sparre Christiansen

Notat vedrørende udvidelse af åbningstider på Genbrugspladsen i Svendborg.

Formålet med at udvide åbningstiden for genbrugspladsen er give kunder en større fleksibilitet i.f.t hvornår man kan komme af med affald og dermed en bedre service. Dette uden at forøge lønomkostninger.

Den teknologiske udvikling inden for genbrugspladser muliggør, at pladserne principielt kan være døgnåbne uden, at det kræver ekstra bemanding.

Der er flere affaldsselskaber, der allerede har helt eller delvist ubemandede pladser.

Sønderborg Forsyning har f.eks. fire døgnåbne pladser, hvoraf den ene fuldstændig ubemandet.

Erfaringen er, at 25% af kunderne anvender pladserne uden for det tidsrum, hvor der er bemanding.

Der ses ikke en øget fejlsortering i de perioder, hvor der ikke er bemanding.

Der er enkelte fraktioner, som ikke er åbne i perioderne uden bemanding. Det er blandt andet ikke muligt at aflevere farligt affald.

Forudsætningen for at kunne implementere er:

- Digital platform til registrering af kunder (75.000 kr)
- Interface mellem digital platform og fysisk adgangskontrol (Estimeret til 50.000)
- Fysisk adgangskontrol – Bom eller port (Er allerede i brug)
- Kameraovervågning (Er allerede i brug)
- En kommunal godkendelse af, at åbningstiden blive udvidet. Åbningstider er en del af miljøgodkendelsen. Svendborg Kommunes miljøteam har indikeret, at det er realistisk at få øget åbningstiden til kl. 22. (Nuværende åbningstid på hverdage er kl 7 til 10 for erhverv og kl 10 til 18 for øvrige + erhverv.)

Systemet virker ved, at kunder registrerer sig på den digitale platform.

Der er som minimum behov for registrering af bilens registreringsnummer og et mobiltelefonnummer.

Når kunden ankommer til genbrugsstationen, får man adgang til pladsen enten ved, at den eksisterende nummerpladeskanner genkender bilen, eller man ringer op til et telefonnummer. Begge dele får bommen til at åbne, og man kan køre ind på pladsen.

Pladsen er kameraovervåget, hvorfor det er muligt at dokumentere eventuelt uhensigtsmæssig adfærd.

Blandt Sønderborg Forsynings godt 12000 registrerede brugere, har det i ganske få tilfælde været nødvendigt at irettesætte kunder. Systemet muliggør også, at man kan sætte kunder i karantæne, så de ikke kan bruge pladsen, når den er ubemandet.

Følgende anbefales.

1. Ansøgning om ændring af miljøtilladelse med nye åbningstider
2. Anskaffelse og implementering af digital platform + interface.
3. Adgang til pladsen for alle, der er registreret i systemet fra kl 7 til 10. – Erhverv og Private
4. Pladsen bemandes med vejledere fra kl 10 til 17
5. Evaluering
6. Adgang til pladsen for alle, der er registreret i systemet fra kl 17 til 22. – Erhverv og Private

Det skal bemærkes, at den nuværende ordning med erhverv på pladsen fra 7 til 10 ikke er en del af den oprindelige miljøgodkendelse. Det er en kutyme, der er opstået ad åre.

Ordningen binder en medarbejder til at lukke erhverv ind på pladsen, da alle i tidsrummet skal ringe op fra porttelefonen for at komme ind. Det vil der ikke længere være behov for i det nye set up, hvorfor de tre timer principielt kan spares væk eller anvendes til noget mere værdiskabende. Årlig udgør de tre daglige timer en omkostning på knap 200.000 kr.

Det skal desuden bemærkes, at den digitale platform indeholder et bookingsystem, hvilket for Sønderborg Forsynings vedkommende har medført, at der ikke var samme pres på genbrugspladserne under Corona, fordi det kun har været muligt for et vist antal biler at booke adgang til pladsen pr time. Derfor har kunderne være fordelt udover alle åbningstimerne, som i deres tilfælde har været hele døgnet.

Status på Svendborg uden affald 18.08.2020

Udbud

Vi har afsluttet udbud på indsamling af affald fra nedgravede beholdere og midi containere, røde kasser til farligt affald, transport af madaffald og glas/metal, samt behandling af glas/metal.
Udbud på behandling af madaffald er ikke afsluttet, da en af budgiverne har klaget over afgørelsen. Indtil sagen er afgjort, laver vi en midlertidig aftale med Ragnsells i Ringe om behandling af madaffald.

Takster

Vi er ved at lægge sidste hånd på taksterne for de nye ordninger. Der er tilsynsmøde med kommunen 19. august, hvorefter de skal behandles af bestyrelsen 28. august og MNU slut september. Vi forventer offentliggørelse i oktober.

Sommertømning

Vi har fået en del henvendelser fra kunder, som oplever gener med maddiker. Der har desuden været debat på facebook og i pressen, særligt her i august, hvor det har været meget varmt. Når vi får henvendelser, forsøger vi at hjælpe med gode råd til hvordan skadedyr/lugtgener kan undgås. Vi har desuden uddelt sommerposelukkere til de der har bedt om dette.

Samarbejde med leverandører

Pt et meget intenst samarbejde, hvor fokus er på udrulningsplan og indlæsning af driftsdata. Samarbejdet er konstruktivt, og leverandørerne har meget erfaring, som vi kan trække på

Udrulning og ny tømmedag

Udrulningsplanen er stort set klar, 1.9 ligger den helt fast og er indlæst på driftsite. Omkring 9000 husstande får ny tømmedag fra den 28. september. Vi er obs på at informere om dette.

Kommunikation

Den 31.8 skriver vi til alle borgere i kommunen over 18 år, samt til alle ejere af ejendomme i Svendborg Kommune. Det sker via e-Boks. Her informerer vi bl.a. om nye tømmedage og hvornår man får de nye affaldsbeholdere. Desuden sender vi en sms til husstande (hvor muligt, det kræver at telefonnummeret er knyttet til adressen) ugen op til, at vi kommer med de nye affaldsbeholdere.

Pr. 1.9 har vi øget telefonberedskab.

Vores informationsbil er i gang igen og har planlagt arrangementer hver weekend resten af året.

I juni afholdt vi temamøde for byrådet om de nye affaldsordninger.

Vi har holdt og holder fortsat informationsmøder for centrale aktører i den kommunale organisation (skoler, daginstitutioner, bosteder, hjemmeplejen, plejecentre, etc). Desuden informationsmøder for viceværter i de større boligforeninger.

Vi har en del massekommunikation, herunder annoncer i Ugeavisen og Fyns Amts Avis, biografreklamer og brug af infostandere i byrummet.

Ny storskraldsordning og haveaffaldsordning fra 1. januar 2021

Ordningerne skal færdigbeskrives og overgangen skal detailplanlægges.

Vi forventer uddeling af røde kasser i december og januar.